

מחזור לשבועות
כמנהג בני רומה
כפי הנהוג בירושלים עיה"ק

ערוך ע"י

הלל משה סרמוניטה ואנג'לו מרדכי פיאטילי

מהדורה שניה

ירושלים

חברת יהודי איטליה בישראל

שנת ועשית חג שבעות לה' אלהיך לפ"ק

עיצוב גרפי ועימוד:

Dc.kugelschreiber@gmail.com

תוכנת תג,

הרב דניאל ווייסמאן נ"י

ירושלים

©

כל הזכויות שמורות לעורכים:

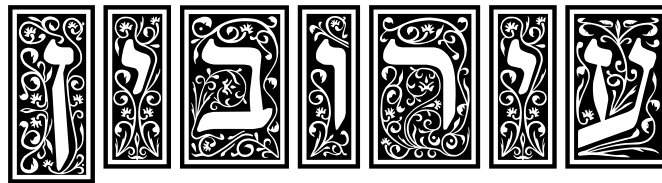
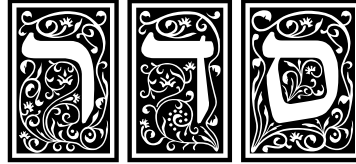
hebraica@netvision.net.il

hillser@netvision.net.il

נדפס בירושלים שנת תשע"ה

תוכן העניינים

<p>110 קריאה לשבועות</p> <p>114 עשרת הדברות בטעם העליון</p> <p>115 פרשת מוספין של שבועות</p> <p>117 הפטרה לשבועות</p> <p>121 תפילה לשלום המדינה</p> <p>123 הזכרת נשמות</p> <p>127 סדר מוסף של שבועות</p> <p>136 עושה שלום לשבועות</p> <p>145 קידוש לשחרית של שבועות</p> <p>146 סדר מנחה של שבועות</p> <p>152 עמידה למנחה של שבועות</p> <p>158 ספר רות</p> <p>165 סדר ערבית למוצאי יו"ט</p> <p>170 עמידה למוצאי יו"ט</p> <p>178 ברכת הלבנה</p> <p>181 הבדלה על הכוס</p> <p>182 ביבליוגרפיה</p> <p>184 לוח קיצורי מקורות</p>	<p>1 סדר עירובין</p> <p>2 סדר עירוב תחומין</p> <p>2 סדר הדלקת נרות ליו"ט</p> <p>3 מנחה לערב שבועות שחל חול</p> <p>16 מנחה לערב שבועות בשבת</p> <p>33 תפלת ערבית של שבועות</p> <p>38 עמידה לליל שבועות</p> <p>46 סדר קידוש לליל שבועות</p> <p>48 תפלת שחרית של שבועות</p> <p>49 ברכות השחר</p> <p>60 זמירות</p> <p>77 רשות לנשמת של שבועות</p> <p>82 רשות לקדיש</p> <p>84 רשות לקדיש אחר</p> <p>86 יוצר של שבועות</p> <p>94 עמידה לשחרית של שבועות</p> <p>99 הלל</p> <p>103 הוצאת ספר תורה</p>
--	---

צבלי שבת 97
יד, 3.

סדר עירובי תבשילין

יום טוב שחל להיות בערב שבת, מביא מערב יו"ט ככר לחם ובשר או לחם ודג וביצה, בין צלויים בין מבושלים, ונותנין ביד אחר ואומר לו זכה בערוב זה, חלק מתנה לכל בני עירי ומברך:

פס"ו שמי' פ'
ט"ז ס' ה'
ששה"ל ענין
שבת ס' אט'
סת"ר ס' נג'

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וַיְצַוֵנוּ עַל־מִצְוֹת עֲרוּב:**

סרע"ג
מד' שכל טוב
שמי' פ' ט"ז
סת"ר ס' נג'

ואח"כ אומר:

פס"ו שמי' פ'
ט"ז ס' כ"ג
פסקו
רוקאנטי
ס' קמ"ח
צ"ש הגאונים.

**בִּידָן (עֲרוּבָא) יְהֵא שְׂרִי לָנָא לְבִשּׁוּלֵי וּלְאַפּוּי וּלְטַמּוּנֵי
וּלְאַדְלוּקֵי שְׂרָגָא וּלְמַעְבַד כָּל־מַה־דְּצָרִיךְ לָנָא
מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא לָנָא וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל דְּסַמְיָבִין
עַל־עֲרוּבָא הֵידָן:**

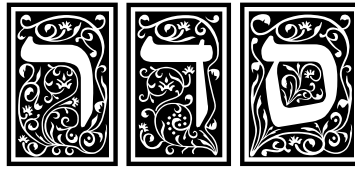
ע"פ סרע"ג
ח"צ ס' קמ"ג
סת"ר סוף
ס' נג' סה"ת
ס' כו

אסור לצאת ביו"ט מחוץ לעיר יותר מאלפים אמה, ואם יצטרך לצאת עוד עד אלפים אמה נוספות יניח הערוב בערב יו"ט לפני חשכה ויברך "על מצות ערוב".

ואח"כ יאמר:

בְּזֶה הָעֶרֶב יְהִי מִתֵּר לִי לַיְלָךְ מִמָּקוֹם זֶה אֲלֵפִים
אָמָה לְכָל־רוּחַ בְּיוֹם טוֹב זֶה:

טור ה"ח
סי' ת"ט.

הדלקת נרות ליו"ט

אשה הנוהגת להתפלל בכל יום תפלת המנחה, תתפלל קודם הדלקת הנרות. ואם האיש שעדיין לא התפלל מדליק הנרות, יכול להדליק בתנאי שלא מקבל עליו יו"ט.

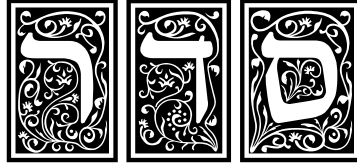
מבעוד יום מברכים ומדליקים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שַׁל־יוֹם טוֹב:

סו"ה"ק עין
הדלקת הנר.

ראב"ה ח"ג
ה"י יו"ט סי'
תש"ב כ"ג
הירושלמי.

¹ במח' רמ"ו, בולוניה והלאה סדר עירוב תחומין לא מופיע. והסדר כאן עפ"י מח' הרב מ"ע הרשום, ח"א.

מנחה לערב שבועות שחל בימי חול

סה"ת
ס"ו כ"ט.

מנחה לערב שבועות שחל בשבת תמצא לקמן עמוד 16.

לְמַנְצַח¹ עַל־הַגְּתִירַת לְבַנְיָקָרַח מִזְמוֹר: מַה־יִּדְיֹדוֹת
 מִשְׁכָּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגִסְכָּלְתָּהּ
 נַפְשִׁי לְחֻצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבְשָׂרִי יִרְנְנוּ אֵל אֱלֹהֵי: גִּם־צִפּוֹר
 מִצְּאָה בֵּית וּדְרוֹרוֹ קֶן לָהּ אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרָחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ
 יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכֵי וְאֱלֹהֵי: אֲשֶׁר־יֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְלְלוּךָ
 סְלָה: אֲשֶׁר־יֵאָדָם עוֹזְלוֹ בְּךָ מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם: עֲבָרְיוֹ בְּעַמְּקֵי
 הַבְּכָא מֵעֵין יִשִּׁיתוּהוּ גִם־בְּרָכוֹת יַעֲטָה מוֹרָה: יִלְכוּ מִחֵיל
 אֱלֹהֵי יִרְאָה אֱלֹהֵי בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעָה
 תְּפִלְתִּי הָאֲוִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סְלָה: מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְהִבֵּט
 פָּנָי מִשִּׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם בְּחֻצְרֶיךָ מֵאֶלֶף בְּחֻרְתֵי הַסְּתוֹפָף
 בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּר בְּאֶהֱלִי־רִשְׁעֵ: כִּי שָׁמְשׁוּ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים
 חַן וְכְבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהִלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יֵאָדָם בְּטַח בְּךָ:

כ"ו אר"ח
ס"ו רל"ג;
חמדת הימים
משמרת החדש
פ"ה.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבְּנֵי לְחֻמֵי לְאֻשֵׁי רִיחַ נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ
 לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֶדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ
 לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תְּמִיד:
 אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֶרְבִים: וְעִשִּׂירֵיט הָאִיפָה סֵלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית

אגרת
התשובה
לוח ע"ו.

1 לפי מח' רמ"ו ובולוניה מתחילים מ"אשר"י. והנוסח כאן עפ"י מח' שד"ל. והיום יש המתחילים באשר"י.

רְבִיעֵת הַהֵיזֵן: עֲלֹת תְּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרִיחַ גִּיחַח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵיזֵן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֹּדֵךְ נֶסֶךְ שֶׁכָּר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים כַּמִּנְחַת הַבֶּקָר וְכַנְסֹכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ גִּיחַח לַיהוָה:

אֵתָה הוּא שֶׁהַקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֵת) קִטְרֵת הַסַּמִּים. פְּטוּם הַקְטִרֵת. הַצָּרִי וְהַצֶּפְרָן. הַחֲלֻבָנָה וְהַלְבֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מֵר וּקְצִיעָה. שְׂבֻלַת גֶּרֶד וְכַרְכֶּם. מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקִּשְׁטֹט שְׁנַיִם עָשָׂר וְקִלוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנְמוֹן תַּשְׁעָה. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תַשְׁעָה קִבִּין. יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תֵּלֵת וְקִבִּין תֵּלֵת. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֶמֶר חוֹרִין עֵתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע. מַעְלָה עֵשֶׂן כָּל־שָׁהוּא. רַבִּי נִתֵן אֹמֵר אֵף כַּפַת הַיֶּרֶדן כָּל־שָׁהִיא. אִם נִתֵן בָּהּ דְּבֶשׂ פְּסָלָה. אִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ חֵיב מִתָּהּ:

ע"פ סרע"ג ח"א סי' סה. צבלי כריתות 97 ג. ח.

רִבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שְׂרָף הַנוֹטָף מַעְצֵי הַקֶּטֶף. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ אֵת־הַצֶּפְרָן כְּדִי שְׁתֵּהָא נְאֻה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׂוּרִין בּוֹ אֵת־הַצֶּפְרָן כְּדִי שְׁתֵּהָא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ. אֵלָא שְׁאִין מַכְנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

צבלי כריתות 97 ג. ח.

מד' שכל טוב צר' כצ. יח.

וְעֲרֻבָה לַיהוָה מִנְחַת יְרוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קִדְמָנִית:

מלא' ג. ד.

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה: **אֲשֶׁרִי** הָעַם שְׂכֻכָה לּוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵיו:

שכה"ל ענין תפילה סי' ז.

תה' פד. ה: סרע"ג ח"א סי' פה. תה' קמד. טו.

1 במד' רמ"ז ובולוניה: תור יין.

תה' קמנה,
ח"כא; צצלי
צרכות ד'
ד, ג; פסקין
ר"ד צרכות
ד' ד, ג;
שצה"ל תפילה
ס' ז;
סח"ת ס' ג;
סח"ר ס' ג.

תְּהִלָּה לְדָוִד אַרְזוּמִמֶּנָּה אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמֶנָּה
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אַבְרָכָה וְאַהֲלִילָה שְׁמֶנָּה
לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגְדֹּה: הִדָּר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹנוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב־טוֹבֶכָה יִבְיַעוּ וְצִדְקָתֶךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרָךְ אַפִּים וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
יֹרְחָמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶיךָ
יִבְרָכְנֶכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ: לַהֲוֹדִיעַ
לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶךָ
מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר: סוֹמֵךְ יְהוָה
לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ
וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת־יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן
יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה
אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה
יִדְבֹּר פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
וְאַנְחֲנוּ גְבָרָה יְהִי מִעֲתָה וְעַד־עוֹלָם־הַלְלוּ־יָהּ:

תה' קמנ, ית.

ר"ח"ש צרכות
פ"ח, ס"ו

החזן אומר:

מוחבר צמס"ו
פ"ו ה"ה
תוס' צרכות
ד' ג, ח.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ
וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב־וְאֹמְרוּ:

שצה"ל תפילה
ס' ח' צשס
תשו' הר"צ"ד
ס' קאג

תרגום ירוש'
צרה' מט, ח;
ע"פ דני' ג, כ.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלָם וּלְעֲלָמֵי עֲלָמָי יִתְבָּרַךְ:

שצה"ל תפילה
ס' ח.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְתַפָּאֵר וַיְתַרְוֶמֶם וַיְתַנַּשֵּׂא וַיְתַהַדֵּר וַיְתַעַלֶּה
 וַיְתַהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
לְעֵלָּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא
וְנַחְמְתָּא דְאַמְרִין בְּעֵלְמָא וְאַמְרוּ אַמֵּן:

לויקלוס ד'כ'
כח, מנ.

עמידה לערב שבועות שחל בימי חול

תנחומא דר'
ס"ו ה';
ירושלמי
ברכות
פ"ד, ה"א.

בבלי מגילה
ח, ב"ח, א.

יכוון פניו כנגד מקום המקדש כאשר רגליו זו אצל זו, יעמוד ולא ישען ויכוף ראשו מעט, צריך לכוון בכל הברכות, ולפחות בברכה הראשונה.

בחזרה החזן אומר בלחש:

בבלי ברכות
דף ט, ב.
מכילתא דר"י
שמי' פ' טז.

אֲדִנִּי שֹׁפְתֵי תַּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלְהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחָם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: מְלַךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְגַן אַבְרָהָם:

תה' נה, ח.

משנה ברכות
פ"ד מ"ג.
שמו"ג, ה, ו.
ד"ב, י, ח;
בבלי ברכות
דף לג, ב.
בר' יד, כ.

בר' רצה
פ' לט; בבלי
דף פסחים ד'
קח, ב; שבה"ל
תפילה ס"ו ית.

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדִנִּי מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מוֹרִיד הַטֶּל מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחִיָּה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים מְתִיר
אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישָׁנֵי עֶפְרָי מִי־כַמּוֹךְ בְּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ מְלַךְ מֵמִית וּמְחִיָּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ
יְשׁוּעָה¹ וְנַאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְחִיָּה הַמֵּתִים:

ישעי' סג, א.

ע"פ בבלי
תענית ד'
ג, א; אגדת
בר' פ' מד;
סרע"ג ח"א
ס"ו לת.

ש"א ב, ו.

שבה"ל תפילה
ס"ו יח ששס
אגדה.

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

בחזרה אומרים:

קָדֹשׁ יִתְּנוּ לָךְ הַמּוֹנֵי מֵעַלְהָ עִם־קְבוּצֵי מִטֵּהּ. יַחַד כָּלֶם קָדְשָׁה
 לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה
 וְאָמַר. קו"ח: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל־הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ: חוּן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קו"ח: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְקוֹמוֹ:
 חוּן: וּבְדַבְרֵי קָדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קו"ח: יְמִלְךָ יְהוָהוּ לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ
 צִיּוֹן לְדָר וָדָר. הַלְלוּ־יָהּ:

33ב זכרון
 77 כ"א, ב:
 פרקי תולדות
 רצח' מופ' ג'
 ואלו.
 תוספתא
 זכרון
 פ"א, ה"ט.

סרע"ג ח"א
 ס"י פה: ר"ח
 מנגילה 77
 יג, 3
 ישע"י ג.
 יח"ג, ג, יג.
 תה" קמו, י.

לְדוֹר וְדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
 וְשִׁבְחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כִּי־אֵל מְלִיךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

סרע"ג ח"א
 ס"י לח.
 ע"פ מלא'
 א, יד.
 שבה"ל תפילה
 ס"י יח 33
 אנדה.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת. וּמְלַמֵּד לְאִנּוּשׁ בִּינָה. וְחַנּוּן
 מֵאַתָּךְ דַּעָה וּבִינָה וְהַשְׁכֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 חוֹנֵן הַדַּעַת:

33ב זכרון
 77 יג, 3
 ע"פ תה"
 77, י.

הַשִּׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתְךָ. וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וּמְרַבֵּנוּ
 מִלְכָּנוּ לְעִבּוּדְךָ. וְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה:

סִלַּח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחַל־לָנוּ מִלְכָּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ.
 כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. חַנּוּן
 הַמֵּרַבֵּה לְסִלּוּחַ:

ע"פ תה"
 פ, ה.
 ע"פ ישע"
 נה, ז.

רֵאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ. וּגְאֹלֵנוּ מִלְכָּנוּ מְהֵרָה
 לְמַעַן שִׁמְךָ. כִּי (אֵל) גּוֹאֵל חֹזֵק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה. גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

ע"פ תה"
 קיט,
 קיג'קיד.
 33ב זכרון
 77 קח, 3.

מד' שכל טוב
 ש"י פ' יג.

רַפְּאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִרְפָּא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה כִּי תְהַלֵּתֵנוּ אַתָּה וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מְכוּתֵינוּ (וּלְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ) כִּי אֵל רֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אַתָּה בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רֹפֵא חֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ ורמ"ו
ח, יד.

ע"פ ורמ"ו
ג, ת.

ע"פ ש"ס
ה, יב.

בְּרַךְ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ וְתֵן טַל לְבִרְכָה עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וְשִׁבַע אֶת־הָעוֹלָם מִבְּרִכּוֹתֶיךָ וְתֵן בְּרָכָה רְוּחָה וְהַצְלַחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וּבְרַךְ אֶת־שְׁנוֹתֵינוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבוֹרָכוֹת בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

ע"פ תה"ו, ת.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ¹ (וּמִקְבָּצֵנוּ יַחַד מֵאֲרָבַע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ לְאֲרָצֵנוּ) בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ ישע"ו
כו, יג.

ישע"ו יא, יב.

ע"פ ישע"ו
נו, ת.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה וְיִזְעַצְּנוּ כְּבַתְּחִלָּה וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה (מְהֵרָה) לְבִדְךָ (בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים) בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִלֶּךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

ע"פ ישע"ו
א, כו.

ע"פ הוש"ע
ג, כח.

צבלי ברכות
דף יב, ב.

נוסח בלתי מצונזר:

צבלי ברכות
דף כט, א;
ע"פ סרע"ג
ח"א סי' עט.

וְלִמְשַׁמְדִים בְּלִתְדֵי
תְקוּהָה וְכָל־
הַמִּינִים כָּלֶם כְּרָגַע יֵאבְדוּ
וְכָל־אוֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה

ע"פ מו"כ
ה, ח.

נוסח מחזור רמ"ו ובולוניה:

וְלִמְלִשְׁיָנִים בְּלִתְדֵי
תְקוּהָה וְכָל־
הַמִּינִים כָּלֶם כְּרָגַע יֵאבְדוּ
וְכָל־אוֹיְבֵיךָ מְהֵרָה יִפְרְתוּ

¹ במד' רמ"ו ובולוניה: גְּלוּתֵינוּ, הלמ"ד בחיריק.

המשך נוסח מחזור רמ"ו ובולוניה:

וּמְלָכוֹת זָדוֹן מְהֵרָה תִּעְקַר
וּתְשַׁבֵּר וְתִכְנֶיעַ אוֹתָם
בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבֵים וּמִכְנִיעַ
זְדִים:

המשך נוסח בלתי מצונזר:

יְכַרְתּוּ וּמְלָכוֹת זָדוֹן מְהֵרָה
תִּעְקַר וּתְשַׁבֵּר וְתִכְנֶיעַ אוֹתָם
בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבֵים וּמִכְנִיעַ
זְדִים:

עַל־הַחֲסִידִים וְעַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־גְּרֵי הַצָּדֵק וְעַל־
פְּלִיטַת עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֵיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ
הַטוֹב בְּאַמְתֵּךְ וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ
כִּי־בָךְ בִּטְחָנוּ מִלֶּךְ עוֹלָמִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַשְׁעֵן
וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

תוספתא
צרכות פ"ג,
הל' כה.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וּבְנֶה אוֹתָהּ בְּנֵן
עוֹלָם בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
בוֹנֵה ירוּשָׁלַיִם:

ע"פ ז'
ת, עז.

תה' קמז, ג.

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ בְּמִהְרָה תִצְמַיֵחַ וּמְקַנְנוּ תְרוּם
בִּישׁוּעָתְךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינּוּ כָּל־הַיּוֹם בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מִצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה:

ע"פ ירמ'
לג, עז.

ע"פ תה'
כה, ה.

ע"פ יח'
כט, כח.

צבלי פסחים
דף קח, ג.

שָׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחוּס וְחָנְנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ
וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶת־
תְּחִנָּתֵנוּ כִּי אָב מְלֹא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה הוּא מְעוֹלָם
וְלֹא נָשׁוּב רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתִחֲנוּן
אַתָּה בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

עירוב עירך ש"ן.

תה' סה, ג.

ראה מנחת"י
(ורש"ל) צ"ר
פ"ר ושלח
ס"ו ט.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלֹתֶם¹ שְׁעָה־
וְהָשֵׁב הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ־ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל
וְתִפְלֹתֶם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן־ וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ־ וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְרָצוֹן
וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאֶז־ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־
הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְרָצוֹן־

תוס' מנחות
דף קז, ט ד"ה
ומיכאל.

ט"פ מ"כ
ד, יא.
שנה"ל תפילה
ס' יח בשם
אגדה.

ט"פ מ"ד תה'
ט, ח.

בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין כל
הציבור לשוח עמו ואומרים "מודים דרבנן":
ה"ב אות ז':
שנה"ל תפילה
ס' כג.
ט"פ כג
סועה ד'
מ, א.
ירמ' לג, כז.

ישע' יא, יב.

תה' קיט, ה.

מ"ב כ, ג.

ט"פ יוש'
צרכות
פ"ה ה"ה.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ־ שְׂאֵתָה
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ־ עַל־חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ־
וְעַל־נַסִּיךְ שְׂבָכְלִיּוֹם וַיּוֹם
עִמָּנוּ וְעַל־נַפְלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹרֶיךָ שְׂבָכְל־עַת־
עָרַב וּבִקֵּר וְצָהָרִים־ הַטּוֹב
כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ־
הַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ
חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ־

דה"א כט, יג.

ט"פ ספרי
פ' קלט.

תה' נה, יח.

ט"פ ח"כ
ג, כג.

סרע"ג ח"ה
ס' לט.
ט"פ ישע'
סד, ו.

לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲוַבְתָּנוּ וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ
פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

עַל־כָּל־סָלָה וְיִתְבַּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד־ כָּל־הַחַיִּים
יִזְדוּךָ סָלָה־ וַיְהִלּוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְת־ בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה־ הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאֵה לְהוֹדוֹת:

שנה"ל תפילה
ס' יח בשם
אגדה.

ט"פ תה'
כג, יא.

¹ במוז' רמ"ז: "ובתפלתם".

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כָּלֵנוּ
כְּאַחַד בְּאֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֲהַבָּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ
אֶת-כָּל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד— בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה
בְּשָׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁלוֹם. (אָמֵן):²

תה' פט, טו.

ט"פ משל
ד, יג.

ט"פ דב'
כו, טו.

ששה"ל תפילה
סו' יח שסס
אגדה.

ששה"ל ענין
תפיל' סו' כד.

ט"פ תה'
כט, יא.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר
 אותו בלחש:

יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תה' יט, טו.

צבלי ברכות
דף ט, ג.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל-הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְרַ
עֲצָתָם וְתִמְקַלְקַל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שִׁתַּפְתַּח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֲכָמָה. שְׁעָרֵי בִּינָה. שְׁעָרֵי
דַּעָה. שְׁעָרֵי פְּרָנְסָה וְכִלְכָּלָה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

צבלי ברכות
דף ח, א; רש"י
ברכות דף
כט, ג ד"ה
תחנונים.

ט"פ תה'
לד, יח.

ט"פ ש"צ
יח, לז.

ט"פ סרע"ג.

יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תה' יט, טו.

צבלי ברכות
דף ח, א.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך
 לימינו ואומר:³

צבלי יומא
דף ג, ג.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

איו' כה, ג.
ט"פ ושע'
כו, ה.

ט"פ צבלי
יומא דף ג, ג.

¹ במח' רמ"ו: תיבת "וחיים" לא מופיעה. ² במח' רמ"ו ובלוניא "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין
 עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א. ³ במח' רמ"ו
 ובלוניא הנחיה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס"ה, ענין התפילה.
 ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

ע"פ משנ' אצות פ"ה מ"ב

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שֶׁתְּבַנֶּה¹ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

רמב"א או"ח סי' קכג ס"א.

במקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה: בחזרת הש"ץ הקהל צריך לעמוד ולכוין לכל הברכות ולענות "ברוך הוא וברוך שמו" אחרי "ברוך אתה ה'", "ואמן" אחר כל ברכה:

החזן אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבָרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מוחקר צמס"ו פ"ו ה"ו תוס' ברכות דף ג, ת.

ש"ח"ל תפילה סי' ת.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

תרגום ירוש' ברא' מט, ת. ע"פ דני' ב, כ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא:

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

לויקלוס ד' כה, מג.

תְּתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְכָל-בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קָדָם
אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמַיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

ע"פ תרגום מ"א ת, מה. תרגום ירוש' שמי' א, יט.

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-
כָּל-יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

או"ח כה, ג. ע"פ ישעי' כז, ה.

אם יש בבה"כ אדם החייב באמירת קדיש, אומרים כאן מזמור ס"ז (כמנהג ק"ק רומא) או מזמור שיר של יום כדלקמן ואחריו קדיש יתום.²

¹ בתי"ז ולא בתי"ד. שיערי תשובה או"ח סי' קכג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לינואנו וכך מנהגנו. ² במח' רמ"ז ובולגריא הנחיתה זו אינה מופיעה. ומובאת כאן ע"פ מח' שד"ל.

לְמַנְצַח בְּנִגְיַת מְזֻמֹּר שִׁיר: אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וּיְבָרְכֵנוּ יְאֵר
 פָּנָיו אֲתָנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָכָה בְּכָל־גּוֹיִם
 יְשׁוּעַתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֶם: יִשְׁמְחוּ
 וּיְרַנְּנוּ לְאֲמִים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וּלְאֲמִים בְּאֶרֶץ תִּנְחַם
 סֵלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֶם: אֶרֶץ נָתַנָּה
 יְבוּלָה יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ
 כָּל־אֲפִסֵי־אֶרֶץ:

הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בְּרֵאשׁוֹן בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

לְדָוִד מְזֻמֹּר לַיהוָה הָאֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלֵ וַיֵּשְׁבֵי בָּהּ: כִּי־הוּא
 עַל־יַמִּים יְסֻדָּה וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנָה: מִי־יַעֲלֶה בְּהַר־
 יְהוָה וּמִי־יִקְוֶם בְּמִקְוֶם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבֶרֶת־לֵב אֲשֶׁרוּ
 לֹא־נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: יִשְׂא בְרָכָה מֵאֵת
 יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂעוֹ: זֶה דָּוִד דִּרְשׁוּ מִבְּקִשֵׁי פְנֵיךָ
 יַעֲקֹב סֵלָה: שְׂאוּ שְׁעָרֵינוּ רְאֵשִׁיכֶם וְהַנִּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
 וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר
 יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרֵינוּ רְאֵשִׁיכֶם וְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
 וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת
 הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

בְּשִׁלְיֵשִׁי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

מְזֻמֹּר לְאֶסְף־אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
 יִשְׁפֹּט: עַד־מַתִּי תִשְׁפֹּט־עוֹל וּפָנָי רַשְׁעִים
 תִּשְׂאוּ־סֵלָה: שְׁפֹט־דָּל וַיִּתּוֹם עָנִי וְרֵשׁ הַצַּדִּיקִים: פְּלִטוּ־דָל
 וְאֲבִיוֹן מִיַּד רַשְׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבְיֵנוּ בַחֲשֻׁכָה

משני תמיד
 פי"ז מ"ד.

תהי' פב, א"ת.

בבלי כ"ה
 לא, ח.

יְתַהַלְכוּ יְמוּטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אֶרֶץ: אֲנִי־אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם
וּבְנֵי עֲלִיזוֹן כְּלַכְּס: אֲכֹן כְּאָדָם תְּמוֹתוֹן וּכְאֶחָד הַשָּׂרִים
תִּפְלוּ: קוֹמָה אֱלֹהִים שִׁפְטוּ־הַ הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּנְחַל
בְּכָל־הַגּוֹיִם:

בְּחַמִּישֵׁי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

לְמַנְצִיחוֹ עַל־הַגְּתִית לְאֶסְף: הֲרַנִּינוּ לְאֱלֹהִים עוֹזְנוּ הָרִיעוּ
לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוֹזְמָרָה וּתְנוּתָף כְּנֹר נְעִים
עַס־נָבֵל: תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּפֶסֶח לְיוֹם חֲגֹנוּ: כִּי חֹק
לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּתוֹ בִּיהוֹסֵף שָׁמוּ
בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁפְת לֹא־יִדְעָתִי אֲשַׁמַּע: הַסִּירוּתִי
מִסָּבֵל שְׂכָמוֹ כְּפִיו מִדּוֹד תַּעֲבֹרְנָה: בְּצִרְהָ קְרֹאת וְאֲחֻלְצֶנָּה
אֶעֱנֶנָּה בְּסִתֵּר רַעַם אֶבְחַנְנֶנָּה עַל־מִי מְרִיבָה סִלְהָ: שְׁמַע
עַמִּי וְאֶעֱיֶדְהָ בְּךָ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה בְּךָ אֵל
זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכְר: אֲנַכְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ הַמַּעֲלֶנָּה
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הִרְחַב־פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ: וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי
וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וְאֲשַׁלַּחְהוּ בְּשָׂרִירוֹת לְבָס יִלְכוּ
בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לֹא עַמִּי שָׁמַע לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ:
כַּמַּעֲט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנִּיעַ וְעַל אֲצִרְיָהֶם אָשִׁיב יָדִי: מִשְׁנֵאֵי
יְהוָה יִכַחֲשׁוּ־לוֹ וַיְהִי עֵתָם לְעוֹלָם: וַיֹּאכִילְהוּ מִחֶלֶב חֹטָה
וּמִצֹּר דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶנָּה:

משני תמיד
פ"ז מ"ד.
תהי פא, ר"ת.

בבלי ר"ה
לא, ח.

בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

מְזֻמָּר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהַדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֲלִיזוֹן: לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֲסִדֶּךָ וְאִמּוֹנְתְּךָ בְּלִילוֹת:
עַל־יַעֲשׂוֹר וְעַל־נָבֵל עַל־יְהוָה בְּכֹנֹר: כִּי שִׁמַּחְתַּנִּי יְהוָה
בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיךָ אֲרַנֵּן: מִהֲגִדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד

משני תמיד
פ"ז מ"ד.
תהי כב, ר"ת.

בבלי ר"ה
לא, ח.

עֲמָקוּ מַחֲשַׁבְתֵיךָ: אִישׁ־בָּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא־יִבִין אֶת־זֹאת: בְּפֶרֶחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ יֵעָשֶׁב וַיִּצְיָצוּ כָּל־פְּעָלֵי אֹן לְהַשְׁמֵדֵם עַד־יָעַד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאָבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָּל־פְּעָלֵי אֹן: וְתָרַם כְּרָאִים קַרְנֵי בַלְתֵי בְשָׁמֶן רַעֲנָן: וְתַבֵּט עֵינֵי בְשׂוֹרֵי בְקָמִים עַל־מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה אֲזַנֵּי: צְדִיק כַּתְמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִגְבוֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יֵשֶׁר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא־עוֹלָתָה בּוֹ:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מנחה 3 מס"ו
פ"ו ה"ו;
תוס' צרכות
97 ג. ט.

תרגום ירוש'
צרכ' מע, א;
ע"פ דני' 3, כ.

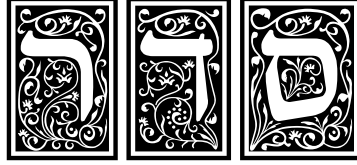
שנה"ל תפילה
ס"ח ת.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדַּר וַיִּתְעַלָּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא:
לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אונקלוס ד'3
כה, נג.

אוי' כה, 3.
ע"פ ישעי'
ס, ה.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

מנחה לערב שבועות שחל בשבת

אִסְתָּשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי ^{שבת"ל} ^{ס"ו קבו} יִשְׁעוּ נַח, יִבְרִיחַ.
 וּמָרְאֵת לִשְׁבַּת עֲנֹג לְקַדּוֹשׁ יְהוָה מְכַבֵּד וְכַבֵּדְתוּ ^{סתי"ר} ^{ס"ו ב}
 מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֲפָצֶךָ וְדַבֵּר דְּבַר: אֹז תַתְּעַנֵּג
 עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בְּמִתִּי אֶרֶץ וְהֶאֱכַלְתִּיךָ גַחְלַת
 יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דְּבַר:

מִה־נָּאוּוּ עַל־הַהָרִים רַגְלֵי מִבְּשָׂר מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מִבְּשָׂר ^{שבת"ל} ^{ס"ו קבו} יִשְׁעוּ נַח, ז.
 טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אָמַר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ: גִּילִי ^{סתי"ר} ^{ס"ו ב} זכר' טו, טו.
 מָאֵד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מִלְכָךָ יָבֹא לָךְ
 צְדִיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא עֲנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עִיר בֶּן־אֶתְנֹנֹת:
 הִנְנִי שֹׁלַח מְלֹאכֵי וּפְנֵה־דַרְךְ לְפָנַי וּפְתָאֵם יָבֹא אֶל־הֵיכָלֹ
 הָאֲדוֹנָן אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמִלְאֵךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר־אַתֶּם
 חֹפְצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לָכֶם ^{מנח"ג, ט.}
 אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:
 וְהִשִּׁיב לִב־אֲבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם: הִנֵּה ^{מנח"ג, כ.}
 יָמִים בָּאִים נֹאֵס־יְהוָה וְהִקְמַתִי לְדוֹד צֶמַח צְדִיק וּמֶלֶךְ
 מֶלֶךְ וְהִשְׁכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּאֶרֶץ: בְּיָמָיו תּוֹשַׁע
 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵן לְבָטָח וְזֶה־שִׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרָאוּ יְהוָה
 צְדָקָנוּ: וַיָּשָׁבוּ עַל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לִיעֲקֹב אֲשֶׁר
 יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם וַיָּשָׁבוּ עָלֶיהָ הִמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם
 עַד־עוֹלָם וְדוֹד עַבְדֵי נְשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: וְכִרְתִּי לָהֶם ^{יחז' לו,} ^{כתיבה}

בְּרִית שְׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יְהִי אֹתָם וּנְתַתִּים וְהַרְבִּיתִי
 אֹתָם וּנְתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכְכֶם לְעוֹלָם: וְהִיָּה מִשְׁכְּנִי
 עֲלֵיכֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעַם: וַיְדַעוּ
 הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּהִיּוֹת מִקְדָּשִׁי
 בְּתוֹכְכֶם לְעוֹלָם:

לְמִנְצַח¹ עַל־הַגָּתִית לְבְנֵי־קַרְח מִזְמוֹר: מֵהַיְדִידוֹת
 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָהּ
 נַפְשִׁי לְחֻצּוֹת יְהוָה לְבִי וּבְשָׂרֵי יְרֵנְנוּ אֶל אֱלֹהֵי: גַם־צִפּוֹר
 מִצְּאָה בַּיַּת וּדְרֹרוּ קֶן לָהּ אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרָחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ
 יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכֵי וְאֱלֹהֵי: אֲשָׂרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְלָלוּךָ
 סֵלָה: אֲשָׂרֵי אָדָם עוֹזְלוּ בְךָ מְסֻלוֹת בַּלְבָּבִים: עֲבָרְיוּ בְעַמְּקֵי
 הַבְּכָא מַעֲיֵן יִשְׁתַּוְּהוּ גַם־בְּרָכוֹת יַעֲטָה מוֹרָה: יִלְכוּ מִחֵיל
 אֱלֹהֵי יִרְאָה אֱלֹהֵי בְצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׂמַעָה
 תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: מִגִּנְנוּ רְאָה אֱלֹהִים וְהִבֵּט
 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם בְּחֻצְרֶיךָ מֵאֶלֶף בְּחֻרְתֵי הַסְּתוֹפֶף
 בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּר בְּאֶהֱלִי־רִשְׁעֵ: כִּי שְׁמָשׁוּ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים
 חַן וְכְבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהִלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשָׂרֵי אָדָם בַּטַּח בְּךָ:

3"ו' לו"ח
 ס"ו ר"ל:
 חמדת הימים
 משמרת החדש
 פ"ו.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם אֶת־קַרְבְּנֵי לְחֵמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ
 לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ
 לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד:
 אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֶת־הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה בֵּין

לגרת
 התשובה
 אות ע'.

3מ' כח, א"ת.

1 לפי מח' רמ"ז ובולגריא מדרגים ל"אשרי". ונוסח זה מופיע ממח' שד"ל ואילך.

הַעֲרָבִים: וְעִשִּׂירֵית הָאֵיפָה סֵלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית רְבִיעֵת הֶהָיִן: עֵלֶת תְּמִיד הָעֵשָׂה בְּהַר סִינַי לְרִיחַ גִּיחָח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֶהָיִן לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֹּדֵף נֶסֶדֶף שֶׁכָּר לַיהוָה: וְאֵת הַכֹּבֵשׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרָבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקָר וּכְנִסְכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ גִּיחָח לַיהוָה:

אָתָּה הוא שֶהקטירו אבותינו לַפְּנִיךָ (אֶת-)קטרת הסמים. פטום הקטרת. הַצָּרִי וְהַצֶּפְרָן. הַחֲלָבָנָה וְהַלְּבֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מֵר וּקְצִיעָה. שְׁבֵלֶת גֶּרֶד וְכַרְכֶּם. מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר וְקִלוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנְמוֹן תִּשְׁעָה. בֹּרִית כְּרִשִּׁינָה תִשְׁעָה קִבִּין. יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תֵּלֶת וְקִבִּין תֵּלֶת־א. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֶמֶר חוֹרִינָן עֵתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע. מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל־שְׂדֵהוּא. רַבִּי נֶתַן אֹמֵר אֵף כֶּפֶת דִּהִירֶדן כָּל־שְׂהִיא. אִם נֶתַן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָה. אִם חִסַּר אַחַת מִכָּל־סִמְמָנֶיהָ חַיֵּב מִיתָה:

ע"פ סרע"ג ח"א סי' סה. ככלי כריתות 79 ג. ח.

רֶבֶן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שָׂרָף הַנוֹטָף מַעֲצֵי הַקֶּטֶף. בֹּרִית כְּרִשִּׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ אֶת־הַצֶּפְרָן כְּדִי שְׂתֵהָא נְאָה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַצֶּפְרָן כְּדִי שְׂתֵהָא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ. אֶלָּא שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

ככלי כריתות 79 ג. ח.

מד' שכל טוב 37 כג, יח.

וְעֲרָבָה לַיהוָה מִנְחַת יְרוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קֹדְמָנִית:

מלא' ג. ד.

1 במד' רמיו ובולוניה: תור ין.

שצה"ל ענין
תפילה ס"ז.

תה' פד, ה;
סרע"ג ח"א
ס"ו פה.

יִשְׁבִּי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁר־י הָעַם שָׁפְכָה לּוֹ
אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵינוּ:

תְּהִלָּה לְדוֹר אַרְוַמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אַבְרָכְךָ וְאַהֲלִלָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ: הַדֵּר כְּבוֹד
הַדָּוָה וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹנוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זְכַר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיַעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרַךְ אַפָּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
יִרְחַמְנוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְחַסִּידֶיךָ
יִבְרַכְכוּ: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ:
לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדֵּר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דוֹר וָדָר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כָל
אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעַתּוֹ: פּוֹתַח
אֶת־יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָּיו
וְחַסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קוֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבֹּר פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

תה' קמה, טו.
ח"כא; צצלי
צרכות ד'
ד, ג; פסקו
רו"ד צרכות
ד' ד, ג;
שצה"ל ענין
תפילה ס"ז.
וענין שצח
ס"ו קבו;
סח"ת ס"ו ג;
סח"ר ס"ו ג.

וְאֶנְחַנּוּ נְבֻרָךְ יְהוָה מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם. הַלְלוּ-יָהּ:

תהי' קטו, ית.

רל"ש צרכות
פ"ח, ס"ו.

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבְי פֹשֵׁעַ בְּיַעֲקֹב נֹאֵם יְהוָה: וְאֲנִי
זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלְיָךְ

ישע' נט,
כרכא.

רלח תשובה"ג
שע"ת סי' נה;
ליקוה"פ עז, ג;
שעה"ל ענין
תפילי סי' מד.

וּדְבַרִי אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא-יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרְעֶךָ
וּמִפִּי זֶרַע זֶרְעֶךָ אָמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם: וְאַתָּה

תהי' ככ, ד.

קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה וְאָמַר
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵה-הָאָרֶץ

ישע' ו, ג.

כְּבוֹדוֹ: בְּלַחֲשׁ: וּמִקְבְּלֵיךְ דָּן מִן דָּן וְאָמְרִין קָדִישׁ בְּשָׁמַי
מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ קָדִישׁ עַל אַרְעָא עוֹבֵד

תרגום.

תשרי ר"ג
לר"ח ס' לז;
תוס' צרכות
ג, ח סוף ד"ה
ושנין;
טור לר"ח
ס' קלג.

גְּבוּרְתָּהּ קָדִישׁ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא. יְהוָה צְבָאוֹת
מְלִיָּא כָּל-אַרְעָא זִיו יְקָרָה ע"כ: וּתְשַׁאֲנֵי רוּחַ וְאֶשְׁמַע

ישע' ג, יב.

אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
בְּלַחֲשׁ: וּנְטַלְתָּנִי רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרְאֵי קָל זִיעַ שְׁגִיָּא.

תרגום.

דְּמַשְׁבַּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתֵּר בֵּית
שְׁכִינְתָּה ע"כ: יְהוָהוּ יְמַלֵּךְ לְעֵלְמָא וְעַד: בְּלַחֲשׁ: יְהוָה מַלְכוּתָהּ

שמ' עו, ית.
תרגום.

קָאִים לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שְׁמֵרָה-זֹאת לְעוֹלָם לְיִצְחָר מַחְשְׁבוֹת

דה"ה כט, ית.

לְבָב עַמֶּךָ וְהִכֵּן לְבָבְךָ אֲלֵיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן
וְלֹא-יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא-יִעִיר כָּל-חַמְתּוֹ:

תהי' עח, לח.

כִּי-אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֹלַח וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קַרְאֵיךָ: צְדָקְתְּךָ
צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרְתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד

תהי' פו, ה.
תהי' קיעו,
קמג.

לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִימֵי קָדָם: בְּרוּךְ
אֲדֹנָי יוֹסֵף יוֹסֵף יַעֲמֹס-לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סְלָה: יְהוָה

תהי' סח, כ.

ירושלמי
צרכות
פ"ה, ה"ח.

צְבָאוֹת עֲמָנוּ מְשֻׁבְּלָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סְלָה: יְהוָה צְבָאוֹת

תהי' מו, ח.

תהי' פד, יג.

אֲשָׁרֵי אֲדָם בְּטַח בָּדָד: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיָוִם־קִרְאָנוּ): ע"כ בלחש:

ע"פ סרע"ג
ח"ה ס"ו סה

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאנוּ לְכַבֹּדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים.
וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי¹ עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ.
הִרְחַמְן יִפְתַּח לִבָּנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִשְׁטַע אֶהְבְּתוֹ וְיִרְאֶתוּ
בְּלִבָּנוּ. וְיִשִּׂים בְּלִבָּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. וְלִירְאָה אוֹתוֹ.
וְלַעֲבֹדוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבָּב שָׁלֵם וּבְנַפְשׁ חֲפָצָה.
לְמַעַן לֹא נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִגְלַד לְבַהֲלָה. וְכֵן יְהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁנֶּשְׁמַר חֻקְךָ
בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכָּה וְנַחֲיָה וְנִרְאָה וְנִירָשׁ יִשׁוּעַת שְׁנֵי
הַמְּשִׁיחַ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְזִכּוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וּלְחַיִּי
הָעוֹלָם הַבָּא:

ראה ראב"ה
ח"ה ש"ת ס"ו
קסח; שבה"ל
ענין תפילה
ס"ו מ"ח;
סת"ר ס"ו ג.

ע"פ ישע"י
סה, כג.

צגלי סנהדרין
ט"ז, ט.

החזן אומר:

מוכר צמס"ו
פ"ו ה"ג
תוס' ברכות
דף ג, ט.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבִרְא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

שבה"ל שנת
ס"ו קכ"ו

תרגום ירוש'
ברא' מט', א';
ע"פ דני' ג, כ.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ.
וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלָּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

שבה"ל תפילה
ס"ו ת.

אוינקלוס דב'
כת, מג.

¹ במד' רמ"ו וּבִלְוֵינֵיא: "חיי" ללא וי"ו.

שנה"ל שנת
ס"ו קכו
כסס רש"י.

**וְאֲנִי תְּפַלְתִּי-לָךְ וַיְהִי עֵת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב-חַסְדֶּךָ
עֲזָנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ: כִּי-גָדוֹל אַתָּה וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ: אַחַד אֱלֹהֵינוּ גָדוֹל אֲדוֹנֵינוּ- קְדוֹשׁ
וְנוֹרָא שְׁמוֹ:**

תה" סט, יד.
תה" פ, י.

הוצאת ספר תורה

ספר המנחם
ד"ה ופני
כלכו ס"ו לו.

**וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוֹמְהוּ יְהוָה וַיִּפְצוּ אֵיבֶיךָ
וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ: קוֹמְהָ עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְדִינוּ
לְמַעַן חַסְדֶּךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר-יְהוָה מִירוּשָׁלַם:
יְהוָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדַרְוֹדֶר: יְהוָה חֲפִץ
לְמַעַן צְדָקוֹ יַגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר:**

כמ"ג ל, לה.
תה" מד, כו.
ישע"ב, ג.
תה" קלה, יג.
ישע"ב מז, כה.

**הַלְלוּ יְהוָה אֹדְדָה יְהוָה בְּכָל-לֵבב בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֲדָה:
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל-חַפְצֵיהֶם:
הוֹדוּהֶר פִּעְלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעַד: זְכַר עֲשֵׂה
לְנִפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה: טָרַף גִּתָּן לִירֵאָיו יִזְכַּר
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתֵת לָהֶם גַּחֲלַת
גֹּזִים: מַעֲשֵׂי יָדָיו אֵמַת וּמִשְׁפָּט נְאֻמִּים כָּל-פְּקוּדָיו:
סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֵמַת וַיִּשָּׂר: פְּדוּתוֹ שָׁלַח
לְעַמּוֹ צִוְה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רְאֵשִׁית
חֻקְמָהוּ יִרְאֵת יְהוָה שִׁכְלֵ טוֹב לְכָל-עֲשִׂיהֶם תַּהֲלֵתוֹ
עֲמֶדֶת לְעַד:**

תה" קי"ב, ל"ג.

מס"ו יד, ה.

**גְּדֹלוֹ לִיהוָה אֶתִּי וְנִרְוֹמָמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ:
רוֹמָמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רַגְלָיו קְדוֹשׁ
הוּא: רוֹמָמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר**

תה" לד, ז.
תה" עט, ה.
תה" עט, ט.

קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־קָדוֹשׁ כִּי־הוּא כִּי אֵין
 בְּלִתְּיָהּ וְאֵין צֹר כְּאֱלֹהֵינוּ: (כִּי מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה
 וּמִי צֹר זִוְלָתֵי אֱלֹהֵינוּ): אֶחָד אֱלֹהֵינוּ־ גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ־
 קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

וְתִנְּלָהּ (וְתִרְאֶה) מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ מְהֵרָה־ וַיְחַזֵּן וַיִּרְחַס¹
 פְּלִיטָתָנוּ וּפְלִיטַת כָּל־עַמּוֹ (בֵּית) יִשְׂרָאֵל־ וַיִּתְּנֵנוּ
 (תְּמִיד) לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן וְאָמְרוּ כָל־הָעַם
 אָמֵן־ הַכֹּל הָבֹ גְדֹל לְאֱלֹהֵינוּ־ וְתֵנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה:
 דב' לז, ג.

מגביהים ספר התורה ואומרים:²

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרָה
 צֹוֶה־לָנוּ מֹשֶׁה מִזְרָשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב: וְאַתֶּם
 הַדְּבֻקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם:
 דב' לז, ד.

כִּהֵן קָרַב־ יַעֲמֹד הַכִּהֵן (או: אֵין כֵּאֵן כִּהֵן יַעֲמֹד הַלְוִי

או: יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ³ שְׁנַתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ

יִשְׂרָאֵל בְּקֹדְשָׁתוֹ־ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נַפֶּשׁ
 עֵדוּת יְהוָה נְאֻמָּנָה מְחַכֵּמַת פִּתֵי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 מְשִׁמְחֵי־לֵב מִצְוֹת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה
 טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעֵד מְשַׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צְדָקוֹ יַחֲדוּ:
 הָאֵל תְּמִים דְּרָכּוֹ אֲמֶרֶת־יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְכֹל
 הַחַסִּים בּוֹ: דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי־נְגַעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם:
 דב' יט, טו.

משל' ג, חדי'.

¹ במח' רמ"ו תיבת "וירחם" לא מופיעה. ² במח' רמ"ו ובולוניה הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח"כ
 עד "כְּלַכֶּם הַיּוֹם" לא מופיעים. עד מח' שד"ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה. ואח"כ בכל
 הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום. ³ במח' רמ"ו ובולוניה "ברוך שנתן תורה לעמו
 ישראל בקדושתו" לא מופיע. וכן הפסוקים מספר משלי אינם מופיעים. הנוסח כאן הינו עפ"י המנהג האיטלקי
 בירושלים, שערך הרב מ"ע הרטום, עמ' 13, ג'.

עֵינֵי-חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ וְתִמְכִּיחַ מְאֹד: כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וַיִּוְסַפּוּ לְךָ שָׁנֹת חַיִּים: יְהוָה עִזֹּ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

העולה לתורה פותח ומביט במקום שצריך לקרוא, מכסה האותיות ומברך בקול רם:

יְהוָה עִמָּכֶם (הקהל עונה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה):¹

בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

(הקהל עונה: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד):

העולה חוזר ואומר: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

בסיום הקריאה העולה יגלול את התורה ויברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וַחַיֵּי עוֹלָם נִשְׁע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

פְּרַשְׁת נִשְׂא

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נִשְׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם: מִבְּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְמַעְלָה עַד בְּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לְצִבָּא צָבָא לְעַבְד עֲבָדָה בְּאֵהָל מוֹעֵד: וְאֵת עֲבֹדֹת מִשְׁפַּחַת הַגֵּרֻשָׁנִי לְעַבְד וּלְמִשְׁאָו לוי וְנִשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֵת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֵהָל מוֹעֵד מִכֹּסֵּהוּ וּמִכֶּסֶה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְּמַעְלָה וְאֶת־מִסְדָּ פֶתַח

סדר' רס"ג
עמ' שנג;
סהל"ק סדר
קה"ת.
סדר' רס"ג
עמ' שנג;
רא"ש צרכות
פ"ז ס' טו.

משל' ט, יא.
תה' כט, יא.
רות ג, ד.
מס"ו פ"ג,
ה"ו.
ספרי פסקה
שו ד"ה
כי שס.

מוזכר במשנ'
מגילה ד, ג;
צבנו צרכות
יא, ג; ע"פ
מס"ו פ"ג,
ה"ו.

ראצו"ה ח"א
ש"ת ס'י
קסה; שבה"ל
ענין תפילה
ס'י מלא;
סת"ר ס' ו.

מוזכר במשנ'
מגילה ד, ג;
מס"ו פ"ג,
ה"ו.

¹ במד' רמ"ו וכולוניא לא מופיע.

אָהֵל מוֹעֵד: וְאֵת קַלְעֵי הַחֹצֵר וְאֵת־מִסְכְּוֹ פָּתַחוּ שַׁעַר הַחֹצֵר
 אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מִיתְרֵיהֶם וְאֵת־כָּל־
 כְּלֵי עֲבֹדַתְכֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם וְעִבְדוּ: עַל־פִּי אֲהַרֹן
 וּבְנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרֻשִׁי לְכָל־מִשְׁאֵם וְלִכְלֵל עֲבֹדַתְכֶם
 וּפְקֻדֹתֶם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מִשְׁאֵם: זֹאת עֲבֹדַת
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי הַגֵּרֻשִׁי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמֶרֶתָם בְּיַד אֵיתָמָר
 בְּנֵי־אֲהֵרֹן הַכֹּהֵן: יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מֶרְרִי לְמִשְׁפַּחַתְכֶם לְבֵית־אֲבֹתְכֶם
 תִּפְקֹד אֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְמֵעַלָּה וְעַד בְּנֵי־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
 תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לְאַצְבָּא לְעַבְדֹת אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וְזֹאת
 מִשְׁמֶרֶת מִשְׁאֵם לְכָל־עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קְרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
 וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וְאֲדָנָיו: וְעַמּוּדֵי הַחֹצֵר סָבִיב וְאֲדָנֵיהֶם
 וַיִּתְּדֹתֶם וּמִיתְרֵיהֶם לְכָל־כְּלֵיהֶם וְלִכְלֵל עֲבֹדַתְכֶם וּבִשְׂמַת
 תִּפְקְדוּ אֶת־כָּלֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁאֵם: זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפַּחַת בְּנֵי
 מֶרְרִי לְכָל־עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אֵיתָמָר בְּנֵי־אֲהֵרֹן הַכֹּהֵן:

פרשת בהעלותך

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אֲהֵרֹן וְאֶמְרַת אֵלָיו
 בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֹּרֹת אֶל־מוֹל' פְּנֵי הַמִּנְוָה יֵאִירוּ
 שִׁבְעַת הַנֹּרוֹת: וַיַּעַשׂ בֶּן אֲהֵרֹן אֶל־מוֹל' פְּנֵי הַמִּנְוָה הַעֲלָה
 נֹרְתִיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמִּנְוָה מִקְשָׁה
 זָהָב עַד־יִרְכָּה עַד־פְּרֻחָהּ מִקְשָׁה הוּא כַּמְרָאָה אֲשֶׁר הִרְאָה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֶּן עֶשְׂרִים אֶת־הַמִּנְוָה: פ לוי
 וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם: וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהַרְתָּם הַזֶּה עֲלֵיהֶם
 מִי חֲטָאת וְהִעֲבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וַיִּכְבְּסוּ בַגְדֵיהֶם
 וְהִטְהָרוּ: וְלָקְחוּ פָר בֶּן־בְּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן

וּפְרִשְׁנִי בְּדַבְּרֵי תַקְוָה לְחַטָּאת: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְלוֹים לִפְנֵי אֱהֵל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְלוֹים לִפְנֵי יְהוָה וְסַמְכוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְלוֹים: וְהִנִּיף אֶהְרֹן אֶת־הַלְלוֹים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לְעֵבֶד אֶת־עַבְדְּת יְהוָה: וְהַלְלוֹים יְסַמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְלוֹים: וְהִעֲמִדְתָּ אֶת־הַלְלוֹים לִפְנֵי אֶהְרֹן וּלְפָנֵי בְנָיו וְהִנַּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה: וְהִבַּדְתָּ אֶת־הַלְלוֹים מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְלוֹים:

ברכת הגומל¹

יברך בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

סה"ת סוף סי' נח.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַגּוֹמֵל לַחַיִּים טוֹבוֹת. שְׂגַמְלֵנִי כָּל־טוֹב:

ע"פ 333
ברכות 97
דף 3.

הקהל עונה:

מִי שְׂגַמְלֶךָ כָּל־טוֹב. הוּא יְגַמְלֶךָ כָּל־טוֹב לְעַד סְלָה. יוֹדוּ לַיהוָה חֲסִדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם:

סת"ר
נספחים
סי' ג.

ספר הפנים
שער הרחיה.
תה"ק, ת.

מי שברך לעולה לתורה:

מִי שִׁבְרַךְ אַבּוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ אֶת־כַּבּוֹד רַבִּי... שְׂמַתְנַדֵּב... לְמַנוּחַת נַפְשׁ... וְלַמְנוּחַת נַפְשׁ כָּל־קְרוֹבֵיו שְׂמַתּוֹ וְכָל־שְׂאֵר שְׂכָבֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. לַחַיִּי... וְלַחַיִּי כָּל־בְּנֵי בֵיתוֹ וְלַחַיִּי כָּל־קְרוֹבֵיו וְאוֹהֲבָיו וְלַחַיִּי כָּל־הַקְהָל הַקְדוֹשׁ הַזֶּה. וּבְשֹׁכֵר זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיִצְלֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה. וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה רְחוּה וְהִצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂי יָדָיו. וַיְבָרַכְהוּ עַם־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיו. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

ע"פ 37"ר
סוף פ"י יא.

¹ במד' רמ"ז ובולגניא לא מופיע.

ט"ז סרע"ג
ח"א ס"ו ק.

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְכוּנֵן אֶת־בֵּית חַיִּינוּ.
וְלִהְשִׁיב שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹכוֹ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ.
וְנֹאמַר אָמֵן:

ט"ז יסע"ו
לח, כ.

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְרַחֵם עַל פְּלִיטָתֵנוּ.
וְלַעֲצֹר אֶת־הַמַּגָּפָה וְהַמַּשְׁחִית מֵעַלְלֵינוּ וּמֵעַל
בְּתֵינוּ. וּמֵעַל כָּל־עֲדַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְקַיֵּם לָנוּ אֶת־כָּל־חֻמְי
יִשְׂרָאֵל. הֵם וּבְנֵיהֶם (וּנְשֵׁיהֶם) וְתַלְמִידֵיהֶם
וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם. שְׁבְכָל־מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים שְׁנַשְׁמַע וְנַתְּבַשֵּׁר
בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת (יִשׁוּעוֹת) וְנַחֲמוֹת. מִהְרָה
מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְנֹאמַר אָמֵן:

יט"ז יא, יב.

אֲחֵינוּ יִשְׂרָאֵל וְאֲנוּסֵי יִשְׂרָאֵל (וְאֲסִירֵי יִשְׂרָאֵל). הַנִּתְוַנְּנִים
בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָהּ. הַמְּקוּם (בְּרַחֲמָיו) יְרַחֵם וְיַחֲוֵן
אוֹתָם (וְאוֹתָנוּ) בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. וְיִוָּשִׁיעַם וְיִוָּשִׁיעֵנוּ.
וְיִוָּצִיאֵם וְיִוָּצִיאֵנוּ מִצָּרָה לְרוּחָהּ. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה
(בְּקָרוֹב). וְנֹאמַר אָמֵן:

תה"ג ל, כב.

תה"ג לח, טז.

תה"ג ס, ז.

תה"ג פד, י.

תה"ג קסח, ח.

תה"ג כ"ג, י.

יְהִי־חֲסִדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ: כִּי־לָךְ יְהוָה
הַזּוֹחֵלְתִי אַתָּה תַעֲנֶנּוּ אֲדֹנָי אֱלֹהֵי: לְמַעַן יַחֲלִצֵנוּ
יְדִידֶיךָ הַוְשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי: (מַגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְהִבִּט
פָּנָיו מִשִּׁיחָךְ: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה וְאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יְהוָה
הַוְשִׁיעָה הַמְּלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ:

¹ במז' רמ"ז מופיע רק הפסוק הראשון.

מחזירים את ספר התורה ואומרים:

בַּחֲוָרִים וְגַם בְּתוֹלוֹת זִקְנִים עִם נְעָרִים: יִהְיֶה לָּנוּ אֶת־שֵׁם
 יְהוָה כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ עַל־אֶרֶץ
 וְשָׁמַיִם: וַיֵּרֶם קֶרְנוֹ לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל־חַסִּידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 עִם קָרְבּוֹ הִלְלוּ־יָהּ: מִהֲלֵל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֵיבֵי אוֹשַׁע:
 וּבִנְחָה יֹאמֶר שׁוֹבָה יְהוָה רַבּוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֵבֹר
 דְּדוֹר עֲבַדְךָ אֶל־תֵּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לָקַח טוֹב נִתַּתִּי
 לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל־תַּעֲזֹבוּ: עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ
 וְתִמְכִּיֶה מֵאֲשֵׁר: דְּרַכֶּיֶה דְרַכֶּיֶה נְעִים וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:
 הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יִמְיֵנוּ כְּקֹדֶם: תּוֹרָה
 הִיא עֵץ חַיִּים לְכַלְנוּ חַיִּים כִּי־עֲמֹךָ מְקוֹר חַיִּים:

תה' קמח, יב' י.
 ש"צ כב, ד.
 צמ"ו י, לו.
 תה' קלב, י.
 משל' ד, ב.
 משל' ג, יח.
 משל' ג, ח.
 אי"כ, ה, כח.
 תה' לו, י.

סמנע"ו
 סי' טו.
 ויקר' רצה
 פרי' ל"ה ד"ה
 אמר ר'.

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְרַעוּתָהּ
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיָמִיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל־
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ
 וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
 לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא שִׁירָתָא תְּשַׁבְּחָתָא
 וְנַחְמָתָא דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

מחבר צמס"ו
 פ"ו, ה"ו
 תוס' ברכות
 דף ג, ח.
 תרגום ירושלמי
 ברכ' מט, ח.
 ש"פ דני"ב, כ.
 אוינקלוס ד'
 כח, מג.

שבה"ל תפילה
 סי' ת.

1 במח' רמ"ו ובולוניה הפסוק הראשון לא מופיע. וכן מ"בעבור דוד עבדך" וכו'. והנוסח כאן הוא לפי הרב מ"ע הרטום, בחוברת המנהג, עמ' 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחק אפשר לקצר.

למנחה של ערב שבועות שחל בשבת

בחזרה החזן אומר בלחש:

אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

תהי נא, ת.

צבלי ברכות דף ט, ב.

צבלי ברכות דף כט, א. שמו"ג, ו. צ"ו, ח; צבלי ברכות דף לג, ב. צ"ו, יד, ב.

מכילתא דר"י שמו"פ, טז.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אֲבָרָהֶם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדֹל הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה אֶת-הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מְלַךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְגַן אֲבָרָהֶם:

ישע"ס, סג, א.

צ"ו רצה פי' לט; צבלי פסחים דף קח, ב; שבה"ל תפילה ס"ו ית.

ע"פ צבלי תענית דף ג, ח; אגדת צ"ו פ' מ"ד; סרע"ג ח"א ס"ו לח. ש"א ב, ו. שבה"ל תפילה ס"ו יח צ"ס אגדה.

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטֶּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מֵתִיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישָׁנֵי עֶפְרָי. מִי־כַמּוֹךְ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ. מְלַךְ מִמִּית וּמְחִיָּה וּמִצְמִיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹. וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחִיָּה הַמֵּתִים:

בחזרה אומרים:

סרע"ג ח"ב ס"ו לג; ר"ח מנגילה דף יג, ב. ישע"ו, ו. יחז"ג, יב.

צבלי ברכות דף כ"א, ב; פרכי היובלות רצתו מופ' ג' ואל"ף. תוספתא ברכות פ"א, ה"ט.

בְּתֵר יִתְּנוּ לָךְ הַמּוֹנֵי מֵעֵלָה עִם-קְבוּצֵי מְטָה. יַחַד כָּלֶם קִדְּשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שָׁנְאַמֵּר עַל-יָד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֵל-זֶה וְאָמַר. קו"ח: קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה יִצְבְּאוֹת מְלֵא כָל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קו"ח: בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְקוֹמוֹ:

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

חזון: ובדברי קדשך כתוב לאמר: קו"ה: ימלך יהוה לעולם אלהיך
 ציון לדר ודר: קללדיה:

סה' קמו, י.

**לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
 וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי־אֵל**

סרע"ג.

ע"פ מלח' א, יד.

בבלי ברכות 97 יב, ג.

שנה"ל תפילה סו' יח בשם אגדה.

מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

דה"א ת, כאל.

**אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד. וּמִי כְעִמְךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
 בְּאָרֶץ: תִּפְאָרְתְּ גְדֻלָּה וְעִטְרַת יִשׁוּעָה. מְנוּחָה**

סרע"ג ח"ב סו' לד.

שנה"ל שבת סו' קכו.

ע"פ שמי' טז, כטו.

**וְקָדְשָׁה לְעִמְךָ נָתַתְּ. אֲבָרְהָם יָגַל. יִצְחָק יִרְנָן. יַעֲקֹב וּבְנָיו
 יָנוּחוּ בוֹ. מְנוּחַת אֲהָבָה וּנְדָבָה. מְנוּחַת אֱמֶת וְאַמוּנָה.**

סו"ה סו' ב.

ישעי' לג, ח.

**מְנוּחַת שְׁלוֹם הַשָּׁקֵט וּבְטַח. מְנוּחָה שְׁלָמָה שְׂאֵתָה רוּצָה
 בָּהּ. יִכִּירוּ בְנֵיךָ וַיִּדְעוּ. כִּי מֵאַתָּה הִיא מְנוּחַתָּם. וְלִמְשָׁה
 עֲבָדְךָ מִסִּינֵי אֲמַרְתָּ. פָּנֵי יַלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לָךְ:**

ע"פ ולקו"ש ברו' רמז טז.

סו"ה סו' ב.

שמי' לג, יד.

**אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רִצָּה בְּמְנוּחַתָּנוּ. קָדְשָׁנוּ
 בְּמִצּוֹתֶיךָ וַתֵּן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שִׁבְעֵנוּ**

תש"ו רמ"ג אר"ח סו' עד.

סרע"ג ח"ב סו' לד.

**מִטּוֹבְךָ. שִׁמְחָנוּ בִישׁוּעֶתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבָדְךָ בְּאֱמֶת.
 וְהִנְחִילָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קָדְשְׁךָ.
 וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שִׁמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 מִקִּדְשׁ הַשַּׁבָּת:**

**רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעִמְךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלָתָם¹ שְׁעָה.
 וְהָשִׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל**

תוס' מנחות 97 קא, א ד"ה ומיכאל.

**וְתִפְלָתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן. וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
 עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמְךָ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן**

ע"פ מו"כ ד, יא.

¹ במד' רמ"ז: "ובתפלתם".

שצה"ל תפילה
ס"ו יח צשס
אגדה.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאז־ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

ט"פ מד' תה'
טז, ח.

פסקו ריא"ז
צרכות פ"ג
ה"ב אות ז'
שצה"ל תפילה
ס"ו כג.
ט"פ צבל
סוטה דף
מ, א.
ירמ' לג, כז.

בחזרה כשהחזן אומר "מוֹדִים" צריכין כל
הציבור לשוח עמו ואומרים "מוֹדִים דרבנן":
מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהֵי כָּל-בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית. בְּרַכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. עַל
שֶׁחַיִּיתָנוּ וּקְיַמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲיֵינוּ
וּתְחַנְּנֵנוּ וְתַאֲסוּף גְּלוּתֵינוּ מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
חֻקֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת
וּבְלִבָּב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנֵנוּ מוֹדִים
לָךְ. (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. עַל-חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל-
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ.
וְעַל-נַסִּיךָ שֶׁבְּכָל-יוֹם וְיוֹם
עִמָּנוּ וְעַל-גַּפְּלֵאוּרְתֶיךָ
וְטוֹבוֹרְתֶיךָ שֶׁבְּכָל-עֵת.
עָרַב וּבִקֵּר וְצִהָרִים. הַטּוֹב
כִּי לֹא-כָּלוּ רַחֲמֶיךָ.
הַמְּרַחֵם כִּי לֹא-תָמוּ
חֻסְדֶיךָ וּמַעֲוָלָם קוֹיָנוּ לָךְ.

דה"א כט, יג.

ט"פ ספרי
צמ"א פ' קלט.

תה' נה, יח.

ט"פ איכ"ב
ג, כג.

ישע' יח, יב.

תה' קיט, ה.

מ"ב כ, ג.

ט"פ ירוש'
צרכות
פ"א ה"ה.

לֹא-הִכַּלְמַתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא-עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא-הִסְתַּרְתָּ
פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

סרע"ג ח"א
ס"ו לט.
ט"פ ישע'
סד, ו.

עַל-כֵּלָם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מְלַכְנוּ תָּמִיד. כָּל-הַחַיִּים
יִדְוֶךָ סֵלָה. וַיִּהְיֶה לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

שצה"ל תפילה
ס"ו יח צשס
אגדה.

ט"פ תה'
נב, יח.

שִׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. (חַיִּים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כָּלֵנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֱהָבָה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרַךְ

תה' פט, טז.

ט"פ משל'
ד, יג.
ט"פ דב'
כו, טו.

שצה"ל ענין
תפיל' ס"ו כד.

¹ במח' רמ"ז: תיבת "חיים" לא מופיעה.

אֶת־כָּל־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל תִּמְיֹד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שַׁעַד
 בְּשִׁלּוֹמֶךָ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 בְּשִׁלּוֹם (אָמֵן):¹

שבת"ל תפילה
 ס' יח ככס
 אגדה.

ט"פ תה'
 כט, יא.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחרי. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש:
 יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תה' יט, טו.

ככז ברכות
 ט, ט, ז.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵי וּשְׂפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
 תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תְּהִיָּה
 יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה תִּפְרַח
 עֲצָתְךָ וּתְמַלְקֵל מִחֲשָׁבוֹתַי וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
 שְׂתַפְתַּח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה שְׁעָרֵי חֶכְמָה שְׁעָרֵי בִּינָה שְׁעָרֵי
 דְּעָה שְׁעָרֵי פְּרָגְסָה וּכְלַכְלָה שְׁעָרֵי חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
 וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

ככז ברכות
 דף ח, א; רש"י
 ברכות דף
 כט, ז ד"ה
 תחנונים.

ט"פ תה'
 לה, יד.

ט"פ ש"ג
 יח, לב.

ט"פ סרע"ג.

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תה' יט, טו.

ככז ברכות
 דף ח, א.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:²

ככז יומא דף
 נג, ז.

עֲשֵׂה שְׁלֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלֹם עָלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

לוי' כה, ז.
 ט"פ ישע'
 כז, ה.

ט"פ ככז
 יומא דף נג, ז.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 שְׂתַבְּנָה³ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

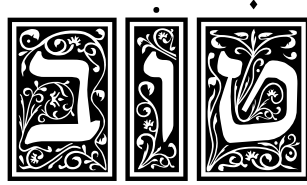
ט"פ משג'
 אבות פ"ה
 מ"ב.

רמא לוי"ח
 ס' קכג ס"א.

במקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה:
 בחזרת הש"ץ הקהל צריך לעמוד ולכוין לכל הברכות ולענות "ברוך הוא וברוך
 שמו" אחרי "ברוך אתה ה'", "ואמן" אחר כל ברכה:

וממשיכים לעיל עמוד 12.

1 במח' רמ"ו ובולוניה "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכתיו רשאי
 לענות אמן ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ז ס"א. 2 במח' רמ"ו ובולוניה הנחיה זו מופיעה קודם ייהיו לרצון
 אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס' ה', ענין התפילה. ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקב"ג סעיף א'.
 3 בתניו ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח ס' קכג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו.

תה' נכ, ב'טז.

לַהֲדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד בְּבִקְרַח חֲסִדֶיךָ
 וְאִמּוֹנֹתֶיךָ בְּלִילוֹת: עֲלֵי־עֲשׂוֹר וְעֲלֵי־נֹבֵל עָלַי הַגִּינוּן בְּכַנּוֹר:
 כִּי שִׁמְחַתְּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרַנֶּן: מִה־גָּדְלוֹ
 מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ־בָּעַר לֹא
 יֵדַע וְכֹסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בְּפִרְחֵי רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב
 וַיִּצְיָצוּ כָּל־פְּעָלֵי אֱוֹן לְהַשְׁמָדֵם עַד־יָעַד: וְאַתָּה מְרוֹם
 לְעֵלַם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבִיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֵיבִיךָ יֹאבְדוּ
 יִתְפָּרְדוּ כָּל־פְּעָלֵי אֱוֹן: וּתְרַם כְּרָאִים קִרְנֵי בְּלָתִי בְּשִׁמּוֹן
 רַעְנָן: וּתְבַט עֵינֵי בְּשׂוֹרֵי בְּקָמִים עָלַי מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה
 אֲזִנִּי: צְדִיק כִּתְמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה: שְׁתוּלִים
 בְּבַיִת יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבּוֹן בְּשׂוֹיְבָה
 דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יִשְׂרָאֵל יְהוָה צוּרֵי
 וְלֹא־עוֹלָתָהּ בּוֹ:

תה' נכ, ט"ז.

יְהוָה מִלֶּךָ גְּאוֹת לְבָשׁוּ לְבָשׁ יְהוָה עַז הַתְּאֹזֵר אֶף־תַּבּוֹן
 תִּבְלַל בַּל־תִּמּוֹט: נִכּוֹן כֶּסֶף מֵאֵז מַעוֹלָם אֶתָּה:
 נִשְׂאוּ נְהָרוֹתָם יְהוָה נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
 דְּכִיָּם: מִקְלוֹתוֹ מֵיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אֲדִיר
 בְּמְרוֹם יְהוָה: עֲדִיתֶיךָ נֶאֱמְנוּ מְאֹד לְבֵיתֶךָ נֶאֱוָה־קֹדֶשׁ
 יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

החזן אומר:

בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבַרֵּךְ:

הקהל אומר ואחריו החזן:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

משנ' ברכות
פ"ז מ"ג.

ספרי פיסקא
טו ד"ה
כי שס.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ
 מַעְרִיב עֲרָבִים. וּבְחֻכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים.
 וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים. וּמַחְלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים. וּמְסַדֵּר
 אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ כְּרִצּוֹנוֹ. בּוֹרָא יוֹמָם
 וְלַיְלָה. גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי־אֹר. הַמַּעֲבִיר
 יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה. הַמְּבַדִּיל בֵּין־יוֹם וּבֵין־לַיְלָה. יְהוָה
 צְבָאוֹת שְׁמוֹ. וּשְׁמוֹ חַי וְקַיִם תָּמִיד הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּעְרִיב עֲרָבִים:

בבלי ברכות
דף יא, ה.

ישע"ל מז, ה.

אהמ"ד עמ'
127: הש"י
סה' סה, ט.

אֶהְבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֲהַבְתָּ תּוֹרָה וּמִצְוֹת
 חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתָּ. עַל־כֵּן יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ. בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ תִּתֵּן־לָבְנוּ. לְשִׂיחַ בְּחֻקֵי רְצוֹנְךָ.
 וְנִשְׁמַח וְנִגְעֹלֹ בְּדַבְּרֵי (תְּלִמּוּד) תּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
 (וְחֻקּוֹתֶיךָ) לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הִם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם
 נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאֶהְבְּתֶךָ אֶל־תִּסַּר מִמֶּנּוּ עַד־נִצַּח
 נִצְחִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אוֹהֵב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

משנ' ברכות
פ"א, מ"ד:
פסקו ר"ד
ברכות יא, ב:
שצה"ל ענין
תפילה סי' יד.

ע"פ מ"א
י, ט.

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים,
 ויקרא בנחת ובנעימה. צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח
 בין הדבקים כגון על לבבך, על לבבכם. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו
 שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא אפילו
 בדיעבד. צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתניו בזיין של "תזכרו"
 ושל "וזכרתם". אין הש"ץ צריך להנמיך את קולו בפסוקי התוכחה.

בבלי ברכות
דף טו, ב:
סרע"ג.

בבלי ברכות
דף יג, ב:
סרע"ג.

ע"פ ירמ'
לכ, ב.

מד"א דב'
ה, יא.

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

בבלי שבת דף
קע, ב.

משנ' ברכות
פ"ח מ"ג

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

דב' ו, ה.

דב"ר ב, לו.

אומרים בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

בבלי פסחים
דף נ, ה.

דב' ו, ה'ע.

וְאַהֲבַתְּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָּם
בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׂכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:

דב' יא,
יב'כח.

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ
בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּרֶ־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ
יֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשֹׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ: הֲשִׁמְרוּ לָכֶם פֶּן
יִפְתּוּהוּ לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וּעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאַבְדֹתֶם
מִהָרָה מֵעַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶּם
אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לִבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶם
לְאוֹת עַל־יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֶתֶם
אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ
וּבְשֹׂכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּי־מִי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל^{מִשְׁנֵי בְרִכּוֹת פ"ח, מ"ה.}

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל-כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל-צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת-כָּל-מִצְוֹת יְהוָה וְעַשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא-תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעַשִּׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַצִּיבּוֹר אוֹמֵר: אָמֵת:

פסקי ר"ד
ברכות יב, א;
סת"ר סו, ע.

בבלי ברכות
דף יב, א.

החזן חוזר ואומר: יהוה אלהיכם אמת:

ירמ' ג, י.

וְאִמּוֹנָה כָּל-זֹאת וּמָקִים עָלֵינוּ. כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאִין זוּלָתוֹ. וְאַנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדְנוּ מִיַּד מְלָכִים. הַגּוֹאֲלֵנוּ מִלְּכָנוּ מִכַּף כָּל-עֲרִיצִים¹. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. הַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל-אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ. הַשֹּׁם נַפְשָׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא-נָתַן לְמוֹט רַגְלָנוּ: הַמְדַרְיֵכְנוּ עַל-בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ. וַיִּרַם קַרְנָנוּ עַל-כָּל-שׁוֹנְאֵינוּ. (הָאֵל) הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בַּפְּרָעָה. אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי-חָם. הַמַּכָּה בְּעֵבְרָתוֹ כָּל-בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם. וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ מִתּוֹכָם לְחֵירוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנָיו בֵּין-גְּזָרֵי יַם-סוּף. אֶת-רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת-שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. וְרָאוּ בְנִים אֶת-גְּבוּרָתוֹ. שִׁבְחוּ² וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמְלָכוּתוֹ בְּרָצוֹן קָבְלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם. מִי-כִמְכָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי כִמְכָה נֶאֱדָר

משנ' ברכות
פ"ח, מ"ה;
ע"פ סדור
רס"ג עמ' כז.

תה" סו, ט.

שמ' טו, יא.

¹ במד' רמ"ז: "העריצים" בתוספת ה"א". ² במד' רמ"ז: תיבת "שבחו" לא מופיעה.

בַּקִּדְשׁ נִזְרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פְּלֶאֶ. מְלֻכּוֹתְךָ רָאוּ בְּנִיךָ.

שמ"ט, טו, יח.

ע"פ ישעי' סג, יג, תוספתא סוטה פ"ו ה"ג.

בּוֹקֵעַ יָם לְפָנָי מִשָּׁה. זֶה אֱלֹהֵינוּ וְאָמְרוּ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעַלְמֵם וְעַד. וְנֹאמֵר. כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וַיִּגְאֹלוּ מִיַּד

ירמ' לג, י.

חֲזֹק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גֹּאֲלֵי יִשְׂרָאֵל:

צצלי פסחים דף קח, ג.

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים

משנ' צרכות פ"ח, מ"ד;

(טוֹבִים) וְלְשָׁלוֹם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ.

סת"ר ס"ו ט.

וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ. וְתִקַּנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ

ע"פ תה' קט, כח.

(מְהֵרָה) לְמַעַן שְׂמֹךְ. וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב. דְּבַר וְחָרֵב

ע"פ יח' יד, כח.

וְרָעַב וַיְגַזֵּן וְאִנְחָה. וּשְׁבֵר (וְהִסֵּר) שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.

וְשָׁמַר יְצַאֲתָנוּ וּבּוֹאֲנוּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ

מד"ר תה' יב, א;

סִכַּת שְׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. פּוֹרֵשׁ¹ סִכַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ

ירוש' צרכות פ"ד, ה"ה.

וְעַל־כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם. (אָמֵן):

שצה"ל תפילה ס"ו נח, וס"ו סה; סת"ר ס"ו ט; סה"ת ס"ו כט.

אֱלֹהֵי מוֹעֲדֵי יְהוָה מְקַרְאֵי קִדְשׁ

ויק' כג, לו; סה"ת ס"ו כט.

אֲשֶׁר־תְּקַרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם:

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְרַעוּתָהּ.

מחבר צמס"ו פ"ו ה"ו;

וַיִּמְלִיךְ מְלֻכּוֹתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־

תוס' צרכות דף ג, א;

בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

סה"ת ס"ו כט.

שצה"ל תפילה ס"ו ח' צצס תשו' הראש"ד ס"ו קנג.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעַלְמֵם וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

תרגום ירוש' צרל' מט, א;

שצה"ל תפילה ס"ו ת.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלָּה

ע"פ דני' ג, כ.

וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

¹ היום נהוג לומר 'הפורש' בה"א, עפ"י הווהר (צרכות דף מה ע"א, ועוד). ושוב לומר בלא ה"א, דאיתא בירושלמי ברכות, פ"ד ה"ה, במד' שוחר טוב, מזמור ו א, בשבחה"ל ענין שבת ס"ו סה ובתניא רבתי ס"ו ט, ללא ה"א. וכן במח' רמ"ו, בולגניא ושד"ל "פורש" ללא ה"א.

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

אונקלוס ד' כח, מג.

עמידה לליל שבועות

סרטי"ג ח"ב סי' נה.

במוצ"ש החזן מכריז "ותודיענו".

אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

תה' נא, ח.

צבלי ברכות
דף ט, ב.

מכילתא דר"י
שמו' פ' טז.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה אֶת-הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה. מִלֶּךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְגַן אַבְרָהָם:

משנה ברכות
פ"ד מ"ג.
שמו' ג, ו.
דב' י, ח.
צבלי ברכות
דף לג, ב.
בר' יד, ב.

בר' רצה
פ' נט; צבלי
פסחים דף
קח, ב; ששה"ל
תפילה סי' יח.

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטֶּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מְתִיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל עֶפְרַי. מִיֶּכְמוֹךְ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ. מִלֶּךְ מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה.¹ וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחִיָּה הַמֵּתִים:

ישע' סג, א.
ט"פ צבלי
תענית דף
ג, א; אגדה
בר' פ' מנה;
סרטי"ג ח"א
סי' לח.
ש"א ב, ו.
ששה"ל תפילה
סי' יח צבס
אגדה.

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי-הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. וְשַׁבְּחָךְ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא-יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי-אֵל מִלֶּךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

סרטי"ג.
ט"פ מלא'
א, יד.
ששה"ל תפילה
סי' יח צבס
אגדה.
צבלי ברכות
דף יב, ב.

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בְּקָרוֹב".

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו
 ורוממתנו מכל הלשונות. קדשתנו במצותיך
 וקרבתנו מלפנו לעבודתך. ושמך¹ הגדול והקדוש
 עלינו קראת:

מוזכר צבלי
 יומה דף
 פז, ב; סרע"ג
 ח"ב ס"ו עז;
 סדו' רס"ג
 עמ' קו.

ט"פ ורמז
 ד, ט.

במוצאי שבת אומרים:

ותודיענו משפטי צדקך. ותלמדנו לעשות מצות חקי
 רצונך. ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה משפטים
 ישרים ותורות אמת חקים ומצוות טובים: אשר יעשה אתם
 האדם וחי בהם: ותנחילנו זמני ששון ומועדי קדש וחגי
 נדבה. ותורישנו קדשת שבת וכבוד מועד וחגיגת הרגל.
 ובין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת יום השביעי
 הגדול והקדוש מששת ימי המעשה הבדלת וקדשת.
 וקדשת את עמך ישראל בקדשתך:

ט"פ צבלי
 צרכות דף
 לג, ב; סרע"ג
 ח"ב ס"ו עז;
 פסקו ר"ד
 צרכות דף
 לג, ב.
 סדו' רס"ג
 עמ' קנא.

ט"פ נחמ"ג
 ט, יג.
 ויק' יח, ה.

ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה מועדים לשמחה וחגים
 וזמנים לששון. את יום חג השבועות הזה. זמן
 מתן תורתנו מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

מוזכר צבלי
 צרכות לג, ב;
 פסקו ר"ד.
 ט"פ מס"ו
 פ"ט, ה"ב.
 ויק' כג, כא.

סרע"ג.
 שמי' לג, כג;
 סדו' רס"ג
 עמ' קו.

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא. יגיע. יראה וירצה.
 וישמע. ויפקד. ויזכר זכרוננו וזכרון אבותינו.
 וזכרון ירושלים עירך. וזכרון משיח בן דוד עבדך.
 וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך (לפליטה) לטובה.
 לחן ולחסד ולרחמים ולרצון ביום חג השבועות הזה.
 זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה.
 והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים. וחוס

מס"ו פ"ט, ט.
 ה"ה; סרע"ג
 ח"ב ס"ו עז.

ט"פ סדו'
 רס"ג עמ' קו.

שמי' לג, כג.

שנה"ל תפילה
 ס"ו כג.

¹ במד' רמ"ו ובולוניה: איתא "ושמך".

וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה:

ע"פ דה"צ
כ, יב.
ע"פ נחמ'
ט, לא.

וְהַשִּׂיאוּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בְּרַכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים
וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וּרְצִיתָ

זכר ציוש'
צרכות
פ"ט, ה"ב.
צ"ב, טז, ח.

מס"ו פ"ט, ט.
ה"ה; סרע"ג
ח"ב ס"ו, טז;
סד"ו רס"ג
עמ' קו.

לְבָרְכֵנוּ כֵּן תְּבָרְכֵנוּ סְלֵה כְּדִשְׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּתְזַן חֲלֻקְנוּ
בְּתוֹרַתְךָ שִׁבְעֵנוּ מִטוֹבְךָ שִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעַתְךָ וּטְהַר לְבָנוּ
לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן
מוֹעֲדֵי קֳדְשֶׁךָ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקוֹדֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינֵם:

סח"ר ס"ו גה.

צב"ו פסחים
דף קח, ב.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאַל־תִּפְלְתֵם שְׁעָה.
וְהַשֵּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפַלְתֵם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וּתְהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ וּתְחַזְּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן
וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאֵז בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַמְחַזִּיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

ע"פ מד' תה'
ל, ח.

תוס' מנחות
דף קו, ח ד"ה
ומיכאל.

ע"פ מוכ'
ד, יא.
שנה"ל תפילה
ס"ו יח צ"ט
אגדה.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׂאתָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אֲבוֹתֵינוּ עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל־נַפְשֶׁךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם וַיּוֹם עָמְנוּ
וְעַל־נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עָרַב וּבִקְרֹא וְצִהָרִים.
הַטוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חַסְדֶּיךָ
וַיַּעֲזוּלֵם קוֹיֵנוּ לָךְ לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ
וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

דה"א כטו, יג.

ע"פ ספרי
צמ" פ' קלט.

תה' נה, יח.

ע"פ חז"י
ג, כג.
סרע"ג ח"א
ס"ו לטו.
ע"פ ישע'
סד, ו.

עַל־כֹּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תָּמִיד כָּל־הַחַיִּים
יִזְדוּךָ סְלֵה וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הַטוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:

ע"פ תה'
נב, יא.

שנה"ל תפילה
ס"ו יח צ"ט
אגדה.

שִׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. (חַיִּים). חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנֵיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנֵיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרְךָ אֶת-כָּל-עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם. (אָמֵן):¹

תה' פט, טז.

ט"פ משל
ד, יג.

ט"פ דב'
טו, טו.

שצה"ל תפילה
ס' יח צשס
אגדה.

שצה"ל ענין
תפיל' ס' כד.

ט"פ תה'
כט, יא.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחרינו.

תה' יט, טו.

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צצלי ברכות
דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

צצלי ברכות
דף ח, א; רש"י
דף ברכות
כט, ב ד"ה
תחנונים.

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה. יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל-הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְרַעְצָתָם וְתִמְקַלְקַל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שִׁתְּפַתַּח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי חֲכָמָה. שַׁעֲרֵי בִּינָה. שַׁעֲרֵי דַעָה. שַׁעֲרֵי פְרָנְסָה וְכִלְכָּלָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים. חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

ט"פ תה'
לד, יד.

ט"פ ש"ב
יח, לב.

ט"פ סרע"ג.

תה' יט, טו.

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צצלי ברכות
דף ח, א.

צצלי יומא
דף ג, ב.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:²

או"י כה, ב.
ט"פ ישע'
ס, ה.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ט"פ צצלי
יומא דף ג, ב.

ט"פ משמ'
אצות פ"ה
מ"ב.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שִׁתְּבַנֶּה³ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ):

רמא או"ח
ס' קכג ס"א.

¹ במח' רמ"ו וכולוניה "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א. ² במח' רמ"ו וכולוניה הנחיה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס"ה ה', ענין התפילה. ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א' בתימ' ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח ס"י קכג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונאונו וכך מנהגנו. ³

החזן אומר:

ששה"ל תפילה
סי' ח' בשם
תשו' הראש"ד
סי' קנ"ג.

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבִרָא כְרַעוּתָהּ.
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מוזכר במס'ו'
פ"ו, ה"ו;
תוס' ברכות
דף ג, ת.

ששה"ל תפילה
סי' ת.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ.

תרגום ירוש'
ברא' מט, א;
ט"פ דני' ב, ב.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁיר־תָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וּנְחַמָתָא דְאִמִּירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

לוינקלוס ד'
כה, מג.

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קְדָם
אָבוּהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

ט"פ תרגום
מ"ח, ת, מה.
תרגום ירוש'
שמ' א, יט.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וַחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

איו' כה, ב.
ט"פ ישע'
כו, ה.

החזן אומר בקול רם:

לֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית. שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא
שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאָרְצוֹת. שְׁלֵא שָׁם
חָלַקְנוּ כְּהֵם. וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל־הַמוֹנִם. שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל
וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאֲנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
(שְׁהוּא) נוֹטָה שָׁמַיִם וַיִּסַּד אֶרֶץ. וְכִסָּא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם

תשובה"ג שער
תשובה
סי' מג.

ט"פ ירמ'
י, טז.

ישע' מה, ב.

ישע' נא, יג.

מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֶזְו בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֵינִי עוֹד מְלַבְּדוֹ. אֶמֶת מְלַכְנוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. כִּכְתוּב
 בְּתוֹרָתְךָ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְבְּךָ כִּי יְהוָה הוּא
 הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נִמְנָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת
 עֶזְרְךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
 יִכְרֹתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ
 בְּשִׁמְךָ. לְהַפְנוֹת אֱלֹהֵי כָּל־רְשָׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
 כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בָּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל־לְשׁוֹן.
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר
 יתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּל־עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
 לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא. וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
 בְּכַבוֹד. כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְכְתוּב² שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ע"פ ישעיהו
 מוה, כג.

שמי' עו, יח.

צ"ג ו, ד.

קדיש יתום:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מחבר צמס"ו
 פ"ו, ס"ו;
 תוס' צרכות
 97 ג, א.

תרגום ירוש'
 צרא' מט, א;
 ע"פ דני' ב, כ.

שם"ל תפילה
 ס"ח.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל
 שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ דְהוּא:
 לְעֵלְא לְעֵלְא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
 דְאָמִירֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אונקלוס צד
 כה, נג.

¹ במד' רמ"ו: "ואין" בתוספת וי"ו. ² במד' רמ"ו: "ונאמר".

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

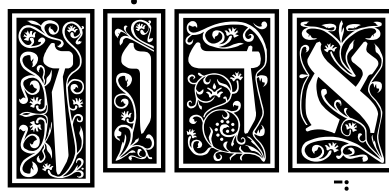
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן: לוי' כה, ב.
ע"פ יטע'
כו, ה.

יש אומרים "ברכו", ומנהגנו שלא לאמרו.

פיוט לר' דניאל בן יהודה דיין:

יִגְדֵּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאִין־עַת אֶל־מְצִיאֹתוֹ:
אָחַד וְאִין יְחִיד כְּיַחֲדוֹ. נֶעְלַם וְגַם אִין־סוּף לְאֶחָדוֹתוֹ:
אִין לוֹ דְּמוּת הַגּוֹף וְאִינוּ גּוּף. לֹא־נֶעְרַוֵּד אֱלִיו קְדָשְׁתּוֹ:
קְדָמוֹן לְכָל־דְּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רֵאשׁוֹן וְאִין־רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:
הֵנוּ אָדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר. יוֹרָה גְּדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ:
שֹׁפַע נְבוֹאָתוֹ נִתְּנוּ אֶל־ אַנְשֵׁי סְגָלָתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ:
לֹא־קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוֹנָתוֹ:
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל־יַד נְבִיאָו נֶאֱמַן בְּיָתוֹ:
לֹא־יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא־יִמִּיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ:
צוּפָה וְיוֹדַע סִתְרֵינוּ. מַבִּיט לְסוּף דְּבָר בְּקַדְמוּתוֹ:
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד¹ כְּמַפְעֵלוֹ. נוֹתֵן לְרִשְׁעָ רַע כְּרִשְׁעָתוֹ:
יִשְׁלַח לְקִץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ. לְפָדוֹת מְחַכֵּי קִץ יְשׁוּעָתוֹ:
מֵתִים יַחֲיֶה אֵל בְּרוּב חֶסְדּוֹ. בְּרוּךְ עַד־יַעַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:
(אֵלֶּה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הֵם עֲקָרִים. יְסוּד תּוֹרַת מֹשֶׁה וּנְבוֹאָתוֹ):

¹ נ"א: חסיד.

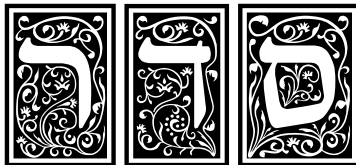
בְּטָרִם כָּל־יִצִיר נִבְרָא:	עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ.
אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:	לְעֵת נַעֲשֶׂה כְּחֶפְצוֹ ¹ כֹּל.
לְבִדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא:	וְאַחֲרֵי כִכְלוֹת הַכֹּל.
וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרָה:	וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹנֶה.
לְהַמְשִׁיל לּוֹ לְהַחֲבִירָה ² :	וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי.
וְלוֹ הָעֵז וְהַמְשָׁרָה:	בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי ³ תְּכֵלִית.
וְיִצוֹר חֲבֵלֵי בְּעֵת ⁴ צָרָה:	וְהוּא אֵלֵי וְחַי גּוֹאֲלֵי.
מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא:	וְהוּא נָסִי וּמְנוֹסִי.
בְּעֵת אִישָׁן וְאֶעִירָה:	בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחֵי.
יִהְיֶה לִי וְלֹא אִירָא:	וְעַסְרוּחֵי גּוֹיְתֵי.

ע"פ תה"ו
ק"ת, נ.

ואומרים בנחת:

יְהִי⁵ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ
אֶל־יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל־יִטְשֵׁנוּ:

¹ במח' רמ"ו ובולגריא: בְּעֵת; כְּחֶפְצוֹ. ² במח' רמ"ו: וְלְהַחֲבִירָה. ³ במח' רמ"ו: וְכֵלִי. ⁴ במח' רמ"ו ובולגריא: בְּיוֹם. ⁵ במח' רמ"ו ובולגריא פסוק זה מופיע לאחר קדיש יתום ולפני "יגדל".

קידוש לליל שבועות

**אֱלֹהֵי מוֹעֲדֵי יְהוָה מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ
אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם¹:**

סְבִרֵי מֶרְנָן. (הקהל עונה: לְחַיִּים).

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:**

דע"ז ויק' ג, ט
ע"פ צצלי
שבת סו, ג;
סת"ר סו' כד.

סה"ת
סו' כט.

ויק' כג, ד.

תנחומא
פקודי סו' צ.

צצלי פסחים
דף קג, ח.

סדו' רס"ג
עמ' קלה.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוֹ
מִכָּל־עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל־לְשׁוֹן. וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו.
וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה וְחֻגִים
וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן
תּוֹרָתְנוּ (בְּאַהֲבָה) מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ. זָכַר לִיציאת מצרים.
כִּי־בָנוּ בְּחֶרֶת וְאוֹתְנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁךָ
בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הִנַּח־לָתֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַדֵּשׁ
יִשְׂרָאֵל וְהַזְמַנִּים:**

ע"פ מדרי'
שכל טוב
עמ' פ' יב.

עמ' לד, כג.

ויק' כג, כח.
צצלי פסחים
דף קח, ג.

צצלי פסחים
דף קח, ג;
סת"ר סו' נד.

אם חל ליל יום טוב במוצאי שבת מביאים נר להבדלה ומוסיפים שתי ברכות אלו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְבַדֵּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם.²**

סדו' רס"ג
עמ' קלג.

צצלי פסחים
דף קג, ח.

ע"פ צצלי
פסחים דף
קג, ג.

¹ במח' רמ"ז ובולוניה "פסוק זה" ו"סברי מרנן" לא מופיעים. ² גירסת "לגוים" נמצא גם בסדו' רס"ג

בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה. וּבֵין קֹדֶשֶׁת שַׁבַּת
 לְקֹדֶשֶׁת יוֹם טוֹב הַבְּרִלָּת. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ.
 מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַבְּרִלָּת וְקֹדֶשֶׁת. וְקֹדֶשֶׁת אֶת־עַמּוּךָ
 יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשֶׁתְךָ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

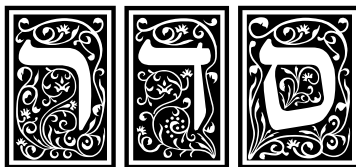
משנ' חולין
 פ"ה מ"ז.

ומברכים:

שנה"ל עזרת
 ס' רלז;
 סה"ת
 ס' כטו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁחֵינּוּ וְקִיַּמְנוּ
 וְהִגִּיעֵנוּ לְזִמַּן הַזֶּה:

ע"פ מדר'
 שחר טוב
 שמו' פי"ב;
 סה"א"ק עין
 אימתי זמן.

תפלת שחרית של שבועות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ סת"ר ס"ו א.
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל-נְטִילַת יְדָיִם: ע"פ דב' לז, ו.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר יָצַר זצלו זרכות
אֶת-הָאָדָם בְּחִכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקִבִים נְקִבִים דף ס, ב;
חַלּוּלִים חַלּוּלִים. גָּלוּי וַיְדוּעַ לְפָנַי כֶּסֶף כְּבוֹדְךָ. שָׁאם סרע"ג ח"א
יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם. אֵין כָּל-בְּרִיָּה ס"ו א.
יְכוּלָה לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ שְׁעָה אַחַת.¹ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַרוּפָא לְכָל-בֶּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת: ע"פ משל
ד, כב.

אֱלֹהֵי. נִשְׁמָה שְׁנַתֶּתָּ² בִּי טְהוֹרָה. אַתָּה בְּרָאָתָה.³ אַתָּה ראה תוס'
נִפְחַתָּה בִּי. וְאַתָּה מְשַׁמְרָה בְּקִרְבִּי. וְאַתָּה עֲתִיד פסחים קד, ב
לְטַלְּהָ⁴ מִמֶּנִּי. וְאַתָּה עֲתִיד לְהַחְזִירָה בִּי⁵ לַעֲתִיד לְבוֹא. ד"ה כל;
ששה"ל ענין תפילה ס"ו ב.
⁶כָּל-זֶמֶן שֶׁהִנְשַׁמָּה בְּקִרְבִּי מוֹדָה (הַנְּשִׁים אוֹמְרוֹת: מוֹדָה⁷) אָנִי
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַמְּחַזֵּר נְשָׁמוֹת לְפָגְרִים מֵתִים: ע"פ מ"ב
יט, לה.

כשנכנס לבית הכנסת יאמר:

שׁוֹיְתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד. כִּי מִיְמֵי בֵל-אָמוּט: תה' טז, ת.

¹ לא נמצא במח' רמ"ו. ² במח' רמ"ו ובולוניה: שְׁנַפְחַתָּ. ³ במח' רמ"ו: יִצְרַתָּה בִּי. ⁴ במח' רמ"ו ובולוניה: וְאַתָּה נוֹטְלָה. ⁵ במח' רמ"ו ובולוניה: בְּקִרְבִּי. ⁶ במח' רמ"ו ובולוניה נוסף: אֱלֹהֵי. ⁷ לא נמצא במח' רמ"ו ובולוניה.

וְאֲנִי בְּרַב חֲסִדֶיךָ אָבוֹא בֵּיתְךָ אֲשַׁתְּחוּהוּ אֱלֹהֵיכֶלֶקְדֹשְׁךָ
 בִּירְאֶתְךָ: מֵה־טָבוֹ אֱהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל:
 אָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתֶיךָ אֲשַׁתְּחוּהוּ לְהָרוֹם רַגְלֶיךָ: וְאֲנִי
 תַּפְלִיתִי־לָךְ יְהוָה עֵת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חֲסִדֶיךָ עֲנֵנִי
 בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ:

לפני עטיפת הטלית יברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית:

יש נוהגים לומר קודם הברכות "אדון עולם", לעיל עמוד 45.

ברכות השחר

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשֶּׁכֶּבֶד
 בִּנְיָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

נוסח מהזור בולוניה:

נוסח מהזור רמ"ו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֹא עֲשֵׂנִי
 עֶבֶד (נ"א: עֶבֶד + הנשים אומרות:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֹא עֲשֵׂנִי
 גוי¹:

שְׁפָחָה):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֹא עֲשֵׂנִי
 עֶבֶד (נ"א: עֶבֶד + הנשים אומרות:
 שְׁפָחָה):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁעֲשֵׂנִי
 יִשְׂרָאֵל:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֹא עֲשֵׂנִי
 אִשָּׁה (הנשים אומרות: שְׁעֲשֵׂנִי כְרִצוֹנוּ):

¹ במח' רמ"ו הנוסח הוא: "שלא עשני גוי", ובמח' בולוניה: "שעשתיני ישראל", אולם הנוסח המקורי לפי מנהג בני רומה כמנהג א"י היה: "שעשתיני ישראל ולא גוי" (ע"י למשל ס"י כמנהג בני רומה משנת כ"ה 1265, כתבי־יד פריס הספרייה הלאומית מס' 599, ועוד). ובמח' רמ"ו ברכת "שלא עשני גוי" קודמת לברכת "שלא עשני עבד" וכן בתוספתא ברכות ו, יח - במח' בולוניה הסדר הפוך וכן כתב בפי' קמחא דאבישונא (עבד, גוי, אשה), אולם בשו"ע או"ח מו, ד כתב כמח' רמ"ו וכן צ"ל.

<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. פּוֹקֵחַ עֲוֹרִים:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מַתִּיר אֲסוּרִים:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מַגְבִּיֵּה שְׁפָלִים: ¹</p>	<p>ה'ל גדולות ס'א ח' פ"ט ד"ה כד.</p>
<p>(בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנּוֹתֵן לַיַּעַף כָּח): ²</p>	<p>מח' ויטרי ס'א פט.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. זוֹקֵף כְּפוּפִים:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל-הַמַּיִם:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְכִיֵּן מַצְעָדֵי- גֶבֶר:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאֲרָה:</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ ² אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שַׁעֲשִׂיתָ לִּי כָּל-צָרָכַי: ³</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>בְּרוּךְ ⁴ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמַּעֲבִיר חֻבְלֵי שָׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפַי: ⁵</p>	<p>33 77 ס, ב, ג.</p>
<p>יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁתַּרְגְּלֵנִי לְדַבֵּר מִצְוָה. וְאֶל-תַּרְגְּלֵנִי לְדַבֵּר עֲבָרָה וְעוֹן.</p>	<p>33 77 ס, ב, ג. סרע"ג ח"א ס'א ח.</p>

¹ במח' רמ"ז ברכות מתיר אסורים ומגביה שפלים, באות לאחר ברכת זוקף כפופים. ² במח' רמ"ז ברכות שעשית לי כל צרכי, באה לאחר ברכת המכין מצעדי גבר. ³ במח' רמ"ז ובולוניא צרכי. ⁴ במח' רמ"ז, ברכת המעביר חבלי שנה עד הגומל חסדים טובים לעמו ישראל, באה לאחר "אלהי נשמה" ובראש ברכות השחר.

וְהַשְׁלֵט בְּיַצָּר טוֹב. וְאֶל־תְּשַׁלֵּט בְּיַצָּר רָע. וְחִזְקֵנִי
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתְךָ. וְאֶל־תְּבִיאֵנִי לְיַדִּי חֶטְא
וְלֹא־לְיַדִּי נִסְיוֹן וְלֹא־לְיַדִּי בְּזִיוֹן. וְכוּף יַצְרִי לְהִשְׁתַּעֲבֹד
לָךְ. וְהִכְנַע עַרְפִּי לְשׁוּב אֵלֶיךָ. וְחַדֵּשׁ כְּלִיּוֹתַי לְשִׁמּוֹר
פְּקוּדֶיךָ. וּמַל אֶת־לִבִּי וְאֶת־לִבְבִי זְרַעִי לְאַהֲבָה¹ וּלְיִרְאָה
אֶת־שְׁמֹךָ. וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ. וְקָרְבֵנִי לְכָל־
מַה־שָּׁאֵהֶבְתָּ. וּרְחַקֵּנִי מִכָּל־מַה־שֶּׁשָּׁנְאָתָּ². וְקִיִּם עָלַי וְעַל־
זְרַעִי וְעַל־זְרַע זְרַעִי מִקְרָא שְׁכָתוֹב. וּמַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת־לִבְבְּךָ וְאֶת־לִבְבִי זְרַעֲךָ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי
בְּפִיךָ לֹא־יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זְרַעֲךָ וּמִפִּי זְרַע זְרַעֲךָ אָמַר
יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם. וְנוֹדַע בְּגוֹיִם זְרַעִים וְצֹאֲצֹאֵיהֶם
בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל־רְאִיֵּיהֶם יִפְרֹסוּ כִּי הֵם זְרַע בְּרַךְ יְהוָה:
לֹא יִיגְעוּ לְרִיק וְלֹא יִלְדוּ לְבִהָלָה כִּי זְרַע בְּרוּכֵי יְהוָה
הֵמָּה וְצֹאֲצֹאֵיהֶם אֲתָם: וְהָיָה טָרִם־יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה
עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֶם: כִּי אֶצְק־מִים עַל־צֶמָא
וְנִזְזִים עַל־יִבְשָׁה אֶצְק־רוּחִי עַל־זְרַעֲךָ וּבִרְכָתִי עַל־
צֹאֲצֹאֵיךָ: וְצִמְחוּ בְּבֵין חֲצִיר כְּעֶרְבִים עַל־יְבֵלֵי־מַיִם: זֶה
יֹאמַר לְיְהוָה אֲנִי וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יְדוֹ
לְיְהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה: וַיְהִי כַחֲוֹל זְרַעֲךָ וְצֹאֲצֹאֵי
מֵעֵיךָ כַּמְעֵתִיו לֹא־יִכְרַת וְלֹא־יִשְׁמַד שְׁמוֹ מִלְּפָנַי: וְתִהְיֶה
לִי לְמִשְׁגָּב וּמִבְטָח וּמִגְדֹּל־עֵז וּבֵית מִצְוֹדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי.

ט"פ דצ' ל' ו'

ט"פ דצ'
יב', כה.

דצ' ל' ו'

ישע' נט', כה.

ישע' סה', ט.

ישע' סה', כג.

ישע' סה', כד.

ישע' מז', גרה.

ישע' מז', יע.

ט"פ תה'
לד', כג.ט"פ תה'
לא', ג.

¹ "לאהבה" תיבה זו לא נמצאת במח' רמ"ז. ² הקטע מתיבת "קרבני" עד "ששנאת", לא נמצא במח' רמ"ז.

בבלי ברכות
דף ס, ב.

וְלֹהֲצִיל נַפְשִׁי מִשַּׁחַת וּמִכָּל-צָרָה וּתְנַנְּנִי (הַיּוֹם וּבְכָל-יוֹם).
לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל-רוּאֵי. וְגַמְלָנִי
חֲסָדִים טוֹבִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ בבלי
ברכות דף
טו, ב.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. שְׁתַּצִּילֵנִי
הַיּוֹם וּבְכָל-יוֹם מֵעַזֵּי פָּנִים וּמַעֲזוֹת פָּנִים. וּמִיַּצָּר
הָרַע וּמֵאָדָם רָע.² וּמִחֶבֶר רָע. וּמִשָּׁכֵן רָע. וּמִלְשׁוֹן הָרַע
וּמִשְׁטָן הַמִּשְׁחִית. וּמִדִּין קָשָׁה וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה. בֵּין
שָׁהוּא בֶן-בְּרִית וּבֵין שְׂאֵינוֹ בֶן-בְּרִית וּמִדִּינָה שְׁלֹגִיהֶנָּם:

נוס' דרך ארץ
פ"ז ה"ב.

שצ"ל ענין
תפילה ס"ו א
וס"ו ב;
סת"ר ס"ו א.

בבלי ברכות
דף יא, ב;
סרע"ג ח"א
ס"ו ב;
סדו' רס"ג
עמ' שנת.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וַיַּצֵּנוּ עַל דְּבָרֶיךָ תוֹרָה: (ו)הֶעֱרַב⁴ נָא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת-דְּבָרֶיךָ תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ. וּבְפִיפִיּוֹת עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וַיַּצְאֵצְאֵינוּ. (וַיַּצְאֵצְאֵינוּ)⁵
וַיַּצְאֵצְאֵינוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּלְנוּ יִרְאֵי שְׁמֶךָ.
וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְהָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְלַמֵּד תוֹרָה
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בבלי ברכות
דף יא, ב;
סרע"ג ח"א
ס"ו ב.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל-הָעַמִּים. וְנָתַן לָנוּ אֶת-תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

1 במח' רמ"ו לא נמצא כל קטע זה. 2 במח' בולוניה נוסף: "מעין הרע ומדינה של-גיהנם". 3 "על דברי תורה" כן היא הגירסה הנכונה, וכך מנהגנו. וכן איתא בגאונים ובחלק מהראשונים. 4 במח' רמ"ו ובולוניה "הערב" ללא וי"ו. בפירוש קמחא דאבישונא על אתר כתב שזהו מחלוקת הראשונים: לר"ת בוי"ו (על פי תוס' ברכות מ"ו). ואילו הרמב"ם מנאה ברכה בפני עצמה, וכן עיקר. מכיון שהלשון משתנה ומדבר להבא וכן נוהגין לומר ללא וי"ו. וראה בספר שבלי הלקט, ענין תפילה, שבולת א, ובספר תניא רבתי, ס"ו א, ענין מאה ברכות, דכתבו בפירוש שברכת התורה הרי הם ג' ברכות. אולם עיין בשו"ע (או"ח ס"ו מ"ז ס"ו) וברמ"א ובמשגיב מה שכתבו שם. 5 עיין שו"ע או"ח סימן מ"ז ס"ו ובמשגיב ס"ק ט' בשם המ"א שאין צריך לומר תיבות אלו.

תוס' ע"ז
דף יט, ב
ד"ה ישלש

במ' כח,
ל"ח;
סרע"ג ח"א
ס"ו ב;
שנה"ל ענין
תפילה ס"ו ה;
סת"ר סוף
ס"ו ה.

וידבר יהוה אל-משה לאמר: **צו** את-בני ישראל
ואמרת אליהם את-קרבני לחמי לאשי ריח
ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: **ואמרת** להם זה
האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים בני-שנה תמימם
שנים ליום עלה תמיד: את-הכבש אחד תעשה בבקר
ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: ועשירית
האיפה סלת למנחה בלולה בשמן פתית רביעת ההין:
עלת תמיד העשיה בהר סיני לריח ניחח אשה ליהוה:
ונסכו רביעת ההין לכבש האחד בפקדש הסף נסוף
שכר ליהוה: ואת הכבש השני תעשה בין הערבים
כמנחת הבקר ונסכו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה:

תורה

במ' ו,
כ"ב ס.

תוס' ברכות
י"א, ב ד"ה
שכבה
פסקי רי"ז
ברכות פ"א
ס"א אות יח.

וידבר יהוה אל-משה לאמר: **דבר** אל-אהרן ואל-בניו
לאמר כה תברכו את-בני ישראל. אמור להם:
יברכה יהוה וישמרך: יאר יהוה פניו אליך ויחנך: ישא
יהוה פניו אליך וישם לך שלום: ושמו את-שמי על-בני
ישראל. ואני אברכם:

דב' כט, ת.

ושמרתם את-דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען
תשכילו את כל-אשר תעשו:

נביאים

יהו' ח, ח"ט;
שנה"ל ענין
תפילה ס"ו ה.

לא-ימוש ספר התורה הזה מפיה והגית בו יומם ולילה
למען תשמר לעשות ככל-הכתוב בו כי-אז תצליח
את-דרךך ואז תשכיל: הלוא צויתך חזק ואמן אל-
תערץ ואל-תחת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך:
גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל:

ישע' מז, ד.

כתובים

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁרוֹ לֹא הֵלֵךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ
 חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לִצְיִים לֹא יָשָׁב: כִּי
 אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵה: וְהָיָה
 כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל-פְּלִגֵּי מַיִם אֲשֶׁר פָּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֲלָהוּ
 לֹא-יִבּוֹל וְכָל אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ:

משנה

מַאי־מַתִּי קוֹרִין אֶת-שְׁמַע בְּעֶרְבֵיתָ? ¹ מִשְׁעָה שֶׁהִכְהֵנִים
 נִכְנָסִים לְאֹכֹל בְּתְרוּמָתָן. עַד סוֹף הָאֲשֶׁמוֹרֶת
 הָרֵאשׁוֹנָה. דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים עַד
 חֲצוֹת. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד שִׁיעֲלָה עַמּוּד הַשַּׁחַר:

תלמוד

תִּנְאֵ. הֵיכָא קָאִי דְקַתְנִי מַאי־מַתִּי? וְתוּ. מַאי שְׁנָא דְקַתְנִי
 בְּעֶרְבֵית בְּרִישָׁא? לְתַנִּי דְשַׁחְרִית? ² בְּרִישָׁא! תִּנְאֵ
 אֶקְרָא קָאִי. דְכָתִיב וּבְשֹׁכְבֶךָ וּבְקוֹמְךָ. וְהָכִי קַתְנִי. אִי־מַתִּי
 זְמַן קָרִית שְׁמַע דְשֹׁכְבָהָ? מִשְׁעָה שֶׁהִכְהֵנִים נִכְנָסִים
 לְאֹכֹל בְּתְרוּמָתָן. וְאִי בְעֵית אִימָא. יְלִיף מִבְּרִיתוֹ שֶׁל
 עוֹלָם. דְכָתִיב וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד: אִי הָכִי
 סִיפָא דְקַתְנִי בְשַׁחַר מְבָרַךְ בְּרִישָׁא. לְתַנִּי בְעֶרֶב מְבָרַךְ
 בְּרִישָׁא! תִּנְאֵ עֶרְבֵית תִּנְאֵ בְרִישָׁא. וְהָדָר תִּנְאֵ בְשַׁחְרִית.
 וְאֶדְקָאִי בְשַׁחְרִית. מְפָרֵשׁ מִלִּי דְשַׁחְרִית. וְהָדָר מְפָרֵשׁ
 מִלִּי דְעֶרְבֵית:

¹ במח' רמיו: בְּעֶרְבֵין. וכן בכולם. ² במח' רמיו וּבִלְוֵינָא: דְשַׁחְרִין. וכן בכולם.

סרע"ג ח"א
 סי' ב'
 תוס' ע"ז
 דף יט, ב'
 ד"ה ישלש:
 שצה"ל ענין
 תפילה סי' ה'
 סח"ר סוף
 סי' ה'

משנ' זבחים
 פ"ה, מ"א.

אִיזְהוּ מְקוֹמָן שְׁלֵ-זְבָחִים? קְדָשֵׁי קְדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן.
פֶּר וְשֹׁעִיר שְׁלֵ-יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טְעוֹן הַזֵּיהַ עַל-בֵּין
הַבְּדִים. וְעַל הַפְּרָכֶת. וְעַל-מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן
מְעַכְבֶּת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוּד מֵעֶרְבֵי
שְׁלֵ-מִזְבַּח הַחִיצוֹן. וְאִם-לֹא נָתַן. לֹא עֵכָב:

משנ' זבחים
 פ"ה, מ"ב.

פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירֵים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טְעוֹן הַזֵּיהַ
עַל-הַפְּרָכֶת וְעַל-מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן מְעַכְבֶּת.
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוּד מֵעֶרְבֵי שְׁלֵ-מִזְבַּח
הַחִיצוֹן. וְאִם-לֹא נָתַן. לֹא עֵכָב. אֵלוֹ וְאֵלוֹ נִשְׂרָפִין
בְּבֵית הַדָּשָׁן:

משנ' זבחים
 פ"ה, מ"ג.

חֲטָאת הַצְּבוּר וְהַיְחִיד. אֵלוֹ הֵן חֲטָאת הַצְּבוּר. שֹׁעִירֵי
רְאשֵׁי קְדָשִׁים וְשְׁלֵ-מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טְעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת
עַל אַרְבַּע קָרְנוֹת. כִּי צָדָה? עָלָה בְּכַבֵּשׁ. וּפְנָה לְסוּבָב.
וּבֵא-לוֹ לְקָרֵן דְּרוּמִית מְזֻרְחִית. מְזֻרְחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית
מֵעֶרְבִית. מֵעֶרְבִית דְּרוּמִית. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל
יְסוּד דְּרוּמִי. וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן-הַקְּלָעִים. לְזִכְרֵי כְהֻנָּה.
בְּכָל-מֵאֲכָל לְיוֹם וּלְלֵילָה. עַד-חֲצוֹת:

משנ' זבחים
 פ"ה, מ"ד.

הָעוֹלָה קְדָשׁ קְדָשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן. וְקַבּוּל דָּמָהּ
בְּכָלִי שָׁרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָהּ טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת
שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט. וְנִתְּוַח. וְכִלִּיל לְאִשִּׁים:

זְבַחֵי שְׁלָמֵי צְבוּר וְאַשְׁמוֹת. אֵלֹהֵי הַן אַשְׁמוֹת. אֲשֶׁם
 גְּזֻלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שְׂפָחָה חֲרוּפָה אֲשֶׁם
 נְזִיר. אֲשֶׁם מְצוּרָע. אֲשֶׁם תְּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן. וְקָבוּל
 דָּמָן בְּכָלִי שְׂרֵת בְּצַפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן
 אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין לַפְּנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה. בְּכָל־
 מֵאֵכֶל. לַיּוֹם וְלַיְלָה. עַד חֲצוֹת:

משני זבחים
פ"ה, מ"ה.

הַתּוֹרָה וְאֵיל נְזִיר קְדָשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מְקוֹם
 בְּעֶזְרָה. וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
 וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר. לְכָל־אָדָם. בְּכָל־מֵאֵכֶל. לַיּוֹם וְלַיְלָה.
 עַד חֲצוֹת. הַמּוֹרָם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֲלֵא שֶׁהַמּוֹרָם
 נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים. לְנִשְׁיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

משני זבחים
פ"ה, מ"ו.

שְׁלָמִים קְדָשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה.
 וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין
 בְּכָל־הָעִיר. לְכָל־אָדָם. בְּכָל־מֵאֵכֶל. לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה.
 אַחַד. הַמּוֹרָם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֲלֵא שֶׁהַמּוֹרָם נֶאֱכָל
 לַכֹּהֲנִים. לְנִשְׁיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

משני זבחים
פ"ה, מ"ז.

הַבְּכוֹר וְהַמְעַשֵּׂר וְהַפֶּסַח קְדָשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן
 בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה. וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת.
 וּבְלֶבֶד שִׁיתָן כְּנֶגֶד הַיְסוּד. שְׁנָה בְּאֲכִילָתָן. הַבְּכוֹר נֶאֱכָל
 לַכֹּהֲנִים. וְהַמְעַשֵּׂר לְכָל־אָדָם. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר. בְּכָל־
 מֵאֵכֶל. לְשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחַד. הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֲלֵא
 בַּיְלָה. וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֲלֵא עַד־חֲצוֹת. וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֲלֵא
 לְמִנּוּיוֹ. וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֲלֵא צְלִי:

משני זבחים
פ"ה, מ"ח.

ברייתא דרבי ישמעאל¹ריש תורת
כהנים.

רבי ישמעאל אומר. בשלש עשרה מדות התורה נדרשת. ^א מקל-זחמר. ^ב מגזרה שוה. ^ג מבגין אב מכתוב אחד. ומבגין אב משני כתובים. ^ד מכלל ופרט. ^ה ומפרט וכלל. ^ו מכלל ופרט וכלל. אי אתה דן אלא כעין הפרט. ^ז מכלל שהוא צריך לפרט. ומפרט שהוא צריך לכלל. ^ח וכל-דבר שהיה בכלל ויצא מן-הכלל ללמד. לא ללמד על-עצמו יצא. אלא ללמד על-הכלל כלו יצא. ^ט וכל-דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טעון אחר שהוא כענינו. יצא להקל ולא להחמיר. ^י וכל-דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טעון אחר שלא כענינו. יצא להקל ולהחמיר. ^{יא} וכל-דבר שהיה בכלל ויצא לדון בדבר החדש. אי אתה יכול להחזירו לכללו. עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפרוש. ^{יב} ודבר הלמד מענינו. ודבר הלמד מסופו. ^{יג} וכן שני כתובים המכחישים זה את-זה. עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם:

סרטיג ח"א
ס' ב:
תוס' ע"ז
דף יט, ב
ד"ה ישלם.

משני פאה
פ"ח מ"ח.

אלו דברים שאין להם שעור. הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה. אלו דברים שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקרון קימת לו לעולם הבא. כבוד אב ואם. וגמילות חסדים. והבאת שלום בין אדם לחברו. ותלמוד תורה פנגד כלם:

סדו' רס"ג
עמ' שנת;
תוס' ברכות
יא, ב ד"ה
שכנה.

¹ במד' רמ"ז ובולוניה מופיע בשינויים קלים.

בבלי ברכות
דף לא, ה.

אָמַר רַבִּי זִירָא. בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן הֶחֱמִירוּ עַל עֲצָמָן. שְׂאֵפְלוּ רוּאוֹת טַפַּת דָּם כְּחֶרֶדֶל. יוֹשְׁבוֹת עָלֶיהָ שְׁבָעָה נְקִיִּים:

ט"פ ע"פ
מגילה דף
כח, ג.
תבקי' ג, ו.

תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ כָּל־הָאוֹמֵר הֶלְכָה וְשׁוֹנָה בָּהּ מִבְּטָח לֹא שֶׁהוּא בְּן־הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁנַאֲמַר. הִלִּיכוֹת עוֹלָם לֹא. אֵל תִּקְרִי הִלִּיכוֹת אֱלָא הֶלְכוֹת:

משנ' ברכות
פ"ח מ"ה.

מִזְבִּירִין יֵצִיאת מִצָּרִים בְּלִילוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּן־עֲזַרְיָה. הֲרִי אֲנִי כְּבֶן־שְׁבַעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאמַר יֵצִיאת מִצָּרִים בְּלִילוֹת. עַד שֶׁדִּרְשָׁה בְּנִזּוּמָא שְׁנַאֲמַר. לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיְמִים. כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ הִלִּילוֹת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים. יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה. כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהֵבִיא לְיָמוֹת הַמְּשִׁיחַ:

ד' ע"ג.

ירושלמי
ברכות סוף
פ"ט; בבלי
ברכות דף
סד, ה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תִּלְמִידֵי חֻכְמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנַאֲמַר. וְכָל־בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ: אֵל תִּקְרִי בְּנֵיךָ אֱלָא בְּנֵיךָ. יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ:¹

חז"ג סוף
פ' מנח.
ישע' נד, יג.

תה' קכג, ז.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים. (וְנָתַן לָנוּ תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת. הוּא יִפְתַּח לָבָנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִשִּׂים בְּלִבָּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. וְלִירְאָה אוֹתוֹ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבָּב שְׁלֵם). לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא

ט"פ סרט"ג
ח"א ס' סה.

ט"פ ישע'
סה, כג.

¹ פסוק זה לא נמצא במח' רמ"ו, וכן איננו באד"ג, סוף פ' מנח, ובירושלמי ברכות, סוף פ"ט. אבל בבבלי ברכות, סוף דף סד ע"א, מובא פסוק זה.

גִּלְדַּר לְבִהְלָהּ. וְגִירֵשׁ חֻקֶּיךָ. וְנִזְכָּה לְתַלְמוּד תּוֹרָה
וּלְמַעֲשֵׂים טוֹבִים וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:¹

קדיש דרבנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מחזק צמס"ו
פ"ו, ה"ו;
תוס' ברכות
דף ג, א.

מחזק צמס"ו
סוטה דף
מט, א.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

תרגום ירוש'
ברא' מט, א;
ע"פ דני' ג, כ.

שנה"ל תפילה
סי' ת.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ דְהוּא:

אונקלוס ד'
כת, נג.

לְעֵלְאָ לְעֵלְאָ מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
דְאָמִירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל (כָּל-)תַּלְמִידֵי
תַּלְמִידֵיהוֹן (דִּיתְבִּין) דְעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא (קַדְשָׁתָא) דֵי

ע"פ ת' ירוש'
שמי' כ, כה.

ע"פ דני'
ג, ית.

ע"פ עזר'
ה, יא.

בְּאַתְרָא הָדָן וְדֵי בְּכָל-אַתְרֵי וְאַתְרֵי. יְהֵא (לְנָא ו)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא
וְחִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיִבֵי) וּמְזוּנֵי רְוִיחִין מִן-קָדָם מְרַה
שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

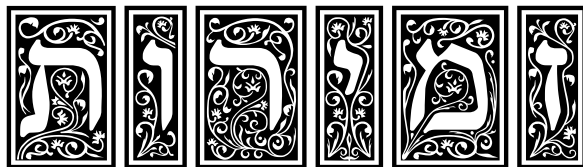
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

איו' כה, ג.
ע"פ ישעי'

ה, ה.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

¹ במד' רמ"ו וּבִלְזוּנֵיָא מוֹפִיעַ שְׂאוֹמְרִים כַּאֲן קִטְעַ "או"א תבא" וכו'. וּכְהִיוּם לֹא נוֹהֲגִים לְאָמְרוּ.

סה"ת
סי' כטו.

עומדים ונוהגים לומר פעמיים:¹

יְהוָה מְלֹךְ - יְהוָה מְלֹךְ - יְהוָה מְלֹךְ - יְהוָה מְלֹךְ לְעֵלָם וָעַד:

מס' סופרים
פי"ד, ה"ד.

תה"י, טז.
תה"ל, טז.
שמ"ט, יח.
תה"ק, קד, לא.
תה"קמט, ב.
תה"קמז, י.

מס' סופרים
פי"ח, ה"ח.

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעַשְׂוֵי בְּנֵי-צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם: יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם - אֱלֹהֵינוּ לְדָר וָדָר - הַלְלוּ-יָהּ: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵים יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדּוֹ: וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וָיְמֵלָא כְבוֹדוֹ אֶת-כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

תה"ע, יח.
יח"ט.

מִזְמוֹר לְתוֹדָה - הֲרִיעוּ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ: עֲבַדוּ אֶת-יְהוָה בְּשִׂמְחָה בְּאוֹ לִפְנֵי בְרִנָּה: דַּעוּ כִּי-יְהוָה הוּא אֱלֹהִים עֲמֹ וְצֶאֱן מְרַעִיתוֹ: הוּא-עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ בְּאוֹ שִׁעְרֵינוּ בְּתוֹדָה חֲצַרְתֵּנוּ בְּתֵהְלָה הוֹדוּ-לוֹ בְּרִכּוֹ שְׂמוֹ: כִּי-טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד-דָּר וָדָר אָמוֹנָתוֹ:

תה"ק, ט"ז.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב הוֹדוּ לַאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדָנִים לְעֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדּוֹ לְעֹשֶׂה הַשָּׁמַיִם בְּתִבּוּנָה לְרַקַּע הָאָרֶץ עַל-הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

תה"ק, קלג.
ח"ט.

¹ במז' רמ"ז המנהג לאמרו פעמיים אינו מופיע.

כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	לְעֵשָׂה אוֹרִים גְּדֹלִים
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשָׁלֶת בַּיּוֹם
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשָׁלוֹת בַּלַּיְלָה
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכֶם
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעַ נְטוּיָה
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	לְגִזְרֵי יַם־סוּף לְגִזְרִים
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וַנְּעַר פְּרַעְיָה וְחִילוֹ בַּיַם־סוּף
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	לְמוֹלֵיךְ עָמּוֹ בַּמִּדְבָּר
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אֲדִירִים
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וְלַעֲוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וְנָתַן אֶרֶצָם לְנַחֲלָה
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	שֶׁבַשְׁפָּלָנוּ זָכַר לָנוּ
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	וַיַּפְרִקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	נָתַן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדָיו:	הוֹדִיו לְאֵל הַשָּׁמַיִם

הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילָתוֹ:
 שִׁיחוּ בְּכָל־נַפְלְאוֹתָיו:
 יִשְׂמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי יְהוָה:
 בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד:

הוֹדִיו לַיהוָה קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ
 שִׁירוּ לוֹ זְמֵרוֹלוֹ
 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קֹדְשׁוֹ
 דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ

מס' סופרים
 פי"ח, ה"ח.

דס"א ט.
 ח"ל.

זָכְרוּ נְפִלְאֹתַי אֲשֶׁר עָשָׂה
 זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 זָכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבֹרָהֶם
 וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק
 לְאֹמֶר לְךָ אֶתֶּן אֶרֶץ־כְּנָעַן
 בְּהִיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר
 וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
 לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעַשְׂקֶם
 אֶל־תִּגְעוּ בְּמַשְׁיַחֵי
 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ
 סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ
 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
 כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
 הוּד וְהַדָּר לְפָנָיו
 הָבּוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים
 הָבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
 הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ:
 אַף־תִּכּוֹן תִּבֵּל בַּל־תִּמּוֹט:
 וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ:
 יַעֲלֶץ הַשָּׁדָה וְכָל־אֲשֶׁר־בוֹ:
 מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפוֹט
 כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ:
 מִפְּתִיו וּמִשְׁפָּטֵי־פִיהוּ:
 בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטֵיו:
 דִּבֶּר צְוָה לְאַלְף דּוֹר:
 וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 חֲבַל נֶחֱלַתְכֶם:
 כְּמַעַט וְגָרִים בָּהֶ:
 וּמִמְמַלְכָּה אֶל־עַם אַחֵר:
 וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 וּבְנִבְיָאֵי אֶל־תָּרְעוּ:
 בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם־אֱלֹהִים יִשׁוּעָתוֹ:
 בְּכָל־הָעַמִּים נְפִלְאֹתוֹ:
 וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
 וַיְהוֶה שָׁמַיִם עָשָׂה:
 עֵז וְחִדּוּה בְּמַקְמוֹ:
 הָבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֵז:
 שְׂאוּ מִנְחָה וּבֵאוּ לְפָנָיו
 חִילוּ מִלִּפְנֵיו כָּל־הָאָרֶץ
 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ
 יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוּ
 אֵז יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיָּעַר
 הוֹדוּ לַיהוָה
 וְאָמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ

וּקְבַצְנוּ וְהִצִּילְנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהַדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשׁךָ
 לְהִשְׁתַּבַּח בְּתֵהְלֶתְךָ: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעַם אָמֵן
 וְהִלֵּל לַיהוָה:

לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֱלֹהִים
 וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יִבְעַע
 אָמַר וּלְיֵלֶה לְלֵילֶה יַחֲוֶה־דַעַת: אֵין־אָמַר וְאֵין דְּבָרִים
 בְּלֵי נִשְׁמַע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִבֵּל
 מִלֵּיהֶם לְשֹׁמֵשׁ שָׁם־אֵהֵל בָּהֶם: וְהוּא כְּחַתָּן יֵצֵא מִחַפְּתוֹ
 יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח: מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ
 עַל־קִצּוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מִחַמְתּוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
 מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה נְאֻמָּה מַחְכִּימַת פְּתִי: פְּקוּדֵי
 יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשִׁמְחֵי־לֵב מַצּוֹת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:
 יִרְאֵת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד מְשִׁפְטֵי־יְהוָה אֱמֶת
 צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִּים מוֹהֵב וּמְפֹרֵב רַב וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ
 וְנֹפֶת צוֹפִים: גָּם־עֲבָדֶיךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשִׁמְרָם עֲקֹב רַב:
 שְׂגִיאוֹת מִי־בֵין מְנַסְתְּרוֹת נִקְנִי: גָּם מוֹדִים חֲשׂוֹךְ עֲבָדֶיךָ
 אֶל־יְמִשְׁלוֹ־בִי אֲזוֹ אֵיתָם וְנִקְיִתִי מִפֶּשַׁע רַב: יְהִי לְרִצּוֹן
 אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

יְהוָה מִלֶּךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֵיִם רַבִּים: עֲנֵן וְעֶרְפֵּל
 סְבִיבּוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְבוֹן כְּסֹאֵ: אֵשׁ לְפָנָיו
 תִּלְךָ וּתְלַהֵט סְבִיב צְרִיו: הָאֵירוּ בְּרַקִּיו תִּבֵּל רְאֵתָהּ
 וּתַחַל הָאָרֶץ: הָרִים כְּדוֹנָג נִמְסוּ מִלְּפָנָי יְהוָה מִלְּפָנָי
 אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים

ס"ה
 ס"ו

ס"ה
 ס"ו

כְּבוֹדוֹ: יִבְשׂוּ כָּל-עֲבָדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְּלִים בְּאֵלִילִים
הַשִּׁתְּחוּיָיו כָּל-אֱלֹהִים: שָׁמְעָה וַתִּשְׁמַחוּ צִיּוֹן וַתִּגְלַנָּה
בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפִּטֶיךָ יְהוָה: כִּי-אַתָּה יְהוָה עֲלִיּוֹן
עַל-כָּל-הָאָרֶץ מְאֹד נִעְלִיתָ עַל-כָּל-אֱלֹהִים: אֲהַבִּי יְהוָה
שִׁנְאוֹ רַע שָׁמַר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יִצִּילֵם:
אוֹר זָרַע לַצַּדִּיק וְלִישְׂרֵי-לֵב שִׁמְחָה: שִׁמְחוּ צַדִּיקִים
בִּיהוָה וְהוֹדוּ לוֹזְכָּר קֹדֶשׁ:

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט הָאָרֶץ: יְהוָה
בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרַם הוּא עַל-כָּל-הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ
גָּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא: וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהַב אֶתְּךָ
כּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְיִצְדָּקָה בִּיעֲקֹבוּ אֶתְּךָ עֲשִׂיתָ:
רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשִּׁתְּחוּ לְהַרְסֵם רִגְלֵי קְדוֹשׁ הוּא:
מִשָּׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשִׁמּוֹאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים
אֶל-יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עָנָן יִדְבֵּר אֵלֵיהֶם שִׁמְרוּ
עֲדוּתֵיךָ וְחַק גִּתְּנוּ-לָמוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְּךָ עֲנִיתָם אֵל גִּשְׂא
הַיִּתְּ לָהֶם וְנָקַם עַל-עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהַשִּׁתְּחוּ לְהַר קֹדֶשׁ כִּי-קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

וְהוּא רַחוּם וְכַפֵּר עוֹן וְלֹא-יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ
וְלֹא-יִעִיר כָּל-חַמְתּוֹ: זְכַר-רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶיךָ
כִּי מִעוֹלָם הֵמָּה: אֶתְּךָ יְהוָה לֹא-תִכְלֵא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
חַסְדֶיךָ וְאַמְתֶּךָ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי: תִּנּוּ עוֹז לְאֱלֹהִים עַל-יִשְׂרָאֵל
גִּבּוֹרֵתוֹ וְעוֹז בְּשִׁחְקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל
הוּא נִתְּנוּ עוֹז וְתַעֲצָמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים: יְהוָה אֱדוֹנֵינוּ
מִה-אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל-הָאָרֶץ. יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגֵּב

תה"ל ט"ו, ר"ט.

תה"ל ע"ח, ל"ח.

תה"ל כ"ה, ו.

תה"ל מ"ו, י"ב.

תה"ל ס"ח,
ל"ה-ל"ו.

תה"ל ת"ו, ג.

תה"ל מ"ו, ת.

ירושלמי
ברכות
פ"ה, ה"א.

לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח
 בָּךְ: יְהוָה הַפִּיר עֲצֵת־גֹּיִם הִנְיָא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת
 יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחֲשָׁבוֹת לָבוֹ לְדָר וְדָר: קוֹה
 אֱלֹהֵי־יְהוָה חֲזֹק וַיֵּאמֶן לְבָבְךָ וְקוֹה אֱלֹהֵי־יְהוָה: אֵל־נִקְמֹת
 יְהוָה אֵל נִקְמֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּלָה
 עַל־גָּאִים: עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־דָּבָר כְּבוֹד־שִׁמְךָ
 וְהִצִּילְנוּ וְכִפַּר עַל־חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ: וַיֵּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ
 תְהִלָּה לְכָל־חַסִּידָיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ. הַלְלוּ־יְהוָה:
 מַגְדִּיל־עוֹ שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יֵרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָב: עֲשֵׂה־עַמִּי אוֹת
 לְטוֹבָה וַיֵּרְאוּ שְׂנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִי־אַתָּה יְהוָה עֲזָרְתָנִי וְנַחַמְתָּנִי:
 וַיֵּרָא בַּצַּר לָהֶם בְּשִׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
 וַיִּנְחָם כְּרַב חֲסָדוֹ: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לְפָנָי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם:
 הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִקְבָּצֵנוּ מִן־הַגֹּיִם לַהֲדוֹת לְשֵׁם
 קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֱלִתְךָ: אַתָּה תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן
 כִּי־עַתְּ לַחֲנֻנָה כִּי־בָא מוֹעֵד: וַחֲפָרָה הַלְבָנָה וּבוֹשָׁה הַחֲמָה
 כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וַיִּגָּד וְקָנִי
 כְבוֹד: וְאָמַר בְּיָסֵם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוֹנֵנוּ לוֹ וַיִּוֹשִׁיעֵנוּ
 זֶה יְהוָה קוֹנֵנוּ לוֹ נִגְיְלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ: בְּרוּךְ יְהוָה
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יְיָ מֵעַתָּה לְעוֹלָם וָעַד
 יִשׁוּעָתֵנוּ סִלָּה: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעַם אָמֵן. הַלְלוּ־יְהוָה:

הַלְלוּ יְהוָה

תה' קלח,
 ר"כח.

הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה:
 בְּחִצְרוֹת בַּיִת אֱלֹהֵינוּ:

הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
 שְׁעִמְדִים בְּבַיִת יְהוָה:

הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה
 כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה
 כִּי אָנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה
 כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה
 בַּיָּמִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת:
 בָּרְקִים לַמָּטָר עָשָׂה
 שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם
 שָׁלַח אוֹתוֹת וּמִפְתֵּימַיִם
 לְפַרְעֹה וּבְכָל־עַבְדָּיו:
 וְהָרַג מַלְכִּים עַצוּמִים:
 וְלַעֲוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן
 וְנָתַן אֶרֶצָם נַחֲלָה
 יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
 כִּי־יִדְּוֶן יְהוָה עִמּוֹ
 עַצְבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב
 פָּהֲלָהֶם וְלֹא יִדְּבֵרוּ
 אֲזַנֵּימָם לָהֶם וְלֹא יֵאָזְנוּ
 כְּמוֹהֶם יֵהְיוּ עֹשִׂיהֶם
 בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
 בֵּית הַלְלוּי בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה
 בָּרוּךְ יְהוָה מְצִיּוֹן

וּמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נְעִים:
 יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ:
 וְאֲדַנִּינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים:
 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
 מֵעַלָּה נְשֹׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ
 מוֹצֵא־אֲרוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו:
 מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה:
 בְּתוֹכְכִי מִצְרַיִם
 שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים
 לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
 וְלִכְל מִמְּלָכוֹת כְּנַעַן:
 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עִמּוֹ:
 יְהוָה זְכָרְךָ לְדַרְזוֹדֶר:
 וְעַל־עַבְדָּיו יִתְנַחֵם:
 מֵעַשָׂה יְדֵי אָדָם:
 עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
 אֵף אֵין־יִשְׁרֹחַ בְּפִיהֶם:
 כָּל אֲשֶׁר־בִּטַח בָּהֶם:
 בֵּית אֱהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:
 יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:
 שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַם־

הַלְלוּ־יָהּ:

עומדים ואומרים:

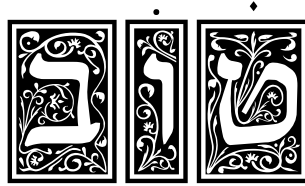
בָּרוּךְ שָׂאֵמַר וְהִיָּה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ
 גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ אֵל חַי לְעַד וּמְקַיֵּם לְנֶצַח. בָּרוּךְ

טור או"ח
 סי' נ"א, נ"ב
 ספר היכלות:
 סרע"ג ח"א
 סי' טו'
 סדור רס"ג
 עמ"ק

נוזכר בתד"ח
 חליהו זוטא
 פ"ד, שצח"ל
 ענין תפילה
 סי' א, וסי' ה'
 סת"ר סי' א'
 סי' ב'

ע"פ סדור
הס"ג עמ' לב.

עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית. בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בְּרוּךְ מְרַחֵם
עַל הַבְּרִיּוֹת. בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירְאָיו. בְּרוּךְ פּוֹדֶה
וּמַצִּיל. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַמְהַלֵּל. הַמְשַׁבַּח וְהַמְפָּאֵר
בְּפִי עַמּוֹ וּבִלְשׁוֹן כָּל־חַסִּידָיו וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ
נְהַלֵּלְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִרְוֹמְמְךָ וְנִגְדֵלְךָ וְנִמְלִיכְךָ.
וְנִזְכִּיר אֶת־שִׁמְךָ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵינוּ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ
מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עַד־יְעַד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתַשְׁבְּחוֹת (נ"א: בְּתַשְׁבְּחוֹת): ע"כ עומדים:

הה' כג, ב"טז.

סדור רס"ג
עמ' קב;
לוח"ח ח"א
ד"ן מלאה
צרכות
אות כו.

לְהַדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד בְּבִקְרַח חֲסִידְךָ
וְאִמּוֹנֵתְךָ בְּלִילוֹת: עַל־יַעֲשׂוֹר וְעַל־נִבְל עַל־יְהוָה הַגִּינוֹן בְּכַנּוֹר:
כִּי שִׁמְחַתְנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מִהַגְדִּילוּ
מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד עַמְּקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדַע
וְכִסִּיל לֹא־יָבִין אֶת־זוֹאת: בְּפִרְחֵי רִשְׁעִים כִּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיֵצוּ
כָּל־פְּעֵלֵי אֹן לְהַשְׁמֵדֵם עַד־יְעַד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלַם
יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ
כָּל־פְּעֵלֵי אֹן: וְתִרְם כְּרֹאִים קִרְנֵי בְּלָתִי בְּשִׁמְךָ רַעְנוֹ:
וְתַבֵּט עֵינֵי בְּשׁוּרֵי בְּקָמִים עַל־יְמֵי מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנֵּי:
צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה: שְׁתוּלִים בְּבֵית

יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִגְבוֹן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים
וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עוֹלָתָהּ בּוֹ:

תהי' נג' ט"ז.
מס' סופרים פ"ד, ט"ז.

יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לִבְשׁוֹ לִבְשׁוֹ יְהוָה עַז הַתְּאֵזֶר. אֶף־תִּכּוֹן
תִּבְלַל בְּלִתְמוֹט: נִכּוֹן כְּסֵאֶךָ מֵאֵז. מִעוֹלָם אֶתָּה:
נִשְׂאוּ נְהַרְוֹתוֹ יְהוָה. נִשְׂאוּ נְהַרְוֹת קוֹלָם. יִשְׂאוּ נְהַרְוֹת
דְּכֵימִים: מִקְלוֹתוֹ מִים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם. אֲדִיר
בַּמְרוֹם יְהוָה: עֲדַתְיָךְ נֶאֱמְנוּ מְאֹד. לְבֵיתְךָ נֶאֱוֶה־קֹדֶשׁ.
יְהוָה לְאֶרֶץ יָמִים:

תהי' קד', לה.
תהי' קמ', ב"ד.

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם
יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּזֶרְח־שָׁמֶשׁ עַד־

סרע"ג ט"ז.
סי"א.

מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה: רֵם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל
הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדֶרֶד־וָדָר:

תהי' קלה, יג.

יְהוָה בְּשָׁמַיִם הַכִּין כֶּסֶף וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה: יִשְׁמַחוּ
הַשָּׁמַיִם וְתַגִּל הָאָרֶץ וַיֵּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: יְהוָה

תהי' קמ', יט.
ד"ח טז, לה.

מס' סופרים פ"ד, ט"ז.

מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מֶלֶךְ
עוֹלָם וָעֶד אֶבְרֹדוּ גּוֹיִם מֵאֶרֶץ: יְהוָה הַפִּיר עֲצַת־גּוֹיִם

תהי' י, טז.

הַיָּזִיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: עָצוּ עֲצָה וְתַפֵּר דְּבַר וְדָבַר וְלֹא
יָקוּם כִּי עֲמָנוּ אֵל: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁ וְעֲצַת יְהוָה

משל' יט, כח.

הִיא תִקּוּם: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחֲשָׁבוֹת לְבֹ לְדָר
וָדָר: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא־אֲצִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְהוָה

תהי' נג', יא.

בְּצִיּוֹן אֲוִיָּה לְמוֹשֶׁב לּוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לּוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
לְסִגְלוֹתוֹ: כִּי־בּוֹ יִשְׁמַח לְבָנוּ כִּי בְשֵׁם קֹדֶשׁוֹ בְּטַחָנוּ: כִּי

תהי' נג', ט.
תהי' קלכ', יג.

לֹא־יִפְשַׁע יְהוָה עִמּוֹ וְנִחַלְתָּנוּ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר
עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא־יַעֲרִיר כָּל־חַמָּתוֹ:

תהי' קלה, ד.

תהי' נג', כח.
תהי' נד', יד.

תהי' טח, לה.

(יהוה הושיעה המלך יענגנו ביום-קראנו): אשרי תמימי-
 ררך ההלכים בתורת יהוה:

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה: אשרי העם
 שפכה לו אשרי העם שיהוה אלהיו: שצה"ל ענין
 תפילה ס"ז;
 סרע"ג ח"א
 ס"ג

תהלה לדוד ארוממך אלוהי המלך ואברכה שמך
 לעולם ועד: בכל-יום אברכה ואהללה שמך
 לעולם ועד: גדול יהוה ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר:
 דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו: הדר כבוד
 הודך ודברי נפלאתיך אשיחה: ועזו נוראתיך לאמרו
 וגדלתך אספרנה: זכר רב-טובך יביעו וצדמתך ירנגו:
 חנון ורחום יהוה ארך אפים וגדל-חסד: טוב-יהוה לכל
 ורחמיו על-כל-מעשיו: יודוך יהוה כל-מעשיך וחסידך
 יברכוכה: כבוד מלכותך לאמרו וגבורתך ידברו:
 להודיעו לבני האדם גבורתי וכובוד הדר מלכותו:
 מלכותך מלכות כל-עלמים וממשלתך בכל-דור ודור:
 סומך יהוה לכל-הנפלים וזוקף לכל-הכפופים: עיני-כל
 אליך ישברו ואתה גותן-להם את-אכלם בעתו: פותח
 את-ידך ומשביע לכל-חי רצון: צדיק יהוה בכל-דרכיו
 וחסיד בכל-מעשיו: קרוב יהוה לכל-קראיו לכל אשר
 יקראהו באמת: רצון-יראיו יעשה ואת-שועתם ישמע
 ויושיעם: שומר יהוה את-כל-אהביו ואת כל-הרשעים
 ישמיד: תהלת יהוה ידבר פי ויברך כל-בשר שם קדשו
 לעולם ועד:

תה' קמה,
 ח"כא: צבלי
 צרכות ד'
 ד, ג: פסקו
 ר"ד צרכות
 ד, ג: צ'
 שצה"ל תפילה
 ס"ז:
 סה"ת ס"ז: ג'
 סה"ר ס"ז: ג'

ואנחנו נברך זה מעתה ועד-עולם הללויה:
סרע"ג ח"א
 ס"ז יא:
 שצה"ל תפילה
 ס"ז

תה' קמו, ית.

בבלי שבת 97
ק"ת, ב, ס"ח"ר
ס"ו 3;
סרע"ג ח"א
ס"ו יג

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה: אֶהְלֵלָה יְהוָה בְּחַיֵּי
אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדַי: אֶל־תִּבְטְחוּ בַּגְּדֵיבַיִם
בְּבֶן־אָדָם שְׂאִין לוֹ תְשׁוּעָה: תִּצַּא רוּחוֹ יֹשֵׁב לְאֲדָמְתוֹ
בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוּ עֲשָׂתֵנִתִּיו: אֲשֶׁר־י שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ
שִׁבְרוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו: עֲשֵׂהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֲמַת לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּטוֹ
לְעֹשׂוֹקִים נָתַן לֶחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה
פָּקַח עֵינָיו יְהוָה זָקַף כְּפוֹפִים יְהוָה אָהַב צַדִּיקִים: יְהוָה
שָׁמַר אֶת־גְּרָמֵי יָתוֹם וְאֶלְמָנָה יַעֲוֹדֵד וְדָרָךְ רְשָׁעִים יַעֲוֹת:
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר. הַלְלוּ יְהוָה:

ס"ח קמ"ג
ס"ח

בבלי שבת 97
ק"ת, ב, ס"ח"ר
סרע"ג ח"א
ס"ו יג

הַלְלוּ יְהוָה כִּי־טוֹב זְמֵרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נַעֲמִים נֶאֱוָה תְהִלָּה:
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס:
הֲרַפָּא לְשַׁבּוּרֵי לֵב וּמַחְבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם: מוֹנֵה מִסְפָּר
לְכוֹכְבֵי לְכָל־שָׁמַיִם יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ
לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עַנּוּיִם יְהוָה מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים
עַד־יָאָרֶץ: עֵנּוּ לִיהוָה בְּתוֹדָה וּזְמֵרוֹ לֵאלֹהֵינוּ בְּכַנּוֹר:
הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעַבִּים הַמְכִיז לְאָרֶץ מִטֶּר הַמְצַמִּיחַ הַרִים
חֲצִיר: נוֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה לְבַגְנֵי עֹלֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא
בְּגִבּוֹרַת הַסּוּס יַחַפֵּץ לֹא־בְשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֵה יְהוָה
אֶת־יִרְאָיו אֶת־הַמִּיחִלִּים לְחַסְדּוֹ: שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה
הַלְלֵי אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן: כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרֹךְ בְּנֵיךָ
בְּקִרְבֶּךָ: הַשֵּׁם־גְּבוּלֶךָ שְׁלוֹם חֵלֶב חֲטִיִּים יִשְׁבִּיעֶךָ: הַשְׁלַח
אֲמַרְתוּ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יְרוּץ דְּבָרוֹ: הַנְּתַן שְׁלַג כְּצֶמֶר
כְּפֹר כְּאֶפֶר יְפֹזַר: מִשְׁלִיךְ קִרְחוֹ כְּפִתִּים לְפָנַי קָרְתוֹ מִי

ס"ח קמ"ג
ס"ח

יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֵם יִשָּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ-מַיִם: מַגִּיד
דְּבָרוֹ לְיַעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵּן
לְכָל-גֹּי וּמִשְׁפָּטִים בְּלִידְעוֹם-הַלְלוּ-יָהּ:

תה' קמט,
ל"ד.

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים:
הַלְלוּהוּ כָל-מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָל-צְבָאוֹ:
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָל-כּוֹכְבֵי אֹר: הַלְלוּהוּ שָׁמַי
הַשָּׁמַיִם וְהַיָּם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יִהְלָלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה
כִּי הוּא צְנוּה וְנִבְרָאוֹ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֵי-נֶתֶן וְלֹא
יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל-תְּהוֹמוֹת:
אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים
וְכָל-גְּבוּעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל-אֲרוֹזִים: הַחִיָּה וְכָל-בְּהֵמָה רֹמֵשׁ
וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי-אָרֶץ וְכָל-לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל-שׁוֹפְטֵי
אָרֶץ: בַּחֹרִים וְגַם-בְּתוֹלוֹת זְקֵנִים עַם-נְעָרִים: יִהְלָלוּ
אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי-נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל-אָרֶץ וּשְׁמַיִם:
וַיֵּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל-חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
קָרְבוֹ-הַלְלוּ-יָהּ:

בבלי שבת דף
ק"ח, ב'
סרע"ג ח"א
ס"ו יג.

תה' קמט,
ל"ט.

הַלְלוּ יְהוָה שִׁירוֹ לִיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְתֶּנוּ בְּקִהְל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹ בְּגִי-צִיּוֹן
יִגִּילוּ בְּמַלְכָם: יִהְלָלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֲוֹל בְּתַף וְכִנּוֹר יִזְמְרוּ-לוֹ:
כִּי-רוֹצָה יְהוָה בְּעַמּוֹ יִפְאַר עֲנֹוִים בִּישׁוּעָה: יַעֲלוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל-מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב
פִּיפְיוֹת בִּידָם: לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם תּוֹכַחוֹת בְּלְאֻמִּים:
לְאָסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹזֵל: לַעֲשׂוֹת
בְּהֶסֶם מִשְׁפָּט כְּתוֹב הַדֶּרֶךְ הוּא לְכָל-חֲסִידָיו-הַלְלוּ-יָהּ:

בבלי שבת דף
ק"ח, ב'
סרע"ג ח"א
ס"ו יג.

תה' קג, ח"ג

בבלי שבת 77
ק"ח, ב;
סרע"ג ח"א
ס"ו יג.

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ-אֵל בְּקוֹדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ:
הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדֻלוֹ:
הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בַּנְּבִל וּבְנוֹר:
הַלְלוּהוּ בַּתְּנִיף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמַנִּים וְעַגְבִּי:
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה.
יְהוָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה. הַלְלוּ-יְהוָה:1

ראה שבת"ל
ר"ח ס"ו קט"ב.
מח' ויטרי
ס"ו ח.

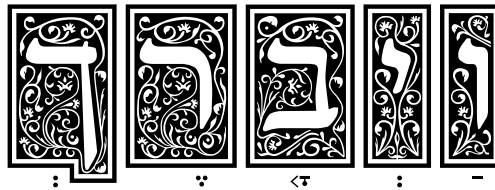
טור אר"ח
סוף ס"ו גא.

ראה תשכ"ז
קטן ס"ו ח"ד.

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם.
אָמֵן וְאָמֵן

תה' פט, נג.
תה' קמ"ג, י.

עומדים (עד סוף שירת הים) ואומרים:

סרע"ג ח"א
ס"ו יג, טור
אר"ח ס"ו גא
בשם הגאונים.

דה"א כט,
ר"ג.

דְּוִיד אֶת-יְהוָה לְעֵינֵי כָּל-הַקֹּהֵל וַיֹּאמֶר דְּוִיד בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד-עוֹלָם: לְךָ יְהוָה
הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד כִּי-כָּל בְּשָׁמַיִם
וּבְאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ:
וְהַעֲשֶׂה וְהַכְּבוֹד מְלִפְנֵיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִידְךָ כָּח
וּגְבוּרָה וּבִידְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים
אֲנַחְנוּ לְךָ וּמְהֻלָּלִים לְשֵׁם תְּפָאֶרֶתךָ: וַיְבָרְכֵנו שֵׁם כְּבוֹדְךָ
וּמְרוֹמָם עַל-כָּל-בְּרָכָה וְתַהֲלָה: אַתָּה-הוּא יְהוָה לְבִדְךָ

סרע"ג ח"א
ס"ו יג.

תחנ" ט, ה"ו
טור אר"ח
סוף ס"ו גא
בשם הגאונים.

1 במח' רמ"ז ובולוניה המנהג לכפול פסוק זה לא מופיע, ומקור המנהג ע"פ מח' ויטרי ס"ו א'

אֶת עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמַיִם שָׁמַי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צָבָאָם הָאָרֶץ
 וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיָּמִים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה
 אֶת־כָּל־מֵת וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַיָּם לָהֶם חֹמָה
 מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם: וַיִּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־
 יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת
 עַל־שִׁפְתַי הַיָּם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
 יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בְּיַהוָה
 וּבַמָּשָׁה עָבָדוּ:

אֲזַי יִשְׁרֹמֶשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
 לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאָה גָאָה סוֹס
 וְרָכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עֲזִי וְזַמְרַת־יָהּ וַיְהִי־לִי
 לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי וְאֲנוּ־הוּ אֱלֹהֵי
 אָבִי וְאֶרְמָנֹה־הוּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
 שָׁמוֹ: מִרְכַּבַת פְּרָעָה וַחֲיִלוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
 שְׁלִשׁוֹ טָבְעוּ בַיַם־סוּף: תְּהַמֵּת יְכַסִּימוּ יָרְדוּ בַמְצוֹלֹת כְּמוֹ־
 אָבִן: יְמִינֶךָ יְהוָה גְּאֹדְרֵי בַפֶּחַח יְמִינֶךָ
 יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרַב גְּאֹנֶךָ תִּהְרָם
 קָמִיךָ תִּשְׁלַח חֲרָנֶךָ וְאַכְלָמוּ בַקֶּשׁ: וּבְרוּחַ
 אֲפִיךָ גָּעְרוּ־מוֹ מַיִם גָּצְבוּ כְמוֹ־נוֹ־
 גְּזֵלִים קָפְאוּ תְדוּמַת בְּלַבַיִם: אָמַר
 אוֹיֵב אֶרְדֹּף אֲשִׁיג אַחֲלֶק שָׁלַל תִּמְלֹאמוּ
 גַּפְשִׁי אָרִיק חֲרָבִי תִזְרִישְׁמוּ יָדַי: גַּשְׁפַּת
 בָּרוּחְךָ כִּסְמוּ יָם צָלְלוּ כַעֲפֹרֶת בְּמַיִם

טור א' ח'
 כ"י נח
 ששס הגאונים.

שמי יד,
 כט"ל.

שמי טו, א"ית.

אֲדִירִים: מִי־כִמְכָרָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי
 כַּמְכָּה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נֹרָא תְהִלַּת עֲשׂוּה
 פְּלֵא: נְטִית יְמִינְךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ: נְחִית
 בְּחֶסֶדְךָ עִסְוּוֹ גְּאֵלֶת גְּהִלַּת בְּעֵזְךָ אֶל־גְּוֹה
 קֹדֶשְׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָזוּן חֵיל
 אַחֲזוּ יִשְׁבִי פְּלֵא־שָׁרַת: אֲזוּ נְבֹה־לוֹ אֱלוֹפֵי
 אֲדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחֹזְמוּ רַעַד נְמֹגוּ
 כָּל־ יִשְׁבִי כְנַעַן: תִּפְּלֵ עֲלֵיהֶם אִימַתְהוּ
 וּפְחַד בְּגִדְלֵ זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן עֵד־
 יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עֹד־יַעֲבֹר עִסְוּוֹ
 קִנִּית: תִּבְאָמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר גְּחֻלַּתְךָ מְכוֹן
 לְשַׁבְּתֶךָ פְּעֵלֶת יְהוָה מִקְּוֶשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנֵנוּ
 יִדְיָה: יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֵלָם וָעֶד:

יְהוָה מְלֹךְ יְהוָה מְלֹךְ יְהוָה מְלֹךְ לְעֵלָם וָעֶד:

תה"ו י, טז.
 תה"ו זג, ח.
 שמי' טו, יח.
 תה"ו כג, כט.
 עוב' ח, כח.

מס' סופרים
 פי"ד, ה"ד.

כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמִשָּׁל בְּגוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהִיתָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֹלֵךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

זכר' יד, ט.

כָּל־בְּרוּאֵי מַעְלָה וּמְטוּה²:

יְעִידוּן יִגִּידוּן כָּלֶם כְּאֶחָד יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

זכר' יד, ט.

¹ במח' רמ"ו ובולוניה נוסף תיבת "זכתיב". ² מחברו רבי שלמה אבן גבירול. וחתם שמו "שלמה", בראשי התיבות. במח' רמ"ו ובולוניה פתיחה זו נשמטה והפיוט מתחיל בתיבת "יעידון".

שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת שְׁבִילֶךָ. וְכָל־מִבֵּין יְסוּדָם יִסְפְּרוּ
אֶת־גְּדֻלָּתְךָ.² וּמֵהֶם יִכִּירוּ כִּי הַכֹּל שָׁלָךְ. וְאַתָּה הָאֵל
(הַמֶּלֶךְ) הַמֵּיחָד:
יְעִידוּן וכו'

לְבָבוֹת בְּחֻשְׁבָּם עוֹלָם בְּנוֹי. יִמְצְאוּ כָל־יֵשׁ בַּלְתָּךְ שְׁנוֹי.
בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל הַכֹּל מְנוֹי. כֹּלָם נִתְּנוּ מִרְוּעָה
אֶחָד:
יְעִידוּן וכו'

מֵרֵאשׁ וְעַד־סוּף יִשְׁלַךְ סֶמֶן. מִזְרַח וּמִמְעַר־ב צָפוֹן
וְתִימָן. שִׁחַק וְתַבֵּל לֶךְ עַד נְאֻמָּן. מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה
שְׁמוֹ ת, יב.
יְעִידוּן וכו'

הַכֹּל מִמֶּךָ נִזְבַּד זְבוּד. אַתָּה תַעֲמֹד וְהֵם יֵאָבְדוּ אָבוּד.
לִכֵּן כָּל־יִצְוֹר³ לֶךְ יִתֵּן כְּבוֹד. כִּי מֵרֵאשׁ וְעַד־סוּף הִלּוּא
אָב אֶחָד:
יְעִידוּן וכו'

וּבְתוֹרַתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֶחָד:
דב' ו, ד.

יְהִי־חֲסִדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לֶךְ: מַלְכוּתְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים. וּמִמְשַׁלְתְּךָ מַלְכֵנוּ בְּכָל־
דֹּר וְדָר. שְׂאֵתָה הוּא אֲדִיר בְּקִדְשָׁהּ וּלְךָ נֶאֱדָה הַמְּלוּכָה.
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:
תה' לג, כב.
ע"פ תה'
קמ"ה, יב.
ע"פ שמו'
טו, יא.

לְדָוִד בְּשָׁנוֹתָו אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבְיִמֶלֶךְ וַיִּגְרָשֶׁהוּ וַיִּלְךְ:
אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהַלְתּוּ בְּפִי:
בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וַיִּשְׁמְחוּ: גְּדָלוֹ לִיְהוָה

¹ במח' רמ"ו ובלוניא: "לְכָל־מִבֵּין". ² במח' רמ"ו ובלוניא: ללא תיבת "את". ³ במח' רמ"ו ובלוניא:
"יצור".

אֶתִּי וּנְרוּמָמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ: דְּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעַנְנִי
וּמְכַל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרוּ וּפְנִיָהֶם אֶל־
יַחְפְּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַיְהוֶה שָׁמַע וּמְכַל־צְרוּתָיו הוֹשִׁיעוּ:
חֲנָה מִלְּאֲד־יְהוָה סָבִיב לִירְאִיו וַיַּחֲלִצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ
כִּי־טוֹב יְהוָה אֲשֶׁר־יִהְיֶה הַגִּבֹּר יַחְסֶה־בוֹ: יִרְאוּ אֶת־יְהוָה
קֹדְשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבּוּ וּדְרָשׁוּ
יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָּל־טוֹב: לְכוּ־בָנִים שְׁמַעוּ־לִי יִרְאֵת יְהוָה
אֶלְמִדְכֶם: מִי־הָאִישׁ הַחֲפִץ חַיִּים אֲהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב:
נִצֵּר לְשׁוֹנֵה מִרְעַ וְשׁוֹפֵתִיךְ מִדְּבַר מִרְמָה: סוּר מִרְעַ
וַעֲשֵׂה־טוֹב בְּקֶשׁ שָׁלוֹם וְרַדְפֵהוּ: עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים
וְאֲזִינוּ אֶל־שׁוֹעֲתָם: פְּנֵי יְהוָה בְּעֵשִׂי רַע לְהַכְרִית מֵאָרֶץ
זְכָרִם: צַעֲקוּ וַיְהוֶה שָׁמַע וּמְכַל־צְרוּתָם הִצִּילָם: קָרוֹב
יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דְּכָא־רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רְעוֹת
צַדִּיק וּמְכַלֵּם יִצִּילָנוּ יְהוָה: שִׁמְרֵ כָּל־עֲצָמוֹתַי אַחַת מֵהֵנָּה
לֹא נִשְׁבְּרָה: תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה וְשִׁנְאֵי צַדִּיק יֶאֱשָׁמוּ:
פְּדֵה יְהוָה נַפְשׁ עַבְדִּיו וְלֹא יֶאֱשָׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

לְנִשְׁמַת שֶׁל שְׁבֻעוֹת¹

עומד החזן, ואומר בקול ובנעימה את הבית הראשון והאחרון, ואנשי הקהל
יאמרו שאר הבתים:

אֶזְכֹּר מִקְדָּם פְּלֵאֵי אֵל. צוּרֵי הַפְּלִיא עִם־קִדְמוֹנֵי. ע"פ תה"ו
עמ, יב.
עַתָּה הָיוּ שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל. בַּיּוֹם הַזֶּה בְּמִדְבַר סִינַי. ע"פ שמו"ו
יע, ח.

אֶזְכֹּר מִקְדָּם פְּלֵאֵי אֵל. צוּרֵי הַפְּלִיא עִם־קִדְמוֹנֵי.
עַתָּה הָיוּ שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל. בַּיּוֹם הַזֶּה בְּמִדְבַר סִינַי.

יָרַד נִבְחַר נוֹדַע בְּשֵׁמוֹ. מִבֵּית עֲבָדוֹת הוֹצִיא חֲפָשִׁים. ע"פ שמו"ו
יג, ג.
וּפְקוּדֵי מִסְפַּר כָּל־עֲמוֹ. בְּלַתִּי הִטָּף רַבּוֹא שְׁשִׁים. ע"פ שמו"ו
יב, ח.
צֹמֵס תִּמְנֹו כָּל־אִישׁ יוֹמוֹ. מִיּוֹם צֵאתְכֶם עַד־הַחֲמִשִּׁים.
כִּי־בוּ בַּיּוֹם יִרְאֶה אֵל. כָּלֶם מוֹשִׁיעַ אֵיתָנִי.
וַיִּשְׁוֹרוֹן עֲנָה אֵין כָּאֵל. וַיֹּאמְרוּ הַלֵּל לַיהוָה: ע"פ דב"ר
לג, כו.

אֶזְכֹּר מִקְדָּם פְּלֵאֵי אֵל. צוּרֵי הַפְּלִיא עִם־קִדְמוֹנֵי.
עַתָּה הָיוּ שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל. בַּיּוֹם הַזֶּה בְּמִדְבַר סִינַי.

וּבַחֲנוּתֶם עַל־הַר סִינַי. כָּל־הָעָם נִקְדָּשׁ בְּקִדְשָׁהּ.
יָחַד בַּחוּרֵי וּזְקֵנֵי. כָּלֶם נִשְׁמְרוּ מֵאֲשָׁה.

¹ לרבי יואב בן יחיאל מרומא. סי' יואב.

עַל־הַתּוֹרָה אֹרְרוּ עֵינַי.
 לְעֵדְתִי הִיְתָה מוֹרְשָׁה.
 כִּי מֵאֵן עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל.
 לֹא רָצוּ עוֹל מִצּוֹת. שׁוֹטְנֵי.
 וַיִּדְרַע יַעֲקֹב וַיִּזְאֵל.
 נִעֲשָׂה וְנִשְׁמַע עָנּוּ בּוֹנֵי:

ט"פ ברח"ו
 כח, כ.
 ט"פ שמו
 כד, ז.

אֲזַכֵּר מִקְדָּם פְּלֹאֵי אֵל. צוּרֵי הַפְּלִיא עִם־קַדְמוֹנֵי.
 עַת הָיוּ שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל. בַּיּוֹם הַזֶּה בְּמִדְבַּר סִינַי:

אִם קָדוֹשׁ. מְכַל־אִם נִעְלָה.
 זֶה הַיּוֹם הִיָּה לְסִגְלוֹת.
 כִּי הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ מְלָה.
 הַעֲוָרִים רוֹאִים הַקּוֹלוֹת.
 בְּלִשׁוֹן אֵלִם מִרְפָּא הִעְלָה.
 צָחוֹת דִּבְרַר אֲזוּ וּגְדוּלוֹת.
 הוּא עֲצָמוּ נִדְרָשׁ אֶל־שׁוֹאֵל.
 קוֹלוֹת הַשְּׁמִיעַ לְהַמוֹנֵי.
 אֲנֹכִי הוּא הַצּוֹר גּוֹאֵל.
 לֹא יִהְיֶה לָךְ אֵל עַל־פְּנֵי:

ט"פ שמו
 כ, ג.

אֲזַכֵּר מִקְדָּם פְּלֹאֵי אֵל. צוּרֵי הַפְּלִיא עִם־קַדְמוֹנֵי.
 עַת הָיוּ שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל. בַּיּוֹם הַזֶּה בְּמִדְבַּר סִינַי:

בְּכַבּוֹדוֹ נִגְלָה: אֵל אֱלִים.
 וּדְבָרִים עֲשָׂר הַשְּׁמִיעִם.
 וּמְלֹאכָיו יוֹרְדִים עוֹלִים.
 כְּתָרֵי עֲדֵי שָׁמוּ בְּעִם.
 כָּלִם שָׁבִים גַּם עוֹלָלִים.
 מִזִּו תַּפְּאֲרָתוֹ הַשְּׁבִיעִם.
 עַל־כֵּן עַל־נִפְלְאוֹת הָאֵל.
 יַחַד נִפְשֵׁי עִם־רַעִיוֹנֵי.
 בָּרְכוּ תָמִיד אֶת־שֵׁם הָאֵל.
 נִשְׁמַתִּי עִם־כָּל־מַעֲיָנֵי:

אֲזַכֵּר מִקְדָּם פְּלֹאֵי אֵל. צוּרֵי הַפְּלִיא עִם־קַדְמוֹנֵי.
 עַת הָיוּ שַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל. בַּיּוֹם הַזֶּה בְּמִדְבַּר סִינַי:

1 במד' בולוניה: "נראה".

החזן אומר בקול ובנעימה:

מוזכר צמשה
פסחים
פ"ו מ"ז;
סרע"ג ח"ב
ס"ו כ"א.

ע"פ תהי
קג, ו.

כָּל־חַי תְּבָרַךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־בֶּשָׂר
תִּפְאָר וּתְרוּמָם זְכוּרָךְ מִלְּבָנוּ. מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם
אֵתָהּ הוּא אֵל. וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין־לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל מִפְּרָגַם וּמִרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה
וְצוּקָה. אֵין־לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹה אֵתָהּ:

אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלֹהֵי כָל־בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן
כָּל־תּוֹלְדוֹת. הַמְהַלֵּל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת (נ"א):
הַתְּשַׁבְּחוֹת). הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְהוֶה
לְאֲיָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמְעוֹרֵר יְשָׁנִים וְהַמְקִיץ גְּרֻדִּים.¹
סוֹמֵךְ גּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים:

ע"פ תהי
קו, ח.
תהי קכ"ד.
ע"פ תהי
קמ"ה, יד.

ע"פ דה"א
כט, יג.

ע"פ צבג
סוכה קד
מה, ג.

וְלֶךְ (לְבַדְּךָ) אֲנַחְנוּ מוֹדִים:

אֵלֵינוּ פִּינוּ מְלֵא שִׁירָה כִּי־ם. וְלִשְׁוֹנָנוּ רְנָה בְּהַמּוֹן גְּלִיוֹ.
וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת

ע"פ משל
ל, יט.

כַּשָּׁמֶשׁ וַיִּרְחַח (נ"א: וְכִי־רַחַח). וַיְדִינֵנוּ פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם.
וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאֵילוֹת. אֵין אָנוּ מְסַפִּיקִין לְהוֹדוֹת לָךְ.

ע"פ מנ"ד
היכלות רצתי
פ"ו כח ס"ו, ג.

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. וְלְבַרְךָ אֶת־שִׁמְךָ עַל־אֲחַת

¹ במד' רמ"ז: רדומים.

מֵאֵלֶיךָ אֱלֹהֵי אֲלֹפִים וְרִבִּי רִבְבוֹת (פְּעָמִים) הַטּוֹבוֹת
 (נְסִים וְנִפְלְאוֹת) שְׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם ^{ט"פ שמו' כ, ב.}
 גָּאֲלַתָּנוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בָּרַעַב זָנַתָּנוּ וּבִשְׂבַע ^{ט"פ נחמ' ט, י.}
 כָּל־כַּלְתָּנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדְּבַר מַלְטָתָנוּ. וּמִחֲלָאִים ^{ט"פ ד' כח, נט.}
 רָעִים וְרִבִּים דָּלִיתָנוּ: וְעַד־הֵנָּה¹ עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא־ ^{ט"פ תה' כה, ו.}
 עֲזָבוּנוּ. אֱלֹהֵינוּ עֲזָבוּנוּ רַחֲמֶיךָ וַחֲסִדֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לָכֵן ^{ט"פ בר' ב, ו.}
 אֲבָרִים שִׁפְלַגְתָּ בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שִׁנַּפַּחְתָּ בְּאַפֵּינוּ.
 וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׂבַּחוּ
 אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. כִּי כָל־פֶּה לְךָ² יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן
 בְּךָ³ תִּשְׂבַּע. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ⁴ תִּכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ
 תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִרְאוּךָ. וְכָל־קָרֵב וְכָל־יֹזֵרוֹ
 לְשִׁמְךָ. כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר. כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְהוָה ^{תה' לה, י.}
 מִי כָמוֹךָ:

מִי יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי יִשׁוּהֶ־לָּךְ. וּמִי יַעֲרֹךְ־לָּךְ וּמִי־יַעֲשֶׂה
 כְּמַעֲשֶׂיךָ וּכְגִבּוֹרֹתֶיךָ. הָאֵל הַגָּדוֹל. הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא.
 אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָךְ. הַגָּדוֹל ^{בר' יז, ב.}
 וְהַלְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּבוֹר לְנִצָּח נוֹרְאוֹתֶיךָ. נְהַלְלֶךָ וּנְשַׁבַּחֶךָ ^{תה' קמ, ט.}
 וּנְבָרֶךָ אֶת־שֵׁם קְדוֹשְׁךָ. וְדוֹד עֲבָדֶיךָ אָמַר לְפָנֶיךָ. בְּרַכֵּי
 נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קָרְבֵי אֶת־שֵׁם קְדוֹשׁ:

מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמָּנוּ. וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגְּזֻלוֹ. וְכַתּוּב. רַנְּנוּ ^{תה' לג, ט.}
 צְדִיקִים בַּיהוָה לִישְׂרָיִם נְאוּהַ תְּהַלֵּה:

¹ במח' רמ"ז: "עד־הֵנָּה" ללא וי"ו. ² במח' רמ"ז וּבִלְוֵינָא: לְךָ. ³ במח' רמ"ז וּבִלְוֵינָא: בְּךָ. ⁴ במח' רמ"ז וּבִלְוֵינָא: לְךָ.

בְּפִי (כָּל) יִשְׂרָאֵל
 וּבְדַבְרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרֵךְ.
 וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ.
 וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלֵּל.

וּבַמְקֵהִלוֹת (נ"א: וּבַמְקֵהִלוֹת) רַבְבוֹת עִמָּךְ בַּיִת יִשְׂרָאֵל.
 יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ וְזִכְרֶךָ מִלְּפָנֵינוּ בְּכָל-דּוֹר וְדוֹר.
 שָׁכֵן חוֹבֵת כָּל-הַיְצוּרִים מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת. לְהַלֵּל. לְשַׁבַּח. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם. לְהַדְר
 וּלְקַדָּשׁ. עַל כָּל-דַּבְרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת (ו"א: וְתַשְׁבְּחוֹת)
 שֶׁאָמַר דָּוִד בֶּן-יִשִׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ. (וּבְכֵן):

סרש"י
 ס"ו י"א;
 ששה"ל ענין
 תפילה ס"ו ת.

עומדים ואומרים:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְּפָנֵינוּ. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ נָאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיר וְשַׁבְּחָה. הִלֵּל וְזַמְרָה. עֲזֵר וּמְשַׁלָּה. נְצַח-
 גְּדֻלָּה² וּגְבוּרָה. תְּהַלֵּל וְתַפְאֶרֶת. קְדוּשָׁה וּמְלֻכוֹת. בְּרֻכּוֹת
 וְהוֹדָאוֹת³ מִמְּעַתָּה וְעַד-עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מֶלֶךְ
 גָּדוֹל⁴ וּמְהַלֵּל⁵ בְּתַשְׁבְּחוֹת (ו"א: בְּתַשְׁבְּחוֹת). אֵל
 הַהוֹדָאוֹת. אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת. הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זַמְרָה. מֶלֶךְ.
 אֵל. חַי הַעוֹלָמִים. אָמֵן:

עו א"ו ת
 ס"ו נ"א בשם
 הירושלמי
 ששה"ל ענין
 תפילה ס"ו ז.

סרש"ג ח"ב
 ס"ו כ"א;
 סת"ר ס"ו ת.
 ס"ו ב.

מח' ויטרי
 ס"ו ק"א בשם
 גי'וי ישראל.

תה' ק"ג. ב.

ע"פ תה'
 קל"ה. ג"ד.
 סת"ר ס"ו ז.

¹ במח' רמ"ו, בולוניה ושד"ל נוסף תיבת: "קל". ² במח' רמ"ו ובולוניה: "וגדולה". ³ במח' רמ"ו ובולוניה:
 "ברכות והודאות" לאחר "הלל וזמרה". ⁴ במח' רמ"ו: תיבת "גדול" לא מופיעה. ⁵ במח' רמ"ו: "מהלל"
 ללא וי"ו.

יְהִי מַלְכִי מְנַעֵה מִבְּכִי עֲנִיָּה סְעָרָה לֹא נַחֲמָה: וְדַבֵּר
 עַל-לִבָּהּ וּגְעַל- אֲנָשֵׁי דָמִים וּמְרָמָה: אֲשֶׁר גָּדְפוּ וְגַם
 חָרְפוּ- עֲקֻבוֹת מְשִׁיחַ שׁוֹכֵן רוּמָה: בְּרַב אוֹנָם וּבְגֹאוֹנָם-
 יֹאמְרוּ יִדְּנוּ רָמָה:
 יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

ישע' נד, יח.

ע"פ תה' פט, נב.

וְהוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָהּ- וּבְנֵה אֶת-הָר צִיּוֹן אֲשֶׁר שָׁמַם: כִּי
 עַל-זֶה בְּשָׂרֵי רְזָה- וְלִבֵּי דָוָה וְדוֹמָם: וְאֵז אוֹדָךְ
 וְלִכְבוֹדְךָ- אֶל-בֵּית-אֵל גְּרוֹמָם: הָשִׁב שְׁבוּתִי וּמַחְלָתִי-
 רַפָּא נָא לִי וְאוֹתִי קוֹמָם: אֶחָלִי אָבִי אֶל-יְמִשְׁלוּ-בֵּי- זָדִים
 וְדוֹבְרִים בְּמִזְמָה:
 יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

תה' יט, יח.

ע"פ ירמ' ט, ז.

אֲשֶׁר אַתָּה מְעַט קִצְפָתָּ- וְלָרְעָה הֵם עֲזָרוּ: טָמְנוּ לִי
 רַשְׁת לְרַגְלֵי- חָנָם שַׁחַת לְרַגְלֵי חִפְרוּ: הִבֵּט שִׁבְתָּם
 וְקִימָתָם- כִּי אֶת-רוּחַ קֹדֶשְׁךָ מָרוּ: זָכַר אִים לָהֶם אֶת-יוֹם-
 הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ: כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם- עַל-הַגְּלוּתָם
 גְּלוּת שְׁלָמָה:
 יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

תה' קל, ז.
תה' כח, ז.

בְּחַרְתָּנִי בְּחַנְתָּנִי- בְּכּוֹר עֲנִי בְּיַד הַגְּרִים: כְּהוֹדַעְתָּ
 וְהִשְׁמַעְתָּ- לְאֲבִינוּ בֵּין הַבְּתָרִים: וּבְחַזְיוֹנֵנוּ נִגְזַר
 לְבָנֵינוּ- זְמַן בּוֹא שְׁעָרֵינוּ נְכָרִים: וְלַהַגְּלוּתָם מֵאֲדָמָתָם

¹ לרבי יואב ב"ר בנימין מרומה- מיוסד על שם המחבר ר' יואב חזק אמן סלה". יש אומרים במקומו הרשות "יה שמך" דלהלן לפני הנחיתו של הרב מ"ע הרטום, בחוברת המנהג, והחזן יבחר בפיז כרצונו.

עַל־הַמְרוֹתֶם בְּיוֹצֵר מְאִירִים: בְּמֵרָאָה אֲשֶׁר הִרְאָה־
חֲשֹׁכָה גְדוֹלָה נוֹפֶלֶת וְאִימָה:
יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

חִזְק עִמָּךְ וִיהִי נְעֻמָּךְ עָלַי וְחִסְדְּךָ יִקְדַּמְנִי הַחַיִּישׁ
קֶצֶם רְאָה לַחֲצֵם פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי זְרַעֵם יִכּוֹן
וְיִהְיֶה נִכּוֹן לְפָנֶיךָ וְתִצְיַבְנִי זְכֹר דְּבַר כְּמִדְבָּר עַל
אֲשֶׁר יִחַלְתַּנִּי יִשְׁעֶךָ תְּמַדְדֵּר עִמָּךְ תְּטוּדְדֵּר
מִכָּל־טְמָאָה כְּהַבְטַחְתַּנִּי קוּמָה וְהַעִיר אֶת־שֵׁם הָעִיר
מִיּוֹם הָיִיתָ יְהוָה שְׁמָה:

תהי' קיע, מע.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

אֱמֵן יְהוָה יֵאֱמֵן לְעֵינַי דְּבָרֵי נְבִיאֵי וְכָל־חֲזוֹנֵינוּ: מְלָכִים
יְרָאוּ וְיִבְאוּ לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמַלְכֵנוּ: רַב נִפְלְאוֹת גַּם
נִרְאוֹת תַּחֲזִינָה עֵינֵינוּ: בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן יוֹדַע בְּחֲזִיּוֹן כִּי
בְרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

סְלָה תִּשְׁכַּן בְּתוֹכֵנוּ וְתִכּוֹן בֵּית קְדֻשָּׁנוּ וְתִפְאַרְתָּנוּ: לְעַד
תְּקוּמָם וְגַם תְּרוּמָם קָרַן לְדָוִד מְשִׁיחֵנוּ: הָעַם
אֲשֶׁר בְּחֵרְתָּ תְּאֲשֶׁר לְעֵין הַכּל כְּבִשְׂרֵתָנוּ: אֵל אֵלֵי יְהוָה
חִילֵי וּשְׁמוֹ לְמִשְׁגָּב לִי וְחִוּמָה:
יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

ישעי' סד, י.

לקדיש אהר¹

יה שמך ארוממך. וצדקתך לא אכסה: האונתי והאמנתי.
 לא אשאל ולא אנסה: ואיך אומר כלי חומר. אלי
 יוצרו מהתעשה: דרשתיהו פגשתיהו. למגדל עז וצור
 מחסה: הבהיר כאור מזהיר. באין מסך ולא מכסה.
 ישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא:

הדרת כבודך ועז ירך. מספרים השמים: בעת עלותם
 ובעת פנותם. ובעת שחותם אפים: ומלאכים
 נהלכים. בתוך אבני אש ומים: יעידוך ויודוך. בורא
 ניב שפתים: כי תסבל ולא תבל. בלי זרע וידיים: תחתיות
 ועליות. והחיות והכפא.
 ישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא:

יטו מ. ט.

ומי ימלל כבוד מחולל. השחקים באמונתו: חי עולם
 אשר נעלם. בגבהי רום מעונתו: וברצותו בכן ביתו.
 באהלו שות שכנתו: ושם² מראות לנבואות. להביט אל
 גדלתו: ואין תבנית ואין תכנית. ואין קץ לתבונתו: רק
 מראיו בעין נביאיו. כמלך רם ומתנשא.
 ישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא:

¹ לרבי יהודה הלוי. סימן יהודה. יש אומרים רשות זה במקום הקודם והרשות בידי החזן. ² במקחא דאבישונא: "ושם".

דְּבַר גְּבוּרוֹת בְּלִי סְפוּרוֹת. וּמִי יִסְפֹּר תְּהִלּוֹתָיו: אֲשֶׁר־
 אִישׁ אֲשֶׁר יַחֲשֶׁה לְהִזְכִּיר עַז גְּדִלוֹתָיו: וַיִּסְמַךְ בְּאֵל
 תוֹמֵךְ. עוֹלָם עַל־גְּבוּלוֹתָיו: וַיַּעֲרִיצוּ שׁוֹב וּרְצוּא־לְהַצְדִּיק
 דִּין עֲלִילוֹתָיו: וַיּוֹדֶה עַל אֲשֶׁר פָּעַל. כִּי לְמַעַנּוּ פְּעִילוֹתָיו:
 כִּי יֵשׁ יוֹם לְאֵל אִיוֹם. וַדִּין עַל־כָּל־הַמַּעֲשֵׂה.
 יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא:

הַשְּׁתוֹנֵן וְהַכּוֹנֵן¹ וְהַתְּבוֹנֵן בְּסוֹדְךָ: וְהַבֹּטֵת מָה אַתָּה.
 וּמֵאֵין יִסוֹדְךָ: וּמִי הִכִּינְךָ וּמִי הִבִּינְךָ. וְכַח מִי
 יִנִּידְךָ: וְהַבֵּט אֶל־גְּבוּרוֹת אֵל. וְהַעֲיִרָה כְּבוֹדְךָ: חֲקוֹר
 פְּעֻלּוֹתָיו. רַק אֵלָיו. אֶל־תִּשְׁלַח יָדְךָ: כִּי תִדְרֹשׁ. בְּסוֹף
 וּבְרֹאשׁ. בְּמִפְּלֵא וּבְמִכְסֵה.
 יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא:

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבִרָא כְּרַעוּתָהּ.
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיִזְמִיכוּן וּבְחַיִּי דְּכָל־
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

סרע"ג;
 שנה"ל תפילה
 ס"ו ח' גשס
 חשו"ה רמ"א ד'
 ס"ו ק"ג

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֵלְמִי וּלְעֵלְמִי
 עֵלְמִי יִתְבָּרַךְ שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

שנה"ל תפילה
 ס"ו ת.

תרגום ירוש'
 ברא"ל מט, א;
 ע"פ דני"ב, כ.

יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 לְעֵלְא לְעֵלְא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירָתָא. תְּשַׁבְּחָתָא
 וּנְחַמְתָּא דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אויקלוס דב'
 כת, מנ.

¹ בכ"י המאה ה"ט: "וְהַתְּבוֹנֵן. וְהַכּוֹנֵן".

של שבועות¹

אֱלֹהִים, בְּהִנְחִילְךָ דָת מוֹרְשָׁהּ. לֹאִם לְשִׁמְךָ מְקַדְשָׁהּ.
 אֶרְצָן רְעֵשָׁה: בְּרִקְיָךְ יְסוּד רוֹפְפוֹ. וְרַעְמִיךָ הַדּוֹם
 הַתְּרִיפוֹ. אֶף־שָׁמַיִם נְטִפוֹ: גַּעֲשׂוּ רִקְיָעִים מְגִיחָךְ. וְהָאֶרֶץ
 הַתְּרַעֲשָׁה מְשִׁיחָךְ. בְּהַשְׁמִיעֶךָ אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: לַיּוֹם
 וַיֵּרַח הַנִּקְרָא שְׁלִישִׁי. אֶמְתָּךְ נָחַל טְכוּסָה שְׁלִישִׁי. יִדְעַתָּ
 עַל־יְדֵי שְׁלִישִׁי. קְדוֹשׁ:

שופ' ה, ד.

ע"פ שופ'
ה, ד.

שמו' כ, ג.

דְּכִיתִי מִתְּנִי קָמִיכֶם. מִן־יְקוּמוּן כְּנִגְדְּכֶם. חֲוִיתִי וְאֶשְׁבֵּר
 מַטֵּת עֲלֵכֶם: הַצַּמְתִּי וְעַד אֲבִירִים. מְצַרִּים צָרִים
 הַצּוֹרְרִים. וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים: וְעַתָּה קָהַל
 קְדוֹשִׁי וּבְנֵי. הִזְהָרוּ בְּדַת אֲמוּנָי. לֹא־יְהִיֶּה לְךָ אֱלֹהִים
 אֲחֵרִים עַל־פְּנֵי: זֹאת זָכַר לְשִׁמְרָהּ. שֵׁם קְדָשִׁי לְגוֹרָה.
 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא:

ויק' כו, יג.

שמו' יט, ד.

שמו' כ, ג.

דצ"ג, ו, יג.

חֲנֹם כְּהַזְכְּרִי תִרְעַשׂ אֶרְקָא. בְּבוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלְקָה.
 וְנִשְׁבַּעְתָּ חֵי־יְהוָה בְּאֵמַת בְּמִשְׁפָּט וּבְצַדִּיקָה: טוֹעֲנִיךָ
 שָׁמִי לְשׂוֹא פִן־תֹּאשֵׁם. נַעֲקַר הַזְּגִיחוֹ כְּמוֹ מִתְרַשֵּׁם. לֹא
 תִשָּׂא לְשׂוֹא אֶת־שֵׁם: יִרְשַׁת זְקִנֶיךָ אֶאְכִילְךָ. וְאֶרְצָן צְבִי
 אֲנַחִילְךָ. אִם־תִּשָּׁיב מִשַּׁבַּת רְגִלְךָ: כִּבְדַר יוֹם מְקַדְשִׁי.
 שְׂכָלוֹל מְרֻגָז עֲפוּשִׁי. עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בַּיּוֹם קְדָשִׁי:

ע"פ נח'ו'
ג, יא.

ירמ' ד, ג.

ע"פ שמו'
כ, יא.

ישע' נח, יג.

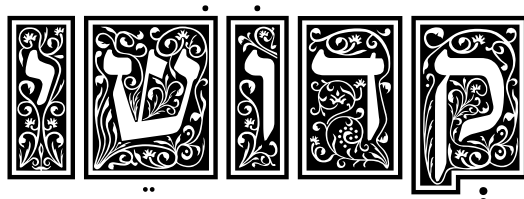
ישע' נח, יג.

¹ לרבי יהודה ביר אברהם ליונטי. ע"פ סדר א"ב. בבית הראשון בחרו הרביעי, במילה הראשונה, השניה, הששית, השביעית והתשיעית חתום שם המחבר (ליונטי). במח' הקדומים יוצר זה הוא ליום טוב שני של גלויות, ובא"י אומרים אותו ביום היחיד של שבועות ע"פ הנחית הרב מ"ע הרטום, בחוברת המנהג.

לַיהוָה וְהֶאֱמַן בְּמִקְדָּישָׁו. וּבִקְרִיאַת עֲנָג לְאַשְׁשׁוּ. זְכוֹר
 אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ: מוֹלִידֶיךָ בְּיִקְרָךְ מֵהוֹנָךְ.
 כְּמִתְשִׁיר פְּנֵי קִנְךָ. וְתִשָּׂא אֶל־אֱלֹהֵי פָנֶיךָ: נָצַח אַרְיִכוֹת
 יָמִים. תְּבַלֶּה בְּטוֹב טְעָמִים. וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים: שׁוֹבַע
 שְׂמֵחוֹת לְהֶאֱסִימְךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יָמֶיךָ. כִּבְדֹּךָ אֶת־אָבִיךָ
 וְאֶת־אִמְךָ:

עֲמִיתְךָ מֵעֶרְףְּ בְּרִצָּח. הִזְהִיר אִיוֹם בְּפִצָּח. עֲנָה לֹא
 תִרְצָח: פְּתִיּוֹת הַמְזַעְעֶתָ¹ אֶף. עֲצָבִים גְּנוּבִים מְלִשְׂאָף.
 פִּקְדֹ² לֹא תִנְאָף: צוּדֵי נְפֹשׁוֹת לַעֲנֹב. עֲמָלָם מִיָּדָם לְקֹנֵב.
 עַמָּם לֹא תִגְנֹב:

קִרְקוֹשׁ תִּהְפּוּכוֹת מֵהִבִּיעֶךָ. קְדוֹשׁ צְוָה לְהוֹדִיעֶךָ.
 לֹא־תַעֲנֶה בְּרַעְךָ: רְגִינַת כָּל־שְׂתַמְדֹּךָ. שְׂמֹר לַעֲשׂוֹת
 וְלִלְמֹד. צְוָה³ לֹא תַחְמֹד: שׂוּדֵי צָרַח לְהַשְׁמִיעֶךָ. שְׂמַח
 בְּחִלְקֶךָ הַמְגִיעֶךָ. לֹא־תַחְמֹד אִשֶּׁת רַעְךָ: תִּרְקוּ בְּרִקוּ
 אֶרְקוּ. סִדְקוּ עֲזָקוּ תִרוּקוּ. חֶקוּ עוֹשִׂקוּ לַחֲשׂוּקוּ. קְדוֹשׁ:

אֵל תִּנּוּ שַׁבַּח וְתוֹדָה⁴ וּבִרְכוּ וכו':

¹ בכ"י המאה ט"ו ובמח' רמ"ו ובולוניא: "הפועקת". ² בכ"י המאה ט"ו ובמח' רמ"ו: "פקד". והנוסח כאן ע"פ מח' בולוניא. ³ הנוסח ע"פ מח' שד"ל. במח' רמ"ו תיבת "צוה" לא מופיעה. ⁴ חרוז האחרון של הפיוט "יעידון כל עבדיך לגדלך", ויש המשמיטים אותו.

סרע"ג ח"ב
סי' כח.
משנ' ברכות
פ"ז מ"ג.

ספרי
פיסקא שו
ד"ה כי שם.

החזן אומר:

בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבַרֵךְ:

הקהל אומר והחזן אחריו:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבַרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ואומר החזן והצבור לוחשין עמו:

צבלי סוטה
ל, ב והש"י
ד"ה כסופה.
ישע' מנה, ז.

שצ"ל ענין
תפילה סי' יג.

צבלי ברכות
דף יא, ב
וע"כ: סרע"ג
ח"א סי' כ;
ע"פ סדו'
רס"ג עמ' יג.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. יוֹצֵר אוֹר
וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֲשֵׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל.
הַמַּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עֲלֶיהָ. הַמְּחַדֵּשׁ טוֹבוֹ בְּכָל־יוֹם
תָּמִיד. מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. מְהַרְבּוֹ מַעֲשִׂיָּךְ יְהוָה כָּל־סֵפֶר
בְּחֻכְמָה עֲשִׂית מְלֶאכֶה הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ: הַמְּלַךְ הַמְּרוֹמֵם
לְבָדוֹ מְאֹד. הַמְּהַלֵּל. הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מִימּוֹת
עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם. בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן
עֲזָנוּ. צוֹר מְשַׁבְּנֵנוּ. מְגִן יִשְׁעָנוּ. מְשַׁבֵּב בְּעַדְנוּ. אֱלֹהֵי בְּרוּךְ
גְּדוֹל יַדְעָה. הַכִּין וּפָעַל זְהָרֵי חֲמָה. טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד
לְשִׁמוֹ. מְאֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֲזוֹ. פְּנוֹת צְבָאוֹת קְדוּשִׁים
רוֹמְמֵי שָׁדַי תָּמִיד יִסְפְּרוּ כְבוֹד־אֵל וּקְדוּשָׁתוֹ:**

תה' קד, כה.

**יְתַבְּרַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת.
וְעַל־כָּל־שַׁבַּח מַעֲשֵׂי יְדֶיךָ. וְהַמְּאֹרוֹת אֲשֶׁר
יִצְרָתָהּ. הִמָּה יִפְאָרוּךְ סְלָה:**

**תַּתְּבַרְךְ (לְנִצַּח) צוּרֵנוּ מְלַכְנוּ וְגֹאֲלֵנוּ. בּוֹרֵא קְדוּשִׁים.
יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ (לְעַד) מְלַכְנוּ. יוֹצֵר
מְשָׁרְתִים. וְאֲשֶׁר מְשָׁרְתֵינוּ כָּל־סֵפֶר עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם**

סרע"ג ח"א
סי' כ.
תוס' תגינה
יג, ב ד"ה
מזיעתן.

1 מיוסד ע"ס א"ב.

וּמְשַׁמְּיעִים בְּיַרְאָה יַחַד בְּקוֹל. וְדַבְּרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמִלֶּךְ עוֹלָם. כָּלֶם אַהֲוָבִים. כָּלֶם בְּרוּרִים. כָּלֶם גְּבוּרִים. כָּלֶם עוֹשִׂים בְּאַיְמָה וּבְיַרְאָה רְצוֹן קוֹנֵיהֶם. וְכָלֶם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה. (בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה) וּמִבְּרָכִים וּמִשְׁבָּחִים וּמִמִּפְאָרִים וּמִמְקֻדְשִׁים (וּמִמְעֲרִיצִים וּמִמְלִיכִים) אֶת־שֵׁם הָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל. הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. קְדוֹשׁ הוּא. וְכָלֶם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שְׁמִים זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוֹת זֶה לְזֶה. לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצֵרָם בְּנִחַת רוּחַ. בְּשִׁפְּהַ בְּרוּרָה בְּנִעִמָּה וּבְקִדְשָׁה. כָּלֶם בְּאֶחָד עוֹנִים בְּאַיְמָה וְאוֹמְרִים בְּיַרְאָה¹ קְדוֹשׁוֹ קְדוֹשׁ. קְדוֹשׁ. יְהוָה יְצַבְּאוֹת. מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ; וְהָאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקִּדְשׁ כָּלֶם בְּרַעַשׁ גָּדוֹל. מִתְנַשְּׂאִים לְעַמְתָּם. מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְקוֹמוֹ:

ירמ' כג, לו.
ירמ' י, י.
ע"פ תה"ו
ג, יג.
תוכ' חגיגה
יג, ב ד"ה
מזיעתן ע"פ
מד' אי"ג, ת.
סת"ר סי' ד.
ישע' ג, ו.
החכר במס'ו
פט"ו, ה"ע.
יח"ג, יב.

שצה"ל ענין
תפילה סי' יג.

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם לְעַד וְמִירוֹת יֹאמְרוּ וְתִשְׁבַּחֹת (נ"א: וְתִשְׁבַּחֹת) יִשְׁמְעֵנוּ. כִּי הוּא לְבָדוּ (מְרוֹם וְקְדוֹשׁ). פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֵׂה חֲדָשׁוֹת. בְּעַל מְלַחְמוֹת. זוֹרַע צְדָקוֹת. נוֹרָא תִהְלֵת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת. אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת. הַמְּחַדֵּשׁ טוֹבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. כְּאִמּוֹר. לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ; וּבְחֲסִדוֹ נִתְּנָם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. יוֹצֵר הַמַּאֲרוֹת:

ע"פ ישע' מ"ג, יג.
שמ' טו, יא.
ע"פ שמ"ג, כ.
תה" קלו, ז.
ברא"א, טו.

אהמ"ד עמ'
127; הש"י
תה" סה, ט.

אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבְּתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. חֲמֵלָה גְּדוּלָה וִיתְרָה חֲמֵלַת עֲלֵינוּ. אֲבִינוּ מְלַכְנוּ. בַּעֲבוּר

צבלי ברכות
דף יא, א'
וע"ב; מוזכר
במשנ' תמיד
פ"ה, מ"א;
סדר' רס"ג
עמ' יג.

פסקי רי"ד
ברכות יא, ב;
שצה"ל ענין
תפילה סי' יז.

¹ במד' רמ"ו ובולוניה: עונים בְּיַרְאָה וְאוֹמְרִים.

אָבוֹתֵינוּ שֶׁבִטְחוּ בָךְ. וְתִלְמָדְם לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת חֻקֵי חַיִּים.
 כֵּן תִּחַנְנוּ וְתִלְמַדְנוּ. אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן. הַמְרַחֵם. רַחֵם
 נָא עָלֵינוּ. וְתֵן בְּלַבְנוּ (בִּינָה) לְהִבִּין וְלִהְשִׁיבִיל וְלִשְׁמוֹעַ.
 לְלַמּוֹד וְלִלְמַד. לְשָׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְיָם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי
 תִּלְמוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וְהֵאִירָה עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ.¹ וְדַבֵּק
 לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ.² וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת־שְׁמֶךָ.
 כִּי־שֵׁם קֹדֶשְׁךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת נִקְרָא עָלֵינוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ
 (חֶסֶד) בְּעֵבֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. הָאֵל הַגָּדוֹל. הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא.
 מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תָּרִים³ קַרְנֵנוּ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי־בָךְ בִּטְחָנוּ לֹא נָבוֹשׁ. וּבְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 חֲסִינוּ. לֹא־נִכְלָם וְלֹא־נִכְשַׁל לְעַד וְלִעוֹלָמִי עַד. כִּי־אָבִינוּ
 וְאַל־הֵינוּ אַתָּה. וְרַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ נֶצַח
 סֵלָה וְעַד. וְנִגְלִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעַתְךָ. (מֵהָר) וְהֵבֵא עָלֵינוּ
 בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. וְתוֹלִיכֵנוּ
 מְהֵרָה קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ. כִּי־אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה.
 וּבָנוּ בְּחֵרֶת מְכֹל־עַם וְלִשׁוֹן. וְקִרְבָּתֵנוּ (מִלְכָּנוּ) לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל סֵלָה בְּאֵמֶת. לְהוֹדוֹת לָךְ וְלִיַּחַדְךָ בְּאֵמֶת וּבְאַהֲבָה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

ט"פ תה"פ
 פט, ית.
 ט"פ תה"פ
 קט, כה.

יט"ו יא, יב.

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים,
 ויקרא בנחת ובנעימה: צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח
 בין הדבקים כגון על לבבך, על לבבכם. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו
 שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא אפילו
 בדיעבד: צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתיר בזיין של "תזכרו"
 ושל "וזכרתם": אין הש"ץ צריך להנמיך את קולו בפסוקי התוכחה:

צגלו צרכות
 97 טו, צ:
 סרע"ג.

צגלו צרכות
 97 יג, צ:
 סרע"ג.

1 במח' רמ"ז ובולוניה: "בְּמִצְוֹתֶיךָ". 2 במח' רמ"ז: "לִירְאָתְךָ". ובמח' בולוניה "לְתַעֲרַתְךָ". 3 הנוסח הוא ב"ויד, ואע"פ שזהו הכתיב שבתהלים, וכן איתא בסדרי רס"ג עמ' יד.

מד"א דב'
ה, יא.

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

בבלי שבת 97
ק"ע, ב.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

משנ' ברכות
פ"א, מ"ג;
סרע"ג ח"ג
ס"ו כ"ג; סד"ו
רס"ג עמ' יג.
דב"ר ב, לו.

בבלי פסחים
97 נ, ח.

אומרים בלחש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

בבלי, ו, ה"ט.

**וְאֶהְבֶּתְךָ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ
וּבְכָל-מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל-לִבְבְּךָ: וְשָׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָם
בְּשַׁבְּתֶךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל-מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:**

סד"ו רס"ג
עמ' יג.

בבלי י"א,
יב"כח.

**וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ
בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ
יֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשֹׁדְךָ לְבַהֲמֹתְךָ וְאָכְלֹת וּשְׂבַעְתָּ: הַשְׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן
יִפְתּוּרָה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְעַבְדֹתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף-יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם
וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר וְהִיאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וְאֶבְדַּתֶּם
מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶּם
אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל-לִבְבְּכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל-יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֹתָם
אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתֶךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל-מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:**

סד"ו רס"ג
עמ' יג.

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צמ"ט ע"ג
לדמ"ח.

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל־כַּנְּפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצֵת הַכַּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת
יְהוָה וְעַשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתְּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעַשִּׂיתֶם
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַצִּיבּוֹר אוֹמֵר: אָמֵת:

פסקו ר"ד
צרכות יב, ה;
סת"ר סו' ע.

צב"ו צרכות
דף יב, ה.

החזן חוזר ואומר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת:

יכ"ג ג' ו'

נח' ויערי
סו' קא צב"ס
נשיאי ישראל.

וְיָצִיב. וְנִכּוֹן. וְקִיָּם. וְיִשָּׂר. וְנֶאֱמָן. וְאֶהוּב. וְחַבִּיב. וְנַחֲמָד.
וְנָעִים. וְנוֹרָא. וְאֲדִיר. וּמְתַקֵּן. וּמְקַבֵּל. וְטוֹב.
וְיָפֵה. הַדָּבָר הַזֶּה עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵת הוּא אֱלֹהֵי
עוֹלָם מְלַכְנוּ. צוֹר יַעֲקֹב. מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ. לְדוֹר וָדוֹר הוּא
קִיָּם. וְשִׁמוֹ קִיָּם. וְכִסְאוֹ נִכּוֹן. וּמְלִכוּתוֹ וְאַמוּנָתוֹ לְעֶד
קִיָּמֵת (נ"א: קִיָּמֵת). וְדַבְּרֵי חַיִּים וְקִיָּמִים וְנֶאֱמָנִים וְנַחֲמָדִים
לְעֶד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעֲלֵינוּ. עַל־בְּנֵינוּ
וְעַל־דוֹרוֹתֵינוּ. וְעַל־כָּל־דוֹרוֹת זְרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֵּיךָ.
עַל־הֶרְאֵשׁוֹנִים וְעַל־הָאֲחֵרוֹנִים. דַּבֵּר טוֹב וְקִיָּם. אָמֵת
וְאַמוּנָה. חֲקֻנָתָן וְלֹא יַעֲבֹר: אָמֵת שְׁאֵתָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. מְלַכְנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ. גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֶת־אֲבוֹתֵינוּ.

הזכר צמשי
צרכות
פ"ב, נ"ג;
סדו' רס"ג
עמ' עו.

ע"פ ירוש'
צרכות
פ"א, ה"ו.

ע"פ דה"א
פ"ג, יג.

סה' קמ"ח, ו.

צורנו צור ישועתנו- פודנו ומצילנו מעולם הוא שמך-
ואין אלהים עוד זולתך:

ראה ש"ת
תשצ"ז ח"א
סי קטז.

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם- מגן ומושיע (להם
(ולבניהם אחריהם בכל-דור ודור- ברום עולם
מושבך- ומשפטך וצדקתך עד-אפסי-ארץ: (אמת)
אשרי איש שישמע אל-מצותיך- ותורתך ודברך ישים
על-לבו- אמת אתה הוא אדון לעמך- ומלך גדול וגבור
לריב את-ריבם- אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון-
ומבלעדיך אין-לנו מלך גואל עוזר ומושיע- (אמת)
במצרים נגלית- כל-בכוריהם הרגת- בכורך (ישׂראל)
גאלת- ים-סוף בקעת- ידים טבעת- ים ליבשה שמת-
וידידים עברו- ויכסו-מים צריהם אחד מהם לא נותר:
ועל-זאת שבחו אהובים לאל- ונתנו ידידים זמירות
שירות ותשבחות (נ"א: ותשבחות)- ברכות והודאות-
למלך אל רם ונשא- חי ומים- גדול ונורא- משפיל גאים-
מגביה שפלים- מוציא אסירים- ופודה עניים- ועוזר
דלים- ועונה לעמו ישׂראל בעת שועם אליו- תהלה (נ"א:
תהלות) לאל עליון ברוך הוא- משה ובני ישׂראל לך
ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם- מי-כמכה באלם
יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא-
שירה חדשה שבחו גאולים לשמך (הגדול) על-שפת
הים- יחד כלם הודו והמליכו ואמרו- יהוהו ימלך לעלם
ועד: בגלל אבות תושיע בנים- ותביא גאלה לבני בניהם-
כי-מעולם אתה גואל- ברוך אתה יהוה- גאל ישׂראל:

סדר רס"ג
עמ' טז.

תה' עב, ת.

ע"פ ירוש'
ברכות

פ"ח, ה"ו.

ע"פ תה'
סו, ו.

תה' קו, יא.

שמ' עו, יא.

מכיל' דר"ו
מס' דשירה.

שמ' עו, יא.
צבלי פסחים

ק"ח, ב;
מדרי' אגדה

ויק' פ"ח
סי' ה'.

תוס' פסחים
קטז, ב ד"ה
ונלמרי:
שנה"ל סי' עז
ענין תפילה:
סת"ר סי' ד
ענין ק"ש:
סה"ת סי' ה.

בחזרה החזן אומר בלחש:

אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

תה' נא, ח.

צצלי צרכות
דף ט, ב.
מכילתא דר"י
שמו' פ' טז.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהֶם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדֹל
הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת. וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחָם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מִלֶּךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְגַן אֲבֹרָהֶם:

משנה צרכות
פ"ד מ"ג.
שמו' ג, ו.
דב' י, ח.
צצלי צרכות
דף לג, ב.
צ"י יד, ב.

צ"י רצה
פ' לט; צצלי
פסחים דף
קח, ב; שבה"ל
תפילה ס"ו ית.

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מוֹרִיד הַטֶּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מְתִיר
אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אַמּוֹנְתּוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי־כְמוֹךָ בְּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ. מִלֶּךְ מַמְיֵת וּמְחִיָּה וּמַצְמִיחַ לָנוּ
יְשׁוּעָה.¹ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מְחִיָּה הַמֵּתִים:

ישנ' סג, ח.
ע"פ צצלי
תענית דף
ג, ח; אגדה
צ"י פ' מנה;
סרע"ג ח"א
ס"ו לת.
ש"א ב, ו.
שבה"ל תפילה
ס"ו יח צצס
אגדה.

החזן והקהל אומרים בחזרה:

כִּתְּר יִתְּנוּ לָךְ הַמוֹנֵי מַעֲלָה עַם־קְבוּצֵי מַטֵּה. יַחַד כָּלָם
קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ.
וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר. קו"ח: קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁוֹ יְהוָה
צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ.
קו"ח: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: חזן: וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב
לֵאמֹר. קו"ח: יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדָר וָדָר.
הַלְלוּ־יָהּ:

סרע"ג; ר"ח
מגילה דף
יג, ב.
ישנ' ו, ג.
ישנ' ג, יב.
תה' קמג, י.

צצלי צרכות
דף כח, ב;
פרקי היכלות
רצתי מפי' ג'
ואיך.
תוספתא
צרכות
פ"א, ה"ט.

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. וְשִׁבְחָךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

סרע"ג.
 ע"פ מנצח
 א, יד.
 שצה"ל תפילה
 ס"ו יח בשם
 הגדה.
 צנלי ברכות
 דף יב, ג.
 ע"פ דב' ז, ת.
 ע"פ תהי'
 קמט, ד.
 ע"פ ורנני
 יד, ט.

מזכר צצצלי
 יומא דף
 סז, ג; סרע"ג
 ח"צ ס"ו עז;
 סד' רס"ג
 עמ' קו.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת. קִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ. וְשִׁמְךָ¹ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

סרע"ג.
 ע"פ מס"ו
 פ"ט, ה"ב.
 ויק' כג, כא.

שמ' לד, כג;
 סד' רס"ג
 עמ' קו.

וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה וְחַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַשְּׁבִעוֹת הַזֶּה. וְזִמְנֵי מִתַּן תּוֹרַתָנוּ מִקְרָא קִדְשׁ זָכָר לִיציאת מצרים:

מס"ו פ"ט, ט.
 ה"ה; סרע"ג
 ח"צ ס"ו עז.

ע"פ סד'
 רס"ג עמ' קו.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא. יִגִּיעַ. יִרְאֶה וְיִרְצֶה. וְיִשְׁמַע. וְיִפְקֹד. וְיִזְכֹּר וְזָכְרוֹנָנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עֲבָדְךָ. וְזָכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה. לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן בְּיוֹם חַג הַשְּׁבִעוֹת הַזֶּה. וְזָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְחוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

שמ' לד, כג.
 שצה"ל תפילה
 ס"ו כג.
 ע"פ דה"ב
 כ, ג.
 ע"פ נחמ'
 ט, לא.

מזכר צירוש
 ברכות
 פ"ט, ה"ב.
 דב' טז, ת.
 עמ' קו.

וְהוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בְּרַכְתְּךָ מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים וְלְשִׂמְחָה וְלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְרָצִיתָ לְבָרְכָנוּ. כֵּן תְּבָרְכֵנוּ סְלֶה. קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקָנוּ

¹ במד' רמ"ו ובו לניא: איתא "וישקך".

בְּתוֹרַתְךָ שִׁבְעֵנוּ מְטוֹבְךָ שִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעַתְךָ וְטָהַר
 לִבֵּנוּ לְעִבְדְּךָ בְּאַמַּת וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה
 וּבְשִׂשׁוֹן מוֹעֲדֵי קִדְשְׁךָ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ
 יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינֵם:

צבלי פסחים
 דף קח, ג.
 סת"ר סו' נה.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלְתֵם שְׁעָה.
 וְהָשִׁב הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
 וְתִפְלְתֵם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וְתֵהִי לְרִצּוֹן תְּמִיד
 עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן
 וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאֶזֶר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

תוס' מנחות
 דף קו, ט ד"ה
 ומיכאל.

ע"פ מוכ' ד, יא.
 שצה"ל תפילה
 סו' יח צבס
 אגדה.

ע"פ מד' תה'
 נט, א.

בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין כל
 הציבור לשוח עמו ואומרים "מודים דרבנן":
מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
 אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵי כָּל־בֶּשֶׁר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית בְּרֵכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל
 שֶׁחֲחִייתָנוּ וּקְיַמְתָּנוּ בֵּן תַּחֲיִינוּ
 וְתַחַנְנֵנוּ וְתַאֲסוּף גְּלוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע
 כְּנָפוֹת הָאָרֶץ וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
 חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּאַמַּת
 וּבְלִבָּב שָׁלֵם עַל שִׁאֲנוּ מוֹדִים
 לָךְ (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

פסקי ריא"ז
 צרכות פ"ג
 ה"ב אות ז;
 שצה"ל תפילה
 סו' כג.
 ע"פ צבלי
 סוטה דף
 מ, א.
 ירמ' לג, כז.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עַל־חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־
 נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ.
 וְעַל־נַפְשֵׁיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם וְיוֹם
 עִמָּנוּ וְעַל־נַפְּלְאוֹתֶיךָ
 וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת.
 עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים הַטּוֹב
 כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ.
 הַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ
 חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם קָוִינוּ לָךְ.

דה"א כט, יג.

ע"פ ספרי
 דמ' פ' קלנט.

תה' נה, יח.

ע"פ חוכ' ג, כג.

לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ
 פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

סרע"ג ח"א
 סו' לנט.
 ע"פ ישעי'
 סד, ו.

עַל־כָּל־סֵמֶךְ יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תָמִיד. כָּל־הַחַיִּים
 יוֹדוּךָ סֶלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נֶאֱמָה לְהוֹדוֹת:

ששה"ל תפילה
 ס"ו יח צ"ס
 אגדה.

ע"פ תה"ו
 כ"ג, יא.

הכהנים נושאים כפיהם בחזרה. ואם אין כהן, החזן אומר 'או"א', והציבור עונה
 אחרי כל פסוק "כן יהי רצון":

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה
 הַכְּתוּבָה עַל־יַדֵּי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ. הָאֱמוּנָה מִפִּי אֶהְרֹן
 וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קְדוֹשֵׁיךָ. כְּאֱמֹר: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ:
 יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיַּחַנְךָ: יֵשָׂא יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשְׂם
 לְךָ שָׁלוֹם:

סרע"ג.

צמד"ו
 כד"כ.

צבלי מנגילה
 דף יח, א.

שִׁים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חַיִּים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
 עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ
 כְּאַחַד בְּאֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים
 וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרְךָ
 אֶת־כָּל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שְׁעָדָה
 בְּשָׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרַךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 בְּשָׁלוֹם. (אָמֵן):¹

תה"פ טו, טו.

ע"פ משל
 ד, יג.

ע"פ דב'
 כו, טו.

ששה"ל תפילה
 ס"ו יח צ"ס
 אגדה.

ששה"ל ענין
 תפיל' ס"ו כד.

ע"פ תה"ו
 כט, יא.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש:

תה"ו יט, טו.

יְהִיו לְרִצּוֹן אֱמֶרֶי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צבלי ברכות
 דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

צבלי ברכות
 דף ח, א; רש"י
 ברכות דף
 כט, ב ד"ה
 תחנונים.

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵי. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
 תִּדּוֹם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה.

ע"פ תה"ו
 לד, יד.

¹ במח' רמ"ז וכולוניא "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ז ס"א.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְרַעַתֶּם וּתְמַלְקַל מִחֻשְׁבוֹתֵם. וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂתַפְתַּח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֶכְמָה. שְׁעָרֵי בִינָה. שְׁעָרֵי דַעָה. שְׁעָרֵי פְרָנְסָה וְכִלְפָּלָה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: תה"י יט, טו.

צבלי ברכות
יח, לז.
ט"פ ש"ג

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:¹

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן: או"י כה, ג.
ט"פ ושע"י
כו, ה.

ט"פ ש"ג
יומא ד' נג, ג.

(יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שְׂתַבְּנָה² בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ): ט"פ משנ'
לצות
פ"ה, מ"ב.

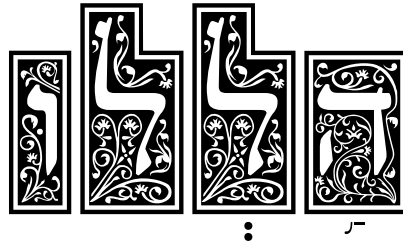
רמא לו"ח
ס"ו קבג ס"א.

¹ במח' רמ"ו ובולוניה הנחיה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבת, ס"ה ה', ענין התפילה. ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'. ² בתיו ולא ביו"ד. שיערי תשובה או"ח ס"ו קבג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונאנו וכך מנהגנו.

בבלי סוכה דף
לג, ח;
סת"ר ס"ו נד.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְגַמּוֹר אֶת־הַהֵלֵל:**

סרע"ג: סדו'
רס"ג עמ'
קנו: סה"ת
ס"ו כט.

בבלי תענית
דף כח, ב.

סה' קיג,
ח"ע.

יְהוָה הֵלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הֵלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם יְהוָה
מְבָרָךְ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְזֶרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאֵז מְהֵלֵל
שֵׁם יְהוָה: רֶם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי
כִּי־הוּנָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגַבִּיֵּה לְשִׁבְתָּ: הַמְשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימֵי מַעַפְרֵי דָל מְאַשְׁפֹּת יָרִים אַבְיוֹן:
לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֶקְרֵת
הַבַּיִת אִם־הַבָּנִים שִׁמְחָה. הֵלְלוּ־יְהוָה:

**בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזוֹ: הִיתָה
יְהוּדָה לְקִדְּשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו: הֵימָּה רָאָה
וַיִּגַּם הֵי־רֵדוֹן יֹסֵב לְאַחֹר: הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת
כְּבְנֵי־צֶאֱן: מֵהֶלֶךְ הֵימָּה כִּי תִגּוֹם הֵי־רֵדוֹן תִּסָּב לְאַחֹר:
הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כְּבְנֵי־צֶאֱן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן
חֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהֶפְכֵי הַצֹּר אַגְס־מִים
חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנו־מִים:**

סה' קיד,
ח"ת.

**לֹא לָנו יְהוָה לֹא לָנו כִּי־לְשִׁמְךָ תָּנוּ כְּבוֹד עַל־חֲסִדְךָ
עַל־אֲמַתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי־הֵנָּה אֱלֹהֵיהֶם:**

סה' קטו,
ח"ת.

וּאֵלֵהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבֵיהֶם כִּסֵּף
וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פְּהֵלָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ: אֲזִנִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אָף לָהֶם וְלֹא
יִרְיֻחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמִּישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא־יִהְגּוּ
בְּגִרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בָּטַח בָּהֶם:
יִשְׂרָאֵל בָּטַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגָּנָם הוּא: בֵּית אֱהָרֹן
בָּטְחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגָּנָם הוּא: יֵרְאֵי יְהוָה בָּטְחוּ בִיהוָה
עֲזָרָם וּמִגָּנָם הוּא:

יְהוָה זְכַרְנוּ יְבָרְךָ יְבָרְךָ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרְךָ אֶת־בֵּית
אֱהָרֹן: יְבָרְךָ יֵרְאֵי יְהוָה הַקְּטָנִים עִם־הַגְּדֹלִים: יִסֵּף
יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה
עָשִׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן
לְבְנֵי־אָדָם: לֹא הִמְתִּים יְהִלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָל־יִרְדֵי דוּמָה:
וַיִּאֲחַזְנוּ נְבָרְךָ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִי־יִשְׁמְעוּ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנַי: כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ
לִי וּבִימִי אֶקְרָא: אֶפְפוּנִיו חִבְלֵי־מָוֶת וּמִצָּרֵי
שָׂאוֹל מִצָּאוֹנִי צָרָה וַיִּגֹּן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה
יְהוָה מַלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן יְהוָה וְצַדִּיק וְאֵלֵהֵינוּ מְרַחֵם:
שֹׁמֵר פְּתָאִים יְהוָה יְדֹלְתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבֵי נַפְשִׁי
לְמִנוּחֵיכִי כִי־יְהוָה גָּמַל עָלַיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
אֶת־עֵינַי מִן־דְּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדָּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה
בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֵאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד: אֲנִי
אֶמְרָתִי בְּחַפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מִה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְּמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אֲשֶׁא
 וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: גְּדָרֵי לַיהוָה אֲשֶׁלֶם נִגְדָה־נָּא
 לְכָל־עַמּוֹ: יִקָּר בְּעֵינַי יְהוָה הַמּוֹתֵה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְהוָה
 כִּי־אֲנִי עֲבָדָךְ אֲנִי־עֲבָדָךְ בְּן־אֲמֹתָךְ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי:
 לָךְ־אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: גְּדָרֵי לַיהוָה
 אֲשֶׁלֶם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחֻצְרוֹתוֹ בֵּית יְהוָה בְּתוֹכְכִי
 יְרוּשָׁלַם־הַלְלוּ־יָהּ:

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאֲמִים: כִּי גָבַר
 עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וְאֲמַת־יְהוָה לְעוֹלָם־הַלְלוּ־יָהּ:

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא יִשְׂרָאֵל	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־אֱהֲרֹן	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא יְרֵאֵי יְהוָה	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

מִן־הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עָנְנִי בַמֶּרְחֵב יְהוָה: יְהוָה לִי לֹא
 אִירָא מִה־יַעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְהוָה לִי בְּעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה
 בְּשִׁנְאֵי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת
 בַּיהוָה מִבְּטַח בַּגְּדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
 אֲמִילָם: סִבּוּנִי גַם־סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם: סִבּוּנִי
 כַּדְבוּרִים דָּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם: דַּחָה
 דַּחִיתָנִי לְנֶפֶל וַיְהוֶה עֲזָרָנִי: עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה:
 קוּלוּ רְנָה וּישׁוּעָה בְּאֱהֲלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל:
 יְמִין יְהוָה רֹמְמָה יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה
 וְאִסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסֹּר יִסְרָנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי:

פְּתַחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אֲבֹא־בְכֶם אֲוֹרֶה יְהוָה: זֶה־הַשַּׁעַר
לַיהוָה לְצַדִּיקִים יִבְאוּ בּוֹ:

אֲוֹרֶה כִּי עָנִיתִנִּי תפי קו"ה, כ"א-כ"ט.
וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: (אודך): כ"גני סוכה 97 לט, ה.

אֲבֹן מֵאִסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: (אבן):

מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאֵת בְּעֵינֵינוּ: (מאת):

זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלָה וְנִשְׁמַחַה בּוֹ: (זה):

אֲנִי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנִי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא:

אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא: אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא:

בְּרוּךְ הֵבֵא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: (ברוך):

אֵלֹהֵי יְהוָה וַיֵּאָר לָנוּ אֲסֵרוּ־חַג בְּעֵבְתֵים

עוֹד־מְקֻרְנֹת רֶמֶז־בַּח: (אל):

אֵלֵי אַתָּה וְאוֹרֶךְ אֵלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ: (אלי):

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב: (הודו):

יְהִלְלוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ. משגי סוכה פ"ג מו"ה: כ"גני פסחים 97 קו"ה, ה.
כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וְנַעֲמִים לְשִׁמְךָ לְזַמְרֵךְ. כִּי

מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְלֶכֶךְ

מְהִלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת (נ"א: בְּתַשְׁבְּחוֹת). אָמֵן:

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. מוזכר במס"ו פ"ו, ה"ו: תוס' ברכות 97 ג, ה.
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־

בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

ש"ה"ל תפילה ס"ח' בשם תש"ו הראשון ס"ו ק"ג.

שבת"ל תפילה
סי' ת.

תרגום ירוש'
ברא' מט, א;
ע"פ דני' 3, כ.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרְךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא יִתְבָּרְךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא:

אונקלוס דב'
כה, מג.

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁיר־תָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחְמָתָא דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

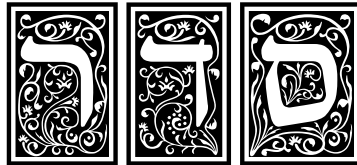
ע"פ תרגום
מ"א ת, מה.
תרגום ירוש'
שמי' א, יע.

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קָדָם
אָבוּהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וַחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אוי' כה, ג.
ע"פ ישעי'
קו, ה.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

שבת"ל ענין
שבת סי' עז
צטס אציו
ראה"ע ע"פ
מס"ו פי"ד,
ה"ד.

הוצאת ספר תורה¹

תה' פו, ת.
תה' קמה, יג.

אֵין־כְּמוֹד בְּאַלְהִים וְאֵין כְּמַעֲשֵׂיָהּ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת
כָּל־עֲלָמִים וּמַמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דְּוָר וְדָר: יְהוָה מַלְךְ.

מס' סופרים
פי"ד, ה"ד.

תה' כג, א.
שמו' טו, יח.
תה' כג, יא.
דבר' ג, ד.

יְהוָה מַלְךְ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֵלַם וְעַד: יְהוָה עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְהוָהוּ יִבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

מס"ו יד, ה.

יְהוָהוּ אֶחָד: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ. בְּרוּךְ אַדְוָנֵינוּ. קְדוֹשׁ וְנוֹרָא

¹ במוד' רמ"ו ובולוניהא הפסוקים הבאים אינם כאן. ומופיעים רק ביום השמיני של פסח ובשחרית של שבת.

שָׁמוּ: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ. קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שָׁמוּ:
 אֶחָד אֱלֹהֵינוּ. רַחוּם אֲדוֹנֵינוּ. קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שָׁמוּ: אַב
 הַרְחָמִים הִיטִיבָהּ בְּרִצּוֹנָהּ אֶת־צִיּוֹן תְּבַנֶּה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם: תה' נח, כ
 כִּי בָךְ בִּטְחָנוּ מֶלֶךְ עוֹלָמִים: וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים
 לְנוּחָהּ אַתָּה וְאַרְצוֹן עֲזָהּ. כַּהֲנִיף יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ
 תְּשׁוּעָה וַחֲסִידֶיהָ יִשְׁמְחוּ בְטוֹב: בְּעֵבֹר דָּוִד עֲבָדְךָ תה' קנב, ג
 אֶל־תֵּשֶׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־תֵּשֶׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ תה' נח, כ
 זְכָרָה לְחִסְדֵי דָוִד עֲבָדְךָ:

אֶפְתַּח¹ נָא שְׁפָרְתִּי וְאֶעֱנֶה בְּרוֹן. לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ:

מְהֵלָּל אֶקְרָא אֵל. עַת יִשְׁעֵנוּ יוֹאֵל. וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל.
 נִקְרָא אֲזוּ בְּגֵרוֹן: לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ: ישע' נט, כ"ב

תִּפְתַּח אֶרֶץ יִשְׂעֵ. לְתַפְלַת דָּךְ תִּשְׁעֵ. וַיִּשְׂרָאֵל נוֹשְׁעֵ.
 וּלְשׁוֹן אֵלִם תֵּרוֹן: לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ: ישע' מה, ת

תָּשִׁיב שְׁבוֹתֵנוּ. אֵל חֵי גּוֹאֲלֵנוּ. וּנְשָׁלֵם נְדָרֵינוּ. וּכְפָר
 אֶהְרֹן: לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ: ישע' נה, ג

יִפּוּצוּ אֵל אוֹיְבֶיךָ. יִרְנוּ תְּאֲבִיךָ. יוֹם תָּרִיב אֶת־רִיבְךָ.
 יִשׁוּבוּ לְבַצְרוֹן: לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ: ישע' נז, יב

הֵן נֶעְבֹר גְּאוּלִים. וְלָנוּ אֵל אֵלִים. מְעוֹז וַחֲלִילִים. יַגְבֵר
 וַיִּתְרוֹן: לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ:

¹ לרבי מתתיה ב"ר יצחק מבולוניה. מיוסד על שם המחבר ר' מתתיה חזקיהו.

חֲזִקִי נָא אֵל תְּהִי וְנָס יִגּוֹן וְהִי נִשְׁרִי כְּנֹאֵם¹ וַיְהִי בְּנִסְעֵי בְּנִסְעֵי
הָאָרֶץ: לְאֵל חֵי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ:

פותחים את ארון הקודש ואומרים:

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָהּ יְהוָה וַיִּפְצוּ אֹיְבֵיךָ
וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ: קוּמָה עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְדֵנוּ
לְמַעַן חֲסִדֶּךָ: קוּמָה אֱלֹהִים שְׁפֹטָה הָאָרֶץ כִּי־אָתָּה תִּנְחַל
בְּכָל־הַגּוֹיִם: קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבָה זְכֹר חֲרַפְתֶּךָ
מִנִּי־נָבֵל כָּל־הַיּוֹם: קוּמָה יְהוָה קִדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ
פְּלִטָה נִפְשֵׁי מִרְשָׁע חֲרַבְּךָ: קוּמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי
כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבֵי לְחֵי שְׁנֵי רְשָׁעִים שִׁבְרָתָ: קוּמָה
יְהוָה אֵל נִשְׂא יָדְךָ אֶל־תִּשְׁכַּח עֲנוּיִם: קוּמָה יְהוָה אֶל־יַעֲזֹ
אֲנוּשׁ יִשְׁפֹּטוּ גּוֹיִם עַל־פְּנֵיךָ: קוּמָה יְהוָה לְמִנוּחַתְךָ אָתָּה
וְאֲרוֹן עֲזֶךָ: כִּהְנִיךָ יִלְבְּשׁוּ־צַדִּיק וְחֲסִידֶיךָ יִרְנְנוּ: בַּעֲבוּר
דְּוִד עֲבַדְךָ אֶל־תִּשָּׁב פָּנָי מִשִּׁיחָךָ: יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־תִּשָּׁב
פָּנָי מִשִּׁיחָךָ זְכֹרָה לְחֲסִדֵי דָוִד עֲבַדְךָ: הַכֵּל הָבוּ גִדְּל
לְאֵלֵהֵינוּ וּתְנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה
וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלַם: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכֹרְךָ
לְדַרְזוֹרֶר: יְהוָה חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדְרִי:
לְמַנְצֶיךָ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר: יָקוּם אֱלֹהִים יִפּוּצוּ אֹיְבָיו
וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיו מִפְּנָיו: כִּהְנִדְךָ עֲשׂוֹן תִּנְדְּךָ כְּהַמָּס
דּוֹנֵג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֵאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים: וְצַדִּיקִים
יִשְׁמְחוּ יַעֲלֶצוּ לְפָנָי אֱלֹהִים וַיִּשְׁיִשׂוּ בְּשִׂמְחָה: שִׁירוֹ

ספר המזמורים
ד"ה ופנ"ה
כלכו ס"ו לו

¹ במד' רמ"ו וכולוניא: איתא "קנס".

לַאֱלֹהִים זָמְרוּ שְׁמוֹ סִלּוּ לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת בְּיַהּ שְׁמוֹ וְעֲלֹזוּ
 לְפָנָיו: אָבִי יִתּוּמִים וְדִין אֱלֹמֶנּוֹת אֱלֹהִים בְּמַעֲוֹן קִדְשׁוֹ:
 אֱלֹהִים מְוֹשִׁיב יְחִידִים בְּיַתֵּה מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכוֹשְׁרוֹת
 אֶךְ סוֹרְרִים שְׁכָנוּ צְחִיחָה: אֱלֹהִים בְּצִאֲתֶךָ לְפָנַי עֲמֹךְ
 בְּצַעֲדֶךָ בִישִׁמּוֹן סֵלָה: אֶרֶץ רַעְשָׁהוּ אֶף־שָׁמַיִם נִטְפוּ
 מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינֵי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גִּשְׁם
 גְּדִבּוֹת תִּנְיָף אֱלֹהִים נְחִלְתֶךָ וְנִלְאָה אֶתֶּה כּוֹנֵנְתָה: חִיתֶךָ
 יִשְׁבוּ־בָהּ תִּכִּין בְּטוֹבֶתֶךָ לְעֵנִי אֱלֹהִים: אֲדַנִּי יִתֵּן־אֲמַר
 הַמְּבֹשְׁרוֹת צָבָא רַב: מַלְכֵי צָבָאוֹת יַדְדוֹן יַדְדוֹן וְנֹת־צִבִּית
 תַּחֲלַק שָׁלַל: אֲס־תִּשְׁכְּבוֹן בֵּין שְׁפָתַיִם כְּנִפֵי יוֹנָה נְחִפָה
 בְּכֶסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִירְקָרַק חֲרוֹץ: בְּפָרֵשׁ שִׁדֵי מְלָכִים
 בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן: הֲר־אֱלֹהִים הֲר־בְּשֵׁן הֲר־גְּבַנְגִּים
 הֲר־בְּשֵׁן: לָמָהוּ תִרְצְדוֹן הֲרִים גְּבַנְגִּים הֲהֲר־חֲמַד אֱלֹהִים
 לְשַׁבְּתוֹ אֶף־יִהְיֶה יִשְׁכֵן לְנֶצַח: רֹכֵב אֱלֹהִים רִבְתִּים אֶלְפֵי
 שְׁנָאן אֲדַנִּי לָם סִינֵי בְקִדְשׁ: עֲלִית לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי
 לְקַחַת מִתְּנוֹת בְּאֲדָם וְאֶף סוֹרְרִים לְשַׁכֵּן יֵה אֱלֹהִים:
 בְּרוּךְ אֲדַנִּי יוֹם יוֹם יַעֲמֶס־לָנוּ הֵאֵל יִשׁוּעֵתְנוּ סֵלָה: הֵאֵל
 לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלִיְהוָה (הַקְרִיאָה: וְלֵאֱלֹהִים) אֲדַנִּי לְמוֹת
 תִּצְאוֹת: אֶךְ־אֱלֹהִים יִמְחֵץ רֹאשׁ אֲיָבִיו קִדְקֵד שַׁעַר
 מִתְּהִלָּךְ בְּאֲשָׁמִיו: אָמַר אֲדַנִּי מִבְּשֵׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְּצִלוֹת
 יָם: לְמַעַן תִּמְחֵץ רִגְלֶךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבִיךָ מֵאֲיָבִים מִנְּהוּ:
 רָאוּ הַלִּיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלִּיכוֹת אֵלַי מַלְכֵי בְקִדְשׁ: קִדְמוּ
 שָׁרִים אַחֲרֵי גְּנָגִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוֹת: בְּמִקְהִלוֹת
 בְּרָכוּ אֱלֹהִים אֲדַנִּי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל: שֵׁם בְּנִימּוֹן צַעִיר

רַדְם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמַתְם שָׂרֵי זְבֻלֹן שָׂרֵי נַפְתָּלִי: צֹוה
 אֱלֹהֶיךָ עֲזֹךְ עֹוזה אֱלֹהִים זֹו פַּעֲלַת לָנוּ: מֵהִיכַלְךָ
 עַל־יְרוּשָׁלַם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׂי: גָּעַר חֵית קִנְהַ עֲדַת
 אַבִּירִים֙ בְּעַגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרִצֵּי־כֶסֶף בְּזֹר עַמִּים
 קָרְבוֹת יַחֲפָצוּ: יֵאָתִיו חֲשַׁמְנִים מִנִּי מִצְרַיִם כּוֹשׁ תַּרְיִץ
 יָדָיו לֵאלֹהִים: מִמְּלֻכֹות הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זְמֵרוּ אֲדָנָי
 סֵלָה: לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שְׁמֵי־קָדָם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז: תִּנְנוּ
 עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גִּאֲוֹתוֹ וְעֹז בְּשַׁחֲקִים: גִּוְרָא
 אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נָתַן עֹז וְתַעֲצֹמוֹת
 לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

מוצאים שני ספרי תורה ואומרים:

גִּדְלוּ לַיהוָה אֶתִי וְנִרְוַמְמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ: מס"ו יד, ה.
 רֹוּמָמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם רַגְלָיו קִדּוּשׁ
 הוּא: רֹוּמָמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהֵר תה"ל עט, ה.
 קִדְשׁוֹ כִּי־קִדּוּשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אִין־קִדּוּשׁ כִּי־הוּא כִּי אִין תה"ל עט, ט.
 בְּלַתְךָ וְאִין צֹור כִּי־הוּא: (כִּי מִי אֱלֹהֵי מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה ש"ס ב, ב.
 וּמִי צֹור זֹולַתִּי אֱלֹהֵינוּ): אַחַד אֱלֹהֵינוּ גִדּוּל אֲדוֹנֵינוּ. תה"ל יח, ג.
 קִדּוּשׁ וְנִוְרָא שְׁמוֹ: מס"ו פ"ד, ה"ה

מעלים את ספרי התורה על התיבה ואומרים:

אֵב הַרְחַמִים אֲדֹון הַשְׁלוֹם הוּא יְחוּס וְיַגֵּן וְיַחַמֵּל
 וְיַרְחֵם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מְקוֹמוֹת
 מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְאָמְרוּ אָמֵן. וְעַל־מְרֵי רִבּוֹתֵינוּ וּמִנְהִיגֵי
 דוֹרְנוּ. אוֹרִם יְאִיר כְּאוֹר שְׁבַע־תַּיִם. בְּנִיחֵם יִרְבוּן כְּכּוֹכְבֵי
 הַשָּׁמַיִם. גַּם תִּלְמִידֵיהֶם כְּזֹהַר הַרְקִיעַ. דָּתָם תַּעֲמוֹד כ"ל כג, ת.
ד"ו יב, ג.

וְלֹא־תִמּוּטוּ. הֵם מְתוּקִים מְדַבֵּשׁ וְלֹא יִמְעָטוּ. וְגַם חֲכָמְתֶם
 לֹא תִשְׁכַּח. זְכָרְסֵם לְנִצְחָה לֹא יִמְנַע. וְגַר יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְבֶּה
 מִלְּפָנָיו לְעוֹלָם וָעֶד וְאָמְרוּ כָל־הָעַם אָמֵן. אֶהְבֶּתוּ¹ יוֹדִיעַ
 לָכֶם. בְּרַכְתּוֹ יְשִׁים עֲלֵיכֶם. גּוֹאֵל יַחֲיֵשׁ לָכֶם. דָּגוּל יַגְדֵּל
 אֶתְכֶם. הַדּוֹר בְּלָבוּשׁ יֵאָדָר מִכֶּם. וּמֹת אֶל־יִמְשׁוּל בְּכֶם.
 זַעַף הַשָּׁטָן יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם. חֲמֵלְתוֹ יַחְמוֹל עֲלֵיכֶם. טוֹב
 עֵין יִיטִיב לָכֶם. יִצְרַח הָרַע יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם. כָּל־הַבְּרֻכּוֹת
 יִסּוּבְבוּ אֶתְכֶם. לְוִית חֵן יַחֲוֹן עֲלֵיכֶם. מִשְׁאֵלוֹתֵיכֶם יִמְלֵא
 לָכֶם. גּוֹעַם נוֹצְרָכֶם יִתֵּן לָכֶם. שִׁיחַ שִׁפְתוֹתֵיכֶם יִשְׁעָה
 מִכֶּם. עֵז וַיִּשׁוּעָה יִצְמִיחַ לָכֶם. פְּדוּת וּגְאָלָה יִשְׁלַח לָכֶם.
 צְדָקָה תְרוּמָם אֶתְכֶם. קוֹמְמוֹת יוֹלִיכְכֶם. רֵאשִׁית חֲכָמָה
 יִלְוֶה לָכֶם. שְׂאֵנָן וּבִטָח יוֹשִׁיבְכֶם. תּוֹרָה תְמַיְמָה יַחֲיִיכֶם
 וַיּוֹשִׁיעֶכֶם. וְאָמְרוּ כָל־הָעַם אָמֵן:

ע"פ תה"ו
 יטו, יח.
 ע"פ ש"צ
 כח, ת.
 ע"פ דה"ח
 טו, לו.

ע"פ משל
 ח, ט.

ע"פ משל
 ח, לו.

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבּו גְדֹל לֹאֲלֹהֵינוּ: יְהִי שֵׁם יְהוָה
 מְבָרָךְ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְזִרְח־שָׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
 מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: מְהַלֵּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאִיבֵי אוֹשַׁע:
 וַיֹּאמֶר מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ. יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ.
 וּמְלֻכּוֹתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה:

דב' לב, ג.
 תה"ו קיג, צ"ג.

ש"צ כב, ה.

תה"ו קג, יטו.

מגביהים ספר התורה ואומרים²:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרָה
 צִוְּה־לָנוּ מֹשֶׁה מִזְרָשָׁה קְהֵלֵת יַעֲקֹב: וְאַתֶּם
 הַדְּבַקִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם:

שנה"ל
 סו' עז.

דב' ה, מו.

דב' לג, ה.

דב' ה, ה.

¹ מיוסד ע"ס א"ב. ² במח' רמ"ו וכולוניא הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח"כ עד "כָּלְכֶם הַיּוֹם" לא מופיעים. עד מח' שד"ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה. ואח"כ בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום.

כִּהֵן קָרְבֵי יַעֲמֹד הַכֹּהֵן (א: אֵין כַּהֵן יַעֲמֹד הַלֹוי א:ו: יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֶדְשָׁתוֹ¹.

תּוֹרַת יְהוָה תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה נֶאֱמָנָה
מַחְכִּימַת פִּתֵי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשַׁמְחֵי־לֵב מִצּוֹת יְהוָה
בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד
מִשְׁפָּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הָאֵל תְּמִים דְּרָכּוֹ אֲמַרְתָּ
יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְכֹל־הַחַסִּים בּוֹ: דְּרָכֶיךָ דְרָכֵי־נֶעַם
וְכֹל־נְתִיבוֹתֶיךָ שָׁלוֹם: עֵץ־חַיִּים דִּי־אֵל לַמַּחְזִיקִים בָּהּ
וְתִמְכֶיךָ מְאֹשֶׁר: כִּי־בִי יִרְבּוּ יַמֵּיךָ וְיִוָּסְפוּ לְךָ שָׁנֹת חַיִּים:
יְהוָה עֲזֵ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: תה"י יט, טו.
תה"י יח, לא.
משל"ג, ח"דית.
משל"ט, יא.
תה"כט, יא.

העולה לתורה פותח ומביט במקום שצריך לקרוא, מכסה האותיות ומברך בקול רם:

יְהוָה עִמָּכֶם. (הקהל עונה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה)²:

בְּרָכּוֹ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

(הקהל עונה: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד):

העולה חוזר ואומר: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

רות 3, ד.
מס"ו פי"ג,
ה"ו.
ספרי פיסקא
טו ד"ה
כי שם.

סדו' רס"ג
עמי' שנט;
סה"ק סדר
קה"ת.
סדו' רס"ג
עמי' שנט;
רס"ש ברכות
פי"ז סו' טו.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:**

בסיום הקריאה העולה יגלול את התורה ויברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵי עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:**

מחבר צמשי
מגילה 7, 3;
צבלי ברכות
יא, 3; ט"פ
מס"ו פי"ג,
ה"ו.

רצ"ה ח"א
ש"ת סו'
קסת; שצ"ל
ענין תפילה
סו' מל;
סת"ר סו' ג.

¹ במח' רמ"ו ובולוניה "ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו" לא מופיע. וכן הפסוקים מספר משלי אינם מופיעים. הנוסח כאן הינו עפ"י המגהג האיטלקי בירושלים, שערך הרב מ"ע הרטום, עמ' 18, ג.
² במח' רמ"ו ובולוניה לא מופיע.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְיֵצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם
 הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי: וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ
 מִדְּבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחְזְשׂוּ יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר:
 וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר
 לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתֹגִיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם
 רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְּפֵי
 נְשָׁרִים וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלַי: וְעַתָּה אִם־שָׂמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי
 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וְהָיִיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי
 כָּל־הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מִמְּלַכַת כְּהֻנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לֹוי וַיָּבֵא מֹשֶׁה
 וַיִּקְרָא לְזֻקְנֵי הָעָם וַיִּשָּׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה: וַיַּעֲנוּ כָּל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל־
 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁבַּע מֹשֶׁה אֶת־דְּבַרֵי הָעָם
 אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ
 בְּעַב הָעֲנָן בְּעֶבְרִית יִשְׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹד וְגַם־בְּךָ
 יֵאֱמִינוּ לְעוֹלָם וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת־דְּבַרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וּקְדַשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמַחֵר וּכְבָּסוּ
 שַׂמְלֹתֶם: וְהָיוּ נֹכְזִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד
 יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הָעָם עַל־הָר סִינַי: וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם
 סָבִיב לֵאמֹר הִשְׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת בְּהָר וּנְגַע בְּקִצְחוֹ
 כָּל־הַנֶּגַע בְּהָר מוֹת יוֹמָת: לֹא־תִנַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסְקַל
 אוֹ־יָרֵה יִרְהֵ אִם־בְּהֶמָה אִם־אִישׁ לֹא יַחִיָּה בְּמִשְׁחָ הַיִּבְל
 הַמָּה יַעֲלוּ בְּהָר: שְׁלִישִׁי וַיֵּרֵד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם
 וַיִּקְדַּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שַׂמְלֹתֶם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הִיוּ

33ב1 מנגילה
 לח, ח;
 סרע"ג ח"ב
 ס"ו 5;
 סד"ו רס"ג
 ענ"ו שט"א;
 פסק"ו רי"ז
 מנגילה פ"ד
 ה"ד חות ג';
 סת"ר ס"ו ג'
 סה"ת
 ס"ו כט.

שמו' יט,
 ח"כ.

נִכְנָיִם לְשַׁלֶּשֶׁת יָמִים אֶל־תִּגְשׁוּ אֶל־אִשָּׁה: וַיְהִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיטֵב הַבֶּקֶר וַיְהִי קֹלֵת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד
עַל־הָהָר וְקוֹל שֹׁפָר חֹזֵק מְאֹד וַיִּיחַרד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לְקִרְאת הָאֱלֹהִים מִן־
הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר: וְהָרַסִי עֵשֶׂן כָּלוֹ מִפְּנֵי
אֲשֶׁר יָרַד עֲלָיו יְהוָה בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ כְּעֵשֶׂן הַכִּבְשָׁן
וַיִּיחַרד כָּל־הָהָר מְאֹד: וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד
מֹשֶׁה יִדְבֹר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל: רַבִּיעִי וַיִּירַד יְהוָה עַל־הָהָר
סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר
וַיַּעַל מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעַד בְּעַם
פְּנִי־הָרֶסוּ אֶל־יְהוָה לְרֹאוֹת וְנִפְל מִמֶּנּוּ רַב: וְגַם הַכֹּהֲנִים
הַנִּגְשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ פְּנִי־פָרִיץ בָּהֶם יְהוָה: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יִוְכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הָהָר סִינַי כִּי־אַתָּה
הַעֲרַתָּה בָּנוּ לֵאמֹר הַגִּבֹּל אֶת־הָהָר וְקִדְּשָׁתוּ: וַיֹּאמֶר
אֵלָיו יְהוָה לָךְ־יֵרַד וְעַלִּית אִתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים
וְהָעָם אֶל־יְהוָה לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פְּנִי־פָרִיץ־בָּם: וַיִּירַד
מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: ׀

וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

לֵאמֹר: ¹ ׀ אֲנִכִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֹא־יְהִיָּה
לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פְּנֵי: לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶּסֶל וְכֹל־
תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר
בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי

שְׁמוֹ כ,
ח כג,
טעם תחתון.

¹ עשרת הדברות בטעם העליון תמצא לקמן עמוד 114.

אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא פִּקֹּד עֵוֹן אָבֶת עַל-בָּנִים
 עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים לְשָׁנָאִי: וְעָשָׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים
 לְאֱהָבִי וּלְשֹׂמְרֵי מִצְוֹתַי: ◦
 לֹא תִשָּׂא
 אֶת-שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא כִּי לֹא יִנְקֶה יְהוָה אֶת
 אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׂוֹא: ♣

זְכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקֹדֶשׁוֹ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
 כָּל-מְלָאכְתְּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא-
 תַעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה אֲתָהּ וּבְנֶךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וְאִמָּתְךָ
 וּבַהֲמֹתְךָ וּגְרֶךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים עָשָׂה
 יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם
 וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל-כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת
 וַיְקַדְּשֶׁהוּ: ◦
 כִּבֵּד אֶת-אָבִיךָ וְאֶת-אִמְךָ

לְמַעַן יֵאָרְכוֹן יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן
 לָךְ: ◦ לֹא תִרְצַח ◦ לֹא

תִּנְאַף ◦ לֹא תִגְזֹב ◦ לֹא
 תַעֲנֶה בְרַעְיָךְ עַד שֹׁקֶר: ◦ לֹא תַחְמֹד

בֵּית רַעְיָךְ ◦ לֹא-תַחְמֹד אִשְׁתֵּי רַעְיָךְ וְעַבְדְּךָ
 וְאִמָּתְךָ וְשׂוֹרְךָ וְחִמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרַעְיָךְ: ♣ חמישי

וְכָל-הָעַם רֹאִים אֶת-הַקּוֹלֹת וְאֶת-הַלְפִידִם וְאֶת קוֹל
 הַשֹּׁפָר וְאֶת-הַתָּהָר עֹשֵׂן וַיֵּרָא הָעַם וַיִּזְעוּ וַיַּעֲמִדוּ מֵרַחֵק:
 וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה דַּבֵּר-אֵתָהּ עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֶל-יְדִבֵּר
 עִמָּנוּ אֱלֹהִים פְּנִי-נְמוֹת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעַם אֶל-תִּירְאוּ
 כִּי לְבַעֲבוֹר גִּסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה
 יְרֵאתוֹ עַל-פְּנִיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ: וַיַּעֲמֵד הָעַם מֵרַחֵק

וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים: ^ס
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר
 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי
 עִמָּכֶם: לֹא תַעֲשׂוּן אֵתִי אֱלֹהִי כְּסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ
 לָכֶם: מִזְבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחַת עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ
 וְאֶת־שְׁלֵמֶיךָ אֶת־צֹאנֶיךָ וְאֶת־בְּקָרֶיךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
 אֶזְכֵּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתֶּיךָ: וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים
 תַעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גְּזִית כִּי חֲרָבְךָ הַנִּפְתָּ עָלֶיהָ
 וַתַּחֲלִלְהָ: וְלֹא־תַעֲלֶה בְּמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגְלַה
 עֲרוֹתֶךָ עָלָיו: ^פ

פסקי ריא"ז
 מגילה פ"ד
 ה"ד אות ג'

סה"ת
 ס"י כט.

מניחים ספר תורה שני על התיבה והקורא או העולה האחרון אומר:

וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיִוְמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אַמֵּן:

מוזכר במס"ו
 פ"ו, ה"ו
 תוס' ברכות
 דף ג, א.

שנה"ל תפילה
 ס"ו ח' בשם
 תשו' הראש"ד
 ס"ו קל"ג
 סת"ר ס"ו טז.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵי יִתְבָּרַךְ.
 וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

תרגום ירוש'
 ברא' מע, א;
 ע"פ דני' ב, כ.

שנה"ל תפילה
 ס"ו ת.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
 לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁיר־תָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
 וּנְחַמָּתָא דְאִמְרוּן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אַמֵּן:

לויקלוס כד'
 כת, נג.

אחר כך אומרים:

אֱלֹהִים הַשִּׁיבֵנו וְהָאֵר פְּנִיךָ וְנִשְׁעָה: אֱלֹהִים צְבָאוֹת
 הַשִּׁיבֵנו וְהָאֵר פְּנִיךָ וְנִשְׁעָה: יְהוָה אֱלֹהִים
 צְבָאוֹת הַשִּׁיבֵנו הָאֵר פְּנִיךָ וְנִשְׁעָה:

תה' פ, ד.
 תה' פ, ת.
 תה' פ, כ.

אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: לא יִהְיֶה-לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל-פְּנֵי לֹא תַעֲשֶׂה-לְךָ פֶסֶל וְכָל-תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאֲרֶץ לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹקֵד עֵוֹן אָבֹת עַל-בְּנֵים עַל-שְׁלֵשִׁים וְעַל-רִבְעִים לְשִׁנְאֵי וְעֹשֶׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים לְאֹהֲבֵי וּלְשֹׂמְרֵי מִצְוֹתַי: ׀ לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא כִּי לֹא יִנְקֹה יְהוָה אֶת-אֲשֶׁר-יִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׂוּא: ׀ זְכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעֹשֶׂיתְּ כָל-מְלָאכְתֶּךָ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבְּתוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וְאִמְתֶּךָ וּבַהֲמֹתֶךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ וְאֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל-כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ: ׀ כִּבֵּד אֶת-אָבִיךָ וְאֶת-אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכּוֹן יָמֶיךָ עַל הַאֲדָמָה אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ: ׀ לֹא תִרְצָח: ׀ לֹא תִנְאַף: ׀ לֹא תִגְנֹב: ׀ לֹא-תַעֲנֶה בְּרַעְךָ עַד שֹׁקֶר: ׀ לֹא תִחַמְדּוּ בֵּית רַעְךָ ׀ לֹא-תִחַמְדּוּ אִשֶׁת רַעְךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמָּתוֹ וְשׂוֹרוֹ וְחֹמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרַעְךָ: ׀

סמו' ב.
 ב"ה.

מוספין של שבועות

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא קודש יהיה לכם כל-מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני-בקר שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל האחד: עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימם יהיו לכם ונסכיהם:

סרע"ג ח"ב
ס"ו נח
סד"ו רס"ג
עמ"י שעה:
סר"ר ס"ו נה
סר"ח
ס"ו כטו

במד' כת,
כרל"ח.

ברכת הגומל¹

יברך בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. הגומל לחיבים טובות. שגמלני כל-טוב:

סר"ח סוף
ס"ו נת.

ע"פ פ 33
ברכות דף
נד, ב.

הקהל עונה:

מי שגמלך כל-טוב. הוא יגמלך כל-טוב לעד סלה. יודו ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם:

סר"ר
נספחים
ס"ו ג.

סר' קו, ת.

מי שברך לעולה לתורה²:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב. הוא יברך את-כבוד רבי... שמתנדב... למנוחת נפש... ולמנוחת נפש כל-קרוביו

¹ במח' רמ"ו ובולוניה לא מופיע. ² במח' רמ"ו ובולוניה: ליתא מכאן עד "אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור".

שָׁמְתוּ וְכָל-שָׂאֵר שְׂכָבֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. לְחַיֵּי... וּלְחַיֵּי כָּל-בְּנֵי בֵיתוֹ
 וּלְחַיֵּי כָּל-קְרוֹבָיו וְאוֹהָבָיו וּלְחַיֵּי כָּל-הַקְהָל הַקְדוֹשׁ הַזֶּה. וּבְשֹׁכֵר
 זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיִצְלֵהוּ מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה. וְיִשְׁלַח
 בְּרָכָה רְחוּקָה וְהִצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂי יָדָיו. וַיְבָרְכֵהוּ וַיִּזְכְּהוּ לְעֹלֹת
 לְרַגְלָא עִם-כָּל-יִשְׂרָאֵל אָחִיו. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

ט"פ דכ"ר
 סוף פרי יא.

מי שברך להולדת הבת

יִזְנְתִּי בְּחַגְוֵי הַפְּלֵעַ בְּסֶתֶר הַמַּדְרָגָה הַרְאִינִי אֶת-מְרֹאֲיָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי
 אֶת-קוֹלְךָ כִּי-קוֹלְךָ עָרֵב וּמְרֹאֲיָךְ נְאוּהָ: (לבית ראשונה מוסיפים:
 אַחַת הִיא יִזְנְתִּי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה בְּרָה הִיא לְיִזְלֻדְתָּה רְאוּהָ
 בְּנוֹת וַיֵּאשְׁרוּהָ מַלְכוּת וּפִילֹגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ): וַיְבָרְכֵנו אֶת-רַבֵּקָה
 וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתֵנו אֶת הִיא לְאִלְפֵי רַבְבָּה וַיִּירֶשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שְׁעַר
 שְׁנָאִיו: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יֵאָר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ: יֵשֵׂא
 יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

ט"פ דכ"ר

ט"פ דכ"ר

ט"פ דכ"ר

ט"פ דכ"ר

מִי שְׁבָרַךְ אֲמוֹתֵינוּ שָׂרָה וְרַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה וּמְרִים הַנְּבִיאָה
 וְאַבְיָגַיִל וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת-אַבְיָחִיל. הוּא יְבָרַךְ אֶת-הַיְלָדָה
 הַנְּעִימָה הַזֹּאת וַיִּקְרָא שְׁמָהּ בִּישְׂרָאֵל... בְּמִזְל־טוֹב וּבְשִׁעַת בְּרָכָה.
 וַיַּגְדֵּלָהּ בְּבְרִיאוֹת שָׁלוֹם וּמְנוּחָה. וַיִּזְכֶּהּ לְאִבִּיהָ וּלְאִמָּהּ לְרֵאוֹת
 בְּשִׂמְחָתָהּ וּבְחַפְתָּהּ. בְּבָנִים וּזְכָרִים. עֲשֵׂר וּכְבוֹד. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים
 יְנוּבוֹן בְּשִׂיבָהּ. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

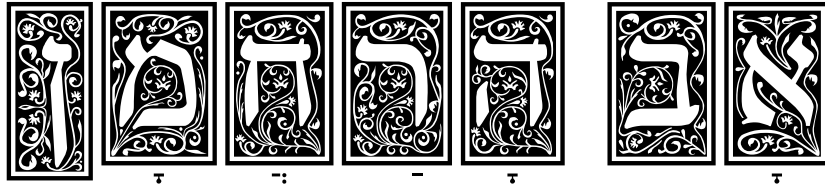
ט"פ דכ"ר
 סוף פרי יא.

מי שברך לבנים ערב גיוסם (בנוסח הקבוץ הדתי)

מִי שְׁבָרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ אֶת-הַבְּחוֹר...
 הַיּוֹצֵא לְהַגֵּן עַל-אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ בְּעֵבוֹר שְׁעָלָה לְכָבוֹד
 הַמְּקוֹם. לְכָבוֹד הַתּוֹרָה וְלְכָבוֹד הַשְּׁבֵת. הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחַנְקֵהוּ
 וַיֵּאמְצֵהוּ וַיִּשְׁמְרֵהוּ מִכָּל-רָע. מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה. יוֹצִיאֵהוּ לְשָׁלוֹם
 וַיִּשְׂיבֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יָדָיו. עִם
 כָּל-אָחָיו חִילֵי צָבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

ט"פ דכ"ר
 י, יב.

לפני קריאת המפטיר, בזמן שמלבישים את ספר התורה אומרים:

יָשִׁיב אֶת־שְׁבוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וַיֹּצִיאֵנוּ מִצְרָה לְרוּחָהּ
 וּמֵאֶפְלָה לְאוֹרָה בְּקֶרֶב. וְנֹאמַר אָמֵן: אֵתְּהָ יְהוָה לְעוֹלָם
 תֵּשֵׁב כְּסֵאֶךָ לְדוֹר וָדוֹר: לָמָּה לְנִצְחַת תִּשְׁכַּחֵנוּ תַעֲזֹבֵנוּ
 לְאַרְבַּךְ יָמִים: הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יִמְיֵנוּ
 כְּקִדְשׁ: הוֹשִׁיעֵנוּ מוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי לָךְ עֵינֵינוּ וְלִכְהָ לִישׁוּעָתָנוּ:
 הוֹשִׁיעֵדָו אֶת־עַמְּךָ וּבִרְךָ אֶת־נַחֲלָתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם
 עַד־הָעוֹלָם:

ט"פ תה"ו
 יד, ז.
 ח"ב ה.
 יט"כ ח.
 תה"ו כח, ט.

הפטרה לשבועות

המפטיר, לאחר שיגמור הגולל לגלול את סה"ת, קודם קריאת ההפטרה מברך:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר
בְּנְבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם. הַנְּאֻמְרִים
בְּאַמְת־בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה. בְּמִשְׁה עֲבָדוֹ
וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנְבִיאֵי הָאַמְת וְהַצֶּדֶק:

סח"ר ס"ו טו.
 מס"ו פ"ג.
 ח"ב ס"ג.
 סד"ו ס"ג.
 עמ"ו שסז.

וַיְהִיו בְּשָׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעֵי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וְאָנִי
בְּתוֹךְ־הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר גִּפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם
וְאַרְאֶה מִרְאוֹת אֱלֹהִים: בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הַיָּא הַשָּׁנָה
הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹכִינָן: הֲיָה הֲיָה דְבַר־יְהוָה
אֶל־יְחִזְקִאל בֶּן־בוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כְּשָׂדִים עַל־נְהַר־כְּבָר
וַתְּהִי עָלָיו שֵׁם יְדִי־יְהוָה: וְאַרְאֶה וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה

צנלי מנילה
 לח, ח; סרע"ג
 ח"ב ס"ו לו
 סד"ו רס"ג
 עמ"ו שט"ז
 פסקי רי"ז
 מנילה פ"ד
 ה"ד חות ג'
 סח"ר ס"ו נה
 וצנספחים
 ס"ו ה; סה"ח
 ס"ו כט

יח"ו ח, ח"כח.

מן־הצפון עגן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתוכה
 כעין החשמל מתוך האש: ומתוכה דמות ארבע חיות
 וזה מראיהן דמות אדם להנה: וארבעה פנים לאחת
 וארבע כנפים לאחת להם: ורגליהם רגל ישרה וכף
 רגליהם ככף רגל עגל ונצצים כעין נחשת קלל: וידי
 אדם מתחת כנפיהם על ארבעת רבעיהם ופניהם
 וכנפיהם לארבעתם: תברת אשה אל־אחותה כנפיהם
 לא־יסבו בלכתן איש אל־עבר פניו ילכו: ודמות פניהם
 פני אדם ופני אריה אל־הימין לארבעתם ופני־שור
 מהשמאל לארבעתן ופני־נשר לארבעתן: ופניהם
 וכנפיהם פרוות מלמעלה לאיש שתים חברות איש
 ושתים מכסות את גולתיהנה: ואיש אל־עבר פניו ילכו
 אל אשר יהיה־שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן:
 ודמות החיות מראיהם כגחלי־אש בערות כמראה
 הלפדים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן־האש
 יוצא ברק: והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק: וארא
 החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות לארבעת
 פניו: מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש ודמות
 אחד לארבעתן ומראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן
 בתוך האופן: על־ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו
 בלכתן: וגביהן וגבה להם ויראה להם וגבתם מלאת
 עינים סביב לארבעתן: ובלכת החיות ילכו האופנים
 אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים: על

¹ זהו הקרי, והכתיב "וידו".

אֲשֶׁר יִהְיֶה־שֵׁם הַרוּחַ לְלַכְתָּ יִלְכוּ שָׁמָּה הַרוּחַ לְלַכְתָּ
וְהָאוֹפָנִים יִנְשְׂאוּ לְעַמְתָּם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים: בְּלַכְתֶּם
יִלְכוּ וּבְעַמְדָם יַעֲמִדוּ וּבְהִנְשָׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ
הָאוֹפָנִים לְעַמְתָּם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפָנִים: וּדְמוֹת
עַל־רֵאשֵׁי הַחַיָּה רִקִּיעַ כְּעֵין הַקָּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־
רֵאשֵׁיהֶם מְלַמְעֵלָה: וְתַחַת הַרְקִיעַ כְּנִפְיָהֶם יִשְׁרוֹת אִשָּׁה
אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׂתִים מְכֻסּוֹת לְהִנָּה וּלְאִישׁ שְׂתִים
מְכֻסּוֹת לְהִנָּה אֵת גְּזִיתֵיהֶם: וְאִשְׁמַע אֶת־קוֹל כְּנִפְיָהֶם
כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שִׁדִּי בְּלַכְתֶּם קוֹל הַמְּלָה כְּקוֹל
מַחֲנֶה בְּעַמְדָם תְּרַפִּינָה כְּנִפְיָהֶן: וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לַרְקִיעַ
אֲשֶׁר עַל־רֵאשֵׁם בְּעַמְדָם תְּרַפִּינָה כְּנִפְיָהֶן: וּמִמֵּעַל לַרְקִיעַ
אֲשֶׁר עַל־רֵאשֵׁם כְּמֵרָאָה אֶבְן־סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף וְעַל־
דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעֵלָה: וְאֶרְאוּ
כְּעֵין חֲשָׁמַל כְּמֵרָאָה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמֵּרָאָה מְתַנּוּ
וּלְמַעְלָה וּמִמֵּרָאָה מְתַנּוּ וּלְמַטָּה רֵאִיתִי כְּמֵרָאָה־אֵשׁ
וְנִגָּה לֹא סָבִיב: כְּמֵרָאָה הַקָּשָׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנָן בְּיוֹם
הַגֶּשֶׁם כֵּן מֵרָאָה הַנִּגָּה סָבִיב הוּא מֵרָאָה דְּמוֹת כְּבוֹד־יְהוָה
וְאֶרְאֶה וְאֶפֶל עַל־פְּנֵי וְאִשְׁמַע קוֹל מִדְּבָר: פ

סת"ר ס"ו גה,
ובנספחים
ס"ו ה.

ומדלג בנביא עד כאן, ומסיים בפסוק זה.

יחז"ל ג, יב;
סת"ר ס"ו גה,
ובנספחים
ס"ו ה.

וּתְשֹׂאֲנֵי רוּחַ וְאִשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בְּרוּךְ
כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

אחרי קריאת ההפטרה המפטיר אומר:

ישע"י מז, ד.

גָּאֵלֵנוּ יְהוָה יִצְבְּאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:¹

¹ במח' רמ"ו, בולוניה ושרד"ל מופיע לומר תרגום ההפטרה בארמית והיום לא נהוג לאמרו (ראה: הרב מ"ע הרטום, חוברת המנהג).

מס"ו פ"ג,
ה"ח; ע"פ
סרע"ג ח"ג
ס"ו לז.

בְּרוּךְ¹ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. צוּר כָּל-
הָעוֹלָמִים צָדִיק בְּכָל-הַדְּרוֹת. הָאֵל הַנְּאֻמָּן
הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. כִּי כָל-דְּבָרָיו אִמְתּוּ וְצָדִיק.
נְאֻמָּן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ. וְדַבֵּר
אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזֵר לֹא-יֵשׁוּב רִיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן
אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל-דְּבָרָיו:

בסדו' רס"ג
עמ' שסז
מוצח בקינור.

מס"ו פ"ג,
ה"י.

רַחֵם עַל-צִיּוֹן כִּי דְהִיא בֵּית חַיֵּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ
תּוֹשִׁיעַ² בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מְשֻׁמַּח³ צִיּוֹן בְּבִגְיָה:

ע"פ מס"ו
פ"ג, ה"א;
ע"פ סרע"ג
ח"ג ס"ו לז;
סדו' רס"ג
עמ' שסז.

שְׂמַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלֵיהוּ הַנְּבִיא עֲבָדְךָ וּבְמַלְכוּת
בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ. בְּמַהְרָה יָבוֹא וַיַּגֵּל לַבָּנוּ.
עַל-כִּסְאוֹ לֹא-יֵשֵׁב זָר וְלֹא-יִנְחֲלוּ עוֹד אַחֲרֵים אֶת-כְּבוֹדוֹ.
כִּי בָשָׂם קִדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ. שְׁלֵא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מִגֵּן דָּוִד:

ע"פ מס"ו
פ"ג, ה"ב.

סרע"ג ח"ג
ס"ו לז;
סדו' רס"ג
עמ' שסז.
שמו' לד, כז.

בבלי פסחים
דף קח, ב.

עַל-הַתּוֹרָה וְעַל-הָעֲבוּדָה וְעַל-הַנְּבִיאִים וְעַל-יּוֹם חַג
הַשְּׁבוּעוֹת הַזֶּה שְׁנַתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשִׁשּׁוֹן
וְלְשִׁמְחָה לְחַיִּים וְלְכָבוֹד— וְלְתַפְאֶרֶת. עַל-הַכֹּל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ.⁴ יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ
בְּפִי כָל-חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַדֵּשׁ
יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמִנִּים:

ע"פ מס"ו
פ"ג,
ה"ג-ה"ד;
בסדו' רס"ג
עמ' שסח
מוצח נוסח
שונה ודומה
במקלית.

ראה בבבלי
פסחים קח, ב;
סח"ר ס"ו נד.

¹ במח' רמ"ו ובולוניה: נוסח ברכות ההפטרה שונה במקצת. ² כאן שינוי הצנוור. ובמסכת סופרים, ברמב"ם ובמח' רמ"ו, בולוניה ושר"ל: "תנקום נקם", וכך גם בסרע"ג ובסדו' רס"ג עמ' שסז. ³ במח' רמ"ו, בולוניה ושר"ל: "מנחם". ⁴ במח' רמ"ו, בולוניה ושר"ל במקום "אותך" יתברך שםך בפי כל-חי תמיד לעולם ועד, הנוסח הוא: "את שםך, תמיד אלהי ישעני".

אָבֵינוּ¹ שְׁבַשְׁמִים. צור יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ. בָּרַךְ אֶת־מְדִינַת
יִשְׂרָאֵל. ראשית צְמִיחַת גְּאֻלְתָּנוּ. הֲגֵן עָלֶיךָ

בְּאֶבְרַת חֶסֶדְךָ וּפְרוּשׁ עָלֶיךָ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ. וּשְׁלַח אוֹרְךָ
וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיָּה שְׂרִיָּה וְיִועֲצִיָּה וְתִקְנָם בְּעֵצָה טוֹבָה
מִלְּפָנֶיךָ. חֲזַק אֶת־יְדֵי מְגִנֵי אֶרֶץ קְדֻשָּׁנוּ. וְהִנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ

יְשׁוּעָה וְעֻטְרַת נְצַחֹן תְּעֻטְרֵם. וְנַתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׂמֵחַת
עוֹלָם לְיִושְׁבֵיהָ. וְאֶת־אֲחֵינוּ כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. פְּקֹד־נָא
בְּכָל־אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם. וְתוֹלִיכֵם מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְצִיּוֹן
עִירְךָ וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁכַּן שְׁמֹךָ. כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה

עֲבֹדְךָ. אִם־יְהִיָּה נִדְחָךְ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ; וְהִבִּיאֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשֶׁתָּהּ וְהִיטְבֶךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ;
וְיַחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְלִשְׁמוֹר אֶת־כָּל־
דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ. הוֹפֵעַ בְּהֵדֵר גָּאוֹן עֲזוּךָ עַל־כָּל־יִושְׁבֵי תֵבֵל

אַרְצֶךָ. וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מְלֶךְ (נ"א: מְלֶךְ) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אָמֵן סְלָה:

מי שברך לחיילי צה"ל:

מִי שֶׁבָּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ
אֶת־חֵילֵי צְבָא הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל. הָעוֹמְדִים עַל־מִשְׁמַר
אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ. מְגִבּוֹל הַלְּבָנוֹן וְעַד־מְדִבְרַי מִצְרַיִם
וּמִן־הַיָּם הַגְּדוֹל עַד־לְבַא הָעֵרְבָה. בִּיבֹשָׁה בְּאוֹר וּבַיָּם.
יִתֵּן יְהוָה אֶת־אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגְפִים לְפָנֵיהֶם.

¹ כמובן תפילה זו ו"מי שברך לחיילי צה"ל" אינם במח' העתיקים, וחוברו ע"י הרבנות הראשית לישראל.

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵם וַיְצַילֵם מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה
 וּמִכָּל-נִגְעַת וּמַחֲלָה. וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה
 יְדֵיהֶם. יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַחֲתֵיהֶם וַיַּעֲטֵרֵם בְּכֹתֵר יִשׁוּעָה
 וּבַעֲטֻרַת נִצְחוֹן. וַיִּקְיֵם בָּהֶם הַפְתּוּב. כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵיכֶם
 הַהֵלֶךְ עִמָּכֶם לְהַלְחֵם לָכֶם עִם-אֲבִיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.
 וְנֹאמַר אָמֵן:

מי שברך לקהל:

מי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרֵךְ
 אֶת-כָּל-הַקָּהָל הַקְדוֹשׁ הַזֶּה. וְאֶת-כָּל-קְהֵלוֹת
 הַקְדוֹשׁ. הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם (וּבְנוֹתֵיהֶם) וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם.
 וּמִי שֶׁתִּקְנֶנּוּ בְּתֵי כְנֻסוֹת לְתַפְלָה וְהַבָּאִים בְּתוֹכָם
 לְהַתְפַּלֵּל. וְהַנּוֹתְנִים שָׁמֶן לְמֵאֹר וַיִּזֶן לְקֹדֶשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ
 וּמְזוֹנוֹת לְאוֹרְחִים וְצַדִּיקָה לְעֲנִיִּים. וְהַעוֹסֵקִים בַּתּוֹרָה
 (וּבַמְצוֹת). וְהַעוֹסֵקִים בְּצָרְכֵי צְבוּרָה לְשֵׁם שָׁמַיִם
 וּבְאַמוּנָה. הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח שְׂכָרָם. וַיִּסְלַח
 לְכָל-עוֹנֵם וַיִּרְפָּא לְכָל-גּוֹפוֹתֵם וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה. רוּחָה
 וְהִצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. עִם כָּל-יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם.
 וְנֹאמַר אָמֵן:

מי שֶׁבֵרַךְ (אֲמוֹתֵינוּ) שָׂרָה רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה. הוּא
 יְבָרֵךְ אֶת-כָּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹשֶׂה מְעִיל אוֹ מְטַפַּחַת
 לְכַבוֹד הַתּוֹרָה. וְהַמְתַּקֵּנָת גַּר לְכַבוֹד הַתּוֹרָה. הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח שְׂכָרָהּ. וַיִּתֵּן לָהּ גְמוּלָה הַטּוֹב.
 וְנֹאמַר אָמֵן:

ראה סת"ר
סי' עז.

תפילה לחולה נוסח מילאנו (חברה ע"י הרב צבי בן רפאל פרידנטל ז"ל):
מִי שְׁבַרְךָ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרְךָ וְיִרְפָּא
אֶת־הַחַוְלָה... בְּעִבּוֹר (שֶׁהַצְּבוּר מִתְפַּלֵּל לְרַפּוּאָתוֹ הַשְּׁלָמָה)
וְנוֹדֵר... בְּשֹׂכֵר זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְרַחֵם עָלָיו. וְיִבְרַכְהוּ.
וְיִרְפְּאֵהוּ. וְיַחְזְקֵהוּ. וְיַחְיֵהוּ. וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְיַצִּיקָהּ. וְיִשְׁלַח
רְפוּאָה שְׁלָמָה לְכָל־אֲבָרָיו וְגִידָיו. וְלְכָל־גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ. וְיַנְחוּהוּ עָלָיו
כָּל־הַבְּרָכוֹת. וְיַבְטִיל מֵעָלָיו כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת. וְיַמְלֵא
כָּל־מְשָׁאֵלוֹת לְבוֹ לְטוֹבָה. וְיַצְמִיחַ לוֹ וְלְכָל־יִשְׂרָאֵל יְשׁוּעָה בְּקִרְוֵב.
וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

ע"פ דב"ר
 סוף פס' יא.

ראה שנה"ל
 ענין שבת
 ס' פא.

ס'ר ס' טז.

יְזַכֵּר¹ אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־נַפְשׁוֹ...

לאיש (לאנשים)

שְׁהֵלֶךְ (שְׁהֵלְכוּ) לְחַיֵּי
 הָעוֹלָם הַבָּא. עִם־נַפְשׁוֹ
 אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. אֲשֶׁר
 הֵם חַיִּים בְּגֵן־עֵדֶן. הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יְכִין לוֹ (לָהֶם)
 מְנוּחָה אֲשֶׁר יֵיטֵב לוֹ
 (לָדָהֶם). וְתַהֲיֶיהָ נַפְשׁוֹ
 צְרוּרָה (וְתַהֲיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם
 צְרוּרוֹת) בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
 הַנְּצַחִיִּים תַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד
 וְלַעֲת תַּחֲיֵת הַמַּתִּים יִקִּיץ
 וְיִרְנֵן (יִקִּיצוּ וְיִרְנְנוּ)

לאשה (לנשים)

שְׁהֵלְכָה (שְׁהֵלְכוּ) לְחַיֵּי
 הָעוֹלָם הַבָּא. עִם־נַפְשׁוֹ שְׁרָה
 רַבְּקָה רַחֵל וְלֵאָה. אֲשֶׁר
 הֵן חַיִּוֹת בְּגֵן־עֵדֶן. הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יְכִין לָהּ (לָהֶן)
 מְנוּחָה אֲשֶׁר יֵיטֵב לָהּ
 (לָדָהֶן). וְתַהֲיֶיהָ נַפְשָׁהּ
 צְרוּרָה (וְתַהֲיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶן
 צְרוּרוֹת) בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
 הַנְּצַחִיִּים תַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד
 וְלַעֲת תַּחֲיֵת הַמַּתִּים תִּקְיֵץ
 וְתִרְנֵן (תִּקְצֵנָה וְתִרְנְנָה)

¹ במח' רמ"ו ובולוניה מופיע רק הנוסח הכללי. החזן אומר בקול רם "יְזַכֵּר אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־נַפְשׁוֹ וְכֵן יְזַכֵּר מִזְכִּיר בְּלִחַשׁ אֶת נִשְׁמוֹת קְרוֹבָיו שְׁנַפְשָׁיו, וְלֵאחֵר מִכֵּן הַחֲזָן מְשַׁיֵּךְ בְּקוֹל רֵם: "אֲשֶׁר הֵלְכוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא" וכו'.

עַס־יִתֵּר שְׁכָנֵי עֶפְרָיִם בְּדַכְתִּיב יַחֲיוּ מִתִּיךְ נִבְלָתִי יִקְוּמוּן
 הַקִּיצוּ וְרִנְנוּ שְׁכָנֵי עֶפְרָיִם וְלִכְלְנוּ יִתֵּן יְהוָה שָׂכָר טוֹב
 וְחַיִּים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא וַיִּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹת
 לְבָבֵנוּ לְטוֹבָהּ וַיִּצְמִיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב וְכֵן יְהִי רָצוֹן
 וְנֹאמַר אָמֵן:

ישע' כו, יט.

ע"פ דב"ר
סוף פרי יא.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־נַפְשׁ כָּל־שְׁכְבֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.
 עִם נַפְשׁ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב אַבְרָהָמִי וְיִנּוּ
 (וְעַם־נַפְשׁ שָׂרָה רַבְקָה רָחֵל וְלֵאָה) וְאַשֶּׁר הִנְיָחוּ
 לְנַפְשׁוֹתֵם זְכִירָה בְּהַקְדָּשׁ יְנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתֵם בְּגוֹן־עֵדֶן.
 וְנֹאמַר אָמֵן:

ע"פ סת"ר
סוף סי' עז.

אַחֲיָנוּ יִשְׂרָאֵל וְאַנּוּסֵי יִשְׂרָאֵל (וְאַסִּירֵי יִשְׂרָאֵל) הַנִּתְּנִים
 בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָהּ הַמְּקוּם (בְּרַחֲמֵינוּ) יְרַחֲמֵם וְיַחֲוֹן
 אוֹתָם (וְאוֹתָנוּ) בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל וַיּוֹשִׁיעֵם וַיּוֹשִׁיעֵנוּ.
 וַיּוֹצִיאֵם וַיּוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה לְרוּחָהּ וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה (בְּקָרוֹב).
 וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי־חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ: כִּי־לָךְ יְהוָה
 הוֹחֲלֵתִי אַתָּה תַעֲנֶנּוּ אֲדֹנָי אֱלֹהֵי: לְמַעַן יַחֲלִצֵנוּ
 יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי: (מִגִּנְנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהִבֵּט
 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה וְאֲסִפֵּר מֵעֲשֵׂי יְהוָה: יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ:

תה"ל לג, כב.
תה"ל לח, עז.

תה"ל ס, ז.

תה"ל פד, י.

תה"ל קיח, ת.
תה"ל כ, י.

1 במד' רמז' מופיע רק שלשה פסוקים הראשונים.

ששה"ל ענין
תפילה ס"ז.

תה' פד, ה.

וְיֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה: אֲשֶׁר־יִהְיֶה הָעַם שֹׁכֵן לְךָ
אֲשֶׁר־יִהְיֶה הָעַם שִׁיְהוּהָ אֱלֹהֵינוּ:

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרַכְּהָ שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֶבְרַכְּךָ וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמֵהַלֵּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מִעַשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגְדֹּד: הִדָּר כְּבוֹד
הוֹדֵךְ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹנוֹ גִּזְרֵי אֲתֶיךָ יֹאמְרוּ
וְגִדְלֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִבְעִינוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרָךְ אַפִּים וְגִדְל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחַסִּידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶךָ יְדַבְּרוּ:
לְהוֹדִיעֵנו לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרֹתַי וְכְבוֹד הִדָּר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוִד וְדָר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹכֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כָּל
אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
אֶת־יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
וְחַסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
יִקְרָאוּהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיִזְשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֵּר פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

תה' קמה, טו.
ח"כח: צגג
צרכות 97
7, 3: פסקו
ר"ד צרכות
97, 7, 3:
ששה"ל תפילה
ס"ז:
ס"ח ס"ז 3:
ס"ח ס"ז 3.

וְאֶנְחֲנוּ נִבְרַךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם. הַלְלוּ-יָהוָה:

תהי' קטו, ית.

מחזירים את ספר התורה ואומרים:

בַּחֲוָרִים וְגַם-בְּתוֹלוֹת זִקְנִים עַם-נְעָרִים: ¹ יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם

תהי' קמח, יבית.

יְהוָה כִּי-נִשְׁגַב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל-אֶרֶץ

וְשָׁמַיִם: וַיֵּרָם קֶרְצוֹ לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל-חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

עַם קָרְבּוֹ הַלְלוּ-יָהוָה: מִהַלֵּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאִיבֵי אוֹשַׁע:

ש"צ כב, ד.

וּבִנְחָה יֹאמֵר שׁוֹבֵה יְהוָה רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֵבֹר

סמנע"ו
סי' טו.

צמ"ו י, לו.
תהי' קלג, ו.

דְּוַד עֲבַדְךָ אֶל-תִּשָׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לִקַּח טוֹב נָתַתִּי

משל' ד, ב.

לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל-תַּעֲזוּבוּ: עֵץ-חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ

משל' ג, ית.

וְתִמְכֶיָהּ מֵאֲשֶׁר: דְּרַכֶּיָהּ דְּרַכֶּי-נַעַם וְכָל-נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:

משל' ג, ח.

הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חַדָּשׁ יְמֵינוּ כְּקֹדֶם: תּוֹרָה

ויק' רכב
פרי' ל"ה
ד"ה חמר ר"ו.

איכ"ה, כח.

הִיא עֵץ חַיִּים. לְכַלְנוּ חַיִּים. כִּי-עֲמִידָה מְקוֹר חַיִּים:

תהי' לו, ו.

¹ במח' רמ"ו ובולוניהא הפסוק הראשון לא מופיע. וכן מ"בעבור דוד עבדך" וכו'. והנוסח כאן הוא לפי הרב מ"ע הרטום, בחוברת המנהג, עמ' 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחק אפשר לקצר.

החזן אומר:

וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיַמִּיכוּן וּבְחַיִּי דְּכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

וּמְזַכֵּר צְמֻס"ו
פ"ו, ה"ו;
תּוֹסֵף צְרֻכּוֹת
דף ג, א.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ.
וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

תְּרַגְסוּ יְרוּשָׁה
צְרָא מַעַן, א;
ע"פ דג"י, ב, כ.

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁיר־תָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא
וּנְחַמְתָּא דְּאִמְרֵן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אוּנְקִלוּס ד'ב'
כח, מנ.

עמידה למוסף של שבועות

בחזרה החזן אומר בלחש:

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְגַן אֲבֹרָהִם:

תה' נא, ח.
מִשְׁנֵה צְרֻכּוֹת
פ"ד מ"ג.
שמו' ג, ו.
ד' י, ח;
צבלי צְרֻכּוֹת
דף נג, ב.
צ' יד, ב.

צבלי צְרֻכּוֹת
דף ט, ב.
מְכִילֵתָא דְר"י
שמו' פ' טז.

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מוֹרִיד הַטֶּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מֵתִיר
אֲסוּרִים. וּמְקִים אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי־כַמוֹךְ בְּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ. מֶלֶךְ מִמִּית וּמְחִיָּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ

ישע' סג, א.
ע"פ צבלי
תענית דף
ג, א; אבדת
צ' פ' מד;
סרע"ג ח"א
סי' לה.
ש"א ב, ו.

צ' רצה
פ' נט; צבלי
פסחים דף
קח, ב; שצה"ל
תפילה סי' יח.

שנה"ל תפילה
ס' יח צשס
אגדה.

ישועה¹ ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה.
מחיה המתים:

בחזרה אומרים:

פדר"ח סוף
פ' ד'; צבלי
צרכות דף
כא, ב; פקקי
היכלות רבתי
נפ' ג' וואלך.
חוספתא
צרכות
פ"ח, ה"ט.

כָּתַר יִתְּנוּ לָךְ (יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים) הַמּוֹנֵי מֵעֲלֶה
עִם-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מִטָּה. יַחַד כָּלָם קָדְשָׁה
לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שָׁנָאֵמַר עַל-יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה
וְאָמַר. קו"ח: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כְּלֵהָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ: חזן: כְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם. מִשְׁרְתֵינוּ שׂוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אֵינָה
מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קו"ח: בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה
מִמְקוֹמוֹ: חזן: מִמְקוֹמוֹ (הוּא) יִפֵּן (בְּרַחֲמָיו) לְעַמּוֹ. הַמֵּיחֲדִים
אֶת-שְׁמוֹ עֶרְבַּ וּבִקְרַתְּ תָמִיד בְּכָל-יוֹם. פְּעָמִים בְּאַהֲבָה
וְאוֹמְרִים. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: אֶחָד
הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ. הוּא מְלַכְנוּ. הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. הוּא
יִשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל-חַי. לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים:
קו"ח: אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (יש מוסיפים: אֱלֹהִים אֵל עֲלִיּוֹן הַשּׁוֹכֵן
בְּרוּם חֲבִיזוֹן. הָשֵׁב שְׁכִינְתְּךָ בְּמִהְרָה לְצִיּוֹן): חזן: וּבְדַבְרֵי
קָדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קו"ח: יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן
לְדָר וָדָר. הַלְלוּ-יָהּ:

סרע"ג; ר"ח
מגילה 77
יג, ב.
יש"י ג, ג.
יש"י ג, יב.
סדו' רס"ג
עמ' קכח.
דבר' ג, ה.

תש"י רי"ג
לר"ח ס' לג;
שנה"ל ענין
תפ"י ס' נה.

צמד' טו, מלא.
צמד' טו, מלא.
תה' קמ"ו, י.

לְדָר וָדָר וְדָר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי-הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
וְשִׁבְחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא-יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי-אֵל מְלִיךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

סרע"ג.
ע"פ מלא'
א, יד.
שנה"ל תפילה
ס' יח צשס
אגדה.

מוכר צבלי
יומא דף
פז, ב; סרע"ג
ח"ב ס' מז.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל-הָעַמִּים. אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל-הַלְשׁוֹנוֹת. קִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ

צבלי צרכות
דף יב, ב.
ע"פ דב' ז, ת.
ע"פ תה'
קמט, ה.

¹ במד' רמ"ו נוסף: "בְּקָרוֹב".

וְקִרְבַּתְנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוֹדַתְךָ. וְשִׂמְךָ¹ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
עָלֵינוּ קִרְאָת:

וְתִתֶּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה וְחֻגִים

וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַשְּׁבוּעוֹת הַזֶּה. זְמַן
מִתֵּן תּוֹרַתְנוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכַר לִיציאת מצרים:

שמ' לד, כג;
סד' רס"ג
עמ' קו

וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גָּלֵינוּ מֵאַרְצֵנוּ. וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל אֲדַמְתְּנוּ.
וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לַעֲלוֹת וְלִרְאוֹת וְלִהְשַׁתַּחֲוֹת בְּבֵית
בְּחִירַתְךָ. בְּבֵית הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו.
מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ:

ט"פ סרע"ג
ח"ב ס"ו ל"ז
סד' רס"ג
עמ' קנ"ח

וּבִכֵּן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ אֵב הַרְחֵמֵן. מִלֶּךְ יַעֲקֹב: שְׁתָּשׁוּב
וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל־מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
וְתִבְנֶהוּ מְהֵרָה וְתִגְדֵּל כְּבוֹדוֹ בְּיָמֵינוּ. אָבִינוּ מִלִּפְנֵינוּ
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. גִּלְיָה כְבוֹד מִלְּכוּתְךָ וּמִלֶּךְ עָלֵינוּ
מְהֵרָה. וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֹׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חַי. וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ
מִבֵּין הַגּוֹיִם. וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְכַּתֵי אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה. וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ
בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קַרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ
תְּמִידִין בְּסִדְרָן וּמוֹסָפִין כְּהַלְכָתְךָ. וּמוֹסֵף יוֹם חַג הַשְּׁבוּעוֹת
הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רִצּוֹנְךָ כְּמָה
שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ. עַל־יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ. מִפִּי
כְבוֹדְךָ כְּאִמּוֹר:

ישע' נח"א, כ"א.
מס"ו פ"ט.
ה"ה.
ט"פ ירמ'
ג, ח.
ט"פ ישע'
י"א, י"ב.
ט"פ ירמ'
ל"א, ז.

ט"פ סד'
רס"ג
עמ' קנ"ח.

¹ במד' רמ"ו וּבִלְוֵיָא: אִיתָא "וְשִׂמְךָ".

סרע"ג ח"ג
 ס"ו לז; סדו'
 רס"ג עמ'
 קנב ועמ' קנז;
 טצה"ל שבת
 ס"ו פב; סת"ר
 ס"ו יז.

וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה
בְּשִׁבְעֵיתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מִלְאֲכַת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לְרִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אֶיִל אֶחָד שְׁבַע־הַכֶּבֶשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:

במד', כ"ב.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר. וּשְׁנֵי
עֶשְׂרִים לְאֵיל. וְעֶשְׂרֹן לְכֶבֶשׂ. וַיֵּין כְּנִסְכּוֹ.
וְשַׁעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תַמִּידִין כְּהִלְכָתָן:

סרע"ג ח"ג
 ס"ו לז;
 סדו' רס"ג
 עמ' קנב
 ועמ' קנז.

בחזרה החזן אומר הפיוט הבא.¹

אֲזַהֲרַת רֵאשִׁית לְעַמּוּד נְתַתָּ. מִצּוֹת עֲשֵׂה וּמִצּוֹת לֹא־
תַעֲשֵׂה. בְּמִסְפָּר בְּמִפְקָד הֵם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וּשְׁשִׁים וְחֲמִשָּׁ. כְּנֶגֶד יְמוֹת הַחֲמָה:

זכר בסרע"ג
 ח"ג ס"ו לז;
 ראה סדו'
 רס"ג עמ'
 קנז; סס"ח
 ס"ו כט.

גַּם מִצּוֹת עֲשֵׂה מֵאֲתַיִם וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה. כְּנֶגֶד אֵיבָרִים
שְׁבָאָדָם. דּוֹק וְחֶלֶד הַעֲדַת בָּנוּ עַל־מַתַּן שְׁכָרָן וְעֶנְשָׁן.
וְהִרְאֵת לָנוּ דֶרֶךְ הַחַיִּים וְהַטּוֹב וְהַמּוֹת וְהַרַע:

הַזְרִית לָנוּ עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת. וְקִשְׁרֵת לָנוּ עֲשֵׂרֵת כְּתָרִים.
וּבְשָׁנֵי לִוְחֹת חֲקֻקְתֶּם. וּשְׁנֵי עֹלָמוֹת הִנְחַלְתֶּם.
עַל־יְדֵי נְאֻמָּן נְתַתֶּם. וּבֵין כְּרוּבִים הִנְחַתֶּם:

זְרוּז מִקְרָא וְתַרְגּוּם תּוֹרָה. וּנְבִיאִים שְׁמוֹנֶה. וּכְתוּבִים
מְשֻׁלָּשִׁים אֶחָד עֶשְׂרִי. חֲקָרֵי הַלְכוֹת וּסְדָרִים שְׁשֵׁה.
וְעַל־יָהֵם תִּלְמוֹד שְׁלֹשִׁים וּשְׁשֵׁה:

¹ מיוסד ע"ס א"ב, ומיוחס לישיבת פומבדיתא. מוזכר בספר השם, עמ' כה, ד"ה הוי"ה, ובפירוש החזקוני, דברים פ"ו פ"ד. ומופיע בנוסף לכאן גם במח' רמ"ז ובלוניא באזהרות דרבנן שאומרים בשבת לפני שבועות, לאחר האזהרות לר' שלמה אבן גבירול.

מ"ב ט. יב.

טַעֲמִים שְׁלוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים. וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמֵשֶׁה וְאַלְף:
 יַחֲדַי נִתְּנָה בְּשָׁשִׁים רַבּוּא. לָעַם אֲשֶׁר בָּחַר
 מִשְׁבָּעִים לְשִׁבְעֵת:

ז' ט. י.

כְּתוּבָה בְּאוֹתֵיזוֹת בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם. וְגַם בְּשֵׁם הַמְּפָרֵשׁ
 בְּאַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. לְכָל-אֶחָד וְאֶחָד עֲשָׂרָה
 כְּתָרִים. כְּתָבִים בְּאַצְבָּע אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדוֹן:

מֶלֶךְ הַדְרָה בְּרַב נִזְרָאוֹת. אֲזַהְרוֹת בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ. וּבְשֵׁם
 יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה. נִקְרָא שְׁבָעִים וְעִמּוֹ בָּחַר מִשְׁבָּעִים.
 וּשְׁמוֹ מִעֲלָה לְמִעֲלָה מִשְׁבָּעִים:

סִדְרָה בְּסִימְנוֹת. וּבְמִסּוּרוֹת וּבְדִקְדוּקוֹת חֲקוּרוֹת. בְּדִינֵי
 מִמוֹנוֹת. וּבְדִינֵי נִפְשׁוֹת. עֲטִיפַת הַזֵּינ צִהְלָה וְרִנָּה.
 וַיִּרְאֶה וּנְבוּאָה. הַגִּיּוֹן וּמְלִיצָה. תְּפִאֲרַת וּשְׂמִיחָה:

פְּרָקִי אֲגִדּוֹת וְעֵרְכֵי עֲנִינִים. וְדִקְדוּקֵיהֶן דִּקְדוּקֵי סוּפְרִים.
 צוּר כְּתָבְכֶם בְּסוּד שְׁלִישִׁים. וּנְתַנֶּם בְּאַהֲבָה יַחַד
 לְזֶרַע הַמְּקַדָּשׁ:

קִבְּלָה בְּשֵׁשֶׁי בְּחֻדֵשׁ הַשְּׁלִישִׁי. וּנְתַנָּה לְזֶרַע יִשְׂרוּן.
 רֵאשִׁית וְאַחֲרִית חֶקֶק בְּתוֹכָהּ. וְהַעֲדֵד עָלֶיהָ
 שָׁמַיִם וְאָרֶץ:

שָׁר עֲנֵנוּ עַל-זֹאת שִׁירוֹת הַרְבֵּה. וּפֶזֶן וְאָמַר אֵין כָּאֵל
 יִשְׂרוּן. תּוֹרָה תְּמִימָה הַנְּחִיל אָדוֹן לְשַׁבָּטִים. כְּדֵי
 לְהַכְנִיֵס בְּגוֹן-עֶדֶן לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים:

תּוֹרָה תְּמִימָה הַנְּחִלְתִּי לָכֶם. חֲלָקִי וְנִחַלְתִּי כְּדֵי שְׂאֲתֶן
 לָכֶם. שָׂכָר טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְחֲלָק טוֹב לְעוֹלָם

הָבֵא. דְּבַרֵי אֱמֶת וְחֻקֵי-צֶדֶק. וְשִׁכַל טוֹב יִנְחִלוּ עוֹשֵׂיהֶן.
לְעוֹלָם וָעֶד:

כִּבְלֵי מוֹכֹת
כֵּג, 3.

אֲזַי¹ יֵשׁ מֵאוֹת. וְשָׁלַשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת. פְּרוֹשׁ עֲנֻשָׁן וּמִתֵּן
שִׁכְרָן. אֲהוּבִים שְׁמֵרוֹם. עֲמוּסִים חֲקָרוֹם. בְּכָל-לֵב
נִצְרוֹם. וּלְחַפְצֵיהֶם דְּרָשׁוֹם:

סדו' רס"ג
עמ' קפג

אֶת-אֱלֹהֵי תִזְכֹּר-לָנוּ. אֱלֹהֵי מַעֲזָנוּ. וְתִרְצֶה בָּנוּ. וְתִמְלֵא
מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ. אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת. מְזַקְקוֹת שְׂבָעֵתִים.
צְרוּפוֹת כִּכְסָף וּבְחִינּוֹת כֹּהֵב:

עֲלִיוֹנִים שִׁשׁוּ וְתַחְתּוֹנִים עֲלִזוּ. בְּקַבְּלַת כְּלֵה. כְּתַבַּת
חֶתֶן. תּוֹאֵר כְּלֵה. מְאֹד גִּתְעֵלֶה. בְּקַבְּלַת יוֹם
זֶה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת:

ע"פ תה"ו
קיע, סח.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מִלֶּךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ. טוֹב
וּמִיֵּטִיב הַדֶּרֶשׁ לָנוּ. שׁוֹבֵה עָלֵינוּ בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ
בְּגִלְלֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁעָשׂוּ רִצּוֹנְךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבִתְחִלָּה. וְכוֹנֵן
בֵּית מִקְדָּשְׁךָ עַל-מְכוֹנֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתַקּוֹנוּ.
וְהֵשֵׁב שְׂכִינָה לְתוֹכֵנוּ. וְהֵשֵׁב יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וְהֵשֵׁב כְּהֵנִים
לְעַבְדֹתֶם וְלוֹיִם לְשִׁירָה וְלִזְמֶרָה. וְשֵׁם נַעֲלָה וְנִרְאָה
וְנִשְׁתַּחֲוּה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמֵי רְגְלֵינוּ. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ.
שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל-זְכוּרְךָ אֶת-פְּנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשְּׂבָעוֹת
וּבְחַג הַסִּכּוֹת וְלֹא יִרְאֶה אֶת-פְּנֵי יְהוָה רִיקָם: אִישׁ כְּמִתְנַת
יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן-לָךְ:

סרע"ג ח"ב
סו' טו.
ע"פ סדו'
רס"ג
עמ' קנג.

ע"פ ירמ'
כג, ג.

ע"פ שמו'
כג, ח.

דברי טו,
טז, ט.

¹ מכאן מתחיל פיוט אחר.

זכר ציוש' צרכות פ"ט, ה"ג.

מס"ו פ"ט, ה"ה; סרע"ג ח"ג ס"ו א'; סדו' רס"ג עמ' קג; דב' נח, ח.

וְהַשִּׂיֵאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בְּרַכַּת מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וּרְצִיתָ לְבָרְכֵנוּ. כֵּן תְּבָרְכֵנוּ סֵלָה. קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבְךָ. שִׁמְחֵנוּ בִישׁוּעָתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן מוֹעֲדֵי קִדְשֶׁךָ. וְתִרְצֶה לְפָנֶיךָ אֶת־תְּפִלַּת עַמּוּסִיךָ. כִּתְמִידֵי יוֹם וּכְקָרְבַן מוֹסֵף. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַדְּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים:

פסלי פסחוס דף קח, ג; סח"ר ס"ו נד.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תְּפִלָּתָם שְׁעָה. וְהֵשֶׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן. וְתֵהִי לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאָז. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

סרע"ג ח"ג ס"ו א'.

תוס' מנחות דף ק"ו, א ד"ה ומיכאל.

ט"פ מ"ב ד, יא.

שנה"ל תפילה ס"ו יח כ"ט אגדה.

ט"פ מד' תה"ז ט, ח.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ. עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל־נַפְשֵׁיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם וְיוֹם עִמָּנוּ וְעַל־נַפְּלְאוֹתֶיךָ מוֹדִים אֲנִי וְנִשְׁבַּח לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּאַמֶּת וּבְלִבָּב שָׁלֵם. עַל שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ. (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

דח"א כט, יג.

פסקי ריא"ז צרכות פ"ג ה"ג אות ז;

שנה"ל תפילה ס"ו כג.

ט"פ פסלי סועה דף מ, א.

ירמ' לג, כז.

ישע' יא, יב.

תה' קיט, ה. מ"ב כ, ג.

ט"פ ספרי זמ' פ' קלט.

ט"פ ירוש' צרכות פ"א ה"ה.

וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכָל־עַתָּה. עָרַב וּבָקֵר וְצִהְרִים. הַטּוֹב כִּי
 לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הִמְרַחֵם כִּי לֹא־תִמּוּ חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם
 קוֹיֵנוּ לָךְ. לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲבַתָּנוּ וְלֹא־
 הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

תה' נה, ית.
 ע"פ חז"ל
 ג, כג.
 סרע"ג ת"ח
 ס"ו לטו.
 ע"פ ישעי'
 סד, ו.

עַל־כָּל־סָלָם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מַלְכֵנוּ תָמִיד. כָּל־הַחַיִּים
 יוֹדוּךָ סָלָה. וַיְהִלּוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נֶאֱמָה לְהוֹדוֹת:

שנה"ל תפילה
 ס"ו יח כשס
 אגדה.

ע"פ תה'
 כג, יא.

הכהנים נושאים כפיהם בחזרה. ואם אין כהן, החזן אומר 'או"א', והציבור עונה
 אחרי כל פסוק "כן יהי רצון":
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
 הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן
 וּבְנָיו כְּהֻנִּים עִם קְדוּשָׁיֶךָ. כְּאֲמֹר־יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ:
 יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשְׁמַע
 לָךְ שָׁלוֹם:

סרע"ג
 כמ"ד ג'
 כד"כ.

שִׁים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חַיִּים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
 עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כָּלֵנוּ
 כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים
 וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ (לְבִרְכָנוּ ו) לְבָרְךָ
 אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שַׁעַד
 בְּשָׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרַךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 בְּשָׁלוֹם. (אָמֵן):¹

כצלו תפילה
 קד יח, א.
 תה' פנו, טז.
 ע"פ משנ'
 ד, יג.
 ע"פ דצ'
 כו, טו.
 שנה"ל תפילה
 ס"ו יח כשס
 אגדה.

שנה"ל ענין
 תפילה ס"ו כד.

ע"פ תה'
 כט, יא.

¹ במח' רמ"ז ובולוניה "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכתנו רשאי לענות אמן" ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש:

יְהִי לְרִצּוֹן אֱמִרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: 33ל ברכות
דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי ט"פ תה"ו
לד, יד.

נַפְשֵׁי תְדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשֵׁי. וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר ט"פ ש"ב
יח, לב.

לְכֹל תַּהֲיֶה. יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל־הַקָּמִים עָלַי ט"פ סרע"ג.

לְרַעָה. תִּפְרַע עֲצָתְךָ וְתִמְלֶקֶל מִחֻשְׁבוֹתֶיךָ. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ

יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁתַּפְּתַח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֶכְמָה. שְׁעָרֵי

בִּינָה. שְׁעָרֵי דַעַת. שְׁעָרֵי פְרָגְסָה וְכִלְכָּלָה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חַן

וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

יְהִי לְרִצּוֹן אֱמִרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: 33ל ברכות
דף ט, ב.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:¹

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ ט"פ 33ל
יומא דף נג, ב.

וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רמא אר"ח
סו' קכג ס"א.

שְׁתַּבְּנָה² בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ):

¹ במח' רמ"ו ובולוניה הנחיה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס"ה ה', ענין התפילה. ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'. ² בתיוו ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח ס"ו קכג, ס"ג ג', בשם מהר"ם די לונאנו וכך מנהגנו.

ט"פ מנשי
אצות פ"ה
מ"ב.

שלוש לשבועות

וְכָתוּב כִּי־בִי יִרְבּוּ יְמֵיךָ וַיִּסְיֹפוּ לְךָ שָׁנֹת חַיִּים: וְכָתוּב
וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם:

משלי טו, יא.

דברי ה', ה.

הַיּוֹם תֵּאֲמָצְנוּ¹ הַיּוֹם תִּבְרַכְנוּ הַיּוֹם תִּגְדְּלוּ הַיּוֹם
תִּדְרָשְׁנוּ לְטוֹבָה הַיּוֹם תִּהְדָּרְנוּ הַיּוֹם תִּוַעֲדְנוּ
הַיּוֹם תִּזְכְּרְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַיּוֹם תִּחְסְנוּ הַיּוֹם תִּשְׁכַּסְנוּ
הַיּוֹם תִּישָׁרְנוּ לְפָנֶיךָ הַיּוֹם תִּכְבְּדְנוּ הַיּוֹם תִּלְבַּבְנוּ
הַיּוֹם תִּמְלִטְנוּ מִכָּל־רָע הַיּוֹם תִּנְצְרוּ הַיּוֹם תִּשְׁמַחְנוּ
הַיּוֹם תִּעֲטְרוּ הַיּוֹם תִּפְאַרְנוּ הַיּוֹם תִּצְהַלְנוּ הַיּוֹם
תִּקוּמְנוּ הַיּוֹם תִּרְוַמְנוּ הַיּוֹם תִּשְׁמַע שׁוֹעֲתְנוּ
הַיּוֹם תִּתְמַכְנוּ:

סרע"ג ד"ה
בראש השנה.

כִּהַיּוֹם הַזֶּה תִּבְיָאֲנוּ שְׂשִׁים וּשְׁמֹנִים בְּבִגְדֵי שָׁלוֹם כְּכָתוּב
עַל־יַד נְבִיאָךְ וְהִבִּיאֹתֶיךָ אֶל־הָרַק קְדָשִׁי
וְשִׂמְחֹתֶיךָ בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֵתֶיךָ וּזְבַחֶיךָ לְרָצוֹן
עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים: וְכָתוּב
וַיִּצְנְנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֲקִים הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים לְחִיתְנוּ כִּהַיּוֹם הַזֶּה:
וַצְדָּקָה וּבְרָכָה וַחַיִּים וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לָנוּ:

ישעי נב, ז.

דברי ה', ה.

¹ מיוסד ע"ס א"ב.

החזן אומר:

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ. סרע"ג ח"ב
פ"ו, ה"ו; ס"ו ט'
תוס' ברכות
דף ג, ט.
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיַמִּיכוּן וּבְחַיִּי דְּכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ. שנה"ל תפילה
ס"ו ט.
תרגום ירוש'
ברא' מע, א;
ע"פ דג"י, ב, כ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא. אוינקלוס ד'
כת, מג.
וּנְחַמְתָּא דְּאִמִּירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קְדָם
אָבוּהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן: ע"פ תרגום
מ"ח ח, מנה.
תרגום ירוש'
שמי' א, יט.

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן: או"י כה, ב.
ע"פ יפני'
ק, ה.

אֵין בְּאֱלֹהֵינוּ. אֵין בְּאֲדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמִלְכְּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: סרע"ג ד"ה
ולאחר שסיים.
מִי בְּאֱלֹהֵינוּ. מִי בְּאֲדוֹנֵינוּ. מִי כְּמִלְכְּנוּ. מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
נוֹדָה לְאֱלֹהֵינוּ. נוֹדָה לְאֲדוֹנֵינוּ. נוֹדָה לְמִלְכְּנוּ. נוֹדָה
לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בְּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בְּרוּךְ מִלְכְּנוּ.
בְּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ.
אַתָּה הוּא מִלְכְּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: (אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ.
אַתָּה תִּקּוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן. כִּי־עַתְּ לְחַנּוּנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד):

אתה הוא שְׁהִקְטִירוּ אַבּוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֶת־)קִטְרֵת
 הַסַּמִּים. פֶּטוּם הַקִּטְרֵת. הַצָּרִי וְהַצֶּפֶרֶן. הַחֶלְבֹנָה
 וְהַלְבֹנָה. מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מָנֶה. מֵר וּקְצִיעָה.
 שְׁבֵלֶת גֶּרֶד וְכַרְכֶּם. מִשְׁקַל שֵׁשׁ עָשָׂר שֵׁשׁ עָשָׂר
 מָנֶה. הַקִּשְׁטֵי שָׁנִים עָשָׂר וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. וּקְנֻמוֹן תִּשְׁעָה.
 בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תִשְׁעָה קִבִּין. יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תֵּלֶת
 וְקִבִּין תֵּלְתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חוֹרֶזֶן
 עֵתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע. מַעְלָה עֶשֶׂן כָּל־שָׁהוּא. רַבִּי
 גֵּתָן אֹמֵר אֵף כֶּפֶת הִירְדָן כָּל־שָׁהוּא. אִם גֵּתָן בָּהּ דְּבִשׁ
 פֶּסְלָה. אִם חֶסֶר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֵיהָ חַיֵּב מִיתָה:

ע"פ סרע"ג
 ח"א ס' סה.
 צבלי כריתות
 דף ג' ט.

רִבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף
 הַנוּטָף מֵעֵצֵי הַקִּטָּף. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ
 אֶת־הַצֶּפֶרֶן כְּדֵי שְׁתֵּהָא נְאָה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוֹרִין בּוֹ
 אֶת־הַצֶּפֶרֶן כְּדֵי שְׁתֵּהָא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ.
 אֶלָּא שָׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

צבלי כריתות
 דף ג' ט.

מד' שכל טו"ב
 צר' כצ' ית.

הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:²

משנ' תמיד
 פ"ז מ"ד.

בְּרֵאשׁוֹן בְּשַׁבַּת הָיוּ אֹמְרִים:

צבלי ר"ה
 לא, ט.

לְדָוִד מְזֻמֹּר לִיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְּל וַיֵּשְׁבֵי בָּהּ:
 כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסֻדָּה וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנָה: מִי־
 יַעֲלֶה בְּהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם בְּמִקְוֹם קִדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם
 וּבֶרֶךְ־לֵבב אֲשֶׁרוֹ לֹא־נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה:

סה' כה' ט"ז.

¹ במח' רמ"ז וּבִלְוִיָּא: חז"ל יין. ² במח' רמ"ז וּבִלְוִיָּא: מובא רק תחילת המזמור ולא כולו. ובמח' שד"ל מובא כל המזמור של אותו היום וכך נהוג היום.

יִשָּׂא בְּרַכָּה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂעוֹ: זֶה דְּוֹר
 דְּרִשׁוּ מִבְּקִשֵּׁי פְּנֵיךָ יַעֲקֹב סֵלָה: שָׂאוּ שְׁעָרֶיִםו רֵאשִׁיכֶם
 וְהִנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שָׂאוּ שְׁעָרֶיִםו
 רֵאשִׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא
 זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

בְּשַׁנֵּי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

בבלי ר"ה
לא, ט.

משני תמיד
פי"ז מ"ד.

תהי' מת,
לדעו.

שִׁיר מְזֻמֹּר לְבְנֵי־קֶרַח: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד בְּעִיר
 אֱלֹהֵינוּ הִרְקִדְשׁוּ: יְפֵה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ
 הִרְצִיּוֹן יִרְכָּתִי צִפּוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רַב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
 נוֹדַע לְמִשְׁגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמַּלְכִים נוֹעְדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הִמָּה
 רָאוּ כֵן תִּמְהוּ גִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ: רַעְדָה אַחֲזַתֶם שָׁם חֵיל
 כִּי־לָדָה: בְּרוּחַ קָדִים תִּשְׁפֹּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ: כְּאִשֶּׁר
 שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים
 יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֵלָה: דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסִדְךָ בְּקִרְבִּי
 הִיכַלְךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תִּהְלֶתְךָ עַל־קְצוֹי־אָרֶץ אֲצִדֵּק
 מִלְּאָה יְמִינְךָ: יִשְׁמַח הִרְצִיּוֹן תִּגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיךָ: סִבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מַגְדְּלֶיהָ: שִׂיתוּ לְבַבְכֶםו
 לְחִילָהּ פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי
 זֶהוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהַגְנוּ עַל־מוֹת:

בְּרַבִּיעֵי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

בבלי ר"ה
לא, ט.

משני תמיד
פי"ז מ"ד.

תהי' לך, לר"כג.

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנְשָׂא שִׁפְטֵי הָאָרֶץ
 הַשֵּׁב גְּמוּל עַל־זָאִים: עַד־מָתִי רְשָׁעִיםו יְהוָה עַד־

מְתֵי רְשָׁעִים יַעֲלוּזוּ: יִבְיְעוּ יִדְבְּרוּ עֲתָק יִתְאַמְרוּ כָּל-פְּעֻלֵי
 אָוֶן: עִמָּךְ יְהוָה יִדְכָּאוּ וְנַחֲלֶתְךָ יַעֲנוּ: אֶלְמָנָה וְגֵר יִהְרָגוּ
 וְיִתּוּמִים יִרְצָחוּ: וַיֵּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה-יְיָ וְלֹא-יִבִּין אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב: בִּינוּ בְּעַרְיִים בַּעַם וְכִסְיִלִים מְתֵי תִשְׁכִּילוּ: הַנְּטַע
 אֶזְזָן הֲלֹא יִשְׁמַע אִם-יִצָּר עֵינֵי הֲלֹא יִבְיֹט: הַיִּסֵּר גּוֹיִם הֲלֹא
 יוֹכִיחַ הַמֶּלֶךְ אָדָם דָּעַת: יְהוָה יִדְעֵ מַחְשְׁבוֹת אָדָם
 כִּי-הֵמָּה הִבְלָ: אֲשֶׁר-יִוּ אֲשֶׁר-תִּיִסְרֶנּוּ יֵה וּמִתּוֹרֶתְךָ
 תִּלְמְדֶנּוּ: לְהִשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רַע עַד יִכְרֶה לְרַשָּׁע שַׁחַת:
 כִּי לֹא-יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי-עַד-צֹדֵק
 יִשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל-יִשְׂרָאֵל: מִי-יָקוּם לִי עִם-מְרַעִים
 מִי-יִתִּיצֵב לִי עִם-פְּעֻלֵי אָוֶן: לֹאֲלֵי יְהוָה עֲזָרְתָה לִי כַמְעָטוּ
 שָׁכְנָה דוֹמָה נִפְשֵׁי: אִם-אֶמְרֵתִי מָטָה רַגְלִי חֶסֶדְךָ יְהוָה
 יִסְעֲדֵנִי: בְּרַב שִׁרְעָפִי בְּקִרְבִי תִנְחַוְמִיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשֵׁי:
 הִיחַבְּרֶךָ כִּסֵּא הַנּוֹת יִצָּר עֲמַל עַל־יְחֹק: יִגֹּדוּ עַל-נִפְשׁ
 צְדִיק וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגָּב וְאֱלֹהֵי
 לְצֹר מַחֲסִי: וַיֵּשֶׁב עָלֵיהֶם אֶת-אֹנֶם וּבִרְעָתָם יִצְמִיתָם
 יִצְמִיתָם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

בְּשִׁשִּׁי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

יְהוָה מִלֶּךְ גָּאוֹת לָבַשׁ לָבַשׁ יְהוָה עֵז הַתְּאֹזֵר. אֶף-תִּכּוֹן
 תִּבְל בַּל-תִּמּוֹט: נִכּוֹן כִּסְאֶךָ מֵאֵז. מֵעוֹלָם אֶתָּה:
 נִשְׂאוּ נְהַרְוֹתוֹ יְהוָה. נִשְׂאוּ נְהַרְוֹת קוֹלָם. יִשְׂאוּ נְהַרְוֹת
 דְּכִיָּם: מִקְלוֹתוֹ מִים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם. אֲדִיר
 בְּמָרוֹם יְהוָה: עֲדִיתִּיךָ נֶאֱמְנוּ מְאֹד. לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קֹדֶשׁ.
 יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

משנ' תמיד
 פ"ז מ"ד.

סה' נג' ט"ה.

בבלי ר"ה
 נ"א, ט.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
 מְרַבִּים שָׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנַאֲמַר. וְכָל-בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי
 יְהוָה וְרַב שָׁלוֹם בְּנֵיךָ: אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךָ אֵלֶּא בְּנֵיךָ:
 יְהִי-שָׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֲי
 אֲדַבְּרֶה-נָּא שָׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה
 טוֹב לָךְ: וְרֵא-הַבָּנִים לְבְנֵיךָ שָׁלוֹם עַל-יִשְׂרָאֵל: (שָׁלוֹם)
 רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין-לָמוּ מַכְשׁוֹל: יְהוּה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן
 יְהוָהוּ יְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם):

ירושלמי
 ברכות סוף
 פ"ט; צג
 ברכות ד'
 סד, ה.

לד"ג סוף
 פ"ח.
 ישע"ג, יג.
 תה"קכב
 ז"ט.
 תה"קכח, ו.
 תה"קיע.
 קסה.
 תה"כע, יא.

קדיש דרבנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
 בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מוכר צמס"ו
 סוטה ד'
 מט, ה;
 שנה"ל תפילה
 ס"ח' ח' צמס
 תש"ו הרחצ"ד
 ס"ו ק"ג.
 שנה"ל תפילה
 ס"ח' ה.

תרגום ירוש'
 ברא' מט, ה;
 ע"פ דני"ג, כ.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
 וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
 שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ דְהוּא:
 לְעֵלְא לְעֵלְא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא
 דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:
 עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל (כָּל-)תַּלְמִידֵי
 תַּלְמִידֵיהוֹן (דִּי-תַבִּין) דְעֵסְקִין בְּאוֹרֵיתָא (קַדְשָׁתָא) דִּי
 בְּאַתְרָא הֵדֵן וְדִי בְּכָל-אַתְרֵי וְאַתְרֵי. יְהֵא (לָנָא ו)לְהוֹן וְלָכוֹן שְׁלָמָא
 וְחַנּוּא וְחֶסֶדָא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיִבִי) וּמְזוּנֵי רִוּחִין מִן-קָדָם מְרַה
 שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
 וְאָמְרוּ אָמֵן:

אוונקלס ד'
 כה, מג.

ע"פ ת' ירוש'
 שני' כ, כה.
 ע"פ דני'
 ג, יח.
 ע"פ עזר'
 ה, יא.

או"ו כה, ג.
 ע"פ ישע'
 ס, ה.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עֲלֵינוּ
 וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

החזן אומר בקול רם:

לִינּוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתֵת גְּדֻלָּה לְיֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית. שְׁלֹא עֲשָׂנוּ כְּגוּיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא
 שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאָרְצוֹת. שְׁלֹא שָׁם
 חָלַקְנוּ כָּהֵם. וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל-הַמוֹנִם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל
 וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל-אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים
 וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 (שְׁהוּא) נוֹטָה שָׁמַיִם וַיְסַד אֶרֶץ. וְכִסָּא כְבוֹדוֹ בַּשָּׁמַיִם
 מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֹזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ. אֵמֶת מְלַכְנוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. כְּכַתוּב
 בְּתוֹרָתְךָ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל-לִבְבְּךָ כִּי יְהוָה הוּא
 הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:

עַל-כֵּן נִמְנָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת
 עֲזֶרְךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן-הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כָּרוֹת
 יִכְרֹתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל-בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ
 בְּשִׂמְךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל-רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
 כָּל-יֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל-בָּרֶךְ. תִּשְׁבַּע כָּל-לְשׁוֹן.
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר
 יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלִם עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
 לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא. וְלַעֲוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
 בְּכַבוֹד. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
 וְכַתוּב² שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

תשובה שפרי
 תשובה
 סי' מג.

ע"פ רמ"ו
 י' טז.

שפ"ו מה, כ.

שפ"ו נא, יג.

דב' ה, לט.

ע"פ ישע"י
 מה, כג.

שנ"ו טו, יט.

דב' ה, ד.

¹ במד' רמ"ו: "ואין" בתוספת וי"ו. ² במד' רמ"ו: "ואמר".

קדיש יתום:

וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתְהוּ. וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתְהוּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מחבר זמס"ו
פ"ו, ה"ו;
תוס' זכות
דף ג, א.

תרגום ירוש'
זרע' מט, א;
ע"פ דני' ב, כ.

שנה"ל תפילה
ס"ח.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבְּרַךְ.
וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ רַחֵם וְהוּא:
לְעֵלְא לְעֵלְא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

אויקלוס דב'
כת, מג.

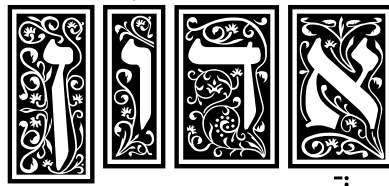
אוי' כה, ב.
ע"פ ישע'
ס, ה.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

פיוט לר' דניאל בן יהודה דיין:

יִגְדֵּל אֱלֹהִים חַי וַיִּשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאִין-עֵת אֶל-מְצִיאֹתוֹ:
אֶחָד וְאִין יְחִיד בְּיַחְדּוֹ. נְעֵלָם וְגַם אִין-סוּף לְאַחַדְדוֹתוֹ:
אִין לוֹ דְמוּת הַגּוֹף וְאִינוּ גּוֹף. לֹא-נִעְרֹךְ אֵלָיו קִדְשָׁתוֹ:
קַדְמוֹן לְכָל-דְּבַר אֲשֶׁר נִבְרָא. רֵאשׁוֹן וְאִין-רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:
הֵנוּ אָדוֹן עוֹלָם לְכָל-נוֹצָר. יוֹרֵה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ:
שִׁפְעַ נְבוֹאָתוֹ נִתְּנוּ אֶל- אַנְשֵׁי סִגְלָתוֹ וְתַפְאֶרְתוֹ:
לֹא-קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נָבִיא וּמַבִּיט אֶת-תְּמוֹנָתוֹ:
תּוֹרַת אֱמֶת נִתֵּן לְעַמּוֹ אֶל. עַל-יַד נְבִיאָו נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
לֹא-יַחְלִיף הָאֵל וְלֹא-יִמִּיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָּתוֹ:
צוּפָה וַיּוֹדַע סִתְרֵינוּ. מַבִּיט לְסוּף דְּבַר בְּקַדְמוּתוֹ:

גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד¹ כְּמַפְעֵלוֹ. נוֹתֵן לְרִשְׁעֵי רַע כְּרִשְׁעָתוֹ:
 יִשְׁלַח לְקֶזֶז יָמִין מְשִׁיחָנוּ. לְפָדוֹת מְחַבֵּי קֶזֶז יִשׁוּעָתוֹ:
 מֵתִים יַחֲיֶה אֵל בְּרוּב חֶסְדּוֹ. בְּרוּךְ עַד־יַעַד שֵׁם תְּהַלְתּוּ:
 (אֱלֹהֵי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הֵם עֲקָרִים. יְסוּד תּוֹרַת מֹשֶׁה וְנִבְאָתוֹ):

בְּטָרִם כָּל־יִצִּיר נִבְרָא:	עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ.
אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:	לְעַת נַעֲשֶׂה כְּחֶפְצוֹ ² כֹּל.
לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא:	וְאַחֲרֵי כִכְלוֹת הַכֹּל.
וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרָה:	וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹיָה.
לְהַמְשִׁיל לּוֹ לְהַחֲבִירָה ³ :	וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי.
וְלוֹ הָעוֹז וְהַמְשָׁרָה:	בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי ⁴ תְּכֵלִית.
וְיִצוֹר חֲבֵלֵי בְּעַת ⁵ צָרָה:	וְהוּא אֵלֵי וְחַי גּוֹאֲלֵי.
מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא:	וְהוּא נְסִי וּמְנוֹסֵי.
בְּעַת אֵישׁוֹן וְאַעֲיָרָה:	בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחֵי.
יְהוָה לִי וְלֹא אֵירָא:	וְעַס־רוּחֵי גְּוִיָתִי.

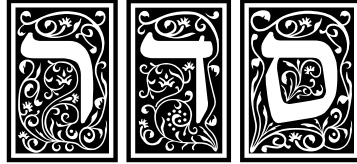
¹ע"פ תסי
קומ"ג

ואומרים בנחת:

יְהִי⁶ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ
 אֶל־יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל־יִטְשֵׁנוּ:

מ"ג ח, נ"ח.

¹ נ"א: חסיד. ² במח' רמ"ו: בעת; כחפצו. ³ במח' רמ"ו: ולהחבירה. ⁴ במח' רמ"ו: וכלי. ⁵ במח' רמ"ו: ביום. ⁶ במח' רמ"ו: ובלונויא פסוק זה מופיע לאחר קדיש ולפני "יגדל".

ויק' כג, ד.

תנחומא
פקודי סי' ב.

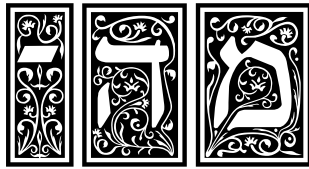
צבלי פסחים
דף ק, א.

אֱלֹהִים מוֹעֵדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ
אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֵדָם:

סְבִרֵי מִרְנָן. (הקהל עונה: לְחַיִּים):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

דע"ז ויק' י, ט
ע"פ צבלי
שבת סז, ב;
סת"ר סי' כה.

שנה"ל
ס"ו קבו
ס"ח ר
ס"ו כ

ישעי' כג, ז.

נָאוּ עַל-הַהָרִים רְגְלֵי מְבֹשֵׁר מִשָּׁמַיִעַ שְׁלוֹם מְבֹשֵׁר טוֹב
 מִשָּׁמַיִעַ יִשׁוּעָה אָמַר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ: גִּילִי מְאֹד
 בֵּת-צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מֶלֶכְךָ יָבֹא לָךְ צְדִיק
 וְנוֹשֵׁעַ הוּא עֲנִי וְרֹכֵב עַל-חֲמוֹר וְעַל-עֵיר בְּן-אֲתָנּוֹת: הֲנִנִּי
 שְׁלַח מְלָאכֶי וּפְנֵה-דָרֶךְ לְפָנַי וּפְתָאֵם יָבֹא אֶל-הֵיכָלְךָ
 הָאֲדוֹן אֲשֶׁר-אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמִלֶּאךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר-אַתֶּם
 חֹפְצִים הִנֵּה-בָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לָכֶם
 אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:
 וְהִשִּׁיב לִב-אֲבוֹת עַל-בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל-אֲבוֹתֶם: הִנֵּה
 יָמִים בָּאִים נֹאֵם-יְהוָה וְהִקְמַתִי לְדוֹר צֶמַח צְדִיק וּמֶלֶךְ
 מֶלֶךְ וְהִשְׁכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאֶרֶץ: בְּיָמָיו תִּוְשַׁע
 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵן לְבֶטַח וְזֶה-שֵׁמוֹ אֲשֶׁר-יִקְרָא יְהוָה
 צְדִקְנוֹ: וַיֵּשְׁבוּ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לִיעֻקֵּב אֲשֶׁר
 יֵשְׁבוּ-בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם וַיֵּשְׁבוּ עָלֶיהָ הִמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם
 עַד-עוֹלָם וְדוֹר עַבְדֵי נְשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: וְכָרַתִּי לָהֶם
 בְּרִית שְׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יְהִי אֹתָם וְנָתַתִּים וְהִרְבִּיתִי
 אֹתָם וְנָתַתִּי אֶת-מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם: וְהָיָה מִשְׁכְּנִי
 עָלֵיהֶם וְהִיִּיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהִמָּה יְהוֹי-לִי לְעַם: וַיְדַעוּ
 הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת-יִשְׂרָאֵל בְּהִיּוֹת מִקְדָּשִׁי
 בְּתוֹכָם לְעוֹלָם:

זכר' ט, ט.

מל"א ג, ח.

מל"א ג, כג.

ירמ' כג, טו.

יחז' לו, כה"כח.

תהי' פד, א"י.

לְמַנְצַח¹ עַל־הַגִּתִּית לְבְנֵי־קָרַח מִזִּמְרוֹ: מֵהַיְדִידוֹת
 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָּהּ
 נַפְשִׁי לְחֻצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבְשָׂרִי יִרְנְנוּ אֶל אֱלֹהֵי: גַּם־צִפּוֹר
 מִצְּאָה בֵּית וּדְרוֹרוֹ קָן לָהּ אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרָחֶיךָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ
 יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹכֵי וְאֱלֹהֵי: אֲשָׂרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְלְלוּךָ
 סֵלָה: אֲשָׂרִי אָדָם עוֹזְלוֹ בְּךָ מְסֻלוֹת בְּלִבָּם: עִבְרִיו בְּעַמְּךָ
 הַבְּכָא מַעֲיֵן יִשִּׁיתוּהוּ גַם־בְּרָכוֹת יַעֲטֶה מוֹרָה: יִלְכוּ מִחֵיל
 אֱלֹהֵי־יִרְאָה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעְהָ
 תִּפְלְתִי הָאֵינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: מִגִּנְנוּ רְאָה אֱלֹהִים וְהִבֵּט
 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם בְּחֻצְרֶיךָ מֵאֶלֶף בְּחֻרְתֵי הַסְּתוּפָף
 בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּר בְּאֶהֱלִי־רִשְׁעֵ: כִּי שָׁמְשׁוּ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים
 חַן וְכְבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהַלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשָׂרִי אָדָם בִּטַח בְּךָ:

כ"ו ח"ה
 ס"ה ר"ה
 חמדת הימים
 משמרת החדש
 פ"ה.

כמ' כח, א"ת.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבְּנֵי לְחַמֵי לְאִשֵׁי רִיחַ נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ
 לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ
 לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד:
 אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֶרְבִים: וְעִשִּׂירִית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית
 רְבִיעֵת הֶהָיִן: עֹלֹת תָּמִיד הָעֵשֶׂה בְּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחֹחַ
 אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֶהָיִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֶּדֶשׁ הַסֶּדֶךְ
 נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים
 כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסֹכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אגרת
 התשובה
 אות ע.

1 לפי מח' רמ"ז ובולוניה ממשיכים ב"אשרי". ונוסח זה מופיע ממח' שד"ל ואילך.

אתה הוא שְהִקְטִירוּ אַבּוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֶת־)קִטְרֵת הַסַּמִּים.
 פְּטוּם הַקִּטְרֵת. הַצָּרִי וְהַצֶּפְרָן. הַחֲלִבָּה וְהַלְּבֹנָה.
 מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מֵר וּקְצִיעָה. שְׁבֻלַת נֶרְדִּי וְכַרְכֶּם.
 מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקִּשְׁטִי שְׁנַיִם עָשָׂר
 וְקִלּוּפֵה שְׁלֹשָׁה. וְקִנְמוֹן תְּשַׁע־הָ. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תְּשַׁע־הָ קִבִּין.
 יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תֵּלֵת וְקִבִּין תֵּלֵת־אֵ. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין
 מִבֵּיא חֶמֶר חוֹרִין עֵתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע. מַעֲלָה עֶשֶׂן
 כָּל־שָׁהוּא. רַבִּי נִתָּן אֹמֵר אֵף כֶּפֶת הַיֶּרֶדֶן כָּל־שָׁהוּא.
 אִם נִתָּן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. אִם חָסֵר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ
 חַיֵּב מִתָּהּ:

ע"פ סרע"ג
 ח"א סי' סה.
 33ב כריתות
 97 ו. ט.

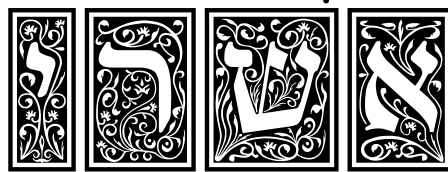
רָבִן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שְׂרָף הַנוֹטָף
 מַעֲצֵי הַקִּטָּף. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ אֶת־הַצֶּפְרָן
 כְּדֵי שֶׁתֵּהָא נָאָה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ אֶת־הַצֶּפְרָן כְּדֵי
 שֶׁתֵּהָא עֵזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ. אֵלָּא שְׁאִין מִכְּנִיסִין
 מִי רַגְלִים בַּמְקוֹדֵשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

33ב כריתות
 97 ו. ט.

מד' שכל טוב
 37' כ3, ית.

וְעֵרְבָהּ לִיהוָה מִנְחַת יִהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם
 וּכְשָׁנִים קִדְמֹנִית:

מלא' ג. ד.

תה' פד. ה.

שצה"ל ענין
 תפילה סי' ז.

יֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סְלָה: אֲשֶׁר־יֵהְיֶה הָעַם שֹׂכֵכָה לֹא
 אֲשֶׁר־יֵהְיֶה הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵיו:

תה' קמז. טו.

¹ במד' רמזו וכולוניא: תזר יין.

תה' קמט, ח"כא; 33
צרכות 7
7, 3; פסקין
ר"ד צרכות
7, 7; 3;
שצה"ל תפילה
ס"ו ז;
ס"ח ס"ו 3;
ס"ח ס"ו 3.

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאִבְרָכָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אִבְרָכְךָ וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלֹגְדֵלְתּוֹ אֵין חֶקֶר:
דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד
הַדָּוָד וּדְבָרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹן גּוֹרֵאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב־טוֹבְךָ יִבְיְעוּ וְצִדְקֹתֶךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחֲמוֹס יְהוָה אֲרָךְ אֲפִים וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
יִרְחָמֵיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְיֹדֶיךָ
יִבְרַכְכָּה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ:
לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתַי וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכָל־דָּוִד וְדָר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כָּל
אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
אֶת־יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צְדִיק יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָּיו
וְחֹסֵיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת: רִצּוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבֹר פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

תה' קמט, ית.

וְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ יְהִי מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ:

ר"ח"ש צרכות
פ"ח, ס"ו.

ישע"י נט,
כ"ח.

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבְי פִּשְׁעַ בִּיעֲקֹב נְאֻם יְהוָה: וְאַנִּי
זֹאת בְּרִיתִי אִוְתָם אֲמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ
וּדְבָרֵי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ
וּמִפִּי זִרְע זִרְעֶךָ אֲמַר יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה

ר"ח תש"ג
שע"ת ס"ו נה;
ליקו"פ טו, 3;
שצה"ל ענן
תפילי ס"ו מז.

תה' כב, 7.

קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר
 קָדוֹשׁוּ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ: בְּלַחֲשׁ: וּמִקְבְּלֵיךָ מִן הַיָּם וְאֹמְרִין קֹדֵישׁ בְּשֵׁמִי
 מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ קֹדֵישׁ עַל אֲרֻעָא עוֹבֵד
 גְּבוּרְתָּהּ קֹדֵישׁ לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא יְהוָה צְבָאוֹת
 מְלֵא כָּל־אֲרֻעָא זִיו יְקָרָה ע"כ: וְתִשְׁאַנְי רֹחַ וְאֶשְׁמַע
 אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
 בְּלַחֲשׁ: וּנְטַלְתְּנִי רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתַרְאֵי קָל זִיעַ שְׁגִיָּא
 דְּמִשְׁבַּחִין וְאֹמְרִין בְּרִידֵךְ יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתֵּר בֵּית
 שְׁכִינְתָּה ע"כ: יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֵלְמָא וְעַד: בְּלַחֲשׁ: יְהוָה מַלְכוּתָהּ
 קָאִים לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
 וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם לְיִצְחָר מַחֲשָׁבוֹת
 לְבָב עַמְּךָ וְהִכֵּן לְבָבְךָ אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן
 וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבֶּה לְהַשְׁיב אִפּוֹ וְלֹא־יִעִיר כָּל־חַמְתּוֹ:
 כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֹלַח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֲיֶךָ: צְדָקָתְךָ
 צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִימֵי קֶדֶם: בְּרוּךְ
 אֲדֹנָי יְיָ מֵיּוֹם יְעִמָּס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סִלָּה: יְהוָה
 צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגֵּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲשֶׁר־יֵאָדָם בְּטַח בְּךָ: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמְּלֹךְ יַעֲגֵנוּ
 בְּיוֹם־קְרֹאֲנוּ): ע"כ בְּלַחֲשׁ:

תש"ו רמ"ג
 ח"ו"ח ס"ו לת;
 תוס' ברכות
 ג, ה סוף ד"ה
 ועיני;
 טור ח"ו"ח
 ס"ו קל"ב.

יש"ו ג. ג.
 תרגום.
 ית"ו ג. יב.
 תרגום.
 שמו"ט ע"ו. ית.
 תרגום.
 דה"ה כט, ית.
 תה"ו ע"ח, לת.
 תה"ו פ"ו, ה.
 תה"ו קי"ט,
 קמ"ב.
 מו"כ ז, כ.
 תה"ו ס"ח, כ.
 תה"ו מ"ו, ת.
 תה"ו פ"ד, יג.
 תה"ו כ"ו, י.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים
 וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי¹ עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכְנוּ:

ראה ראב"ה
 ח"ו"ח שו"ת ס"ו
 קס"ח: שצ"ה ל'
 ענין תפילה
 ס"ו מ"א;
 ס"ה ר' ס"ו ו.

ע"פ סרע"ג
 ח"ו"ח ס"ו ס"ה.

1 במד' רמ"ו ובולוניה: "חיי" ללא וי"ו.

הִרְחַמְן יִפְתַּח לִבָּנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִטַּע אֶהְבָּתוֹ וְיִרְאֶתוּ
 בְּלִבָּנוּ וְיִשִּׂים בְּלִבָּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ וְלִירְאָה אוֹתוֹ וְלַעֲבֹדוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבָּב שָׁלֵם וּבְנַפְשׁ חֲפִצָּה וְלִמְעַן לֹא נִיגַע לְרִיק
 וְלֹא נִגְלַד לְבַהֲלָה וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנֶּשְׁמַר חֻקֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכָּה
 וְנִחְיֶה וְנִגְרָא וְנִירָשׁ יִשׁוּעַת שְׁנֵי הַמַּשִּׁיחַ לְטוֹבָה
 וְלִבְרָכָה לְזִכּוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

ע"פ דה"ח
כת, ט.

ע"פ ישעו'
סה, כג.

צבלי סנהדרין
טז, ח.

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דְּבִרָא כְּרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
 בְּחַיִּיכוּן וּבְיִזְמִיכוּן וּבְחַיֵּי דְּכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא
 וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן:

מחבר צמס"ו
פ"י, ס"ו;
תוס' ברכות
דף ג, א.

תרגום ירוש'
ברא' מט, א;
ע"פ דני' ב, כ.

שם"ל תפילה
ס"ו, ת.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
 וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:
 לְעֵלָּא לְעֵלָּא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא
 וְנַחֲמָתָא דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

אונקלוס צד'
כת, נג.

בחזרה החזן אומר בלחש:

אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחָם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה. מְלַךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְגַן אַבְרָהָם:

33בלי צרכות
דף ט, ב.
מכילתא דר"י
שמו"פ טז.

תה"ג, ת.
משנה צרכות
פ"ד מ"ג.
שמו"ג, ה.
ד"ב י, ח.
33בלי צרכות
דף לג, ב.
צ"י, ה.

צ"י רצה
פ' לנו; 33בלי
פסחים 97
קח, ב; שבה"ל
תפילה ס"ו ית.

אַתָּה גְּבוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטֶּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מְתִיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ. מְלַךְ מַמְיֵת וּמְחִיָּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה.¹ וְנַאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחִיָּה הַמֵּתִים:

ישנ"י סג, ה.
ע"פ 33בלי
תענית 97
ג, ה; אגדה
צ"י פ' מנח;
סרע"ג ח"א
ס"ו לת.
ש"א ב, ה.
שבה"ל תפילה
ס"ו יח 33ב
אגדה.

החזן והקהל אומרים בחזרה:

כִּתְּר יִתְּנוּ לָךְ הַמוֹנֵי מַעֲלָה עַם־קְבוּצֵי מַטֵּה. יַחַד כָּלָם קִדְּשָׁה לָךְ יִשְׂרָאֵל. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר. קו"ח: קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה יִצְבְּאוֹת מְלֵא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: חזן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קו"ח: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: חזן: וּבְדַבְּרֵי קִדְּשָׁךְ כְּתוּב לֵאמֹר. קו"ח: יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדָר וָדָר. הַלְלוּ־יָהּ:

33בלי צרכות
דף כח, ב;
פרקי היכלות
רצתי מפ' ג'
ואיך.
תוספתא
צרכות
פ"א, ה"ט.

סרע"ג, ח"א
מגילה 97
יג, ב.
ישנ"י, ה.
ישנ"י, ג, יב.
תה"קמנ, י.

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. סרע"ג.
וְשָׁבַחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. ע"פ מנצח, א, יד.
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: שצה"ל תפילה ס"ו יח צטס

ע"פ מנצח, א, יד.
 שצה"ל תפילה
 ס"ו יח צטס
 אגדה.
 צנלי ברכות
 דף יב, ג.
 ע"פ דב' ז, ת.
 ע"פ תהי'
 קמט, ד.
 ע"פ ורמז'
 יד, ט.

מנצח צנלי
 יומא דף
 סז, ג; סרע"ג
 ח"צ ס"ו עז;
 סדו' רס"ג
 עמ' קו.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. סרע"ג.
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְשׁוֹנוֹת. קִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. ע"פ מנצח, א, יד.
וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּכְנוּ לְעִבּוֹד־תֶּךָ. וְשִׁמְךָ¹ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. ע"פ מנצח, א, יד.
עָלֵינוּ קָרָאתָ:

סרע"ג.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ויק' כג, כא.

עמ' לד, כג;
 סדו' רס"ג
 עמ' קו.

וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה וְחַגִּים. ע"פ מנצח, א, יד.
וְזַמְנִים לְשִׂשׁוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה. ע"פ מנצח, א, יד.
מִתֵּן תּוֹרָתָנוּ מִקְרָא קִדְשׁ זָכַר לִיציאת מצרים: ויק' כג, כא.

מס"ו פ"ט, ט.
 ה"ה; סרע"ג
 ח"צ ס"ו עז.

ע"פ סדו'
 רס"ג עמ' קו.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא. יִגִּיעַ. יִרְאֶה וְיִרְצֶה. ע"פ מנצח, א, יד.
וְיִשְׁמַע. וְיִפְקֹד. וְיִזְכֹּר וְזָכְרוּנָנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. ע"פ מנצח, א, יד.
וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עֲבָדְךָ. ע"פ מנצח, א, יד.
וְזָכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה. ע"פ מנצח, א, יד.
לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן בְּיוֹם חַג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה. ע"פ מנצח, א, יד.
זָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבָרָכָה. ע"פ מנצח, א, יד.
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְחַוִּים. ע"פ מנצח, א, יד.
וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ. ע"פ מנצח, א, יד.
חַנּוּן וְרַחֵם אַתָּה: ע"פ מנצח, א, יד.

ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.
 ע"פ מנצח, א, יד.

מנצח צנלי
 ברכות
 ע"פ מנצח, א, יד.

וְהַשִּׂיאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בְּרַכְתְּךָ מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים. ע"פ מנצח, א, יד.
וְלְשִׂמְחָה וְלִשְׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְרָצִיתָ. ע"פ מנצח, א, יד.
לְבָרְכָנוּ. כֵּן תְּבָרְכֵנוּ סֵלָה. קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ. ע"פ מנצח, א, יד.

מס"ו פ"ט, ט.
 ה"ה; סרע"ג
 ח"צ ס"ו עז;
 סדו' רס"ג
 עמ' קו.
 דב' עז, ח.

¹ במד' רמ"ו ובולוניה: איתא "ישמך".

בְּתוֹרַתְךָ • שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבְךָ • שִׁמְחֵנוּ בִישׁוּעַתְךָ • וְטַהַר לִבֵּנוּ
 לְעִבְדֶּךָ בְּאַמַּת • וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן
 מוֹעֲדֵי קִדְשֶׁךָ • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה • מִקְדַּשׁ יִשְׂרָאֵל
 וְהַזְמַנִּים:

צגלו פסחים
 דף קח, ג;
 סת"ר סי' נה.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאַל־תִּפְלֹתֶם שְׁעָה •
 וְהַשֵּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ • וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
 וְתִפְלֹתֶם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן • וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
 עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ • וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן
 וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאֶז • בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה •
 הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

תוס' מנחות
 דף קו, ט ד"ה
 ומיכאל.

ע"פ מ"כ
 ד, יא.
 שצ"ל תפילה
 סי' יח צ"ש
 אגדה.

ע"פ מ"ד תה'
 נט, א.

בחזרה כשהחזן אומר "מוֹדִים" צריכין כל
 הציבור לשוח עמו ואומרים "מוֹדִים דרבנן":
מוֹדִים בּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
 אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵי כָּל־בְּשָׂר • יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית • בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ • עַל
 שֶׁחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ • כֵּן תַּחֲזִינֵנוּ
 וְתַחַנְּנֵנוּ וְתֵאֱסֹף גְּלוּתֵינוּ מֵאַרְבַּע
 כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ • וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
 חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּאַמַּת
 וּבְלִבֵּב שָׁלֵם • עַל שֶׁאֲנֵנוּ מוֹדִים
 לָךְ • (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

דה"א כטו, יג.
 ע"פ ספרי
 צמ' פ' קלנט.
 תה' נה, יח.
 ע"פ חז"ל
 ג, כג.
 ע"פ ירוש'
 צרכות
 פ"ח ה"ה.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ • שְׂאֵתָה
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • עַל־חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־
 נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ •
 וְעַל־נַסִּיךְ שֶׁבְּכָל־יוֹם וְיוֹם
 עִמָּנוּ וְעַל־נַפְּלְאוֹתֶיךָ
 וְטוֹבוֹרֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת •
 עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים • הַטּוֹב
 כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ •
 הַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ
 חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ •

סרע"ג ח"א
 סי' לנט.
 ע"פ ישעי'
 סד, ו.

לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ
 פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

סרע"ג ח"א
 סי' לנט.
 ע"פ ישעי'
 סד, ו.

עַל־כֹּלֶם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד. כָּל־הַחַיִּים
 יוֹדוּךָ סֵלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

שצ"ה"ל תפילה
 ס"ו יח צ"ס
 אגדה.

ע"פ תה"ו
 נ"ג, יא.

שֵׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חַיִּים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
 עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
 כְּאַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נָתַתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
 וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרַךְ
 אֶת־כָּל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שְׁעָרָה
 בְּשְׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרַךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 בְּשְׁלוֹם. (אֲמֵן):¹

תה"פ פט, טז.

שצ"ה"ל ענין
 תפילה ס"ו כ"ד.

ע"פ משל
 ד, יג.
 ע"פ ד"ב
 כו, טו.

שצ"ה"ל תפילה
 ס"ו יח צ"ס
 אגדה.

ע"פ תה"ו
 כט, יא.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחרינו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש:
 יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמָרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תה"ו יט, טו.

צבלי ברכות
 דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מְרָע. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מְרָמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
 תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָה לְכָל תְּהִיָּה.
 יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁפָל־הַקְּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְרַ
 עֲצָתֶם וְתִמְלֶקֶל מִחֲשָׁבוֹתֶם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
 שְׁתַּפְּתַח לִי שַׁעְרֵי תוֹרָה. שַׁעְרֵי חֶכְמָה. שַׁעְרֵי בִינָה. שַׁעְרֵי
 דַּעָה. שַׁעְרֵי פְּרִנְסָה וְכִלְכֵּלָה. שַׁעְרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
 וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

צבלי ברכות
 דף ח, א; רש"י
 ברכות דף
 כט, ב ד"ה
 תחנונים.

ע"פ תה"ו
 לד, יח.

ע"פ ש"צ
 יח, לב.

ע"פ סרע"ג.

יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמָרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תה"ו יט, טו.

צבלי ברכות
 דף ח, א.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:²

צבלי יומא
 דף ג, ג.

¹ במח' רמ"ז ובולוניה "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ז ס"א. ² במח' רמ"ז ובולוניה הנחיה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס"ה, ה', ענין התפילה. ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

אוי' כה, ב.
ע"פ ישע'י
כו, ה.

**עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:**

ע"פ צבלי
יומא דף נג, ב.

ע"פ משנ'
אבות פ"ה
מ"ב.

**יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שֶׁתְּבַנֶּה¹ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:**

רמא או"ח
סי' קכג ס"א.

החזן אומר:

מוכר במס'ו'
פ"ו, ס"ו;
חוס' ברכות
דף ג, א.

**יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:**

שנה"ל תפילה
סי' ת.

תרגום ירוש'
ברא' מט, א;
ע"פ דני' ב, ב.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ.

**וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:**

אויקלוס ד'ג'
כה, נג.

**לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא דְאָמִירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:**

ע"פ תרגום
מ"א ת, מה.
תרגום ירוש'
שמ' א, יט.

**תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קָדָם
אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:**

**יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-
כָּל-יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:**

**עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:**

אוי' כה, ב.
ע"פ ישע'י
כו, ה.

¹ בתינו ולא בוי"ד. שערי תשובה או"ח סי' קכג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו.

אם יש בביה"כ אדם החייב באמירת קדיש, אומרים מזמור של יום (לעיל מעמ')
138 ואילך) וקדיש יתום:

וּיְתַקְדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבָרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעֵגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

מחבר צמס"ו
פ"ו, ה"ו;
תוס' ברכות
דף ג, א.

תרגום ירוש'
ברא' נט, א;
ע"פ דני' ב, כ.

שנה"ל תפילה
ס"ח.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יְתַבְרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא
דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

אונקלוס ד'
כת, נג.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

איו' כה, ב.
ע"פ ישעי'
כה, ה.

ואומרים בנחת:

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם-אַבְתָּינוּ
אֶל-יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל-יִטְשָׁנוּ:

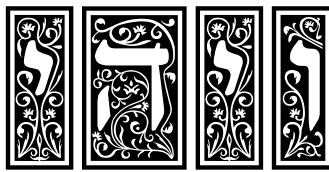
מ"ב ת, ט"ז.

ע"פ סה"ת
סי' כט.

בשעת המנחה של שבועות אומרים מגילת רות ללא ברכה:

מגילת רות.

בִּימֵי שְׁפֹט הַשְּׁפֹטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וְיִלְדֵי אִישׁ מִבֵּית
 לֶחֶם יְהוּדָה לְגֹרֹל בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו:
 וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נַעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו
 מַחְלֹן וְכַלְיוֹן אֶפְרַתִּים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־
 מוֹאָב וַיְהִי־שָׁם: וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נַעֲמִי וַתִּשְׂאֵר הִיא
 וּשְׁנֵי בָנֶיהָ: וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מְאֹבִיּוֹת שֵׁם הָאֶחָת עֶרְפָּה
 וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רֹת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים: וַיָּמָתוּ
 גַּם־שְׁנֵיהֶם מַחְלֹן וְכַלְיוֹן וַתִּשְׂאֵר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ
 וּמְאִישָׁהּ: וַתִּקַּם הִיא וְכַלְתֶּיהָ וַתִּשָּׁב מִשְׂדֵי מוֹאָב כִּי
 שָׁמְעָה בְּשָׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקֵד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לְתֵת לָהֶם

לַחֵם: וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתִּי כְלוּתֶיהָ
 עָמָה וַתֵּלְכֶנָּה בְּדֶרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה: וַתֹּאמֶר
 נְעָמִי לְשֹׁתִי כְלוּתֶיהָ לִכְנֹה שׁוֹבָנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֶׂי
 יְהוּה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעַמְדִי: יִתֵּן
 יְהוּה לָכֶם וּמִצָּאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִיִּשָׁה וַתִּשָּׂק לָהֶן
 וַתִּשָּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה: וַתֹּאמְרָנָה־לָּהּ כִּי־אֲתָךְ נָשׁוּב
 לְעַמְּךָ: וַתֹּאמֶר נְעָמִי שׁוֹבָנָה בְּנָתִי לָמָּה תֵּלְכֶנָּה עִמִּי
 הָעוֹד־לִי בָנִים בְּמַעֲי וְהִיוּ לָכֶם לְאִנְשִׁים: שׁוֹבָנָה בְּנָתִי
 לִכְן כִּי זָקַנְתִּי מִהַיּוֹת לְאִישׁ כִּי אִמְרָתִי יִשְׁלִי תִקְוָה גַם
 הֵייתִי הַלֵּילָה לְאִישׁ וְגַם יִלְדֵתִי בָנִים: הֲלֵהֶן תִּשְׁבְּרָנָה
 עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הֲלֵהֶן תַּעֲגֹנָה לְבִלְתִּי הַיּוֹת לְאִישׁ אֶל
 בְּנָתִי כִי־מֵר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יִצְאָה בִּי יַד־יְהוּה: וַתִּשְׁנֶנָּה
 קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשָּׂק עֲרֻפָּהּ לְחֻמוֹתֶיהָ וְרוֹת דְּבָקָה
 בָּהּ: וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבַמְתָּךְ אֶל־עָמָה וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ
 שׁוֹבֵי אַחֲרַי יְבַמְתָּךְ: וַתֹּאמֶר רות אֶל־תִּפְגַּעֵי־בִי לְעֹזְבֶךָ
 לָשׁוּב מֵאַחֲרַיֶךָ כִּי אֶל־אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלַי וּבְאֲשֶׁר תֵּלִינִי
 אֵלַיִן עִמָּךְ עִמִּי וְאֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי: בְּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוֹת וְשָׂם
 אֶקְבֵּר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוּה לִי וְכֹה יוֹסִיף כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד
 בֵּינִי וּבֵינְךָ: וַתֵּרָא כִּי־מִתְאַמְּצֶת הִיא לְלָכֶת אֵתָהּ וַתַּחֲדֵל
 לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: וַתֵּלְכֶנָּה שְׁתֵּיָהֶם עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לַחֵם וַיְהִי
 כְּבוֹאָנָהּ בֵּית לַחֵם וַתֵּהֶם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמְרָנָה
 הַזֹּאת נְעָמִי: וַתֹּאמֶר אֵלֶיהֶן אֶל־תִּקְרָאנָה לִי נְעָמִי קְרָאֵן
 לִי מָרָא כִּי־הֵמֶר שָׁדַי לִי מְאֹד: אֲנִי מְלָאָה הִלְכָתִי וְרִיקָם

1 זהו הקרי, והכתיב "יעשה".

הַשִּׁיבֵנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרָאנָה לִי נְעָמִי וַיְהוּהָ עֲנָה בִּי וְשׂוּדֵי
 הַרְעֵ לִי: וַתִּשָּׁב נְעָמִי וְרוּת הַמּוֹאָבִיָּה כָלְתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה
 מִשׂוּדֵי מוֹאָב וְהָמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת קֶצֶר שְׂעָרִים:
 וּלְנְעָמִי מוֹדְעֵי לְאִישָׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ
 וְשָׁמוּ בָּעוּ: וַתֹּאמֶר רות הַמּוֹאָבִיָּה אֶל־נְעָמִי אֵלֶכֶה־נָּא
 הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בְּשִׁבְלִים אַחַר אֲשֶׁר אִמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו
 וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בְתִי: וַתֵּלֶךְ וַתְּבוֹא וַתִּלְקַט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי
 הַקֹּצְרִים וַיִּקַּר מִקְרָהּ חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה לְבָעוּ אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת
 אֱלִימֶלֶךְ: וְהִנֵּה־בָּעוּ בָּא מִבֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים
 יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכֶךָ יְהוָה: וַיֹּאמֶר בָּעוּ לְנַעֲרוֹ
 הַנֹּצֵב עַל־הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת: וַיַּעַן הַנַּעֲרָה הַנֹּצֵב
 עַל־הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמֶר נַעֲרָה מוֹאָבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־נְעָמִי
 מִשׂוּדֵי מוֹאָב: וַתֹּאמֶר אֶלְקָטָה־נָּא וְאִסַּפְתִּי בְּעֶמְרִים אַחֲרֵי
 הַקּוֹצְרִים וַתְּבוֹא וַתַּעֲמוּד מֵאֵז הַבִּקּוּר וְעַד־עֵתָה זֶה שַׁבְּתָהּ
 הַבַּיִת מְעוֹט: וַיֹּאמֶר בָּעוּ אֶל־רוּת הַלְוָא שָׁמַעַת בְּתִי
 אֶל־תִּלְכִי לְלֻקַּט בַּשָּׂדֶה אַחַר וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה
 תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרָתִי: עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצְרוּן וְהִלַּכְתְּ
 אַחֲרֵיהֶן הַלְוָא צִוִּיתִי אֶת־הַנַּעֲרִים לְבִלְתִּי נִגְעֶךָ וְצִמַּת
 וְהִלַּכְתְּ אֶל־הַכְּלָיִם וְשִׁתִּית מֵאֲשֶׁר יִשָּׂאבוֹן הַנַּעֲרִים: וַתִּפְּלֹ
 עַל־פְּנֵיהָ וַתִּשְׁתַּחֲוֶה אֶרְצָהּ וַתֹּאמֶר אֱלֹהֵי מִדּוּעַ מִצָּאתִי חֵן
 בְּעֵינֶיךָ לְהַפְּרִינִי וְאֲנֹכִי נִכְרִיָּה: וַיַּעַן בָּעוּ וַיֹּאמֶר לָהּ הֲגֵד
 הֲגֵד לִי כָּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוּתְךָ אַחֲרֵי מוֹת אִישְׁךָ
 וַתַּעֲזֹבִי אֲבִיךָ וְאֶמְךָ וְאֶרֶץ מוֹלְדֹתְךָ וַתִּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר

1 זהו הקרי, והכתיב "מידע".

לֹא־יָדַעַתְּ תָמוּל שְׁלֹשׁוֹם: יְהוָה יְהוּה פְּעֻלָּךְ וְתִהְיֶה
 מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׁלָמָה מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת
 לְחַסּוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו: וְתֹאמֶר אֲמַצְאֶחֶן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי כִּי
 נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתְךָ וְאֲנֹכִי לֹא אֱהִיָּה
 כְּאֶחָת שִׁפְחָתֶיךָ: וַיֹּאמֶר לָהּ בָּעוֹ לַעֲת הָאֵכֶל גְּשִׁי הַלֵּם
 וְאֲכַלְתָּ מִן־הַלֶּחֶם וְטַבַּלְתָּ פִתֶיךָ בַחֲמִץ וְתִשָּׁב מִצַּד
 הַקּוֹצְרִים וַיִּצְבְּט־לָהּ קָלִי וְתֹאכַל וְתִשָּׁבַע וְתִתֵּר: וְתָקַם
 לְלֶקֶט וַיֵּצֵא בָּעוֹ אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֹמְרִים תִּלְקַט
 וְלֹא תְכַלְמֶנָּה: וְגַם שַׁל־תְּשַׁלוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וְעֹבֶבְתֶם
 וְלֶקְטָה וְלֹא תִגְעֲרוּבָהּ: וְתִלְקַט בְּשָׂדֵה עַד־הָעֶרֶב
 וְתִחַבֵּט אֶת אֲשֶׁר־לֶקְטָה וַיְהִי כְּאִיפָה שְׁעָרִים: וְתִשָּׂא
 וְתִבּוֹא הָעִיר וְתִרְא חַמּוֹתָה אֶת אֲשֶׁר־לֶקְטָה וְתוֹצֵא
 וְתִתֵּן־לָהּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹתֵרָה מִשְׁבָּעָה: וְתֹאמֶר לָהּ חַמּוֹתָה
 אִיפָה לֶקְטַת הַיּוֹם וְאַנָּה עֲשִׂית יְהִי מִכִּירְךָ בָרוּךְ וְתִגַּד
 לְחַמּוֹתָה אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂתָה עִמּוֹ וְתֹאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר
 עֲשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בָּעוֹ: וְתֹאמֶר נְעָמִי לְכַלְתָּה בָרוּךְ הוּא
 לַיהוָה אֲשֶׁר לֹא־עֹבַב חֲסִדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים
 וְתֹאמֶר לָהּ נְעָמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגְּאֻלָּנוּ הוּא: וְתֹאמֶר
 רוֹת הַמּוֹאָבִיָּה גַם כִּי־אָמַר אֵלַי עַם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי
 תִדְבְּקִין עַד אִסְכְּלוּ אֶת כָּל־הַקְּצִיר אֲשֶׁר־לִי: וְתֹאמֶר
 נְעָמִי אֶל־רוֹת כַּלְתָּה טוֹב בְּתִי כִי תִצְאִי עַם־נְעֲרוֹתַי וְלֹא
 יִפְגְּעוּבְךָ בְּשָׂדֵה אַחֵר: וְתִדְבֹק בְּנְעֲרוֹת בָּעוֹ לְלֶקֶט
 עַד־כָּלֹת קְצִיר־הַשְּׁעָרִים וְקִצִּיר הַחֲטָיִם וְתִשָּׁב אֶת־
 חַמּוֹתָה: וְתֹאמֶר לָהּ נְעָמִי חַמּוֹתָה בְּתִי הֲלֹא אֲבַקֵּשׁ־לְךָ

מְנוּחַ אֲשֶׁר יִיטַב-לָךְ: וְעַתָּה הֲלֹא בָעַז מִדַּעַתְנוּ אֲשֶׁר
הָיִית אֶת-נַעֲרוֹתַי הַיְהוּדָה הוּא זָרָה אֶת-גֶּרֶן הַשְּׁעָרִים
הַלְיָלָה: וְרַחֲצֵתוֹ וְסָכָת וְשָׁמַת שְׂמֶלְתֶיךָ¹ עָלֶיךָ וְיִרְדְּתָ?²
הַגֶּרֶן אֶל-תּוֹדְעֵי לְאִישׁ עַד כִּלְתּוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת: וַיְהִי
בְּשָׁכְבוֹ וַיִּדְעַת אֶת-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב-שָׁם וּבָאת וְגִלִית
מִרְגְּלֹתַי וְשָׁכַבְתִּי³ וְהוּא יִגִיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינ: וְתֹאמֶר
אֵלַיָּה כָּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרֵי אֵלַי⁴ אַעֲשֶׂה: וְתִרְדַּד הַגֶּרֶן וְתַעַשׂ
כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוְתָהּ חֲמוּתָהּ: וַיֹּאכֵל בָּעַז וַיִּשְׁתַּ וַיִּיטַב לָבוֹ
וַיָּבֹא לְשָׁכַב בְּקִצֵּה הָעֶרְמָה וַתְּבֹא בִלְט וַתְּגַל מִרְגְּלֹתַי
וַתִּשְׁכַּב: וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלְיָלָה וַיִּחַרְד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וַהֲנִה
אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מִרְגְּלֹתָיו: וַיֹּאמֶר מִי-אַתְּ וְתֹאמֶר אֲנֹכִי רוּת
אֲמַתְךָ וּפְרִשְׁתְּ כְּנַפְךָ עַל-אֲמַתְךָ כִּי גֹאֵל אַתָּה: וַיֹּאמֶר
בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בְּתִי הַיְטַבְתְּ חֲסִידְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן
הָרֵאשֹׁן לְבִלְתִּי-לָקֶת אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים אֲסִדֵּל וְאֲסִעֲשִׂיר:
וְעַתָּה בְּתִי אֶל-תִּירְאֵי כָּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרֵי אַעֲשֶׂה-לָּךְ כִּי
יִדְעַ כָּל-שַׁעַר עַמִּי כִּי אִשְׁתְּ חֵיל אַתְּ: וְעַתָּה כִּי אֲמַנֶּם
כִּי אִם⁵ גֹּאֵל אֲנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי: לִינִי הַלְיָלָה
וְהִיָּה בְּבִקְרֵי אֲסִי-יְגָאֵלְךָ טוֹב יְגָאֵל וְאֲסִי-לֹא יַחֲפִץ לְגָאֵלְךָ
וַיִּגְאֵלְתֶיךָ אֲנֹכִי חִי-יְהוּהָ שְׁכָבִי עַד-הַבֹּקֶר: וַתִּשְׁכַּב
מִרְגְּלוֹתָיו⁶ עַד-הַבֹּקֶר וַתִּקַּם בְּטַרְסָ⁷ יָכִיר אִישׁ אֶת-רַעְיוֹ
וַיֹּאמֶר אֶל-יִדְעַ כִּי-בָאָה הָאִשָּׁה הַגֶּרֶן: וַיֹּאמֶר הֲבִי
הַמְטַפַּחַת אֲשֶׁר-עָלֶיךָ וְאַחֲזִיבָהּ וְתֹאחֲזוּ בָּהּ וַיִּמְד שֵׁשׁ-
שְׁעָרִים וַיִּשְׁתַּ עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר: וַתְּבֹא אֶל-חֲמוּתָהּ

¹ זהו הקרי, והכתיב "שמלתך". ² זהו הקרי, והכתיב "וירדת". ³ זהו הקרי, והכתיב "ושכבתי". ⁴ נקרא ואינו נכתב. ⁵ נכתב ואינו נקרא. ⁶ זהו הקרי, והכתיב "מרגלותי". ⁷ זהו הקרי, והכתיב "בטרס".

וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בְּתִי וַתִּגְדֹּלֶהָ אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָּהּ
 הָאִישׁ: וַתֹּאמֶר שִׁשֶׁה־שְׁעָרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר
 אֵלַי אֶל־תְּבוֹאִי רִיקִם אֶל־חֲמוֹתֶךָ: וַתֹּאמֶר שְׁבִי בְּתִי עַד
 אֲשֶׁר תִּדְעֶינָא אֵיךְ יִפְּלֵ דְבַר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ
 כִּי־אִסְכְּלָה הַדְּבָר הַיּוֹם: וּבָעִזוּ עָלֶיהָ הַשְּׂעִר וַיֵּשֶׁב שָׁם
 וַהֲנִיָּה הַגָּאֵל עִבְרָא אֲשֶׁר דְּבַר־בָּעִזוּ וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פָּה
 פְּלֹנִי אֶל־מְנִי וַיֵּסֶר וַיֵּשֶׁב: וַיִּקַּח עֲשׂוּרָה אֲנָשִׁים מִזְּקֵנֵי הָעִיר
 וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פָּה וַיֵּשֶׁבוּ: וַיֹּאמֶר לְגָאֵל חֲלֻקְתָּ הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר
 לְאַחֵינוּ לְאַלְיִמְלֵךְ מִכְרָה נְעָמִי הַשְּׁבָה מִשְׂדֵה מוֹאָב:
 וַאֲנִי אֶמְרָתִי אֶגְלֶה אֶזְנֶךָ לֵאמֹר קָנָה נִגְדַּד הַיִּשְׁבִּים וְנִגְדַּד
 זְקֵנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאָל־גָּאֵל וְאִם־לֹא יִגְאָל הַגִּידָה לִּי וְאֲדַעָה²
 כִּי אֵין זולָתְךָ לְגָאֵל וְאַנְכִי אֶחְרִיךְ וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֶגְאָל:
 וַיֹּאמֶר בָּעִזוּ בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשְּׂדֵה מִיַּד נְעָמִי וּמֵאֵת רֹת
 הַמּוֹאָבִיָּה אֲשֶׁת־הַמַּת קְנִיתִי³ לְהַקִּים שִׁם־הַמַּת עַל־נַחֲלָתוֹ:
 וַיֹּאמֶר הַגָּאֵל לֹא אוֹכַל לְגָאֵל־לִי⁴ פֶּן־אֲשַׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי
 גָּאֵל־לְךָ אַתָּה אֶת־גָּאֵלְתִּי כִּי לֹא־אוֹכַל לְגָאֵל: וְזֹאת לְפָנַיִם
 בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגָּאֵלָה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיִם כָּל־דְּבַר שְׁלֹף
 אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר
 הַגָּאֵל לְבָעִזוּ קְנֵה־לְךָ וַיִּשְׁלַף נַעֲלוֹ: וַיֹּאמֶר בָּעִזוּ לְזֻקְנָיִם
 וְכֹל־הָעַם עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קְנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
 לְאַלְיִמְלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכָלִּיזֵן וּמַחֲלוֹן מִיַּד נְעָמִי: וְגַם
 אֶת־רוֹת הַמּוֹאָבִיָּה אֲשֶׁת מַחֲלוֹן קְנִיתִי לִי לְאַשָׁה לְהַקִּים
 שִׁם־הַמַּת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת שִׁם־הַמַּת מֵעַם אַחִיו

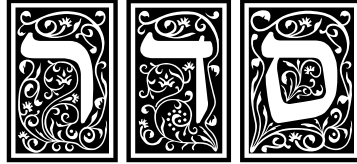
¹ נקרא ואינו נכתב. ² זהו הקרי, והכתיב "ואדע". ³ זהו הקרי, והכתיב "קניתי". ⁴ זהו הקרי, והכתיב "לגאול".

וּמִשְׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם
 אֲשֶׁר־בַּשְּׁעַר וַהֲזִקְנִים עֵדִים יִתֵּן יְהוָה אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה
 אֶל־בֵּיתְךָ כְּרַחֲלוֹ וּכְלֹאָהּ אֲשֶׁר בָּנוּ שְׂתִיהֶם אֶת־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חֵיל בְּאַפְרָתָה וּקְרֹא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וַיְהִי
 בַּיּוֹם כִּבְּיַת פָּרִץ אֲשֶׁר־יָלְדָה תָּמָר לַיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע
 אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָךְ מִן־הַנְּעֻרָה הַזֹּאת: וַיִּקַּח בָּעֵז אֶת־רוּת
 וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הַרְבִּיזִין וַתֵּלֶד
 בָּן: וַתֹּאמְרָנָה הַנָּשִׁים אֶל־נְעָמִי בְרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא
 הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: וַהֲיָה לָךְ
 לְמַשִּׁיב נְפֶשׁ וּלְכֹלֵל אֶת־שׂוֹבְתֶךָ כִּי כִלְתֶךָ אֲשֶׁר־אֶהְבֶּתְךָ
 יִלְדְתוּ אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשְׁבֻּעָה בָּנִים: וַתִּקַּח נְעָמִי
 אֶת־הַיָּלֵד וַתִּשְׁתְּהוּ בְּחִיקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִמָּנָת: וַתִּקְרָאנָהּ
 לוֹ הַשְּׂכָנֹת שֵׁם לְאֹמֶר יֵלֶד־בֶּן לְנְעָמִי וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ

עוֹבֵד הוּא אָבִי־יִשְׂרָאֵל אָבִי דָּוִד: ^א

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פָּרִץ פְּרִץ הוֹלִיד אֶת־חֲצֹרֹן: וְחֲצֹרֹן הוֹלִיד
 אֶת־רֶם וְרֶם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב: וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־
 נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שִׁלְמָה: וְשִׁלְמֹן הוֹלִיד אֶת־בְּעֹז
 וּבְעֹז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד: וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּשִׂי הוֹלִיד

אֶת־דָּוִד: ^א

ערבית למוצאי יו"ט

אם מוצאי יו"ט חל בליל שבת, מתפללים קבלת שבת וערבית של ליל שבת:

תהי עתה, לעו;
סרע"ג; סדו
רס"ג
תהי כו, נ

**וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחֵת וְהַרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ
וְלֹא יִנְעִיר כָּל־חַמְתּוֹ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנו
בְּיוֹם־קָרְאָנוּ:¹**

סרע"י סו'
תכה, שנה"ל
ענין תפילה
סו' מעו,
וסת"ר סו' ט
שסס ר'
אליעזר הגדול.

משני ברכות
פ"ז מ"ג.

החזן אומר: **בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרָךְ:**

סרע"ג ת"א
סו' ט.

ספרי פ"ז טו
ד"ה כי שס.

הקהל אומר ואחריו החזן: **בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

משני ברכות
פ"א, מ"ד;
ט"פ סרע"ג
ח"א סו' טא;
סדו רס"ג
עמ' כו.

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּדַבְרוֹ
מַעְרִיב עַרְבִים. וּבְחַכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים.
וּבְתִבּוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים. וּמַחְלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים. וּמְסַדֵּר
אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ כְּרִצּוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹמָם
וְלַיְלָה. גּוֹלֵל אֹר מְפַנֵּי־חֶשֶׁךְ וְחֶשֶׁךְ מְפַנֵּי־אֹר. הַמַּעֲבִיר
יוֹם וּמַבְיֵא לַיְלָה. הַמְּבַדֵּל בֵּין־יוֹם וּבֵין־לַיְלָה. יְהוָה
צָבָאוֹת שְׁמוֹ. וּשְׁמוֹ חַי וְקַיִם תָּמִיד הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּעְרִיב עַרְבִים:**

ישע' מז, ד.

אהמ"ד עמ'
127; רש"י
תהי סה, ט.

**אֱהַבֵת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֱהַבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתָּ. עַל־כֵּן יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. בְּשֹׂכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ תֵּן־בְּלַבְנוֹ. לְשִׁיחַ בְּחֻקֵי רְצוֹנְךָ.**

ט"פ ירמ'
לא, ב.

משני ברכות
פ"א, מ"ד;
סרע"ג ח"א
סו' טא;
סדו רס"ג
עמ' כו; פסקו
ר"ד ברכות
יא, ב; שנה"ל
ענין תפילה
סו' יד.

¹ במח' רמ"ו בולוניה ובמח' שד"ל "לאחר והוא רחום" כתוב: "ה' ה' אל רחום ותנון אך אפים ורב חסד ואמת". לאחר מכן נשמט.

וְנִשְׁמַח וְנַעֲלֹז בְּדַבְרֵי (תְּלִמוּד) תּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
 (וְחֻקּוֹתֶיךָ) לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם
 נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאַהֲבַתְךָ אֶל־תִּסַּר מִמֶּנּוּ עַד־נִצַּח
 נִצְּחִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אוֹהֵב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ מ"א
י, ט.

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים,
 ויקרא בנחת ובנעימה. צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח
 בין הדבקים כגון על לבך, על לבכם. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו
 שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא אפילו
 בדיעבד. צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתזו בזיין של "תזכרו"
 ושל "וזכרתם". אין הש"ץ צריך להנמיך את קולו בפסוקי התוכחה.

330 ברכות
97 טו, 3:
סרע"ג.

330 ברכות
97 יג, 3:
סרע"ג.

המתפלל יחיד אומר: אל מְלֶךְ נֶאֱמָן:

330 שבת 97
קע, 3.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

דב' ו, 7.

אומרים בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

330 פסחים
97 טו, 8.

**וְאַהֲבַתְךָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָּם
 בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
 וּקְשַׁרְתָּם לְאֹזַת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
 עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:**

דב' ו, ה' ה"ט:
סדו' רס"ג
עמ' כז.

**וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
 אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ
 בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטַּר־אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ
 יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסַּפְתִּי דְגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
 עֹשֶׂב בְּשַׂדְּךָ לְבַהֲמֹתְךָ וְאֶכְלֹת וּשְׂבַעְתָּ: הַשְׁמְרוּ לְכֶם**

דב' יא,
יג'כ"ה:
סדו' רס"ג
עמ' כז.

מד"א ד'
ה, יא.

משנ' ברכות
פ"א מ"ג:
סרע"ג ח"א
סי' לא.
דב"ר 3, ט.

פֶּן יִפְתְּרוּ לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וְאֲבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן
לָכֶם: וְשִׁמַּתֶּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשֵׁיכֶם
וְקִשַּׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם:
וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ
וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וְכִתְבֹתֶם עַל־מְזוֹזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לֵאמֹר לָהֶם כִּי־יָמֵי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנִתְּנוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת
יְהוָה וְעַשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעַשִּׂיתֶם
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לְאַלְהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם
לְאַלְהֵים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַצִּיּוּר אֹמֵר: אָמֵת:

33ג
34ג
35ג

פסקי ר"ד
ברכות יב, א;
סת"ר סי' ט.

החזן חוזר ואומר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת:

ירמ' י, ג.
משנ' ברכות
פ"ח, מ"ד;
סרע"ג ח"א
סי' 54; ע"פ
סדר רס"ג
עמ' 2.

וְאַמּוֹנָה כָּל־זֹאת וְקִיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵין זולתו. וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ הַפּוֹדְנוּ

מִיַּד מְלָכִים. הַגּוֹאֲלָנוּ מִלְּפָנָיו מִכָּף כָּל־עֲרִיצִים.¹ הָאֵל
הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. הַמְּשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ.
הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים וְלֹא־נִתֵּן לְמוֹט רַגְלָנוּ: הַמְדַרְיֵכֵנוּ
עַל־בְּמוֹת אֹיְבֵינוּ. וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שׁוֹנְאֵינוּ. (הָאֵל)
הָעוֹשֶׂה לָנוּ נְסִים וּנְקָמָה בְּפָרְעָה. אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּאֲדַמַּת בְּנֵי־חָם. הַמַּכָּה בְּעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם.
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִתּוֹכָם לְחֵירוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵי
בֵּין־גְּזֵרֵי יַם־סוּף. אֶת־רוּדְפֵיהֶם וְאֶת־שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת
טַבַּע. וְרָאוּ בָנִים אֶת־גְּבוּרָתוֹ. שִׁבְחוּ² וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ.
וּמְלֻכוֹתוֹ בְּרִצּוֹן קִבְּלוּ עָלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ
עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּל־ס. מִי־כִמְכָה בְּאֵלֶם
יְהוָה מִי כִמְכָה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תַהֲלֵת עֲשֵׂה פְּלֵא־
מְלֻכוֹתֶךָ רָאוּ בְּנֵיךָ. בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה. זֶה אֵלֵי עָנוּ
וְאָמְרוּ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. כִּי־פָדָה יְהוָה
אֶת־יַעֲקֹב וַגָּאֵלוּ מִיַּד חֲזַק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

תה" סו, ט.

שמ" טו, יא.

ע"פ ישעי'
סג, יב.
תוספתא
סוטה
פ"ו ה"ג.
שמ" טו, יא.
ירמ"ג ל"א, י.
צבלי פסחים
דף קח, ג.

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּפָנָיו לְחַיִּים
(טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ.
וְהִגֵּן בְּעַדֵּנוּ. וְתַקַּנְנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ
(מִהָרָה) לְמַעַן שְׂמֹךְ. וְהִסַּר מֵעָלֵינוּ אֹיְבֵי. דְּבַר וְחָרַב
וְרָעַב וַיְגֹזֵן וְאֶנְחָה. וְשִׁבַּר (וְהִסַּר) שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.
וְשָׁמַר צִאתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
שׁוֹמֵר עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד. אָמֵן:

משנ' ברכות
פ"א, מ"ד;
סרע"ג ח"א
ס"ו ז"א;
ע"פ סדו'
רס"ג עמ' כז;
סת"ר ס"ו ט.
ע"פ תה"י
קט, כ"א.

ע"פ יחז'
יד, כ"א.

שצה"ל תפילה
ס"ו ז"א;
סת"ר ס"ו ט.

מד"ר תה"י
(בזכר) י"ב, ח.

¹ במד' רמ"ז: "העריצים" בתוספת ה"א. ² במד' רמ"ז: תיבת "שבחו" לא מופיעה.

אומרים בלחש:

סרע"ג ח"א
 סי' לא; ע"פ
 סדור רס"ג
 עמ' כז;
 שצה"ל הל'
 תפילה סי' נב;
 סת"ר סי' ט.

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם.
 אָמֵן וְאָמֵן בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שְׁכַן יְרוּשָׁלַם
 הַלְלוּ־יָהּ בְּרוּךְו יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
 לְבָדָו וּבְרוּךְו שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל
 הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה
 בְּמַעֲשָׂיו כִּי לֹא־יִטַּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בְּעַבּוּר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל
 כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לֹו לְעַם וַיִּרְא כָּל־הָעַם
 וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא
 הָאֱלֹהִים וְהָיָה יְהוָה לְמִלְךָ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
 יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: יְהִי־חֲסִדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר
 יַחֲלֵנוּ לָךְ: הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּקְבֹצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהַדּוֹת
 לְשֵׁם קִדְשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֱלֹתְךָ: כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
 יִבְאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ: כִּי־גְדוֹל אַתָּה
 וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדָד: וְאַנְחֵנוּ עִמָּךְ וְצֹאן
 מִרְעִיתְךָ גֹּדֵה לָךְ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדָר נְסַפֵּר תְּהִלָּתְךָ:
 בְּרוּךְ יְהוָה בַּיּוֹם בְּרוּךְ יְהוָה בְּלֵילָהּ בְּרוּךְ יְהוָה בְּשָׁכְבֵנוּ
 בְּרוּךְ יְהוָה בְּקוּמֵנוּ: כִּי¹ בְּיָדְךָ נִפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמְתִּים:
 אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נִפְשׁ כָּל־חַי וָרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ: בְּיָדְךָ אִפְקִיד
 רוּחֵי פְדִית אֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת: אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׂמִים יַחִיד
 שְׁמֶךָ וְקִיָּם זְכָרְךָ וּמְלִכוּתְךָ תָּמִיד הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד: ע"כ בלחש: תְּהִלָּה נְבִיעַ לְרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת לֵאל

תה' פט, נג.
 תה' קנז, י.

תה' קלה, כה.

תה' עב,
 יחדיע.

תה' קד, לה.

ש"ח יב, כב.

מ"ח יח, טז.

זכר' יד, ט.

תה' לב, כב.

תה' קו, נח.

תה' פו, טז.

תה' עט, יג.

חו"י יב, י.

תה' לה, ו.

ע"פ תה'
 סח, ה.

¹ במד' רמ"ז: תיבת "כי" לא מופיעה.

שצה"ל ענין
תפילה ס"ו נב;
סח"ר ס"ו ט.

הַמְפּוֹאֵר בְּמִקְהֵלוֹת קְדוֹשִׁים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מֶלֶךְ אֱלֹהֵי
חַי לְעַד וְקַיָּם לְנֶצְחָה:

סד"ו רס"ג
ענ"י סח.

החזן אומר:

מוכר צמס"ו
פ"ו, ה"ו;
תוס' ברכות
דף ג, ח.

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבִרְא כְרַעוּתָהּ.
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

שצה"ל תפילה
ס"ו ח' צסס
תשרי הראשון
ס"ו קנג.

תרגום ירוש'
ברא' מט, ח;
ש"פ דני"ב, כ.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ.

שצה"ל תפילה
ס"ו ח.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וּנְחַמָתָא דְאִמְרֵן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אונקלוס ד'
כה, מג.

עמידה של ערבית למוצאי יו"ט

צבלי מנילה
דף ח, ב, יח, ח.

אֲדָנִי שֹׁפְתֵי תַפְתָּח וּפְיֵי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

תנחומא צד'
ס"ו ה';
ירושלמי
ברכות
פ"ד, ה"א.
צבלי ברכות
דף ט, ב.
מכילתא דר"י
שמי' פ' טו.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי

תה' גח, ח.

אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדֹל

משנה ברכות
פ"ד מ"ג.
שמו"ג, ה.
דב' י, ח;
צבלי ברכות
דף לג, ב.

הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה

צבלי ברכות
דף לג, ב.
בר' יד, ב.

אֶת-הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם

לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ

אַתָּה יְהוָה. מְגַן אַבְרָהָם:

צד' רצה
פ' נט; צבלי

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

פסחים דף
קח, ב; שצה"ל
תפילה ס"ו יח.

מוֹרִיד הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים

ישעי' סג, ח.
ט"פ צבלי
תענית דף
ג, ח; אגדה
צד' פ' מנד;
סרטי"ג ח"א
ס"ו לח.

בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוּמְךָ נוֹפְלִים וְרוּפֵא חוֹלִים. מַתִּיר
 אֲסוּרִים. וּמְקִיִּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם מִי־כַמּוֹךְ בְּעַל
 גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ. מֶלֶךְ מַמְיֵת וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ
 יְשׁוּעָה.¹ וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

ש"פ ח. ג. ו.
 שצ"ה ל תפילה
 ס"ו יח צ"ס
 אגדה.

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
 וּשְׁבַחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

שצ"ה ל תפילה
 ס"ו יח צ"ס
 אגדה.
 צצ"ו ברכות
 דף י"ג, ב.

ש"פ מנח"א
 ח, יד.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת. וּמְלַמֵּד לְאַנּוֹשׁ בִּינָה. אַתָּה
 הַבְּדִלְתָּ בֵּין־קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין־אֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין־
 יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם. בֵּין־יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה.
 וְכַשֵּׁם שֶׁהַבְּדִלְתָּנוּ מִגּוֹיֵי הָאָרְצוֹת וּמִמַּשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה.
 כֵּן תַּטְהַרְנוּ וְתִגְנַנּוּ מִכָּל־חַטָּא וְעוֹן. וְחַנּוּן מֵאַתָּה יִדְעָה
 וּבִינָה וְהַשְׁכָּל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. חוֹנֵן הַדַּעַת:

ש"פ תה"ו
 ז', י.
 משנ" ברכות
 פ"ה, מ"ב;
 סרע"ג ח"ב
 ס"ו ז'; סד"ו
 רס"ג ע"א
 קנ"ד; פסקו
 רי"ד ברכות
 דף לג, ב;
 סה"ת
 ס"ו כ"ט.

סרע"ג ח"ב
 ס"ו לו.

הַשִּׁיבָנוּ אֲבֵינוּ לְתוֹרָתְךָ. וְדַבְּקָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וּקְרַבְנוּ
 מִלְּכָנוּ לְעַבְדְּתֶךָ. וְהַחְזִירְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה
 לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַרוֹצֵה בְּתַשׁוּבָה:

סִלַּח־לָנוּ אֲבֵינוּ כִּי חָטְאנוּ. מְחַל־לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ.
 כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. חַנּוּן
 הַמְרַבֵּה לְסִלּוּחַ:

ש"פ תה"ו
 פ', ה'
 ש"פ ישע"י
 נה, ז.

¹ במד' רמ"ז נוסף תיבת: "בְּקִרְוֹב".

רֹאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבְנוּ- וּגְאָלְנוּ מִלְכְּנוּ מְהֵרָה
לְמַעַן שְׂמֹךְ- כִּי (אל) גּוֹאֵל חֲזַק אֶתְּהּ- בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה- גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

ע"פ תה"ו
ק"ט,
קנג'קנה.

צצלי פסחים
דף קח, ב.

רַפְּאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִרְפָּא- הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה- כִּי
תִּהְלָתְנוּ אֶתְּהּ- וְהֵעֵלָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל-
מִכּוֹתֵינוּ (וּלְכָל-תַּחֲלוּאֵינוּ)- כִּי אֵל רּוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן
אַתָּה- בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה- רּוֹפֵא חַוְלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ ירמ"ו
ח, יד.
ע"פ ירמ"ו
ג, ח.

ע"פ ש"צ
ה, יב.

בְּרַךְ עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ- אֶת-הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה
וְאַתְּכָל-מִיָּנִי תְּבוֹאֶתְהּ- וְתֵן טַל לְבִרְכָה עַל-פְּנֵי
הָאָדָמָה וְשִׁבַע אֶת-הָעוֹלָם מִבְּרִכּוֹתֶיךָ- וְתֵן בְּרָכָה- רוּחָה
וְהַצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ- וּבְרַךְ אֶת-שָׁנוֹתֵינוּ בְּשָׁנִים
הַטּוֹבוֹת הַמְּבוֹרָכוֹת- בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה- מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

ע"פ תה"ו, ג, ח.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ- וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלִיּוֹתֵינוּ¹-
(וּמִקְבָּצֵנוּ יַחַד מֵאֲרָבַע פְּנֵי הָאָרֶץ לְאֲרָצֵנוּ)-
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה- מְקַבֵּץ גְּדֻחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ ישעי'
כו, יג.
ישעי' יח, יב.

ע"פ ישעי'
נו, ח.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה וְיִזְעַצְעֵנוּ כְּבַתְחִלָּה-
וְתַמְלֵךְ עָלֵינוּ אַתָּה (מְהֵרָה) לְבִדְךָ (בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים)- בְּצַדֶּק וּבְמִשְׁפָּט- בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה- מְלֵךְ
אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

ע"פ ישעי'
א, כו.

ע"פ הוש'
ג, כח.

צצלי ברכות
דף יב, ב.

נוסח בלתי מצונזר:

וְלַמְשַׁמְדִים בְּלִ-תְּהִי
תְּקוּהָ- וְכָל-
הַמִּינִים כֻּלָּם כְּרָגַע יֵאבְדוּ-

צצלי ברכות
דף כט, א;
ע"פ סרע"ג
ח"א סי' נט.

נוסח מחזור רמ"ו ובולוניה:

וְלַמְלַשִּׁינִים בְּלִ-תְּהִי
תְּקוּהָ- וְכָל-
הַמִּינִים כֻּלָּם כְּרָגַע יֵאבְדוּ-

¹ במח' רמ"ו ובולוניה: גְּלִיּוֹתֵינוּ, הַלְמִ"ד בחיריק.

נוסח מחזור רמ"ו ובולוניה:

נוסח בלתי מצוננר:

וְכָל-אֹיְבֵיךָ מִהָרָה יִפְרְתּוּ-
וּמַלְכוֹת זָדוֹן מִהָרָה תִּעַקֵּר
וּתְשַׁבֵּר וְתִכְנֶיעַ אוֹתָם
בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמִכְנִיעַ
זָרִים:

וְכָל-אֹיְבֵי עַמְּךָ מִהָרָה
יִפְרְתּוּ- וּמַלְכוֹת זָדוֹן מִהָרָה
תִּעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וְתִכְנֶיעַ אוֹתָם
בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמִכְנִיעַ
זָרִים:

ע"פ מ"כ
ה. ת.

עַל-הַחֲסִידִים וְעַל-הַצַּדִּיקִים וְעַל-גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעַל-פְּלִיטַת
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל-הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ וְשִׁים
חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם. לְעוֹלָם לֹא גִבוּשׁ כִּי-בָךְ בְּטַחְנוּ מִלְךָ
עוֹלָמִים בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

תוספתא
צרכות פ"ג,
הל' כה.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּנֵן
עוֹלָם בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
בוֹנֵה ירוּשָׁלַיִם:

ע"פ ז'כ'
ל, חז.

תה' קמג, ג.

אֶת-צֶמַח דָּוִד עֲבַדְךָ בְּמִהְרָה תִצְמַיֵחַ. וּמְרֵנוּ תְרוֹם
בִּישׁוּעָתְךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינּוּ כָל-הַיּוֹם בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מִצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

ע"פ ירנ'
לג, טו.

ע"פ תה'
ה, ה.

ע"פ יח'
כט, כה.

צבלי פסחים
דף קח, ג.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְחֹס וְחֻנְנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ.
וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת-תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶת-
תְּחִנָּתֵנוּ. כִּי אָב מְלֹא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה הוּא מְעוֹלָם.
וְלֹא נָשׁוּב רִיקָם מִלְפָּנֶיךָ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתִחֲנוּן
אַתָּה בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

עירון עירן ש"ן.

תה' סה, ג.

ראה מנחת"י
(ורש"ל) צ"י
פ"י ושלה
ס"י ט.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלְתֶם¹ שְׁעָה.
 וְהֵשֵׁב הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
 וְתִפְלְתֶם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּמְקַל בְּרָצוֹן. וְתֵהִי לְרָצוֹן תִּמְיֵד
 עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן
 וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאָז. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן:

חוס' מנחות
דף קז, ט ד"ה
ומוכחל.

ע"פ מוכ'
ד, יא.
שנה"ל תפילה
סו' יח צ"ס
אגדה.

ע"פ מד' תה'
טז, ח.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
 אֲבוֹתֵינוּ. עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בִּידְךָ וְעַל־
 נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל־נַסְיֶיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם וְיוֹם עִמָּנוּ
 וְעַל־נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת. עָרַב וּבִקֵּר וְצָהָרִים.
 הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חַסְדֶיךָ
 וַיַּעֲוֹלֵם קוֹיֵנוּ לָךְ. לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ
 וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ מִמָּנוּ:

דה"א כטו, יג.

ע"פ ספרי
צמ" פ' קלטו.

תה' נה, יח.

ע"פ חוכ'
ג, כג.

סרע"ג ח"א
סו' לגו.

ע"פ ישנ'
סד, ו.

עַל־כֹּלֶם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תִּמְיֵד. כָּל־הַחַיִּים
 יוֹדוּךָ סֵלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נֶאֱמָה לְהוֹדוֹת:

שנה"ל תפילה
סו' יח צ"ס
אגדה.

ע"פ תה'
נב, יא.

שֵׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. (חַיִּים). חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
 עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כָּלֵנוּ
 כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 תּוֹרַת חַיִּים. אַהֲבָה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
 וְחַיִּים² וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבְּרַכְנוּ ו) לְבָרַךְ

תה' פט, עז.

ע"פ משל'
ד, יג.

ע"פ דב'
כו, עו.

שנה"ל ענין
תפילי סו' כד.

¹ במז' רמ"ז: "ובתפלתם". ² במז' רמ"ז: תיבת "חיים" לא מופיעה.

אֶת־כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה
בְּשָׁלוֹמְךָ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁלוֹם. (אָמֵן):¹

שצ"ה ל תפילה
ס"ו יח צ"ט
אגדה.

ט"פ תה"ו
כט, יח.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו.

תה"ו יט, טו.

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צצ"ו ברכות
דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

צצ"ו ברכות
דף ח, א; רש"י
צ"ט ברכות
דף ט, ב ד"ה
תחנונים.

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעָה וּשְׂפָתַי מִדְּבַר מִרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂפַל־הַקְּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְרַח
עֲצָתְךָ וּתְקַלְקַל מַחְשְׁבוֹתַי. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
שִׁתְּפַתַּח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי חֲכָמָה. שַׁעֲרֵי בִּנְיָה. שַׁעֲרֵי
דַּעָה. שַׁעֲרֵי פְרִנְסָה וְכֻלְכְּלָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

ט"פ תה"ו
לד, יח.

ט"פ ש"צ
יח, לב.

ט"פ סרע"ג.

תה"ו יט, טו.

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צצ"ו ברכות
דף ח, א.

צצ"ו יומא
דף ג, ב.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך
לימינו ואומר:²

לוי' כה, ב.
ט"פ ישע"י
כז, ה.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ט"פ צצ"ו
יומא דף ג, ב.

ט"פ מנח
לכות
פ"ה, מ"ב.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שִׁתְּבֹנֶה³ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֲלֻקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ):

רמא לוי'
ס"ו קנ"ג ס"א.

¹ במח' רמ"ו וכולוניה "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכתנו רשאי לענות אמן" ועיין בשו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א. ² במח' רמ"ו וכולוניה הנחיה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס"ה ה', ענין התפילה. ועיין בשו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'. ³ בתניו ולא בוי"ד. שערי תשובה או"ח ס"ו קנ"ג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו.

החזן אומר:

שנה"ל תפילה
סי' ה' צפס
תשרי ה'ראש"ד
סי' קנ"ג.

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מוכר בנס"ו
פ"ו, ה"ו
תוס' ברכות
דף ג, ה.

שנה"ל תפילה
סי' ת.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ.

תרגום ירוש'
ברא' מט, ה;
ע"פ דני' ב, כ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁיר־תָּא. תִּשְׁבַּחְתָּא
וּנְחַמְתָּא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אוינקלוס ד'ד'
כת, מג.

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קָדָם
אָבוּהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

ע"פ תרגום
מ"א ת, מה.
תרגום ירוש'
שנ"א, יט.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וַחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

איו' כה, ג.
ע"פ ישע'י
סו, ה.

החזן אומר בקול רם:

לֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית. שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא
שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאָרְצוֹת. שְׁלֵא שָׁם
חָלְקֵנוּ כְּהֵם. וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל־הַמוֹנִם. שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֵבֶל
וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מַלְךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

תשובה"ג שטרי
תשובה
סי' נ"ג.

ע"פ ירמ'
י, טז.

ישע' מה, כ.

(שהוא) נוטה שמים ויסד ארץ. וכסא כבודו בשמים
 ממעל ושכינת עוז בגבהי מרומים. הוא יהוה אלהינו
 אין¹ עוד מלבדו. אמת מלכנו ואין זולתו. ככתוב
 בתורתך. וידעת היום והשבת אל-לבבך כי יהוה הוא
 האלהים בשמים ממעל ועל-הארץ מתחת אין עוד:

דב' ז' לט.

על-כן נמנה לך יהוה אלהינו לראות מהרה בתפארת
 עזך. להעביר גלולים מן-הארץ. והאלילים כרות
 יפרתון. לתקן עולם במלכות שדי. וכל-בני בשר יקראו
 בשמך. להפנות אליך כל-רשעי ארץ. יכירו וידעו
 כל-יושבי תבל. כי לך תכרע כל-ברך. תשבע כל-לשון.
 לפניה יהוה אלהינו יכרעו ויפלו. ולכבוד שמך יקר
 יתנו. ויקבלו כלם על מלכותך. ותמלך עליהם מהרה
 לעולם ועד. כי המלכות שלך היא. ולעולמי עד תמלך
 בכבוד. ככתוב בתורתך. יהוהו ימלך לעלם ועד:
 וכתוב² שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

ע"פ ישעי'
מה, כג.

שמי' עו, יח.

דב' ו, ה.

קדיש יתום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דברא כרעותה. וימליך
 מלכותה בייכון וביומיכון ובחיי דכל-בית-ישראל
 בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן:

מוזכר במס"ו
פ"ו, ה"ו
תוס' ברכות
דף ג, א.תרגום ירוש'
ברא' מט, א;
ע"פ דני' ב, כ.שנה"ל תפילה
סי' ת.

יהא שמה רבא מברך. לעלם ולעלמי עלמיא יתברך.
 וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל
 שמה דקדשא בריך דהוא:

¹ במד' רמ"ז: "ואין" בתוספת וי"ו. ² במד' רמ"ז: "ונאמר".

לְעֵלָא לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְּאָמִירֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

אוינקלוס ד'ב'
כה, נג.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

אוי' כה, ג.
ע"פ ישעי'
כו, ה.

החזן אומר:

בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

הקהל עונה ואחריו החזן:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ברכת הלבנה

הרואה לבנה בחידושה יעמוד, ויִישֵׁר רגליו ויברך. וטוב לברכה במוצ"ש:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּמֵאֲמָרוֹ
בָּרָא שְׁחָקִים. וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל־צְבָאָם. חוֹק וְזִמָּן
נָתַן לָהֶם שְׁלָא יִשְׁנוּ אֶת־תַּפְּקִידָם. שְׁשִׁים וּשְׁמֹנִים
לְעֵשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם (ג"א: קוֹנִיָּהֶם¹). פּוֹעֵל אֱמֶת וּפְעֻלָּתָם
צָדִיק². וְלִלְבָנָה אָמַר שְׁתַּחֲדֵשׁ עֲטָרַת תַּפְּאֶרֶת לְעַמּוּסֵי
בְּטָן. שְׁהֵן (ג"א: שְׂאֵף הַסִּי³) עֲתִידִין לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶיהָ.
וּלְפֶאֶר לְיוֹצְרָם עַל־כָּל־מַה־שֶּׁבְרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים:

מס"ז
פי"ט, ה"ה;
צבלי סנהדרין
דף נב ע"א;
פסקי רי"ד
צרכות דף ל
ע"ב; שצה"ל
ענין ר"ח
סי' קסז;
סת"ר סי' לא.
ע"פ תה"י
לג, ו.
ע"פ ירמ"י
ה, כג.
ע"פ ירמ"י
לא, לו.
ע"פ תה"י
יע, ו.
פסקי רי"ד
צרכות דף
ל ע"ב; שצה"ל
ענין ר"ח
סי' קסז.
ע"פ ישעי'
מו, ג.
סרע"ג ח"ב
סי' מה.
ע"פ תה"י
קג, ה.

ע"פ מס"ו
פי"ט, ה"ה;
מד' שכל טוב
שמי' יב, א'
ד"ה תנו;
סרע"ג ח"ב
סי' מה; פסקי
רי"ד צרכות
דף ל ע"ב;
שצה"ל ענין
ר"ח סי' קסז;
סת"ר סי' לא;
סת"ר סי' טו.
ירושלמי
צרכות
פ"ט, ה"ב;
שמו"ר
טו, כד;
שצה"ל ענין
ר"ח סי' קסז
ע"פ שמי'
יב, ג; סת"ר
סי' לא צבס
ס"א.

1 כך היא גירסא בספר התדיר, סימן טו; שבלי הלקט, הלי' ר"ח סי' קסז; ספר תניא רבתי, סי' לא- 2 כן
הוא הנוסח בפסקי רי"ד ברכות דף ל, ב, שבלי הלקט הלי' ר"ח סי' קסז. וכתב המעשה רוקח על הרמב"ם
הלי' ברכות פ"י הט"ז שכן היא הגירסא בגמרא שלפניו. וכך מנהגנו. 3 כך היא גירסא בספר התדיר,
סימן טו; שבלי הלקט, הלי' ר"ח, סי' קסז.

ואומרים ג' פעמים:

(סמן טוב תהא לנו ולכל ישראל) ברוך יוצרך ברוך עושרך ברוך קונך ברוך בוראך:¹

ע"פ שבה"ל ענין ר"ח ס"י קסז; סת"ר ס"י לא.

ע"פ מס"ו פ"ט ה"ג; ע"פ ישעי' נגז, א; ע"פ מס"ו פ"ט ה"ג; סת"ר ס"י לא; סה"ת ס"י טו; ע"פ מס"ו פ"ט ה"ג; ע"פ שבה"ל ענין ר"ח ס"י קסז; סת"ר ס"י לא.

מרקד ואומר:

כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לגע בך. כן יהיו שונאי כנגדי. לא יוכלו לגע בי:

ע"פ סת"ר ס"י לא.

ואומרים ג' פעמים:

תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן כאבן ידמו זרועך בגדל ופחד אימתה עליהם תפל:

שמו"ט, טו, טז; שבה"ל ענין ר"ח ס"י קסז; סת"ר ס"י לא.

ע"פ מס"ו פ"ט, ה"ג.

ויש מוסיפים:²

דוד מלך ישראל חי וקיים. דוד מלך ישראל חי וקיים. דוד מלך ישראל חי וקיים. אמן אמן אמן. סלה סלה סלה. לב טהור בראלי אלהים ורוח נכון חדש בקרב:

ע"פ ש"צ ה, ג, דבלי ר"ח דף כה ע"א; ע"פ רש"י ד"ה דוד; ר' בחיי דר' לא, ג; רמ"א אר"ח ס"י תכו ס"ב; ע"פ מס"ו פ"ז ה"ה; ור"ח: שבה"ל ענין ר"ח ס"י קסז; תה"ל, יב. תה"ל קכא, א.

שיר למעלות אשא עיני אלההרים מאין יבא עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ: אליתן למוט רגלך אל-יגוס שמרך: הנה לא-יגוס ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמרך יהוה צלך על-יד מינך: יומם השמש לא-יכפה וירח בלילה: יהוה שמרך מכל-רע ישמר את-נפשך: יהוה ישמר-צאתך ובואך מעתה ועד-עולם:

¹ ר"ת יעקב, טור או"ח סוף ס"י תכו. ² מכאן ואילך עד 'שלוש עליכם' לא נמצא במח' רמ"ו ובולונויא.

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁ הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ
 בְּגְבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַת
 שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָה וּכְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֵן וּמַחֲזֵל הַלְלוּהוּ
 בְּמַנְיִם וְעִגְבֵי: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
 תְּרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ:

תְּנָא¹ רַבִּי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל־ אֱלִמְלָא לֹא זָכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֲלָא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים־ פַּעַם אַחַת
 בְּחֹדֶשׁ דְּיָם־ אָמַר אֲבִי הַלְפָךְ גִּמְרִינְהוּ מֵעוֹמְד־
 אומרים קדיש דרבנן לעיל עמוד 141:

סה"ת סי' טו.
 צגלי צרכות
 97 ו' ע"ג.
 שצה"ל ענין
 ר"ת סי' קסז.
 סה"ת סי' טו.

ואומרים זה לזה: שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם: ועונים: עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם ג"פ:

שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל־ אָמֵן:

ע"פ מסכת
 סופרים
 פ"ע ה"ה
 שצה"ל ענין
 ר"ת סי' קסז
 ראה סה"ת
 סי' טו.

¹ קטע זה לא מופיע במח' רמ"ו ובדלונגיא, ומופיע בפי' קמחא דאבישונא על אתר.

הבדלה על הכוס

קפא סה"ת
סו' כט.

טה' קטז, יג.
טה' קיח, כה.

כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁר וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:¹ אֲנִי יְהוָה
הוֹשִׁיעָה נָא אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחַהּ נָא: אֲנִי יְהוָה.
עֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרָאָנוּ: הוּא יִשְׁלַח (לָנוּ) בְּרִכָּהּ רְחוּחַהּ וְהַצְּלִיחַהּ
בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְנֹאמַר אָמֵן:

תנחומא
פקודי סו' ב'
צבלי פסחים
קף קג, א.

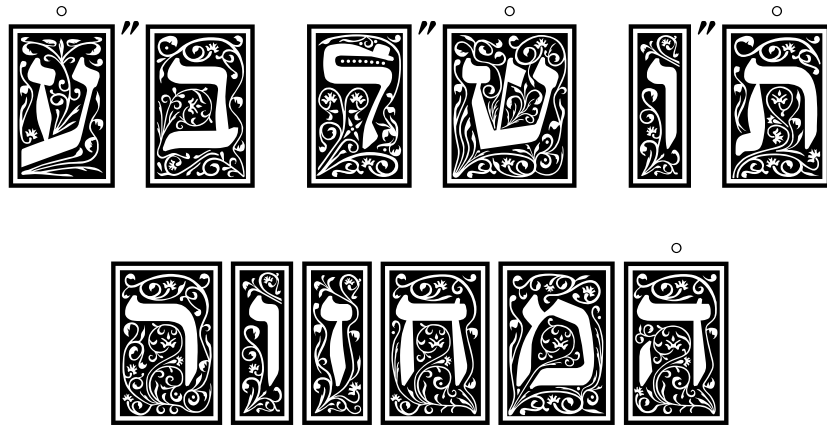
סְבְּרֵי מָרְנָן.² (הקהל עונה: לַחֲיִים):
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

דע"ז ויק' י ט
ע"פ צבלי
שבת סו, ב;
סת"ר סו' כה.

ע"פ צבלי
פסחים קף
קג, ב; סרע"ג
ח"ב סו' לח;
סדר רס"ג
ענ"י קכה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְּבַדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם.³
בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:⁴

זכר צבלי
ברכות קף
לג, א.

¹ במח' רמ"ו ובולוניה נוסף כאן: "נשא ברכה מאת ה' וצדקה מאלקי ישענו" (עפ"י תהלים כד, ה). ² במח' רמ"ו ובולוניה: "סְבְּרוּ מוֹרֵי". ³ היום מקובל לומר הנוסח המצוננר "לְעַמִּים". ⁴ חזק. שבח ותהילה לדר במרומים. לתשלום סדר תפילות חג השבועות זמן מתן תורתנו. נשלמה מלאכת ארבעת המחזורים המפוארים ע"י עושיה ברחמיו המרובים. י"ג חשון תשע"ה. ביום בו שרף האפיפיור ספרי קודש בככר העיר ויניציאה בשנת ה'שי"ד. וע"י כך נתקיים הפסוק 'זהו כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל (שמות ח, ט). ויהי רעוא מן קדם שמיא שיקיים בנו הכתוב ביחזקאל (ה, ה) 'נפתחו השמים ואראה' מראות אלקים. ירושלים עיה"ק ת"ו, אני המעמיד והמסדר:

אם לא צויין אחרת, המקורות ע"פ תוכנת 'פרוייקט השו"ת', שע"י אוניברסיטת בר אילן, גירסה מספר 22.

סדר רב עמרם גאון, ערוך ומוגה ע"פ כ"י ודפוסים עם השלמות וש"נ ומבוא, מאת דניאל גולדשמידט, ירושלים, דפוס מוסד הרב קוק, תשס"ה.

סידור רב סעדיה גאון, רס"ג, מהדורת ישראל דודזון, שמחה אסף, יששכר יואל, ירושלים, חברת מקיצי נרדמים, תש"ס.

שכל טוב, פסקים, לרבינו מנחם ב"ר שלמה. יו"ל בפעם הראשונה ע"פ כ"י, עם הערות ומראה מקומות. ע"י משה יהודה הכהן בלוי, בתוך 'שיטת הקדמונים', ניויורק, תשנ"ב.

סדור חיבור ברכות, מחזור טורין. העתקת שלמה זלמן שכטר מכ"י טורינו שאבד בשריפה. העתקה נמצאת בספריית ביהמ"ד לרבנים בניו יורק, כ"י Mic8401.

סדור התפילה לרוקח. פירוש התפילה וסודותיה לכל ימות השנה, לרבינו אלעזר ב"ר יהודה מגרמיוא. יו"ל בפעם הראשונה ע"פ כ"י עתיקים, עם מקורות הערות וביאורים. ע"י הרב משה הרשור ז"ל, והרב יהודה אלטר הרשור, ירושלים, תשנ"ב.

ספר מנהג טוב, כולל מנהגים שקבץ חכם אחד מחסידי איטאליא. יו"ל ע"פ כ"י A89 של עקד ספרים בבודאפעשט. עם הערות ותקונים וציורים, מאת מאיר צבי ב"ר יוסף ווייס, בודאפעשט, תרפ"ט.

ספר שבלי הלקט השלם...חיברו רבינו צדקיה ב"ר אברהם הרופא, ירושלים, זכרון אהרן, תשע"ב.

ספר תניא רבתי, לרבי יחיאל ב"ר יקותיאל הרופא ממשפחת הענוים, פסקי הלכות, דינים ומנהגים. יו"ל ע"פ כ"י ודפוסים ראשונים, מאת ר' ישראל בראון, ירושלים, דפוס מוסד הרב קוק, תשע"א.

ספר התדיר, לרבינו משה ב"ר יקותיאל איש רומי ממשפחת האדומים, מדבר במצות תדירות. יו"ל ע"פ כמה כ"י, ובעיקר ע"פ כ"י הנמצא בספריית העיר פארמא באיטליה. ע"י משה יהודה הכהן בלוי, בתוך 'שיטת הקדמונים', ניויורק, תשנ"ב.

מחזור לפי הנהוג לקהל רומה, שונצינו-קאזאל מיורי, דפוס בני שונצינו, רמ"ו (1485-1486), 2 כר'.

מחזור כפי מנהג ק"ק רומא, עם פירוש קמחא דאבישונא לר' יוחנן טריויס, בולוניא, דפוס השותפים, ש"ש"א (1540), 2 כר'.

סידור היעב"ץ - עמודי שמים, שערי שמים. נוסח אשכנז. יצא לאור בראשונה ע"י המחבר בביתו באלטונא, שנת תק"ה-תק"ז. ערוך ומסודר ע"י הוצאת ספרים אשכול, ירושלים, תשנ"ד, 2 כר'.

מחזור כל השנה כפי מנהג ק"ק איטאליאני, עם מבוא מאת ר' שמואל דוד לוצאטו, ליורנו, דפוס שלמה בילפורטי וחברו, תרט"ז (1856), 2 כר'.

סדר עבודת ישראל, כולל תפלות וברכות לכל השנה, כמנהג מערב אשכנז, עם ביאור 'יכין לשון'. מחובר מסודר ומוגה ע"י ר' יצחק בן אריה יוסף דוב, המכונה דר' זליגמן בער. רעדעלהיים, תרכ"ח.

סדר תפלות כמנהג איטאליאני, בעריכת הרב דונאטו קאמריני, טורינו, פ' סרווי, 1912 [-] 1916.

סדר תפלה כפי מנהג קהלות קדושות איטאליאני יע"א. הוגה ע"י דוד יצחק פאנצ'ירי, וינא-בודאפשט, דפוס 'י שלזינגר, תרח"צ (1938).

מחזור מנהג איטאליאני לפי הנהוג בכל הקהילות. הגיה, תרגם לאיטלקית והוסיף הערות מנחם עמנואל הרטום, רומא, קארוצי, תש"ן-תשנ"ב, 3 כר'.

מנחם עמנואל הרטום, המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק. מהדורה שניה מתוקנת. ירושלים, חברת יהודי איטליה לפעולה רוחנית, תשנ"א (1991).

ספר התיבה. בית הכנסת כמנהג בני רומה, ירושלים. (ירושלים), הדפסה לרגל בר המצוה של דניאל ענו, תשנ"ט (1999). (מהדורת צילום של ספר התיבה בכתיבת ידו של דניאל קאסוטו, משנת תשנ"א).

כתר ירושלים: תנ"ך האוניברסיטה העברית בירושלים (על פי הנוסח והמסורה של כתר ארם צובה וכתבייד הקרובים לו, בשיטת הרב מרדכי ברויאר. פיקוח מדעי: יוסף עופר), ירושלים, בן-צבי, 2004 (מהד' ב).

א' בן-זמרה, ה' סרמוניטה וא' פיאטלי, הוספות ותיקונים לחוברת של מ"ע הרטום, "המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק" (נדפס כאן בנספח).

סדור כמנהג איטאליאני של ק"ק רומא יע"א: ימי חול ושבת (עם תרגום לאיטלקית). מילאנו, מורשה, תשס"ט, 2008.

סדור כמנהג איטאליאני של ק"ק מילאנו יע"א: ימי חול ושבת (עם תרגום לאיטלקית). מילאנו, מורשה, תשס"ט, 2008.

מיכאל ריוזיק, מסורות לשון חכמים באיטליה על פי מחזורים מימי הביניים, ירושלים, מוסד ביאליק, תשס"ט.

קובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני רומא, בעריכת אנג'לו מרדכי פיאטלי. יו"ל עם מהדורת פקסימיליה של 'מחזור כמנהג רומה, שונצין - קזאל מיורי רמ"ז (1485-1486), ירושלים, י"ל מאגנס, תשע"ב.

לוח קיצורי מקורות

61	ילקוט = ילקוט שמעוני.	36	אסתר = אס'.	תנ"ך:	
62	מד' = מדרש.	37	דניאל = דני'.	1	בראשית = ברי'.
63	מד"א = מדרש אגדה.	38	עזרא = עזר'.	2	שמות = שמי'.
64	מד"ר = מדרש רבה.	39	נחמיה = נחמי'.	3	ויקרא = ויק'.
65	מד"ש = מדרש שמואל.		ספרות חז"ל:	4	במדבר = במ'.
66	מדת"נ = מדרש תנחומא.	40	אד"נ = אבות דרבי נתן.	5	דברים = דבי'.
67	פדר"ך = מדרש פסיקתא דרב כהנא.	41	אכנה"ג = אנשי כנסת הגדולה.	6	יהושע = יהו'.
68	פסז"ו = מדרש פסיקתא זוטרותא - לקח טוב.	42	בבלי = תלמוד בבלי.	7	שופטים = שופ'.
69	פסר"ב = מדרש פסיקתא רבתי.	43	ירוש' = תלמוד ירושלמי.	8	שמואל א' = ש"א.
70	שו"ט = מדרש שוחר טוב.	44	מכיל' דר"י = מכילתא דרבי ישמעאל.	9	שמואל ב' = ש"ב.
71	שמו"ר = שמות רבה.	45	מס' = מסכת.	10	מלכים א' = מ"א.
	גאונים:	46	מס"ו = מסכת סופרים.	11	מלכים ב' = מ"ב.
72	בה"ג = בעל הלכות גדולות.	47	משנ' = משניות.	12	ישעיהו = ישעי'.
73	כארצ"ו = כתר ארם צובה, למדקדק הגדול ר' אהרן בן-אשר.	48	פדר"א = פרקי דרבי אליעזר.	13	ירמיהו = ירמי'.
74	סדו' רס"ג = סידור ר' סעדיה גאון.	49	ש"ס = ששה סדרים.	14	יחזקאל = יחזי'.
75	סרע"ג = סידור ר' עמרם גאון.	50	תרא"א = תרגום אונקלוס.	15	הושע = הושי'.
76	ר"ג מאה"ג = רבינו גרשום מאור הגולה.	51	תדא"ר = תנא דבי אליהו, אליהו רבא.	16	יואל = יוא'.
77	ר"ח = רבינו חננאל גאון.	52	תדא"ז = תנא דבי אליהו, אליהו זוטא.	17	עמוס = עמי'.
78	שדר"א = שאילתות דרב אחאי גאון.	53	תוספ' = תוספתא.	18	עובדיה = עובי'.
79	תשוה"ג = תשובות הגאונים.	54	תי"ר = תרגום ירושלמי.	19	יונה = יוני'.
80	תשו' רנ"ג = תשובות ר' נטרונאי גאון.	55	תי"ו = תרגום יונתן בן עוזיאל.	20	מיכה = מיכי'.
			מדרשים:	21	נחום = נחו'.
		56	אהמ"ד = אוצר המדרשים.	22	חבקוק = חבק'.
		57	במדב"ר = במדבר רבה.	23	צפניה = צפי'.
		58	ב"ר = בראשית רבה.	24	חגי = חגי'.
		59	דב"ר = דברים רבה.	25	זכריה = זכי'.
		60	ויק"ר = ויקרא רבה.	26	מלאכי = מלא'.
				27	דברי הימים א' = דה"א.
				28	דברי הימים ב' = דה"ב.
				29	תהלים = תהי'.
				30	איוב = איוי'.
				31	משלי = משל'.
				32	רות = רות'.
				33	שיר השירים = שה"ש.
				34	קהלת = קהי'.
				35	איכה = איכי'.

ראשונים, אחרונים ושאר ראשי תיבות:

91	קצבות.	87	הטור ^ז .	81	אב"ע = אבן עזרא.
92	הר"א כ"ץ = הרב ר' אביגדור כהן צדק.	88	בעה"ט = בעל הטורים.	82	אבה"ע = אבן העזר.
93	הר"ש כ"ץ = הרב ר' שניאור כהן צדק.	89	התוספות.	83	או"ז = אור זרוע.
	ח"א = חלק א'.	90	הל' = הלכות.	84	או"ח = אורח חיים.
			הלק"צ = ספר הלכות.	85	אור"ח = אורחות חיים.
				86	ב"ח = בית חדש ועל

- 94 ח"ב = חלק ב'.
 95 חו"מ = חושן משפט.
 96 חיי"א = חיי אדם.
 97 ח"נ = חילופי נוסחאות.
 98 ט"ז = טורי זהב.
 99 יור"ד = יורה דעה.
 100 יעב"ץ = הרב יעקב בן צבי מעמדין.
 101 כנה"ג = כנסת הגדולה.
 102 ליקה"פ = ליקוטי הפרדס.
 103 מג"א = מגן אברהם.
 104 מז" = מזמור.
 105 מחז"ו = מחזור ויטרי.
 106 מש"ט = מדרש שכל טוב.
 107 משנ"ב = משנה ברורה.
 108 סד"ר = סידור רוקח.
 109 סדה"י = סדר היום.
 110 סה"ע עשה"ד = ספר העיטור, עשרת הדברות.
 111 סה"ת = ספר התדיר.
 112 סהא"ק = ספר הלכות איטלקי קדמון (מהד' י"מ תא-שמע).
 113 סחב"ר = סדור חיבור ברכות - מחזור טורנינו.
 114 סי' = סימן.
 115 סמנט"ו = ספר מנהג טוב.
- 116 סמ"ש = ספר מצת שמורים.
 117 ספ"ר = ספר רוקח.
 118 ספה"מ = ספר המכריע לר' ישעיה ב"ר מאלי דטרני.
 119 סרש"י = סידור רש"י.
 120 סת"ר = ספר תניא רבתי.
 121 ע"א = עמוד א'.
 122 ע"ב = עמוד ב'.
 123 עה"ת = על התורה.
 124 ערה"ב = ערוגת הבושם.
 125 פסקי רי"ד = ר' ישעיה ב"ר מאלי דטרני.
 126 פר' = פרשה.
 127 פש"ט = פסקי שכל טוב.
 128 קד"א = קמחא דאבישונא.
 129 ר' בחיי = רבינו בחיי בן אשר.
 130 ראב"ד = ר' אברהם בן דוד.
 131 ראבי"ה = ר' אליעזר בן יואל הלוי.
 132 ראה"ע = רבי אברהם הרופא מן הענויים.
 133 רבב"א = רבי בנימין ב"ר אברהם נאח שבה"ל.
 134 ריא"ז = ר' ישעיה ב"ר אליהו.
- 135 ריבב"ן = רבי יהודה יעל"ה ב"ר בנימין.
 136 רמב"ם = ר' משה בן מימון.
 137 רע"ב = רבי עובדיה מברטנורה.
 138 רשב"א = ר' שלמה בן אדרת.
 139 שבה"ל = שבלי הלקט.
 140 שה"ג = שלטי הגבורים לר' יהושע בועז לבית ברוך.
 141 שיטמ"ק = שיטה מקובצת.
 142 שע"ת = שערי תשובה.
 143 תה"ד = תרומת הדשן.
 144 תו"י = תוספות ישנים.
 145 תוס' = בעלי התוספות.
 146 תוס' רי"ד = ר' ישעיה ב"ר מאלי דטרני.
 147 תר"י = פ"י תלמידי רבינו יונה גירונדי [על הרי"ף].
 148 תשב"ץ = תשובות ר' שמעון בן צמח.
 149 תשב"ץ קטן = ר' שמעון בן צדוק תלמיד מהר"ם.
 150 תשו' הרי"ד = תשובות ר' ישעיה ב"ר מאלי דטרני.

Typesetting and graphic design:
Dc.kugelschreiber@gmail.com

Typesetting software:
"Tag" by D. Weissman

©

All rights reserved

hebraica@netvision.net.il

hillser@netvision.net.il

Printed in Jerusalem

Machazòr

di

Shavu'ot

di rito italiano

secondo l'uso di Gerusalemme

a cura di

Angelo M. Piattelli e Hillel M. Sermoneta

Seconda edizione

Gerusalemme

Hevrat Yehudé Italia be-Israel

5775 (2015)